

Het Licht scheen

in de Duisternis . . .

Aantekeningen van inspiratieve mededelingen en antwoorden bij monde van mej. M. Hofmans, tijdens 'Vraagavonden' in de jaren '60-'67; bijeengebracht door

Anneke Engels-van den Broecke

INHOUD

(Woordonderstrepingen betreffen in 2003 toegevoegde hyperlinks)

VOORWOORD

blz.

I UIT DE INLEIDINGEN

1: Ons <u>Wezen</u> - verbonden met de Bron van Leven	7
2: <u>Wij</u> worden tegemoet getreden	8
3: De <u>Werking</u> van ons Levens-lot	9
4: De <u>Onverwoestbare</u> Kracht die het universum draagt en doet bestaan	10
5: <u>Verwachting</u> en verstarring	11
6: <u>Duisternis</u> en Licht	13
7: <u>Levens</u> Opgang actueel - ieder moment	15
8: Ons innerlijk <u>Draagvermogen</u> behoed - en behouden	16
9: Ons innerlijk <u>Zelfbestuur</u> werkt mee aan Wending en Bewustwording	18
10: Ons <u>Geboorterecht</u>	20
11: <u>Bezinning</u> op Kerstmis: Het feest van de Verlossing	22
12: Aan ons de <u>keus</u> een beroep op het Leven te doen om uit verstarring en schijn te komen	24
13: Het <u>Leven</u> tegenover de herhaling van het dagelijks leven	25
14: De tijd is rijp voor <u>hogere</u> bewust-ording	27
15: <u>Aandacht</u> in aandacht	29
16: Leven met 'de Ene <u>Levende</u> '	31
17: De <u>menselijke</u> Geest een Gods-geschenk	32
18: De mens <u>Drager</u> van een Geheimenis	34
19: Bezinning op <u>Kerstmis</u> : Het Mysterie der Verlossing	36
20: De <u>Opgaaf</u> van de menselijke Ziel	39
21: Van <u>onvermogen</u> naar vermogen	41
22: <u>Samenvloeiën</u> van innerlijke en uiterlijke beïnvloedingen	43
23: <u>Ziele-zien</u> en Ziele-horen	45
24: Mysterie van <u>Geboorte</u> en Dood	48
25: <u>Overmacht</u> en Overgave	50
26: Bezinning op Kerstmis : Het Wezen der <u>Verlossing</u>	52
27: Wie is de mens - van waar komt hij - en wat is zijn <u>bestemming</u> ?	54
28: 'Wij en onze <u>strijd</u> met het Leven'	56
29: Hoe komen wij tot Levens- <u>beseef</u> ?	59
30: De <u>Boodschap</u> van Pasen	61
31: De <u>Paaswerking</u> voor de wereld	63
32: De mens, een wonderlijke <u>schakel</u> in de eenheid van de Schepping	66
33: Waar de <u>Vraagavonden</u> ons toe kunnen brengen	68
34: Bezinning op Kerstmis: Verlossing - tijdsbegrip of <u>Eeuwigheidswerking</u> ?	70
35: Zien wat <u>boven</u> het gewone zien uitgaat	73
36: De <u>Wet</u> van Leven en Dood	75
37: Het <u>ongeëvenaarde</u> 'Niets'	77
38: Ieder mens een <u>onontbeerlijk</u> deel van de Schepping	79
39: Wat is ons <u>antwoord</u> op het ons geschonken Leven?	81
40: Het Leven wil de <u>complete</u> mens	84

INHOUD

	blz.
41: <i>Bezinning op Kerstmis: Het bewegende <u>Licht</u> der Verlossing in de verstarringen van de duisternis</i>	86
42: <i>Onze <u>Oorsprong</u> en werkelijke Levensgrond</i>	88
43: <i>Het Leven <u>strekt</u> zich niet alleen tot de aardse sfeer uit</i>	90
44: <i><u>Levenservaringen</u> en tijdsgebeurtenissen</i>	92
II UIT DE VRAGEN EN ANTWOORDEN	
1: Over ' <u>Doorgevingen</u> ' en het Opdragen aan Christus	95
2: <i>Wat is <u>bidden</u>?</i>	101
3: Over <u>gebedsgenezing</u>	102
4: Lot en <u>Lotswerking</u>	103
5: Over <u>reïncarnatie</u>	108
6: Over <u>Levenswetten</u>	112
7: Over slapen, dromen en <u>wakker</u> liggen	115
8: De Wet van de <u>Liefde</u>	118
9: Het <u>Wezen</u> van de mens en de taak van het 'ik'	123
10: <u>Intuïtie</u>	127
11: <i>Wat mensen <u>overal</u> ter wereld bindt is: de Mens-wording</i>	129
12: Over <u>godsdiensten</u>	133
13: <u>Lijden</u>	137
14: <i>Het in <u>vertrouwen</u> gaan</i>	145
15: <i>Jezus-<u>bewustzijn</u> en Christus-bewustzijn</i>	148
HET 'VERVOLG', MET BETREKKING TOT	
DE 'VRAAGAVONDEN OVER ECONOMIE'	153
<u>INHOUD</u>	155

VOORWOORD

Op 2 maart 1946 manifesteerde zich een bovenaards contact, waarna er een verandering geopend werd in de bestaande levenstrant van twee mensen, die in een niet af te wijken zekerheid voor hen als volgt werd gevormd:

ten eerste de Opdracht om opening te bieden via het woord, tot het Mysterie van het Woord en der mensen betrekking hierop;

ten tweede de Opdracht om alle menselijke ziekten en noden op te dragen aan de verlossende Liefde in de Schepping, dus het Woord - 'indien de mens zich hiertoe zou melden'.

De verantwoording van deze Opdrachten zijn zeker niet in een menselijk oordeel samen te vatten. Daar deze wel vóór de mens, maar niet dóór een mens werden gegeven. Waardoor de draagwijdte van de Opdrachten niet door mensen is te bepalen of te overzien .

Maar wel in zichzelf de vervulling meebrengt wanneer de Werking zich hiervan laat gelden.'

J.W.Kaiser was de mens die de Opdracht voor het Woord ontving. Hij schreef verschillende boeken, organiseerde de 'Oude Loo' conferenties en hield diverse lezingen.

De tweede Opdracht werd gegeven aan mej.M.Hofmans, wier woorden - uitgesproken in 1962 bij een herdenking van deze manifestatie van het Contact - hierboven cursief geciteerd werden. Zij werd vooral bekend door haar relatie met het Koninklijk Huis en nog altijd wordt - behoudens spaarzame uitzonderingen - alleen dát contact in de media naar voren gebracht en wel op een negatieve manier. Dat staat in schrille tegenstelling met wat zij voor zoveel mensen betekend heeft.

Immers: duizenden hebben zich na 2 maart '46 tot haar kunnen wenden met wat hen als persoonlijke zorg 'hoog' zat: een ziekte, maar in feite alles wat als ernstige barrière, als benauwenis in de eigen levens-verwerkelijking werd ervaren. Er was één voorwaarde: de bereidheid, de wens, te worden 'opgedragen' aan de verlossende Liefde in de Schepping, aan Christus, aan God. Dát was haar Werk, resp. de Opdracht die ze op die datum ontving.

Eveneens in haar eigen woorden (in een interview met Het Parool - 19-11-66):

'Het wordt genoemd gebedsgenezing en dat is het niet. Het is geen opdraging zoals men een boek aan iemand opdraagt. Het is zoals het in de oud-testamentische beelding is gevat, het is een opdraging zoals men vroeger zijn eerstgeborene opdroeg aan God, als eigendom van God. De betrokkenen verwerven gradueel het inzicht in het totale menszijn - en daardoor ook het inzicht in eigen levenslot en de vrucht daarvan. Daar komt het op neer. Het is zo fundamenteel verschillend van wat vele mensen denken.

Ik val onmiddellijk na de opdraging buiten deze werking. Mijn tussenkomst bevestigt dat de bovenaardse dimensie van het leven een bekende verbinding heeft met elk mens en dat het afhangt van de menselijke ontwikkeling in hoeverre deze dimensie voor hem levend is en tot zijn levensmilieu behoort. De opdraging zelf is een onbegrensde werking die de bewustwording van de ganse mensheid beïnvloedt.'

Gedurende een tiental jaren heb ik - tijdens vele ontmoetingen met haar - zelf mogen beleven en bij anderen kunnen waarnemen dat degene die in een 'Doorgeving' werd aangesproken, aangesproken werd op het hoogste dat in ons innerlijk aandacht kan krijgen, met alle individuele gradaties van verwerkingsmogelijkheid en verwerkingswil.

VOORWOORD

De aard van haar Werk strookte niet met het ontstaan van persoonsverheerlijking; na haar dood (16-11-'68) zijn geen groeperingen of organisaties ontstaan ter kunstmatige voortzetting van wat dan ook.

Na het overlijden van J.W.Kaiser bleef zij - als 'Doorgeefster' - de inspirerende kracht achter de 'Open Veld-ontmoetingen' (vervolg van de 'Oude Loo' conferenties) en vanaf 1960 tot 1967 gaf zij leiding aan de zogenoemde 'Vraagavonden' die eens in de maand gehouden werden; apart voor mannen en vrouwen, omdat immers hun innerlijke ontwikkeling vaak een verschillende benadering behoeft. In dezelfde periode was er bovendien - maar dan voor beide groepen tezamen - nog 5 x een 'Bezinning op Kerstmis'.

Tot dusverre is er nooit iets gepubliceerd van wat op die avonden door mej.Hofmans aan Inleidingen en Antwoorden op de vragen vanuit de zaal naar voren is gekomen. Inleidingen en Antwoorden die meehielpen tot een andere manier van 'zien' en 'horen', zodat eigen levensinzichten verrijkt werden, waardoor een hogere trap van bewustwording en verruiming van een nieuw religieus besef kon komen, los van de godsdienstige tradities.

Het waren 'handreikingen' - vol Liefde en Wijsheid - voor onze Levens-Opgang en daardoor - zoals zij zelf aangaf - voor de Opgang van de hele mensheid.

De aanwezigen kregen na afloop een letterlijk verslag van het gesprokene en als een kostbaar kleinood hebben velen die stapel papieren door de jaren heen bewaard en menigmaal weer ter hand genomen. Daarnaast kwamen deze verslagen van de 'Vraagavonden' - én die van de Open Veld Ontmoetingen - in het archief van de 'Stichting Open Veld Werk'.

Nu in de laatste decennia door een toevloed van boeken, 'therapieën' en workshops, steeds meer aandacht gegeven wordt aan innerlijke groei en bewustwording, aan de eenheid van hemel en aarde, aan de eenheid van al wat leeft, is het voor mij een behoefte om uit de rijkdom die ons in de jaren '60 geschonken werd, het een en ander naar voren te halen.

Ik heb me daarbij in eerste instantie beperkt tot de Dames-vraagavonden. Maar toen dat klaar was, werd het zo vanzelfsprekend dat er ook een weergave van de zogenoemde 'Vraagavonden over Economie' kwam - de avonden die uitsluitend voor mannen bedoeld waren - dat deze er als een 'vervolg' aan is toegevoegd.

Bij lezing zal blijken dat de bewoording, de stijl soms zeer opvallend is en uit die heel bepaalde inspiratie komt, die alles met de Opdracht voor mej.Hofmans te maken had. Ook zal misschien blijken dat de Antwoorden niet altijd 'makkelijk' zijn; maar dat kán een opwekking zijn om tot nadere bezinning te komen over hetgeen 'eigenlijk' aan de orde gesteld wordt.

Voor de overzichtelijkheid heb ik de Inleidingen die - op een enkele uitzondering na - geen titel mee kregen, zelf van een 'trefwoord' voorzien.¹

Anneke Engels-van den Broecke

Emmen, Zomer 1999

---

¹ De 'Stichting Open Veld Werk' heeft, als rechthebbende op het auteursrecht, toestemming gegeven voor deze vorm van publicatie.

I UIT DE INLEIDINGEN

1:   *Ons Wezen - verbonden met de Bron van Leven*

De vele inzichten die in de loop der tijden zijn gegeven op het 'mens-zijn', hebben toch altijd hun wortel gehad in het geheimnisvolle dat de mens als een levend schepsel met zich meedraagt:

zijn Wezen.

Het Wezen dat zich steeds weer boven iedere beschouwing uit heft en in geen enkele methodiek of vorm - ook de religie niet - laat vasthouden, omdat het daar volkomen bovenuit gaat.

Want, niet waar, de Bron van Leven voor ons Wezen is evenmin vast te leggen als een kenbare achtergrond, die de mens naar willekeur kan ingaan of voorbijgaan.

Integendeel, steeds weer is het deze Achtergrond, die vanuit het Verborgene ons voor de Levensfeiten plaatst, ons beïnvloedt en ons Wezen volkomen intact houdt. Ondanks onze onbekendheid, onze onkunde van onze verbondenheid met deze Achtergrond van Leven.

Dat de mens een willoos voertuig hiervan zou zijn is uitgesloten, omdat juist de drang - vroeg of laat - in ons leven naar boven komt, onze verbondenheid hiermee tot een bewuste wisselwerking te beleven. Hetgeen niet te verwonderen is wanneer het menselijk Wezen daar zijn worteling in heeft.

En men heeft ongetelde wegen trachten te scheppen voor deze Bewustwording en talloze vormen en methoden trachten op te bouwen, om tot een 'Ingaan' te komen, dat alweer een mysterie op zichzelf zou zijn.

De zo sobere aanwijzingen van de Enkelen uit de mens-historie, die als het ware zichzelf prijs gaven áán dit mysterie, zijn in hoge mate belangrijk voor ons. Want - indien Zij het tot een 'Ingaan' hebben gebracht - móeten hun aanwijzingen ons kunnen helpen tot een eigen mogelijkheid, een eigen kans, eveneens tot dit 'Ingaan', daar mensen zich juist daarin moeten kunnen verstaan.

Welnu dan, Hun aller aanwijzingen zijn dezelfde:

Liefde en eerbied voor alle gemanifesteerde leven.

Dienend te worden aan de Bron van dit Leven en prijsgeven wat tijdelijk en voorbijgaand is, dat wil zeggen: het de plaats te geven die het toekomt en de tijdelijke waarden niet te verheffen tot eeuwigheidswaarden in onze pelgrimstocht naar de Eeuwigheid.

Kan het onderscheid tussen de tijds waarden en de blijvende waarden ons de waarborg zijn voor het 'Ingaan' in de Bron van alle Leven?

Zo ja, dan zou dit tevens inhouden dat deze Bron in een Liefde zijn oorsprong vindt, die alle verstand te boven gaat, omdat het Zichzelf in een eindeloze voeding biedt aan ons allen en alles, zonder dat het ons dwingt of overheerst; doch ons in volle vrijheid laat zijn en bestaan!

Dat wij in onze oriëntering op het Leven en onszelf daarmee de eigenlijke Levens Opdracht zouden vervullen, waarborgt juist deze Bron van Liefde, omdat 'Ingaan' hierin geen andere voorwaarde stelt dan weer 'uit te gaan' als dienaar van God en Mens.

20-4-1961

- - -

2: *Wij worden tegemoet getreden*

Het is nu de vijfde avond dat wij hier bij elkaar zijn en - naar wij kunnen aannemen - zonder enig vooropgezet doel. Zeker niet bekend aan de 'doorgeefster' die hier voor u staat en in ernst het haar opgedragen werk voor deze avonden tracht te volbrengen.

Hier naderen wij dus een merkwaardig punt in onze ontmoetingen.

- Ten eerste: - geen opzet naar een doel;
- ten tweede: - geen specifiek plan voor een doel;
- ten derde: - geen specifieke verwachtingen van een doel.

En toch drijft hier een bepaalde gedachte een wig in deze drie onschuldige aantekeningen, namelijk: wat is het dan wel, dat deze avonden toch iets voor ons inhouden, dat het boven dit gangbare sjabloon uit doet gaan en doet kenmerken als een sfeer, een stemming, die ons allen min of meer opvangt? Zodanig, dat het ons - hoe verschillend we dan ook zijn - vertrouwd en verheffend aandoet.

Dit is van belang! Want dit kan alleen wanneer de innigste verwantschap met die sfeer mogelijk is en met het innigste in ons harmoniseert en bij ons om noodzakelijke aandacht vraagt.

De bewustwording hiervan brengt een ongekende draagwijdte met zich mee. Want waar is het begin van dit Contact en waar het einde?

Dat het ons gegeven is deze avonden in vertrouwen onze vragen te stellen, die dan vanzelfsprekend bij ons naar boven komen door deze ontmoetingen, is ook een apart gebeuren; omdat de antwoorden op de vragen eveneens uit het Verborgene komen en niet aan een mensengerezen zijn ontsproten.

Ik moet bekennen dat ik als 'doorgeefster' van de antwoorden op uw vragen nogal eens te kampen heb met die overvloed van sfeer, die de woorden maar tot de kracht van het woord laat en ze als het ware doet aanspoelen en wegebben - al naar dat dit op het moment dienstig is.

Dienstig aan wie, aan wat en waarvoor? Zie, daar ligt voor ons allen het kardinale punt.

En wanneer wij ons daarin verdiepen, zien wij dat het beantwoordt aan onze meer dan gewone belangstelling voor het Leven, ons Lot en onze verhouding daar tegenover. Ons aanwezig zijn op deze avonden is het bewijs hiervan.

Zou dan daarop deze sfeer, deze stemming van toepassing zijn?

Zou dan aan een persoonlijke innerlijke nood - wat of die ook mag zijn - van ons aandacht zijn geschonken? Zonder dat wij die behoeften te formuleren, omdat innerlijke nood dit nu eenmaal niet gedooft?

Zouden wij in de sfeer van deze avonden juist daarin worden tegemoet getreden - en in de ziel worden geholpen, waar we als mens zo machteloos staan en tot geen oplossing in staat?

En zouden we onze vragen, die dit leed wel dragen maar niet kunnen uitdrukken, zó beantwoord krijgen, dat het op de meest barmhartige wijze wordt opgenomen en tot leniging gebracht - door meer horizon te zien en daardoor meer inzicht, meer draagkracht en meer levensvreugde? Zie, dit alleen zou ons reeds tot veel brengen waar de avonden dan door zouden worden geschraagd tot een dieper ingaan in het Levens-Mysterie, dat zozeer voor ons verborgen is en ons toch zó zeer als mens aangaat.

Zoals nu het leven voor ons allen in de wereld ligt, zijn alle zekerheden maar wankel. En het hunkerend mensenhart komt maar tot een droeve balans.
 Dierbare mensen, dierbare verhoudingen 'komen en gaan' --
 Is dit dan wat ons als leven is geschonken? Zijn dit dan de grondvesten van het mens-zijn?
 Is er geen andere levensontbloeiing mogelijk?
 Zeker! Juist omdat het mensenhart zoveel heeft te derven in wat het zo nodig heeft.

Laat ons hopen dat deze avonden ons stap voor stap mogen voeren naar de ontvankelijkheid, waarin alleen de Liefde zelf ons kan helpen.
 Om tot een ontbloeiing te komen van deze Liefde - waartoe alleen het mensenhart in staat is, omdat dit hart Gods wonderbare schepping is en door Hem wordt behoed en beschermd tot in alle eeuwigheid.

18-5-1961

- - -

3: *De werking van ons Levens-lot*

Opnieuw zullen we deze avond in de ontmoeting mogen ervaren, hoe we de belichting op onze levens-vragen kunnen ontvangen en in ons leven opnemen.
 Want in de praktische zin van ons dagelijks leven worden wij als het ware van de voet gelopen door de opeenstapeling van zorgen en problemen.
 En wanneer we goed opletten, zijn dit niet zozeer de moeilijkheden van de dagelijkse zich herhalende zorgen en zorgjes, maar veel meer de plotseling verschijnende problemen die het levens-lot ineens over ons uitstort. Waardoor wij dan niet weinig uit ons besloten levensbestaan worden getrokken door dat, wat het lot ons voorzet en als een onmiddellijke aanranding in ons leven geschiedt.

Aanranding van wat? En waarom? Zeker van dat wat ons het kostbaarste in ons leven is en ons in een onmiddellijke confrontatie doet staan met onze onmacht en onze beperktheid tegenover dat wat dan in ons leven zo ingrijpend gebeurt.
 Onmacht, omdat onze levens-aandacht zozeer in een herhalingsverloop gevangen is, dat een dieper doordringen in het Leven zelf maar een onbegonnen zaak schijnt.
 En het wordt ons wel smartelijk duidelijk - door dat tekort en die onmacht - in eigen leven in die vitale momenten geen zeggingschap te hebben. En we vragen ons af; dus tóch fatalisme? Tóch voorbestemde nood? Tóch voorbestemde ramspoed in ons leven?

Het Leven zou dan toch wel een heel wrede opgaaf voor de mens zijn en eigenlijk een diep ontmoedigend vooruitzicht inhouden.

Kunnen we dan hopen op een geborgenheid waarin dit alles aan menselijk leed en problemen tot een verlossing kan komen?

Is er misschien een werking, een gezegende werking in de slagen die ons mensenleven tot een zo zware opgaaf maakt en tot een verslagenheid kan voeren, waarin wij zelfs elkaar niet kunnen helpen? Of is er voor de mens een toekomst weggelegd, waarvoor onze levensgang een constante vorming is?

Hoe zou anders het leven zo oneindig veel aan mogelijkheden voor ons inhouden?
Mogelijkheden, die juist vrij komen door de inwerking van het lot op ons leven.

Lot, dat dan nood-lot genoemd wordt.

Inderdaad, nood-lot! Want de verstarde herhalingsmethodiek die wij zo krampachtig vasthouden, roept dit wel op, om ons te bevrijden uit deze verstardeheid van inzichten. Het nood-signaal ligt bij ons! En verbindt zich met ons lot tot een vrijkomen van deze verstardeheid.

14-9-1961

4: *De onverwoestbare Kracht
die het universum draagt en doet bestaan*

De avonden, die wij zo gezamenlijk hier doorbrengen als een afgerond geheel, vormen toch weer een deel van de voorgaanden. Zodat wij als het ware in een ritme zijn opgenomen, dat zeker niet alledaags is te noemen. Een ritme, dat ons tevens de gelegenheid geeft de gebeurtenissen van alle dag in ons leven in een licht te mogen zien, waardoor de alledaagsheid van onze bevindingen direct in waarde en ernst worden verhoogd. En dit doet ons dan tevens een diepere zin van ons leven zien; hetgeen wij toch allen zo zeer behoeven.

Want er is zeker niets droevigers te bedenken dan het verstollen van het ons geschonken Leven in alledaagsheid. Of beter gezegd: het verstollen van onze verhouding tot het Leven. Want Leven is niet te verstollen. Het is het grondeloze mysterie van de zich eeuwig vernieuwende Kracht, waarin voor ieder - hoort u goed - voor ieder mens ongekende mogelijkheden liggen. Die ons in onze verhouding tot het Leven tot een geheel ander levensgebied kunnen opheffen. En daardoor tot een intreden in het 'Ken Uzelf'.

Want in alle ernst zullen wij toch moeten toegeven dat wij onszelf niet kennen - en ook het Leven niet. Want dat wat wij leven noemen kan toch maar nauwelijks de naam van Leven voeren. Evenmin als wat wij 'ons-zelf' noemen.

En zeker is het waar dat er heel wat is beweerd over het Leven en het schepsel mens; maar de beperktheid van onze waarnemingen hangt als het ware samen met onze ontoereikendheid om het Leven nu eens en vooral te zien als een geschonken Schat, waarvan wij de draagwijdte niet of maar nauwelijks vermoeden.

Hoe komen wij dan uit deze impasse anders, dan juist alleen door de schokkende gebeurtenissen in ons leven? Hoe komen wij tot een verinniging met het Leven, zó dat het ons door alles heen tot een steeds weer hernieuwde mogelijkheid kan voeren, uit de diepte die wanhoop, verdriet en zware zorgen ons kunnen geven?

Wel, het beperken van de nutteloze zorgen en angsten die ons kunnen overrompelen is wel één van de meest dringende eisen. Bedoeld wordt het scheppen van toestanden die zus of zo wel eens als een ramp in ons leven zouden kunnen gebeuren. En waarvan wij niet de minste zekerheid hebben. De enige zekerheid die wij hebben, is de onzekerheid hóe het in ons leven zal gaan. En dit maakt dan tevens aanspraak op iets anders in ons mens-zijn, namelijk de Overgave. Overgave aan het Leven, dat in een mateloze omvatting van alles wat is, ons doet beseffen dat ook wij één voor één in die omvatting zijn opgenomen. En juist het Leven in ons behoedt en beschermt in alles en alles. Ook al schijnt het - naar onze taxering - er buiten te staan.

Wanneer wij dan allen hierin zijn opgenomen, dan is het zeker van niet weinig belang ons te verdiepen in wat dan wel de onvergankelijke Levens-wetten zijn en in hoeverre wij ons daar bewust van kunnen worden. Levens-wetten die boven de vergankelijkheid van onze problemen uit gaan en steekhoudend voor der Mensen Opgang zijn.

Want de historie heeft ons wel bewezen dat er een niet te verwoesten Kracht is, die het ganse universum draagt en doet bestaan. En gestadig dóórgaat, hóe de menselijke verhoudingen ook onderling zijn. Waar desillusies in elkaar en grote misvattingen over elkaar een bijna constante vorm van uitwisseling zijn. Zowel in de algemeen menselijke, als in der volkeren omgang.

Eigenlijk onbegrijpelijk! Want juist omdat het Leven zo'n Mysterie is waaraan wij allen onderhevig zijn, zou het ons toch eigenlijk tot een innige verbondenheid met elkaar moeten voeren en ons de diepste gevoelens voor elkaar geven en doen oproepen. In dit gezamenlijk ondergaan van het niet naar onze hand te zetten Mysterie.

Maar zeker is het dat er een mogelijkheid is om in onszelf de verbondenheid te leren kennen - met dit Mysterie. En wel door naar de Levenwetten te leven. En hiermee tot een wisselwerking te komen die een draagkracht geeft voor alles wat voordien onmogelijk scheen.

Een draagkracht die wij ondergaan als een Liefde, die ons in al onze pogingen om naar de wet van die Liefde te leven, tegemoet komt.

En in ons gelijktijdig een Offerkracht oproept die wij niet in onszelf vermoeden. En ons bewust doet worden dat dit onze wezenaard is en ons het Levens-mysterie verklaart als een Offer van een alles omvattende Liefde.

12-10-1961

5: *Verwachting en verstarring*

De beweegredenen van ons aller komst op deze avonden zal zeker meer en meer vorm aannemen dan wij eigenlijk zo denken; namelijk 'de vorm van verwachting'.

Nu is 'Verwachting' een zeer specifieke achtergrond in ons gehele menselijke bestaan en leven. Als kind begint zich dit reeds te melden en naar de mate van ons volwassen worden neemt dit als het ware toe in omvang en variatie.

Wat is eigenlijk verwachting? Waarom is dit in ons leven immer aanwezig? En wordt onze aandacht juist vanuit dit element gevormd en vervormd? Beheerst het in zo'n enorme mate ons leven?

Het woord zelf helpt ons al direct wanneer we het in onze beschouwing nemen. Er zit 'vér' in en 'wachten'. Wachten op iets dat van vér tot ons komt. Op iets dat van buitenaf tot ons komt en altijd iets teweeg brengt dat buiten onze inmenging om gaat.

Zo is het eigenlijk ook met deze avonden. Onze verwachting zal waarschijnlijk wel verschillend van vorm zijn, maar verwachten doen wij allen iets. En gezien wat zich op deze avonden al zo heeft geboden - iets dat zich niet zo maar laat bemeesteren tot een eigen bezit of een eigendommelijkheid - moet het wel in ons blijven vertoeven. Hetgeen is gebleken in de Werking die deze avonden op ons hebben en onze aandacht opeiste.

Wat boden dan de avonden in een steeds weer terugkomende aanwijzing voor levensaspecten

die dienend zijn in ons leven? Zeker voor alles een Confrontatie met de Kern van het Leven tegenover wat wij als leven bestempelen.

De Kern van het Leven die nooit iets anders kan zijn dan een alomvattende Liefde, waarvan het leven in ons en buiten ons afhankelijk is en vanzelfsprekend 'verwachting' in ons oproept.

De ongehoorde en bijna verschrikkelijke vrijheid die de mens in deze omvatting wordt gelaten, is soms met resultaten zó dat men denkt in een verlatenheid van deze omvattende Liefde te zijn gekomen! En dat alleen ondergang nog actueel is, door de blinde machts-uitoefening van het materialisme.

Zouden wij dan in die alomvattende Liefde toch verloren kunnen gaan, in deze macht van de materie? Een macht die alleen nog uitweg ziet in een radicale zelfvernietiging. Want dat is toch de rekensom van de experimenten der laatste boekstaving van deze macht!

Wat is materialisme eigenlijk? Waar is zijn bron en kracht en hoe treft ons zijn hoedanigheid? Want de trofeeën van deze macht zijn evenzovele ondergangstekens in de geschiedenis van de mens.

Deze macht is verstarring - verstarring van het Leven, verstarring van de Liefde, naar ons begrip van Leven en Liefde! Zijn spil is bezitshonger en barricadeert onze wil tot liefhebben en leven. Hij dwingt tot slaafse onderwerping aan zijn macht en verguist de mens geheel en al. Hij trekt de banen in de samenleving met ijzige zekerheid en vernauwt de mens zijn levensgang. Het dwingt - en dit is zeker het meest tragische voor de mens - het dwingt de mens tot verafgoding van alles wat door zijn macht ademt en regeert.

Het doet de mens innerlijk dát vergeten, wat hem de enige Vrede kan brengen, namelijk zichzelf te zijn in het Licht van de Liefde.

Zo staat dan de mens in deze dorre samenleving en probeert nog op menselijke manier iets van zijn leven te maken. Maar hoe verschrikkelijk ook dit menselijke samengaan is, door alles heen wringt zich toch in de mens iets naar boven dat niet te verslaan is geweest en nóg niet is te verslaan - en wel de zorg van de mens om de mens. Zorgen die wij van diep nabij kennen in ons eigen leven. Zorg om de mens in ons en om de mens buiten ons.

En in diepe moedeloosheid vragen wij ons wel eens af: heeft het alles wel zin ons daar nog om te bekommeren? Zouden wij ons levensveldje maar niet beperken tot de enkelen die ons het meest nabij zijn en ons daaraan wijden met alles wat wij dan kunnen opbrengen voor hen, om hen?

Och, dan zouden wij toch onszelf geweld aandoen. Want te goed weten wij hoezeer het lot der mensheid ons diep aan het hart gaat. Omdat de mens-verwantschap een ontzaggelijk feit is in een schepping waarin die mens dan toch maar als het enige levende schepsel verbinding kan krijgen met het wezen van de Liefde, met het wezen van het Leven.

En dit opent de mens voor een ruimte van gevoelens van liefde, die uit het mensen-hart - dat zo goed, zo in-goed is! - in een oneindige kettingreactie de weg tot ieder mensenhart zal vinden. En zodoende de enige ware grond zal bieden voor der mensen-broederschap.

Waardoor een heel nieuwe en hoopvoller wereld kan ontstaan.

Is dat niet al te fantastisch gezien, vooral in deze tijd? zullen we kunnen tegenwerpen.

Och, alle fantasieën zullen altijd wel een onbegrijpelijke achtergrond hebben, die wij niet kunnen zien of sporen. Maar het opent door de Liefde de enige kans voor afsluiting van de

twee alles beheersende invloeden en grootste ellenden op aarde: die van het materialisme en de haat.

En de achtergrond van deze fantasie ligt niet zo ver als men denkt.

Daar wij allen in ongekende mate hongeren naar Vrede—

hongereren naar Liefde—

hongereren naar een staat van leven, waardig aan ons Wezen

en deze honger gestild zal worden door de Enige, Die het wonderlijke mensenhart schiep en daarin een honger legde die Hij alleen kan stillen.

9-11-1961

- - -

6: *Duisternis en Licht*

Nu deze bijeenkomst valt in de maand waarin zich de diepste duisternis voltrekt - als een jaarlijkse kosmische herhaling - kunnen hierin toch aspecten zijn, die voor de mens van het allergrootste belang zijn. Aspecten, die zeker niets van doen hebben met de kunstmatigheid waarmee deze maand meestal is getekend.

Immers, de diepste duisternis staat tegenover het hoogste Licht. En is onafwendbaar hiermee verbonden als noodzakelijk voor de Licht-werking.

Het is niet na te gaan waartoe dit voeren kan, anders dan wanneer wij de duisternis in eigen leven zo afhankelijk weten van die Licht-werking, als enige behoudsfactor in de ontstellende beklemmingen die de duisternis nu eenmaal meevoert.

Want het ontnemt ons alle contouren van de verrijzenismogelijkheid in ons leven en staat als een ondoorgrondelijk 'niets' tegenover ons leven en onze levensbewegingen. Daar het geen actie is, die ons tot tegenactie opwekt. En geen tijdsbekendheid heeft van vorm of hoedanigheid.

Het ontvouwt ons niets dan een ondoorgrondelijke leegte, die ons tot de meest weergalozе ontgrenzing van ons zelf kan voeren. Maar daardoor de mens tevens gelijke aanspraak op Licht geeft. Een aanspraak die hem gans en al omgeeft, als het éne nodige - voor zijn bestaansgrond.

Omdat het tevens zijn bestaansgrond erkent en bevestigt.

Want in het Licht is de mens steeds en steeds weer de enige zichzelf tegemoet komende verschijning. En leert hij zo zichzelf kennen. Al is het dan nog onvolkomen en pril van bewustwording.

Het Licht is immers geen fictie! Juist de duisternis is dit. Maar wat is dan haar bron van kracht, haar begin en einde? En -- haar ontstellende greep op ons?

De kracht van de duisternis wortelt in de ondoorgrondelijkheid van het Licht zelf, als 'niet-zijn'. En haar spankracht is daar afhankelijk van.

De ondoorgrondelijkheid van Licht en Duisternis zijn de mens dus wel een begeleiding in zijn leven, die boven alles uit de meest directe polen van zijn 'zijn' of 'niet-zijn' voor hem bepaalt.

Ook de jaarlijkse Kosmische herhaling van de duisternis treft de bewustzijnsgrond van de

mens. En men vraagt zich af: hoe verhoudt die zich tot de mens in een eveneens kosmische gelijkwaardigheid? Zeker niet in de eindeloze registreringen van micro- en macrokosmische materie-verschijnselen. Want men kan zich wel in alle mogelijke theorieën verdiepen, die als materie-evolutie zo voltooiing geven aan een Schepping, die in materie-ontwikkeling zijn trefpunten heeft. O zeker!

Maar het is juist langs een andere weg dan die van de oriëntatie van stof en idee, dat het mensenlot in deze polen betrokken is. Ook de kosmische herhaling. Want wanneer niet het LEVEN van de mens juist voorbij deze paden ging, hoe zou hij dan ooit kunnen worden opgenomen in een volledigheid, waarin hij zelf als een volledigheid zou voegen?

Waar en hoe verhoudt zich dan de steeds herhalende kosmische Werking met de bewustzijnsgronden van de mens? Is er een gelijkwaardig samengaan? Een samengaan dat verklarendwijs de verbondenheid van mens en kosmos niet afsplitst, doch deze juist verenigt?

Want hoe kan het de mens niet ondermijnen in een Schepping te zijn opgenomen, in een afhankelijkheid zonder enig gezag dan zijn mens-zijn -- of is juist dit mens-zijn afdoende?

Zeker is het dat de mens tot een orde van wezens behoort, die door de eigenheid van hun wezen deze orde zelf kunnen bepalen, als zijnde bestand tegen iedere tijds macht van welke soort dan ook. En dat hem in alle hoedanigheden wel zeer veel vrijheid wordt gelaten om dit als levensgrond in hem te vestigen.

Alleen zijn eigen zelfbestuur kan hem hierin een beletsel zijn. Daar zijn zelfbestuur alleen van vrucht kan zijn als het zich laat voeden en leiden door zijn eigen levensbron en zichzelf daar niet van afsplijt

Hoe weet de mens dat dit inderdaad zo is en dat dit niet tot een mislukking voert?

Wel, de eigenheid van zijn wezen is immers de waarborg en het enige waar hij op steunen kan. En als dit zo is, waar ligt dán de gelijkwaardigheid voor hem in zijn kosmische verbondenheid, behalve van die van de biologische gronden?

Deze verbondenheid ligt in de afhankelijkheid van gestrooid Zaad en het oogsten der Vrucht.

Zaad, dat gestrooid is in de diepste duisternis en in het hoogste Licht zijn vruchten rijpt.

Zaad, dat de tijd en de tijden overleeft en deze als halve en hele tijden in zijn rijping meevoert.

Zaad, dat van oogst tot oogst een herkomst heeft waar alleen de Zaaier van weet en door Zijn Aandacht tot bloei komt en behouden blijft tot het door Hem bestemde doel.

Als zodanig weet de mens zijn herkomst, evenals die van de kosmos, in beider geëigendheid. En de diepste duisternis is niet beider ondergang, maar opgang naar een Licht dat alleen zijn einde vindt in een Liefde die alles draagt. En Licht en Duisternis in één omvatting houdt, door het Offer van een begin, dat het einde in zichzelf meevoert. En door de mens wordt ervaren als het allergeeringste en het allerverhevenste - als de diepste Duisternis en het hoogste Licht.

Dat niet kan worden geregistreerd als een numeriekheid van trilling en trillingssnelheid, maar als de voltooiing van zijn mens-zijn in een Schepping, waar alleen de wederzijdse afhankelijkheid van de Kiemkracht van het Zaad bepalend is voor de oogst, die de Zaaier vergaart en bestemt.

Kerstmis 1961

7: *Levens Opgang actueel - ieder moment.*

Nu het nieuwe jaar ons weer mee opneemt in zijn cyclusgang van de Tijd en wij het jaar weer in onze oriëntatie nemen als nieuw, is het zeker goed dit nieuwe niet weer als een oud herhalingspatroon op te nemen en weer - en weer - in de platgetreden paden de voetstappen achter te laten. Zo iets is natuurlijk wel makkelijk te zeggen, maar ligt toch zeker hemelswijd van de praktijk der door ons ingestelde levenshouding af. Een levenshouding, die - als wij eerlijk zijn - eigenlijk niet voor 100 % de onze is, maar méér berust op een aanpassingssysteem dan op de levende werkelijkheid.

Nu is er tussen Leven en dit aanpassingssysteem - dat wij als een tweede natuur hebben aangenomen - toch een merkwaardige overeenkomst. Daar het Leven zelf ook een aanpassingssysteem heeft, maar dan wel wat origineler dan het onze.

Want onze aanpassing werkt meestal kleinerend op ons, terwijl het aanpassingssysteem van het Leven juist vrij maakt en dus verheft. Omdat het Leven zich in aanpassing voegt naar de Wetten van Gods Beleid en Gods Wil. En die van de mens naar de algemeen geldende massa-wil en massa-eis in diverse variaties van mens tot mens. De aanpassing van het Leven geeft expansie en groei. Die van de mens geeft bekrompenheid en verstarring!

Is er nu een mogelijkheid van overbrugging? Want maar weinigen beschikken over de moed radicaal de massale eis van aanpassing te laten voor wat die is en een aanknopingspunt te zoeken met de eis die de Levens-aanpassing stelt.

Wel, het doorbreken van (onze) deze aanpassing is zeker van een volkomen rechtstreeksheid die niet te onderschatten is - wanneer wij dit zouden doen. En het zou - indien men dit deed - niet weinig in beroering brengen. Zowel in de mens zelf als buiten hem. Een beroering, die zo op het eerste oog nogal knagen kan aan ons verantwoordelijkheidsbesef - omdat er eerder verwarring schijnt te komen dan vernieuwing van omstandigheden en erkenning voor de gedane stap.

En toch - het doen van deze stap komt immers uit een niet meer tot zwijgen te brengen verantwoordelijkheidsbesef voort! En niet alleen tegenover de enkelen die ons na staan, maar juist tegenover allen - of men het erkent of niet! Men gaat dan tevens zien dat het de mensverbondenheid recht doet - en hoe!

Want het aanknopingspunt voor aanpassing aan Levenswetten is juist deze mensverbondenheid. En verantwoordelijkheid aan de geboden eerlijke omgang van mens tot mens en de daardoor ontstane zuivere verhoudingen. Let wel: zuivere verhoudingen! Hetgeen wel iets anders is dan de 2e of 3e rangs omgang, die aanpassing boven eerlijkheid stelt. Zeker is het niet eenvoudig, maar even zeker zal de mens toch eenmaal hiertoe moeten overgaan - omdat nu eenmaal zijn wezen niet kán aanvaarden wat tegen de eigen aard ingaat.

Zo dringt zich dan naar buiten, wat als het ware systematisch werd teruggedrongen terwille van --, ja, ter wille van wat eigenlijk? Dit wordt dan de vraag waartegenover we worden gesteld. En bij de beschouwing hiervan komt de mens spoedig tot de conclusie dat toch eigenlijk de ganse mensheid in een net van compromissen en aanpassing gevangen ligt. En we weten meteen dat dit wel zeer ongezond voor de verhoudingen moet werken.

Wanneer echter - door wie dan ook - een doorbraak wordt gedaan, dan zal zeker een instroming van waarachtigheid als een niet te stuiten activiteit doorwerken. En tevens voor ieder die volgt een heel wat eenvoudiger inzet vragen.

Wanneer wij onze aandacht richten op de geschiedenis van de mensen onderling, dan zien wij dat er een splitsing ontstaat waar de onwaarheid indringt en de waarheid wordt vertreden.

En deze gesplitstheid geeft nu eenmaal maar een tijdelijke genoegdoening in het mensenleven - en veel komt dan toch als onverwerkt Levensspecimen bij de mens terug.

Hoewel dit alles bij oplettend gadeslaan in het leven van onszelf weinig verwachtingen kan geven, treden wij steeds in het échte of ónechte - en halen daar onze Levensadem uit. Grotendeels onbewust.

Dit brengt dan de vreemde gewaarwording van hoezeer wij nog gevangen zijn in een soort van methodisch leven, wat de verdere bewustwording zeer tam houdt en niet weinig onze spontaniteit belemmert als levensuiting. Zo is het dan een negatief patroon van herhaling - en herhaling - en de compromissen zorgen voor de variatie. Het starre beeld dat dan 'mens' wordt genoemd, schiet wel te kort in zijn mogelijkheden en - wat het ergste is - gelooft niet aan zijn mogelijkheden en vervlecht zijn bekommernissen die daaruit voortvloeien in een levensbeschouwing die nergens strookt met het Leven zelf. Wij voelen ons voorbijgezien en te kort gedaan. Wij zijn triest en willen eigenlijk 't liefst maar zo doorgaan en ons verder voor het échte, wáre Leven niet inspannen.

Dit is nu het kritieke punt voor de mens zijn eigen willen en kunnen!

Want Levens Opgang is nog hevig actueel voor de mens: iedere dag - ieder uur - ieder moment!

Levens Opgang is: dit toneel te verlaten, waardoor de starheid doorbroken wordt en grenzen worden opgeheven; wat de mens dan de ongelofelijkste horizonnen biedt van zijn bestemming en zijn volle mens-ording.

Levens Opgang is: weten dat hij voor die horizonnen is bestemd en nergens anders voor.

Levens Opgang is: voor de mens de onontbeerlijke bevrijding van alles wat ónecht, ónzuiver, ónwaar is - en daarom wreed - en het wezen van de mens niet eigen.

Levens Opgang is: zichzelf te hervinden en vanuit zichzelf te leven - als het middelpunt van de onontkoombare Aandacht van God, Die hem zijn aanzijn schonk en daardoor zijn verbondenheid aan Hem - tot in alle Eeuwigheid.

11-1-1962

- - -

8:   *Ons innerlijk Draagvermogen behoed - en behouden*

De verschillende wegen die voor de mens open liggen om in zichzelf tot een dusdanige vastheid van 's levens evenwicht te komen, zijn niet afdoende wanneer deze niet diep worden ingegaan.

Het biedt immers in geen enkele opzicht enige zekerheid om allerlei wegen - als een van de hak op de tak gerichtheid - tot levensbasis te hebben. En zeker zouden wij reeds lang vertwijfeld zijn door de weerberichten van 's levens stormen in eb en vloed, die ons constant in een op- en ondergangssfeer boeken, wanneer niet het innerlijk draagvermogen van de mens daar toch tegen bestand schijnt te zijn. En dit hem een achtergrond van levensvastheid geeft die misschien wel wat al te oppervlakkig wordt voorbij gezien.

Want wat betekent dit wel niet voor de mens?

Het betekent: te zijn opgenomen in een geheel van Vastheid, waar al de wisselvalligheden van 's mensen levenslot op afstuiten of door worden opgenomen, al naar gelang de draagwijdte dit bepaalt.

En het betekent: in een behoeding te zijn opgenomen die nimmer door een mens is te doorgronden of te begrijpen; laat staan door hem zelf zou zijn op te wekken.

Want behoeding betekent: behouden te moeten blijven. En behouden te worden betekent: in één constante Aandacht te zijn opgenomen, die dit behoud waarborgt. Daar de allergrootste tegenstanden in het levensproces van de mens zijn opgenomen, evenals de allerdiepste tegenstellingen - ter voltooiing van dit proces.

Het betekent ook nog, dat de gewaarborgde behouding een belofte inhoudt.

Ziedaar een overzicht van de bestaansgrond van de mens, die allang niet meer met menselijke maten te meten is - of te doorzien. En de mens een afhankelijkheid geeft waar tegenover nog immer een door mensen gegeven waarborg iets kon uitrichten - en toch - - - Toch dringt in ons iets zich op dat menselijkerwijze te verwachten is. En wel:

zijn goed recht mee te kunnen waarnemen wat in dit levensproces met hem geschiedt - en: waarheen zich dit richt - en: in hoeverre hij hierin eigen inzichten kan laten gelden; inzichten, die hem door strijd en lijden eigen zijn geworden - en rechten, tegenover zijn plichten als mens.

Wel, bij nadere beschouwing liggen die als het ware grootscheeps voor hem gereed. Want in iedere levenscapsule is de kiem van ontbloeiing gelegd, die voeren móet naar de hiervoor gemelde belofte; en de vorm van proces is: behoud en nog eens behoud, in één constante selectering.

Wanneer dit zo is, waar ligt dan voor de mens de opening om dit in zijn vorming mee door te maken - of beter nog: om tot een bewustwording van dit proces te komen? Daar dit voor de mens toch van het allergrootste belang is.

Wel, er kan geen klank gehoord worden als er geen klankbord is.

En dat is er! In een toonaard die nodig is voor dit proces.

Dit is voor de mens een zeer aangrijpende ontdekking. Vooral omdat men ervaart dat dit klankbord onvoorstelbaar geschikt is om ook de meest subtiele klanken op te vangen en -- te verstaan! Te verstaan in zijn oproep tot luisteren, zijn beroep tot verinniging met deze Aandacht, die Zich op deze wijze met ons bemoeit, zoals wij dan ervaren –
voor ons behoud - en de belofte.

Want deze verinniging roept een Levenswerking voor ons op, die nu eens niet afhankelijk is van mensverhoudingen en omstandigheden. Van maatschappelijke orde of dis-orde; van wereldbeïnvloeding of wereldveranderingen.

Integendeel!

Deze Levenswerking gaat daar gestadig bovenuit en doet juist dit alles in een waarachtiger licht zien en beseffen waar het wél toe dient. Wij leren zien dat de toegepaste maatstaven op het mensbestaan in hun tijds-verwringing, een zéér verkeerd beeld geven.

Een beeld dat tot verval leidt en tot ondergang - en dus onze weg niet kán zijn.

Wij leren zien dat de beknopte levensvoorwaarden, die de mens in deze maatschappelijke structuur gelaten worden, tezeer de nadruk leggen op wat onherroepelijk eindig en vergankelijk is. En dus ons geen uitkomst kán bieden voor onze levensaard en onze bestemming. En ons teveel belemmert in een vernauwing van ons willen en kunnen, waardoor de vreemdste conflicten moeten ontstaan. Die eigenlijk geen andere zin hebben dan te ervaren dat het zo niet kán.

Dit is dan het resultaat van het dieper intreden in de wegen die voor ons open liggen in de wereld. Maar dáárom juist moeten er andere mogelijkheden, andere wegen zijn - ten

dienste van onze levensgang. Daar - in beknopte samenvatting - 's mensen levensvatbaarheid ligt in de wil tot Leven, die wars is van ondergang.

Zijn maatstaven moeten dit niet alleen steeds weer constateren, maar ook kúnnen. Want nog nooit is bewezen dat de mens een beperking is opgelegd die hij niet overwinnen kan.

Dit is een onschatbare Genade en behoort bij het geschonken Leven.

Zelfs de diepste ondergangstekenen dragen nieuwe levenskiemen in zich. Zodat eigenlijk ondergang een fictie is, die het steeds en steeds weer tegen het Leven moet afleggen en -- de hiervoor aangeduide belofte altijd meevoert.

Als dit zo is, dan zal het ons toch ééns moeten brengen tot de verinnering met de ons behoedende Aandacht! Die dan onze enige Levensadem gaat worden - en onze levensinstelling wel zeer zal vereenvoudigen naar de gerichtheid van die Aandacht. Waardoor dan onze levensgerichtheid steeds meer wordt ingeweven in die Aandacht - en dan de reden van het 'behouden blijven' en dus de Belofte zal ontsluiten.

Want:

geen vertwijfeling zó diep, of deze zal dáárin zijn oorsprong en einde vinden;

geen verlatenheid zó smartelijk, die dáárin niet herkend zal worden als de enige reden van alle geborgenheid;

geen ongeloof zó verward, dat dáárin niet zijn weerga vindt als Genade;

geen macht zó groot, die dáárin niet tot onmacht wordt en tot overgave komt;

geen onheil zó dreigend, dat dáárin niet zal worden onvouwbaar als heilzaam en vruchtdragend;

geen wil tot verzet zó daadkrachtig, die dáárin niet tot dienstbaarheid wordt in opperste wil tot dienen;

geen hart zó miskend, dat dáárin niet zal worden opgenomen als hoogste bezit van Liefde.

Zo zal dan het behouden blijven zich in deze vorm als Belofte inwisselen, door Eén, die de peiler van Zijn eigen Hart heeft gezet op het weedom van de wereld - en het de wereld biedt tot de allerlaatste stonde.

8-2-1962

- - -

9:

***Ons innerlijk Zelfbestuur
werkt mee aan Wending en Bewustwording***

De Inleiding van hedenavond is gewijd aan de gegevens die zich aan de mens voordoen als intermediair van alles wat dienen kan om tot die vrijheid van leven te komen, die dan het pad vormt om te gaan naar het door ons gestelde doel.

Dus tóch vrijheid? - vragen wij ons af. En welke vrijheid? Want zijn wij niet afhankelijk van onafwendbare belemmeringen, plichten en lotsomstandigheden, die ons waarlijk rechts en links de weg versperren en zeker niet altijd te wijten zijn aan eigen schuld?

Hoe is het ons niet te moede, wanneer wij op ons leven terugblikken en zien hoe een groot aantal weken, maanden - ja, zelfs jaren - als verspild schijnen. Ook al om de telkens weer begonnen strijd voor ons levensbestaan. Om maar niet te spreken van de aangrijpende en smartelijke verliezen, die wij zo in het verloop van onze levensjaren nog hebben mee te

dragen. Hetgeen ons zelfs zó kan beïnvloeden, dat wij gaan beseffen dat er tegenover zoveel zorgen en gedragen leed wel een levensgerichtheid moet zijn, die ons kan tonen hoe dit alles toch zinvol voor ons leven is. En ons voeren moet tot de enige waarden die dan het Leven verklaren zullen als opgenomen in een alles-omvattende Wijsheid en een Beleid dat alleen uit Liefde voort kan komen. En alles voor ons in een ander licht doen zien.

Indien dit mogelijk is, waar ligt dan de weg daarheen en hoe kunnen wij het inzicht hiertoe bekomen? Want hoevelen van ons hebben niet meegemaakt - en maken dit misschien nu nog mee - in een levenssituatie te zijn bekneld waar hij ten koste van alles uit wil - al weet hij nog niet eens hoe, wat en waarheen.

Wat is het nu in ons wat dan dringt en dwingt om innerlijk tot een verandering te komen, die dan tevens alle uiterlijke omstandigheden mee beïnvloedt en doet wenden?

De waarborg voor zo'n verandering ligt wonderbaarlijk genoeg juist in ons zelf!

Met andere woorden: in onze menselijkheid is innerlijk een zelfbestuur werkend, dat plotseling kan gaan optreden en ons voor het feit stelt onszelf te doen keren! Dat is zeer merkwaardig - om niet te zeggen mysterievol - en onbegrensd hoopvol.

Want bij nadere beschouwing nemen wij waar, dat dit zelfbestuur ons opwekt om - zelfs uit de diepste begrenstheid, de diepste duisternis - op te staan en verder te gaan.

Wij weten wel niet goed hoe - en ook niet of wij het kunnen - maar wij komen tot gehoorzaamheid -- en een andere levensgerichtheid begint zich te vormen, geleid door dit innerlijk zelfbestuur en - ook dit is mysterievol - in samenvloeiende werking met ons levenslot en levensgegeven.

Zodat een mens zich min of meer voorbereidt op een hernieuwd mens-zijn - een nieuwe bewustwording. Hoewel de oude mens toch nog geducht kan optreden en tot een 'terug' zou willen dwingen, wat echter niet meer mogelijk is.

Waarom niet? Wel, omdat het innerlijk zelfbestuur zich vooral doet kennen als een bewustwording van levenswaarden, waarvoor de bestaanden moeten wijken. En dit geeft zeker veel strijd - om niet te zeggen een vaak ontmoedigende strijd - maar ook deze strijd geeft bewustwording van levenswaarden die men als de beste erkent en ons zodoende staande houden en bemoedigen.

Welke Levens-werking of Levens-wet is het dan wel, die ons zo tot een herziening kan voeren van alles wat nogal gekenmerkt scheen als specifiek bij ons te behoren? Is dit een Werking of een Levens-wet, die voortkomt uit het Wijsheidsbeleid?

En ons voor alles de zin van het lijden en strijden en de zin van ons levenslot doet zien, als eveneens te zijn opgenomen in de hiervoor genoemde, allesomvattende Wijsheid en Liefde. En dus alles wat wij doormaken doet herkennen als een preparering, bestemd voor de wending - die ons dan voeren moet tot deze Liefde en Wijsheid.

En zo het innerlijk Zelfbestuur van ons Wezen recht doet. Wat een recht is, verheven boven iedere aardse maatstaf van recht - en alleen maar verheffend kan beïnvloeden of laten vallen, indien dit niet voegen zou in 's mensen Levens-Opgang.

Intussen staan wij hiermee tegenover ons leven van alledag en zijn er niet altijd van overtuigd deze bezittingen met ons mee te dragen in de levensgang op aarde - en zijn zeer beschroomd deze tot activiteit te brengen. Jammer!

Want wat is de oorzaak van deze schroom? Beschikken wij wel over een voldoende mate van inzicht hierin? Waarom is het ons vreemd juist deze zo bevrijdende mogelijkheden in

ons leven de juiste plaats te geven? Maken wij ons eigenlijk niet min of meer belachelijk in het oog van Hem, Die het ons in ruime mate toedacht?

Wij klagen over veel: ziekte, nood, angst, chaos - en onmacht daar iets in te veranderen. Maar is dit wel waar? En is het eigenlijk wel te verantwoorden juist déze mogelijkheden braak te laten liggen? En zouden deze juist niet treffend kunnen helpen in de hiervoor genoemde ellende? De opgetrokken maatstaven van ons uithoudingsvermogen, onze weerstandskrachten, worden toch steeds meer en meer geweld aangedaan door alle mogelijke surrogaten op allerlei gebied.

Zelfs voor het Leven!

Het is vreemd dat hierin een stilzwijgend accepteren ligt van de mens om alles maar zo min mogelijk op de juiste wijze te gebruiken wat de mens eigen is aan zijn Wezen.

En altijd op de een of andere manier tot een forcering te moeten komen en zich daar dan mee tevreden stelt. Het is of men van oudsher bestemd is om alles krom en scheef te trekken, wat in zichzelf de bestemming van een ongekende toekomst meedraagt. En daar vooral niet van af te wijken, hoe triest en armetierig de uitkomsten ook zijn.

Och, zo de mens niet constant door de lotswerking werd geleid en gericht, hoe zeker zou het mensdom ondergaan in eigen verminking van zijn door God geschonken adeldom. Adeldom, dat toch onaantastbaar is en blijft, hoe wij ook reilen en zeilen.

Het is immers onze innerlijke, onze éinig innerlijke verbondenheid met de eeuwig onvergelijkbare Liefde, die alles voedt en in stand houdt wat behouden moet blijven.

Want hoe dachten we wel te kunnen weten waar onze eigen gevoelens hun oorsprong in hadden? In de combinatie van de lichamelijke structuur? Te goed weten wij hoezeer deze juist afhankelijk is van het innerlijk Zelfbestuur, wil het niet vergaan in eigen vorm van deze structuur, die geheel is gericht op ontkoming aan dit Zelf-bestuur.

Daarom - het ontwaken van de mens in de verscheidenheid van bewustwording is wel een aangrijpend proces. Vooral in de ongekende verhoudingen tot het al-omvattende en grondeloze Mysterie van Leven en Zijn.

Hoe zou de mens dit ooit kunnen dragen, verwerken, indien niet de innerlijke structuur van de mens zó was dat hij juist samenviel met de voor de mens in dit mysterie als enig geldige structuur. En daaruit niet het innerlijk Zelf-bestuur voortvloeiende, in feilloze werking voor de Levens-Opgang van de mens?

Zo kan dan de innerlijke mens naar buiten treden en bepalen in een gezag dat moeilijk te verhelen is als gezag. Daar het de redding voor alle chaos en misvattingen in zich draagt. Zowel voor eigen leven, als voor de wereld.

Wanneer wij ons leven als een verdraagde film konden terugdraaien en hier en daar stukken mochten couperen, dan zou er zeker veel zijn dat wij graag zouden zien wegvallen als onnut en dwaas en --- vooral vruchteloos. Maar er kan niets worden teruggedraaid. Er is alleen maar een verder gaan. En dit is een zegen.

Want het opent ons nieuwe mogelijkheden van herstel en kan ons vrij maken voor ons goed recht het geschonken adeldom van ons wezen de kans te bieden in alle voor de hand liggende mogelijkheden. En zo tot de Bron laten wederkeren, wat wij als falend mens wel steeds met ons meedroegen, maar niet lieten gelden. Totdat het uiterste verzet zich gewonnen geeft en het Leven zich niet meer opdringt als een smartelijk proces van onmacht en verlorenheid, maar als een Zegen.

8-3-1962

10:***Ons Geboorterecht***

Voor ik vanavond met de Inleiding begin, moet ik voor u in enkele woorden de sfeer samenvatten, waarin deze avond zal worden opgenomen. Deze is:

‘De waarborg voor nieuw Leven is sterker dan de mens dacht te weerstaan.

De weggevallen tijd kan als verleden niet meer doorwerken en zal wel spoedig moeten verdwijnen in de catacomben van de schijn en daar als een schim aan het menselijk oog voorbij trekken, ten afscheid. De reële bestaansgrond voor Leven is dan pas goed gelegd. Geen samenvloeiing van dorre plicht of plichten gaat daar bovenuit. Want het alomvattende Leven zal worden gekend als het enig blijvende en zal de ware levensplicht van de mens onthullen.’

Na deze woorden zullen wij in beschouwing nemen wat zich hier tegenover zou kunnen stellen als verweer - of zelfs als ontkenning.

Nu dan, de mens van heden is de mens van gisteren niet meer. Omdat zijn tijd snel voortspoedt in ‘dé Tijd’, die de mens omvat en door alles heen tot een niet te weerhouden einde voert - ‘Tijdseinde’. De omvattende geboorterechten van de mens vallen hier eveneens onder. Daar zijn tijd ook hier niet verder kan; wat de mens zelf nog nauwelijks kan bevroeden. En wel zijn eigen tijdsverloop in dé Tijd, die ons allen ten dienste is en voor de mens zijn begin en einde inhoudt, als zijnde zijn aards bestaan.

Hoe kunnen wij dit in de grond doorzien en bepalen als een vormkant, die de mens is geschonken voor zijn eigen verwachtingen? Wat deze mogen zijn. Verwachtingen, niet als een vereniging met zichzelf, maar als een ingesloten gevangenschap. Is het wel?

Wij voelen ons nog al bestand tegen die gevangenschap, die de waarborgen van de tijd ons schenkt als begin en einde. En dus nog al aanvechtbaar is als blijvende grondwaarde voor ons bestaan. Maar het is alsof wij tijd-immuun zijn! En dit is dan tevens de eerste grote schijngrond waarop wij bouwen. Want wij zijn het niet. Wij zijn geen tijdsbeeld anders dan in de betrekkelijkheid der dingen, die komen en gaan ---

Zo is dan het begrip van onszelf over onszelf - wanneer we in de dagelijkse levensacties de onze stellen - maar zeer onderhevig aan de waaninstelling tegenover onze zogenaamde onbegrensde tijdsduur (hier op aarde, wel te verstaan!). Hoe nu? Waar kunnen wij dan de berichtendienst vinden die de tijds marges overéén doen stemmen met onze bestaansduur?

Wel, die vinden we in onszelf. Bij diep indringen in eigen wezen komt ons direct een innerlijk tegemoet, dat juist niet te vangen is in enig tijdsbeeld - en niet te beïnvloeden is door het tijdsverloop der dingen - maar vrij en onbekommerd de tijden overleeft.

De zorgen van het dagelijks leven zouden heel wat geringer zijn, indien wij deze innerlijke berichtendienst eens tot actie zouden brengen!

Kunnen wij dat? Het antwoord is bevestigend. Maar laten wij dit ter zijde houden en ons er eens toe brengen het te proberen. Wat gebeurt er wanneer wij dit aanvangen?

Wel, wij overschrijden dan direct de grens van iedere belemmering, iedere beperktheid en iedere benauwenis die ons zo hinderen kunnen en ervaren dat dit in zichzelf al zeer verlossend werkt. En bovendien - en terecht - ons als mens verheft boven een afhankelijkheid die wij niet wensen, doch die wij ons toch maar laten gebeuren.

Maar - kan men zich afvragen - wanneer we nu deze grens overschrijden, zijn we dan als mens wel verantwoord en jagen we niet een hersenschim na? En - hoever reikt onze verantwoordelijkheid eigenlijk?

Zeker is die niet te generaliseren! Er moet dus wel een individuele innerlijke maatstaf zijn, die ons tot richtlijn in ons leven moet dienen. En vooral moet helpen om de algemene

grenzen te overschrijden. Als die maatstaf er is - en die is er - wel, dan blijkt meteen dat deze een innerlijke ontgrenzing tot stand brengt, die ons als een levenskern van een niet gekende zekerheid tegemoet komt en niet in onszelf hadden vermoed.

En meer nog! Die ons een kern doet zien, die voort moet komen uit een Bron die deze ontgrenzing in stand houdt door toediening van een geëigende vernieuwing, keer op keer.

Maar vallen wij dan niet uit het tijdsbeeld en ontronen wij onszelf daar dan niet in? En zouden wij daardoor de mens-ording in algemene zin niet in de weg treden en onszelf iedere mens-verbondenheid afsnijden?

Zeker niet, want wij ervaren dat deze Kern in de mens wel zo geheel en al is ingesteld op de Levens-Opgang van de mens, dat hij hier nimmer vergeefs op zal bouwen. Bouwen op een strikt genomen levensinstelling, die het hoogste kán eisen en niet wordt teleurgesteld.

De tijd die ons gelaten wordt dit tot een bestaans-zekerheid te doen worden, wordt ons in eigen hand gegeven. En niets of niemand kan ons dit beletten of ontnemen. Het is ons geboorterecht, dat vrij is van enig mens-gezag - anders dan uit eigen vrije wil.

Zo naderen wij dan door deze ontgrenzing in de tijd de toekomst in een directheid, die eveneens de grenzen moet laten vallen voor het onmiddellijk 'heden en nu'. Trouw aan onze wezenaard en niet aan wisselvalligheden van tijdsberekeningen, die ergens ooit hebben bewezen dit te kunnen doorbreken of te overtreffen.

De tijd die de mens dient is dus in zijn wisselvalligheid wel te waarderen, maar niet te verheerlijken als grondbestaan!

Voor de eigenheid van der mensen geschonken bevestiging van zichzelf in de tijd is het immers een niet te overtreffen geruststelling --- dat hij er is! Hoe zou de mens zichzelf anders kunnen ontmoeten, indien niet de tijd dáár was - voor die ontmoeting!

Doch de waan moet worden vermeden, zich een Kind van de Tijd te noemen. Dat is hij niet. Hij is geankerd in de Tijdeloosheid en moet als zodanig zijn geboortekte beleven.

En hier geeft de tijd de meest ideale dienende staat voor. Omdat niets stand houdt dan dit geboorterecht. En de mens vergezelt op zijn levenspad, dat wel in tijdsformules is uit te drukken, maar niet kan vervloeien in een laatste luttele seconde.

Daar hij steeds weer herrijst - uit deze laatste seconde - in de vrijheid van zijn geboorterecht, als zijnde onaantastbaar in zijn onsterfelijkheid.

12-4-1962

11: *Bezinning op Kerstmis: Het feest van de Verlossing*

Het Verbond van God met de mens is een Verbond van Verlossing. En dit Verbond is tevens de grondslag, als enige mogelijkheid voor de mens om te leven.

Want Leven houdt voor de mens in: een proces van Bewustwording door verlossing uit de vele gebondenheden, die hij zelf oproept en in stand houdt. Maar ook die gebondenheid waar hij geen macht over heeft, zoals: ziekte, pijn, vrees, leed, verworpenheid, verkommering en zielenood. En die hem gevangen houden en hem beletten het Leven in zijn diepste diepten te benaderen of te doorgronden. Oók het Leven in hemzelf. En het Mysterie dat dan Leven wordt genoemd, dekt tevens het Mysterie van het Leven in hem en beveiligd het aldus.

De vragen kunnen opkomen: Wat is dan Leven? En waar moet het tegen beveiligd worden? En waarom is het zo voor de mens bestemd?

Het antwoord is: Leven is de onnaspeurlijke verbondenheid van de Schepper met zijn schepsel en houdt tevens zijn bestemming in.

En het moet beveiligd worden tegen zijn eigen inzichten in het leven en vóóral tegen zijn onkunde van inzicht in zijn verlossingsproces. Daar hij maar aarzelend voor zichzelf gelooft voor verlossing te zijn geboren. Hij vindt zichzelf meer geboren om op zijn wijze het leven te leven. En de gebondenheid aan alles en nog wat is hem meestal meer eigen, dan zijn hoop en verlangen naar bevrijding hiervan.

Zo treedt hij zichzelf en zijn bestemming in de weg en zou zeker ondergaan in verlorenheid, indien het niet de Wet van het Leven was, hem juist te behouden. De Wet die altijd corrigerend werkt voor dit Behoud en de ondergang daardoor steeds de pas afsnijdt.

Anderzijds kan de mens ook geneigd zijn het leven als een soort van opgaaf te zien die hij zelf vormt. Ook alweer ontstaan uit de nood van de beperkte realisatie van het leven en zijn onbeperkte mogelijkheden.

Hoe zou de mens eigenlijk anders kunnen dan falen in zijn plannen en de resultaten hiervan, als het hem juist ontbreekt aan dát inzicht wat hem zou doen samengaan met hetgeen zijn lot bepaalt, zelfs al bepaald heeft, reeds voor zijn geboorte? Het is immers zijn afhankelijkheid van dit lot dat hem doet zoeken naar ruimte voor zijn gebondenheid. Terwijl juist zijn lot in samenwerking met de Wet van het Leven voert naar zijn bevrijding hiervan.

Wanneer dus de mens met zijn twijfelachtige maatstaven ten aanzien van het Leven te kort schiet om zijn bestaan minstens dragelijk te houden, moet hij wel komen tot de erkenning dat hij het zonder inmenging van het Leven zelf niet redt. En alle kunstmatigheid ten spijt, tot het Leven zelf zijn toevlucht moet nemen, om in overgave hieraan tot de juiste inzichten te komen. Daar de Wet van het Leven geen kunstmatigheid kent, doch alleen maar de eenvoud van het Onsterfelijke. En dus zo dan de blijvende Begeleider van de mens is, in zijn bestaan als mens.

Daarom zal de nood voor de mens en de mensheid wel hoog moeten stijgen, zolang gedacht wordt eigenmachtig te kunnen reilen en zeilen in dat mysterie-volle bestaan, dat wij dan mens-bestaan noemen.

En als Leven is de verbondenheid met God, dan is dit tevens de noodrem die de mens wel hanteren móet, als de nood al te hoog en hem al te machtig is voor wijze spreuken en zoetsappige kwezelarij. Dan smeekt hij om realiteit, om de zin van zijn leven te mogen zien en te verstaan. En reikt dan tevens aan de onontkoombare drang om in hem zelf dit Mysterie te leren kennen en te doorgronden, als voor God te zijn -- of niet te zijn.

De draagwijdte van het Verlossingsproces is voor de mens als 'onverloste' een gesloten geheel. Dat hij wel ondergaat maar niet kan doorgronden, anders dan door middel van zijn geroepenheid tot Verlossing! Deze geroepenheid die de enige grond van het mens-bestaan is, en de mens te goeder ure wordt geopenbaard, zó dat hij zich gaat wenden. Wenden van zijn eigen levenswetten, naar de Wet van het Leven, die zijn behoud verzekert en zich aan hem mededeelt als Offer en grondeloos erbarmen.

Dan opent zich voor de mens een horizon die hem tevens zijn pad doet vormen, stap voor stap in zijn bevrijdingsproces. En aan de mens die staat-van-Leven geeft, die voert tot Hem, die borg staat voor de verlossing van de ganse mensheid en de ganse wereld.

En Zijn maatstaf van Leven vastlegt in de periodieken van de evolutie der mensheid.

Waarín één door Hem 'Aangewezene' het Verlossings-werk opent, in de vorm van een Leraarschap, dat alleen als 'Aangewezene' kan worden bewaarheid. En door de mensheid wordt gekend en erkend als die Verschijningen, die mensen voorlichten door hun Leraarschap

als zijnde: Zelf opgenomen in de Verlossings sfeer – en zo het Woord spreken en behouden.
 En daardoor de mensheid steeds nader voeren tot Hem,
 Die Zelf de mensheid steeds meer nadert als
 ‘de Ongeboren, Onsterfelijke Heer van Dood en Leven en Koning der Wereld.’

Kerstmis '62

- - -

**12:   *Aan ons de keus een beroep op het Leven te doen
 om uit verstarring en schijn te komen***

In het menselijk bewustzijn - dus in zijn 'status van zijn' - kan alleen dan iets veranderen wanneer de mens op een vast punt is aangeland - en daardoor moet stijgen of dalen in zijn gevormd levens-niveau.

Met 'een vast punt' wordt dan bedoeld datgene wat tot een verstarring is gekomen in zijn Levenswil en zodoende zijn levens-beweging verspert. Het zal weinig uitleg behoeven hoezeer de mens dan in een kritiek stadium van zijn leven is aangeland.

Hij kan nu afdalen in het atavistische verleden en zo zichzelf beletten zijn eigen mogelijkheden in beweging te brengen - óf hij kan gehoor geven aan de algemene oproep, die steeds vanuit het Leven zelf de mens bereikt - om zich uit deze verstarring te worstelen en in een vrijere levens-beweging verder te gaan.

Natuurlijk zijn de niveau's van afdaling de mens bekend en vertrouwd. En dus is het aantrekkelijk voor hem om te denken daar de dwarsbalk van zijn leven mee te kunnen keren. Maar waartoe brengt het hem en in hoeverre is hij zeker niet weer in een nog diepere verstarring te landen? Te zeer is de mens betrokken in de vele levenskwesaties van hemzelf en de gezamenlijke mens-problemen, om ook maar enigszins de toekomst die het Leven biedt, naderbij te komen.

De toekomst van het Leven.

Niet van de opvattingen van de mens omtrent het Leven en de levensverwachtingen.

Zo ligt dan de grote mystificatie in de eigen waardebeoordelingen van de mens van het Leven. Hij kan niet anders dan in tijd rekenen en alhoewel met het Leven uitgerust dat geen einde kent, kan hij toch nooit anders dan in al zijn levensuitingen een begin en einde mee laten tellen. Hoezeer zou het de mens steunen en verlichten, indien hij de moed had dit los te laten en in de vrijheid van 'het-heden-en-het-nu' zijn beroep op het Leven te doen. En dan in eigen leven wel geheel andere mogelijkheden zou oproepen en tot activiteit brengen. Activiteiten die zijn 'bewustwording' van het Leven niet weinig ten goede zouden komen.

Tegenover het verstarringspunt in het leven van de mens staat altijd het andere vaste punt: dat van de keus. De keus, die zijn vastheid vindt in de geboden levenskansen. De kansen van Levens-Opgang tegenover Levens-ondergang, Levens-uitdoving. En is dus de onaantastbare tegenstand tot het allerlaatste moment van de verstarring in de Levens-wil. De Levens-wil die de mens toch ook geschonken is en wel wat al te zeer wordt verward met levensdrangen, die voortkomen uit het atavistische verleden van de mens.

Terwijl de Levens-wil in de mens de adem van het Leven zelf is!

Zo is de strijd een waarlijk niet te onderschatten strijd. Die de mens steeds weer in de toegemeten tijd op aarde strijden móet, omdat het Leven in hem zich zo maar niet prijs geeft. En steeds weer de rekeningen vereffent, wat de mens ongetwijfeld weer een balans biedt voor een nieuw begin.

Het is dan ook dit nieuwe begin dat zich bepalend opwerpt als levensgedrag.

Levensgedrag dat vrijmakend de mens tegemoet komt in zijn vele onzekere kansen en verwachtingen, als de énige zekerheid en de énige kans die grond heeft - en wel die van de Levens-wil zelf!

Die tevens de lijn van ondergang uitwist en die van de Levens-Opgang tekent in zijn bestaan als mens. En die hem zijn verbondenheid met de Ene Almachtige tot een alles omvattende samenhang doet beleven! En waar de haren van zijn hoofd inderdaad zijn geteld!

Voor de ernstig willende mens rijst de vraag op: kán de mens deze verbondenheid in zijn leven nú en heden ervaren? En dus de radicale omwenteling in zijn leven bevestigd zien in deze Verbondenheid, indien hij dit - en niets anders meer dan dit - verlangt?

Het antwoord is: het is toch alleen deze grondwaarheid waarop wij leven. Een ander is er niet! Geen mens of macht ter wereld kan hem die brengen. Het is alles schijngrond, schijnvastheid, schijnwerkelijkheid, ook hetgeen de éne mens de ander biedt.

Hoe kan het anders, waar de mens zo tijd-gebonden en tijd-verslaafd is? En zo afhankelijk van zichzelf in dit opzicht is?

Het Mysterie tussen de Ene Almachtige en de mens is niet als spijs voor zijn eeuwigheidsverlangen uit de ijskast van wie dan ook te verwachten! Juist dit Mysterie is ingesloten en de mens zal hier niet kunnen ingaan, dan alleen door Hem, Die dit Mysterie Zelf is.

Dat de Verbondenheid die er altijd was en is, nu tot een levend besef kan worden voor de mens, is alleen mogelijk door zich te ontdoen van de schijnwaarden en de schijnverbondenheden. En die hun plaats te geven die hen toekomt, maar niet te verheffen naar dát wat boven de tijd uitgaat.

Zoals gezegd is, is dit een zeer ernstige strijd! Maar nooit en te nimmer vergeefs!

Steeds zullen gradueel de pogingen van de mens tegemoet worden getreden door hem die Kracht en Troost te geven die niet van de aarde aards is en récht in zijn Wezen de Verbondenheid levend opwekt!

Wat dán geschiedt is dat éénmalig gebeuren in de mens, dat overbruggend zijn tijdsbestaan met het boven-tijdelijke verbindt. En zijn gang op aarde doet veranderen in een wezens-eigen gerichtheid, die alleen kan samenvloeien met de Aandacht van de Ene, Die de mens zijn bestaan schonk en laat behouden - door hem te redden van zijn verslaafdheid aan de tijds-obsessies en de tijds-beeldingen.

10-1-1963

- - -

13:

Het Leven
tegenover de herhaling van het dagelijkse leven

De strijd om het bestaan is voor de mens van heden een strijd die veel vraagt en weinig als resultaat biedt. Hier worden niet bedoeld de dagelijks terugkerende zorgen voor het bestaan in de tijdsloop van dag tot dag. Want die zijn nog altijd secundair tegenover de bestaansstrijd voor hem als Wezen.

Zolang de mens zich niet bewust is - of zich niet bewust wil zijn - van zijn gaven die bij zijn Wezen behoren, zal het een steeds terugkerende strijd geven. Omdat het leven nu eenmaal die strijd vraagt, sterker nog: eist! Want het is als het ware een gebod van het Leven, dat het door zijn macht die boven de mens uitgaat, beschermend en stuwend, hem naar zijn eigen Wezen terugvoert.

Het raadsel - of liever het wonder - is dat het Leven dit beter weet dan de mens, hoewel het in geen enkele vorm tot overtuiging dwingt. Het is eenvoudig wat het is, namelijk Leven!

En staat tegenover de dood als een nimmer te begrijpen stroom van vernieuwing in steeds weer andere vormgevingen. Ook - en vooral - vóór de mens. Waardoor het Wezen van de mens veilig wordt gesteld voor welke aanslag dan ook, die ondergang of vernietiging zou betekenen.

Hoe kan de mens deze trouwe beschermer naderen tot een samengaan in een bewustere staat dan die van de dagelijkse tredmolen? Het is toch niet te ontkennen dat dit toch wel het allerbelangrijkste voor de mens betekent in zijn bestaan op aarde en de grootste consequentie van zijn onmacht tegenover het Leven is, daar het voor de mens op- en ondergang inhoudt. En is de vraag toch wel verantwoord, die men zich stellen kan, namelijk: moet men eigenlijk niet meer aandacht geven aan onze verbondenheid met het Leven, dan aan de tredmolen van de dag? Want wat opent deze voor de mens? Wat biedt hij hem?

Een grauwe herhalings-stap, die traag tot een verhoogd levensritme is te brengen en daarom alleen al zo droevig eentonig is.

De verhouding tot het Leven daarentegen vraagt die wonderlijke aandacht van de mens, die we kortweg ziele-aandacht kunnen noemen en die direct voor zijn leven perspectieven opent, die als het ware een stroom van werking in hem doen ontstaan, waar dan het dagelijks leven alleen maar wel bij kan varen.

Zeker komen er protesten en vragen op. En het zijn enkele van de meest urgente die hier zullen worden genoemd en beantwoord.

Ten eerste: Hoe gedraagt zich het Wezen van de mens tegenover de tredmolen van alledag? Antwoord: Wanneer wij ons verdiepen in de Wezens-aard van de mens, zien we dat deze is: hunkering naar Liefde en dat alleen de Liefde hem gelukkig kan maken en veel opheft wat grauw en onnavolgbaar schijnt.

Wanneer er nu van dit verlangen, van deze hunkering wordt uitgegaan in het besef dat dit eigenlijk zijn levens-adem betekent, dan zien we tevens dat dit zijn Wezen is en altijd zo zal blijven. Wat de mens ook verlangt in het leven, het komt uit deze diepte en een andere bodem is er niet. En noch de mens, noch in de mensheid kan er vrede zijn, indien dit niet tot bloei kan komen in het leven. Daar het Leven zelf deze grondslag heeft en van daaruit alleen blijvende responsie biedt.

Wanneer de mens echter de tredmolen van alledag de eer geeft die het Leven in en buiten hem behoort, dan wordt zijn Wezen de kans niet geboden die het toekomst, waardoor het zich op de duur terugtrekt en de harmonie tussen het Wezen - de ziel en de persoonlijkheid - het 'ik', verbroken wordt en het 'ik' de leiding neemt en daardoor de mens een gebroken beeld van het Leven geeft. Zo is het dan een leidraad die verklaart over waarom de mens is zoals hij is.

Ten tweede: Waarom is de mens zich van dit alles over het algemeen zo weinig bewust?

Antwoord: De mens is er zich over het algemeen zo weinig van bewust omdat zijn blik de schaduwen van 'het-Leven-in-het-creatieve-Nu' aanziet voor het Leven zelf - en zo langs de grenzen van fictieve beeldingen en creativiteit zijn wankel gang gaat door zijn

gebondenheid aan de tredmolen en verbondenheid aan het Leven. De schaduwen die 'het-creatieve -Nu-van-het-Leven' werpt, zijn de platte vlakken zonder inhoud.

Ten derde: Waar ligt voor de mens het aangrijpingspunt om zijn leven dan in die zin te veranderen, dat het inderdaad verandert?

Antwoord: Het aangrijpingspunt ligt in het waarnemen van de levensduur van zijn eigen activiteiten. Zijn deze gericht op de vervulling van de voorbijgaande kortstondige 'ik' verlangens, dan zal hij zichzelf belemmeren het aangrijpingspunt te zien, om met 'het-scheppende-Nu' in verbinding te komen.

Is echter zijn activiteit gericht op dát wat de tredmolen geen voedsel geeft, maar wel blijvende waarden voor allen, dan komt de verbinding tot stand met het Leven en kan zelfs voeren tot opname in 'het-creatieve-Nu-van-het-Leven'. Het bewustzijn van de mens is dan vrij van de tijdsgebondenheid en is tevens waarborg dat hij zijn dadenkracht omzet in de enige juiste waarden, die voor de mens van het hoogste belang zijn, daar het hem bevrijdt van atavistische gebondenheid en zijn Levens-Opgang veilig stelt.

7-2-1963

- - -

14: *De tijd is rijp voor hogere bewust-ording*

Het is moeilijk de gedachte staande te houden dat de crisis-uitbarstingen over de hele wereld ons persoonlijk niet zouden kunnen raken of zonder meer voorbijgaan. Integendeel, de samenvloeiingen van de crisis-werkingen, die de ene grens van veiligheid na de andere overschrijden, zullen de mens voor een fait accompli stellen, waardoor een nog niet voorziene wending zijn leven verder zal bepalen en doen voortgaan.

Daar de mens niet kan stilstaan in het wordings-proces dat de Schepping met zich meedraagt en in gelijke tred het menselijke domein mee opneemt en veilig stelt.

Want wat is 'crisis' anders dan een werking waardoor verstarringen worden opgeheven en factoren die tot verstarring voeren, worden ontkracht? En niet de mens kan hierin het beslissende woord spreken. Wel kan hij de eigen crisis verzwaren door krampachtig vast te houden, wat hem zijn eigen levensterrein schijnt en waar hij maar moeilijk van kan scheiden.

Want de destructie - die een crisis zo op het eerste oog biedt - is meestal ontmoedigend en geeft grote spanningen. Maar daar het menselijk gezichtsveld altijd te kort schiet om de evolutie-krachten in hun werkingen te volgen, is hij beangst voor iedere vernieuwing die hij niet kent. En voelt zich dan een weerloos offerlam, dat aan niets anders dan aan ondergang kan denken, daar een crisis-werking dit nu eenmaal oproept, zij het dan in een andere zin dan door de mens wordt verondersteld.

Maar - zoals reeds gezegd - ondergangsfactoren zijn er en niet weinig ook. Vooral daar deze ruimte moeten verschaffen voor nieuwe levens-stuwingen van de Levenswetten, die tevens voor de mens een hogere bewust-ording meevoeren.

De aard van de vele crises, die wel het sterkst op de voorgrond treedt, is de plotselinge inéénstorting van machts-zekerheden en machts-instanties, die daardoor alleen al een niet te voorziene menselijke ellende oproept in de vorm van onzekerheden op iedere bestaansgrond. Met andere woorden: de menselijke bestaanszekerheden lopen constant gevaar en er zijn geen maatregelen tegen uit te denken. En wanneer niet de Levenswetten hun werk deden, zou het er voor de mens nu - juist nu - triest uitzien.

Want te veel is de mens gewend aan de behoeding die het Leven over de mens heeft gespreid, om te wanhopen. Een behoeding, die vooral lag in het onbewust laten verlopen van de grootste strijdkrachten in de evolutie-processen. Want juist in dat wat de mens niet waarneemt, ligt tevens de waarborg van behoeding.

Maar de tijd is zeker niet meer tegen te houden dat juist een hogere bewustzijnstrap bestegen móet worden, die dus de mens een ander beeld van het leven zal brengen dan hem tot nu toe eigen was.

De vraag komt boven: hoe en waardoor zal de mens hiertoe komen? En in hoeverre is zijn eigen levensinstelling daar wel bruikbaar voor en ook zó te veranderen dat de mens dit als zodanig verwerken kan?

Het antwoord is, dat in de mens wordt opgeroepen wat door hemzelf als eigen wordt herkend. En dit is altijd op iedere bewustzijnstrap gebleken. Maar dat dit proces innerlijk door het levenslot als levenstherapie steeds is voorbereid en in het oog gehouden; en ten nauwste verband houdt met alles wat hem als crisis-werking treft, is ook zeker.

En zo zal er in de geleidelijkheid van de tijdsnormen een verandering mogelijk worden gemaakt, die dit wordingsproces begeleidt naar het gestelde doel voor de mens.

Wanneer dus de mens diepere levens-indringing zal worden voorgehouden, moet die wel responsie bij de mens vinden en hem tevens meer macht over zijn eigen lot en leven geven.

Men kan vragen: is dit niet zeer gevaarlijk, allereerst voor de mens zelf?

Antwoord: Wel, met hoger-bewustzijn van zijn bestaan en doel op aarde, wordt alleen dat vrijgegeven wat waarlijk hoger is! En dus vrij van egocentrische gerichtheid, die verdwijnt naar de mate de mens zijn levens-doel ziet en weet. Want dan verdwijnt de levens-angst en daardoor heel wat spoken uit het menselijk bestaan!

Nog een vraag kan opkomen en wel: in hoeverre kan de mens dit proces van deze bewustwording vanuit zichzelf tegemoet treden? Of is hij afhankelijk van de algemene evolutie-uitstortingen?

Antwoord: Neen! Daar is de mens niet afhankelijk van. En zeker is voor de mens de individuele kans annex met de algehele kansbieding. Want de bepalingen van de Levenswetten zorgen voor de vruchtbare uitstroming naar hen, die dit dan als allereerste gebod in hun leven plaatsen.

Nog een vierde vraag staat dan als uiterst belangrijk voor de mens zijn geest.

Wanneer de mens nu zijn leven onder dit gebod wil stellen, staat hij dan in afzondering van zijn medemensen? En moet hij dan in deze afzondering zichzelf in controle houden en steeds weer zijn gebod realiseren tot een Gebod?

Antwoord: Wel, de mens die zich hiertoe inzet is eigenlijk zijn gebod reeds voorbij geleefd. Omdat zijn keus hiertoe doorslag geeft voor zijn verdere levens-acties.

En juist deze reacties vormen als het ware een andere golflengte voor zijn Levens-antenne, waarmee hij dan ontvangt en uitzendt.

Niet in afzondering, maar juist in verbinding met de Bron van waaruit iedere golflengte kan worden ontvangen en uitgezonden naar de wereld, in de enig juiste verbondenheid met de mensheid.

7-3-1963

15:

Aandacht in aandacht

Wanneer aan het einde van dit werkseizoen de jaarlijkse stilte intreedt, dan zal dit zeker zijn werking wel meebrengen. Want veel is naar voren gekomen, dat de gemoederen bezig hield en direct of indirect met de Levens-Opgang van de mens te maken heeft. De Levens-Opgang die steeds verder gaat en van geen onderbreking weet. Daarom is het nuttig dat we allen de stencils van de behandelde onderwerpen bezitten, om nog eens - als proef op de som - al deze aanwijzingen in ogeschouw te nemen, die zo in vogelvlucht tot ons kwamen.

Voor deze avond ligt dus de afronding en die is zeker wel het beste getekend als 'nieuw begin'. Het begin, om nu de realiteit in te gaan met onze reacties op wat deze avonden geboden werd. Want uitkristallisatie is niet te vermijden. Noch van het gebodene, noch van onze reacties of reflexen hierop. Het is moeilijk samen te vatten als een richtsnoer zò of zó. Want dit ligt geheel aan onze eigen instelling op deze avonden. Maar de controle van de hoogste en subtielste gevoelens en gedachten in ons, moet daarin toch de doorslag geven, anders is het een dorre samenhang van woorden en woorden.

Daarom is dus deze avond van dubbel belang voor ons allen. Want de vraag dringt zich toch aan ons op: Wie of Wat staat achter deze avonden - vooral omdat we steeds met klem werden gewezen op onze mogelijkheden, die ons in de hurry van het dagelijks leven nog al eens ontvallen. En we moeten erkennen dat indien deze mogelijkheden ons zouden worden afgenomen, het toch maar een uitzichtloos leven zou zijn. Zodat de Aandacht die ons zo rechtstreeks wordt gegeven, toch een tegenaandacht opwekt en ook al eens genoemd is als

‘Aandacht in aandacht’.

En ons weer tot onze vraag terugvoert.

Nu zijn wij in zoveel dingen vlot van begrip en aanpak. En toch is het alsof wij hier beschroomd tegenover staan en het ons daardoor ongetwijfeld moeilijker maken dan het is om zelf - los van elkaar en van deze avonden - tot een constante tegen-aandacht te komen door de ons aangeduide mogelijkheden - en daardoor te ervaren Wie of Wat Zich met ons bezighoudt.

Maar waarom eigenlijk deze beschroomdheid?

Want wat zou het ons niet kunnen bieden als richtsnoer in ons leven! En ons daardoor de geborgenheid geven die we helaas in de wereld niet zo maar voor het grijpen hebben. Integendeel!

Want wanneer wij zijn opgenomen in een directe leidende Aandacht, dan moet dit toch ergens heenvoeren? En betekent dit ook dat de aanwijzingen voor de meerdere mogelijkheden in ons, hierbij betrokken zijn en op zeer directe wijze tot activiteit zijn te brengen; met andere woorden tot een hogere trap van Bewust-ording móeten voeren.

En het is juist deze Bewust-ording die dagelijks nu hier, dan daar in de wereld ter sprake wordt gebracht en als zodanig als het ware in de lucht hangt, of in de lucht wordt neergelaten.

Nu kan men zich moeilijk voorstellen wat Bewust-zijn, Bewust-ording eigenlijk is.

Maar dát, wat wij als onvervreemdbaar eigen in ons weten en met ons meedragen is

‘Bewust-zijn’. En leert zich kennen als een groeiende levendigheid, aangepast aan wat het Leven ons in ongekende aanbiedingen steeds voorhoudt.

Is dan wat achter deze avonden staat een dusdanige manifestatie van het Leven, dat het onze mogelijkheden voor verdere Bewust-wording tegemoet komt?

Zo ja, treft het ons dan niet dat onze verschillende persoonlijke reacties of reflexen op het gebodene, ook persoonlijk worden tegemoet getreden? En ons in een beroering brengen die we maar zo niet opzij kunnen zetten?

Nogmaals, waar staan wij op deze avonden eigenlijk mee in verbinding en waartoe kan het ons voeren?

Het antwoord is: Juist met de maatstaf van ons bewustzijn kunnen wij dit voor onszelf meten. En dat is dan metéén doorslaggevend voor verder en meer ---

Het is immers niet eens noodzakelijk ons daar rekenschap van te geven. Want we komen hier of we komen hier niet - dat verandert alleen aan onze maatstaf en dan is er al veel gewonnen. Daar het ons vooral treft in onze Bewustwording - en niet weinig ook!

Want dat de peilingen op deze avonden niet stuiten op vergeefse indrukken, maar op steeds diepere achtergronden van het Leven, is ons langzamerhand wel duidelijk geworden. En ook dat het ons steeds meer onze eigen levensinzichten verrijkt - juist ten opzichte van onze Levens-Opgang.

Die wij immers niet kunnen voorbijzien! Daar dagelijks de Opgang van weten en kunnen in de wereld op alle gebied onze alertheid wél vraagt. Want de mens gaat óf daarin mee, óf hij komt in zijn Bewustwording achter. Een achterstand die even snel achteruit gaat als de Levens Opgang in de wereld vooruit.

Nu zou het er op gaan lijken, alsof er een grote dwang of pressie op de mens werd gezet, ook, of het hem interesseert of niet, door wat nu als Leven wordt doorgrond en toegepast in ongekende vindingen en vormgevingen in de mensen-wereld.

Toch zou dit in strijd zijn met wat ons als de ‘Wet van Behoud’ is voorgehouden.

Want alleen innerlijke aanvaarding van zijn ‘Levens-Opgang’ kan de mens tot heil zijn en hem zijn evenwicht doen behouden in de zin van verantwoording tegenover de geboden Levens-Opgang en is tevens de waarborg van zijn behoud.

Omdat nimmer de mens tot eis wordt gesteld de wereld in zijn wording te volgen.

Wél zijn eigen opgenomenheid als aandeel hierin, voor zover dan zijn waarnemingen kunnen reiken en hem de verantwoordelijkheid daarvan opleggen.

Zodat de samenhang van het Leven met de mens zijn levensinstelling steeds meer kan worden opgenomen naar het éne kardinale punt: zijn Bewustzijn te laten delen in een Levens-ontvouwing in hem en buiten hem, die tot inzicht van zijn eigen bestaan zal voeren, alsook tot zijn verbondenheid met het geheel, wat de mens kent als schepping en scheppingsontvouwing.

11-4-1963

16:

Leven met 'de Ene Levende'

Nu de avonden voor het registreren van de voorgaande avonden weer aanbreken, zal het ons aan stof niet ontbreken voor het stellen van vragen. Omdat we allen min of meer veranderd tegenover deze avonden zijn komen te staan.

Ten eerste is daar dan de instelling van ons, die eenvoudiger is geworden tegenover de hier behandelde onderwerpen, die ons zo langzamerhand vertrouwd zijn geworden en daardoor onze vragen mogelijk dieper in de sfeer van de achtergrond der dingen kan doen dringen, die dan van belang in ons mensenleven zijn.

En ten tweede: de tijdsruimte die ons in ons leven gegeven is om de levens-verschijnselen te beleven in een rangorde van ervaringen, die wij dan 'ons leven' noemen.

En ten derde: de knellende vragen die zo nu en dan in ons opkomen, namelijk in hoeverre wij hebben beantwoord aan de Levens-kansen, die ons in die ervaringen geboden zijn en nog geboden worden.

Zien wij deze wel in hun volle mogelijkheid?

Zijn we achteraf wel tevreden met de resultaten en onze levens-instelling nú?

Of gaat de tijds klok zo snel in ons leven, dat we niet op adem kunnen komen en geen rust kunnen vinden voor het allerbelangrijkste in ons leven, namelijk:

'Ons Leven'.

Wanneer dit eens in zijn volledige diepte en kracht zou kunnen worden doorzien, zou dit ons dan niet een heel andere instelling bieden op onze moeilijkheden, onze angsten, onze lots-omstandigheden, kortom dát wat juist ons menselijk leven uitmaakt?! Want hoe star kunnen wij ons niet gericht houden op dat wat voorbijgaande is? En dan maakt dat dit alles uit zijn proporties wordt getrokken!

Want stel u eens voor dát het Leven heel wat anders is dan wij in onze levensjacht denken! Dat de mens juist in zichzelf heeft wat zo koortsachtig in de wereld wordt gezocht en nagejaagd. En dus altijd weer een teleurstelling waarborgt, wanneer we de wereld als begin en einde voor ons leven stellen. Want dán is wat de wereld biedt een teleurstelling - en anders niet. Omdat de mens nooit iets anders zoekt dan de verbondenheid met wat Liefde is en waarborgt. Daar dát zijn innerlijke drijfveer is én zijn verlangen én hunkering. Liefde als geborgenheid, die als waarborg voor zijn leven staat.

In de jacht voor ons bestaan in de wereld gedijen wij op deze wijze niet - om niet te zeggen: stompden wij af, in het edelste verlangen wat een mens maar hebben kan. En door dit afstompen vernauwen wij onze bewustwording en stellen wij ons maar tevreden met surrogaten en sluiten het éne compromis na het andere, met ons zelf en de ons omringenden. Niets is zo ontmoedigend en uitzichtloos, niets is zo deprimerend en zo afmattend. Omdat het finaal tégen ons eigen Wezen ingaat en tégen onze bestemming.

Wat is het toch dat ons belemmert om vanuit onze hoogste kracht, onze edelste instelling te leven en ons te ontdoen van de dagpluizen, die ons 's avonds de ogen doen neerslaan als de Hemel zich opent voor zijn schitterende werelden - en de macht van de Ene Levende ontvouwt?

Durven wij dan nog deze 'Ene Levende' als de dode onbekende in onze levens-registers te schrijven? Drijven wij niet al te zeer de spot met onszelf, door ons buiten deze alomvattende Almacht te denken en ons zelf als een aparte te beschouwen, die buiten het universum

staat? Terwijl wij in niets het bewijs kunnen leveren, hetgeen deze apartheid zou rechtvaardigen. Is het niet een fatale vorm van zelf-ondermijning om zo met ons zelf om te gaan?

Want wat verwaarlozen wij niet in ons zelf, wanneer wij een dusdanige levenshouding uit nood aannemen? Want het is nood die voortkomt uit wat ons zo in overdrachtelijke zin is gegeven en niet kan reiken naar het zo wonderbaarlijke kunnen van de mens in die overdrachtelijkheid, die dan Leven heet. Leven dat zich alleen in creatieve manifestatie vernieuwt en hervindt in de Bron van alle Zijn.

En zo onttrekken wij onszelf onze enige levens-vastheid door een al te vlakke instelling op het Leven. En is bezinning op de traagheid van onze eigenlijke levenshouding wel urgent. Urgent, omdat er zoveel als intensieve verandering is waar te nemen en te verwachten.

Veranderingen die zich steeds voordoen in de verhouding Mens en Wereld en Wereld en Mens. Daar de toestromende ontplooiingen van de onbegrijpelijke Schepping de mens mee opneemt en verheft naar de uitstromende ontdekkingen.

En wordt de mens ópgenomen in de Schepping die hem waarborgt: zijn ópgang en behoud in deze Schepping, door de Enige die weet dat de mens zijn leven geen doods-parabel moet ondergaan, maar die passeert in de ondoorgroendelijke verbondenheid met

de Ene Levende.

De 'Ene Levende' die ons zoekt en vindt. En ondanks alle weerstand die de mens biedt, hem toch zal doen ontwaken uit de starre hang naar herhaling en de obsessie van de herhaling. Daar in samenhang met de Wereld-ontplooiing geen hiaten kunnen worden gelaten in de verbondenheid 'Mens en Wereld'. En dus wel tot een ontwaken van de mens móet voeren en zijn weerstand zál worden opgeheven door de 'Ene Levende'. Hetgeen wel voeren móet tot een bewustwording van de hoedanigheid van het ware mens-zijn .

En daardoor tot inzicht op dat wat als mens-zijn werd gezien en beleden en niet meer zal kunnen dienen. En een afweer zal brengen tegenover alles wat dit nog zou willen bestendigen - en het ware mens-zijn zou beletten in zijn poging 'te leven' met

de Ene Levende.

12-9-1963

- - -

17:

De menselijke Geest een Gods-geschenk

Naar mensenmaat gemeten staat de mens tussen de poorten van de dag en de nacht en treedt er geen enkele tussenpoze op om dit vice versa te compenseren. Bedoeld wordt dat de mens zijn bestaan zich hier tussenin beweegt. Daar deze poorten hem omsluiten als Wachter van de dag en de nacht - en hem gevangen houden.

Zo gezien biedt dit weinig variatie en het belet de mens om zijn levens-grond daar tussenin te beveiligen en te bestendigen, in de vrijheid van zijn Geest, die hem eigen is. En de dag en de nacht slechts nader komt, wanneer dit door de Geest zelf zo wordt bepaald. De dag biedt geen twijfel aan zijn doorzichtigheid, die de dageraad als lichtglans uitstort; waardoor de nacht zijn duisternis intrekt met al de geheimenissen van zijn ondoordringbaarheid.

Deze concludering zou de mens zeer kunnen ontmoedigen, om zich ook maar ergens voor in te zetten. En toch is hij daarin niet te ondermijnen.

Waardoor de vraag opkomt: wat drijft de mens dán om zich in deze vesting een uitweg te zoeken, die dan inderdaad deze vesting doorbreekt?

Zeker is het dat dit het gróte geheim is - ook voor hemzelf - en dat het sterker is dan de praktijk, die de omgang met de dag en de nacht biedt.

Welnu, het is de Geest in de mens, die de doordrijver én de initiatiefnemer is. Die - het moet gezegd worden - de tijd en zijn metgezellen de dag en de nacht, hier toch een overwegende rol in toedeelt. Want de Geest van de mens is niet door een tijdsverloop te intimideren, maar haalt zijn kracht uit het onvernietigbare Leven zelf, dat de tijd verstrikt in zijn eigen kortstondigheid.

Het Leven, dat de menselijke Geest aan zich verbindt en de zuivere eenheid tot stand brengt, waaruit en waardoor alle creativiteit tot aanzijn komt.

Want de Geest van de mens bewandelt de onpeilbare diepten van het Leven, dat de uitdrukking is van Gods Aanwezigheid in Zijn Wetten en zijn Behoeding voor de mens.

Zó is dus de Geest in de mens niet te verdringen in zijn verbondenheid met zijn Schepper en zoekt zijn uitweg in zijn onnavolgbare wegen, die hem nu eenmaal een geboden en verlichte aanwijzing zijn. En daardoor zo zichzelf manifesteert in de tijd tussen de Poorten van de dag en de nacht.

Zo is dan het mensbestaan simpel getekend in zijn vermogens en zijn belemmeringen en is de wil om hierin tot uitdrukking te brengen wát hij wil, wát hij kan en wát hij móet, nogal gebonden aan het rationele van het bestaan zelf. Rationeel, omdat het de beperkingen wil opheffen naar een wijdere ontplooiing en bovenal naar een meerdere levens-voldoening.

Maar dan is de mens pas goed in de klem, omdat het Leven het rationalisme geenszins als zijn afzetgebied zoekt, maar wel een voedende factor biedt, namelijk: elke levens-verwachting te verheffen boven het rationele denken uit.

Immers, wanneer het rationele denken afdoende zou zijn, dan zou de top van het mens-zijn bereikt zijn en dit is geheel buiten de praktijk van het leven. Het is juist zo treffend, dat de mens geen top anders kán erkennen, dan die, die door de menselijke Geest tot stand is gebracht. Men is juist hier volgbaar waar het begrip achter blijft en de redenering geen kans heeft. Zodat de mens zonder zich daar veel over op te winden, geen andere meester in zich en buiten zich erkent dan de Geest.

En dit steunt op de onwettelijke zekerheid van het enig houdbare voor de mens zijn geroepenheid, om zijn Geest het opperbestuur te geven in zijn leven en in zijn verbondenheid mét het Leven. De Bron van alle Zijn en niet-zijn. Het geschapen en het geopenbaarde Geheimenis, dat de mens tegemoetreedt als zijn Heer en Meester, waar zijn begin en bestaan in ligt besloten.

Zo is hij dan inderdaad meer dan mens alleen. Hij is óók nog de drager van dit Geheimenis. En dat is niet weinig.

En het is tevens een teken dat de mens zeer nauw betrokken is bij alles wat in en door dit geheimenis tot stand moet komen in hemzelf en in de hem omringende wereld.

En hoe simpel of hoe belangrijk zijn werk in deze wereld ook schijnt, het is alles hierop terug te brengen. En ook dit is niet gering als waarde in zijn leven. Vooral, omdat hij er mee in is opgenomen, zonder dat hij zich ook maar enigszins bewust is van de samenhang hiervan met zijn leven.

Misschien dat dit juist het doel van 's mensenleven is! Met andere woorden: dat hij zich bewust móet worden dat het hierom gaat.

En dan rijst direct de grote vraag: hoe?

Hoe kan de mens zich ontplooien tot een dusdanige bewustwording van zijn verbondenheid met dit Geheimenis en hoe is dit te realiseren in het dagelijkse leven?

Zeker vraagt het de uiterste waakzaamheid om de menselijke geest te ervaren als de kern van 'te zijn'. Te zijn als de bewuste arbeidzame in de Schepping.

Of niet te zijn door zich de tijd als een schommelstoel te wanen, waarin hij dan zijn winterslaap en zomerslaap kan uitdromen, ondanks alles wat zich om hem en in hem voltrekt.

Indien, indien niet zijn lot hem wakker hield, vooral waar al te veel werd geschoven op: 'mijn tijd zal het wel uithouden'. Inderdaad! Maar wat is 'mijn tijd'? Waar vinden wij hiervan de geboorteakte en waar staan wij als zodanig geboekt? Ook dat valt samen met de alomvattende bestemming van de mens. En niemand zal schromen te naderen tot de slotgedachte dat 'zijn tijd' hem geschonken is, hetzij kort, hetzij lang.

Welnu, zou voor dit geschenk geen andere achtergrond zijn dan 'komen en gaan'?

En iedere toekomstdroom daarin laten ontstaan en -- vergaan? Dat weten we wel beter!

Omdat de menselijke Geest hierin niet gewassen is, maar juist in het ónvernietigbare zijn oorsprong en levens-adem heeft. En nimmer zijn sporen in het vergankelijke liet, maar júíst in de zich kenmerkende eeuwigheids-code, die is:

'dat tijd verwisselbaar is met tijd'.

Maar dat de Geest zich alleen beweegt waar hij zijn dromen kan richten tot Hem, Die de eeuwigheid aanzijn gaf. En de mens zijn Geest schonk als Zijn Geschenk, tot troost in zijn moeizame pelgrimstocht in de tijd en de vergankelijkheid van de tijd.

10-10-1963

- - -

18:

De mens Drager van een Geheimenis

De inleidende woorden die deze avonden worden voorgelezen, kunnen moeilijk ineens tot het stellen van vragen voeren. Daar de Inleidingen zelf eigenlijk alleen maar aanduidingen geven - en meer niet.

Nu is bij de vorige Inleiding een verre aanduiding gegeven, die wel tot denken stemt, namelijk de aanduiding dat de mens meer is dan mens alleen, omdat hij de drager is van een Geheimenis. Hetgeen meteen een heel andere betekenis geeft aan het woord en begrip 'mens'. Ook al, omdat het 'mens-zijn' dit in alle mogelijke facetten tracht te elimineren, door te veel de nadruk te leggen op zijn voorbijgaande tijds-indrukken.

Stilstaande dan bij deze aanduiding, dat 'de mens meer is dan mens alleen', omdat hij drager is van een Geheimenis, dringt zich de vraag bij ons op wat dit dan wel voor inwerking op de mens zelf kan hebben en in hoeverre wij ons hiervan bewust kunnen worden. Nu is deze aanduiding alleen al voldoende om zich niet in een retorisch verleden te verdiepen, doch om juist vanuit het onmiddellijke 'heden' dit Geheimenis tegemoet te treden, onbevangen door het verleden en iedere toekomst-gedachte.

En dit is niet eenvoudig! Maar het zal toch de meest zuivere instelling zijn. Want zeker zal dán allereerst het eigene in ons leven terug moeten treden, door dit niet als maatstaf te gaan gebruiken. Daar wij dan veel te eenzijdig van instelling zouden zijn! En wat zeker niet mee kan tellen, dat is onze gewoontehouding om tegenover alles wat ons geboden wordt een

zeker vóór of tégen te opperen. Zo staan wij dan voor een zware opgaaft. Omdat de menselijke aard toch zo is, om dit niet te laten voor wat het schijnt te zijn, maar juist om te trachten er dieper mee in verbinding te komen.

Maar hoe moeten wij dan hopen op een volkomen inzicht hierin?

Ach, drijven we eigenlijk niet altijd op een geheimenis in ons leven? Daar in al ons doen en laten het wachtwoord 'afwachten' gelijke tred houdt met onze levens-ontplooiing. En proberen wij niet altijd weer om daar juist vrij van te komen, door ons een zekerheidsstelling te vormen, die - naar wij menen - ons zoveel meer rust en vrede zou geven.

En dit geldt dan voornamelijk voor onze bestaansmogelijkheid in de wereld.

Maar hoe dan met het Geheimenis waar ons innerlijk leven op drijft? Hoe kunnen wij daarvoor tot een zekerheidsstelling komen?

Want wel is ons al veel gegeven als uiterste tegenstelling van de Dood, namelijk het Leven. Het Leven dat ons nimmer bedriegt in zijn belofte de Dood te keren tot in het eindeloze.

Maar - vragen wij ons af - geldt dit ook voor het onze? En wordt daar ons mensenleven ook in betrokken en mee in opgenomen? Of geeft het ons die zekerheid niet en moeten wij ook dit afwachten?

Ach, het is immers voor ons allen een open vraag! Want het Geheimenis is en blijft een Geheimenis - en overtreft al onze pogingen om het te doordringen.

En hoewel ons toch heel wat geruststellingen daaromtrent zijn toegeschoven, komen wij nimmer tot een intreding in dit Geheimenis.

Dit geeft ons een hoogst hachelijke afhankelijkheidspositie! En het eist geen geringe moed om dit niet uit de weg te gaan, maar vanuit onze innerlijke samenstelling - hoe die ook zij - toch te trachten het Geheimenis tegemoet te treden.

Bij een nadere beschouwing zien we dan dat ons hele leven constant naar dit Geheimenis toe leeft. En vooral dat wij daar niet aan ontkomen kunnen. Want ons leven beweegt zich steeds naar de vraag over 'de toekomst' en kán dit niet anders.

En wij vragen ons af: mogen wij dan in dit proces een plaats inruimen voor ons vertrouwen? Vertrouwen in de ondoorgrondelijke werking van dit Geheimenis zelf?

Want hoe zou de mens hier anders mee verbonden kunnen blijven? En sterker nog, zelfs gaan ervaren dat dit vertrouwen daaruit gevoed wordt. Omdat het gevoel van geborgenheid ons toch nimmer verlaat en steeds ons leven dragelijk houdt. Zodat niet alleen ons vertrouwen uit dat Geheimenis wordt gevoed, maar ook het gevoel van geborgenheid.

Zo is deze verbondenheid reeds een zeer belangrijke factor - en wekt zelfs op voor een nog diepere verbondenheid - en wel om in een steeds meerdere afname van onze menselijke zekerheid, het loslaten hiervan tot stand te laten komen - in steeds meer overgave aan het Geheimenis in ons. Hetgeen zeker een innige verbondenheid geeft en wonderlijk genoeg een vertrouwen dat alles wat ons overkomt niet voor niets is en juist het vertrouwen in de geborgenheid bevestigt.

Zo is dan deze beschouwing de moeite van het overdenken wel waard - en meer nog - dat het ons doet zien een nimmer tevoren ontdekt levens-gegeven, namelijk

verbonden te zijn met dit Geheimenis

ondanks alle zekerheidsstellingen, die ons toch spelenderwijs uit de handen worden genomen, vooral om ons er zo toe te brengen te ervaren dat wij geheel en al door dit Geheimenis worden gedragen en zijn.

En daarom voor immer behouden. Omdat dit Geheimenis de verklaring van ons menszijn inhoudt. Hetgeen de Liefde als eigenheid heeft en dit als voedende bodem onze 'menswording' verzekert tot en met de allerlaatste instantie hiervan.

En wanneer het ogenblik daar is dat wij dit in uiterste klaarheid van bewustzijn zullen ervaren als eigen verbondenheid met deze Liefde, dan zal de menselijke strijd in ons leven een ware verlossing ondergaan. Daar het de bevrijding zal geven van alle gissingen in ons leven en ook omtrent ons leven. En de bevrijding van alle troubadours der verleidingen, die ons leven zouden willen bezitten om eigen naaktheid te bedekken met het mensenleed en der mensen strijd om de Liefde zelf.

Doch het is juist 'de Liefde zelf' die dit zal verhinderen. Daar het de mens geschonken is deze Liefde te laten ontbloeien in het Geheimenis:

God - mens en Wereld.

En zo een verbondenheid tot stand brengt, die onbeperkte geleidingen voor onze Liefde opent en de 'mens-wording' daardoor tot zijn volheid voert.

Omdat 'drager van het Geheimenis' wel in móet houden, zelf te zijn opgenomen in de volheid van de Liefde, waardoor het Geheimenis zich kán openbaren in de mens en in de Wereld als

de Verlosser die de Liefde Zelf is.

7-11-1963

- - -

19:

***Bezinning op Kerstmis:
Het Mysterie der Verlossing***

De vele indrukken die de Kerst-boodschap aan ongetelden van ons mensen zou kunnen geven, is eigenlijk in de volgende woorden samen te vatten: recht om gelukkig te zijn.

Omdat het een aanwijzing geeft voor een bepaalde gerichtheid op een ongekende hoopvolle vernieuwing voor alle mensen in hun menselijke gang op aarde, geschonken door de Allerhoogste. Geschonken - in een vorm die ons tegemoet zou moeten komen als

het nieuw geboren Licht in de Duisternis.

Een duisternis, die wij juist door dit Licht ervaren als een duisternis. En als hét verméénde licht, waarin wij leven. En dat dit vermeende licht oud is en wijken moet voor het nieuw geschonken Licht. Dat ons tot het diepste van ons Wezen zal moeten beroeren en doen veranderen, wanneer het Licht zó voor ons gaat schijnen.

Nu kunnen wij wel opwerpen dat het Kerstfeest dat wij vieren eigenlijk een herinnering is aan dat wat de mensheid als Licht gebracht werd en dus naar een feitelijk gebeuren van het verleden wijst. Waardoor wij rustig met deze aanvaarde vorm van herdenking verder kunnen leven.

En dit is nu juist zo kenmerkend voor de karakteristiek, die de mensheid steeds biedt wanneer een ingrijpende gebeurtenis voor haar plaats vindt. En tevens ook zo tekenend voor de wijze waarop de Kerstboodschap wordt aanvaard in het persoonlijke leven. Dat wil zeggen: geen enkele doorslaggevende verheffing, die dan een verandering teweeg zou brengen. Een verandering, die dan zou moeten gelden voor de hele inhoud van de mens als mens en zijn verdere levensinstelling.

Zó wordt dan dit vieren een fictie, of een verering van een fictie, waar dan de Kerstboodschap voor dienen moet. De grote duisternis blijft, waarin dan het Licht zou hebben geblonken. En over de geboden Opgang héén, wordt er steeds geconcentreerder gewerkt naar de algemene ondergang. De jaarlijkse herdenking gaat voorbij, zoals zoveel voorbijgaat in ons leven wat ons maar luchtig beroert.

Ziedaar de samengevatte tragedie, als antwoord van de mensheid op de Tijding van de Kerstnacht.

De vraag komt op: wát is het in de mens, waardoor dit zo gebeurt en -- gebeuren kán? Wordt de mens te veel meegesleept in de wereldse beschouwing over Leven en Dood? Een beschouwing, die dan de dood tracht te overheersen door het sein van algehele ondergang? Is de mensheid dan zo schuld-betrokken in dit sein van ondergang, dat zij niet geloven kán in een opgang en dit als zodanig moet aanvaarden? Is de mensheid zó verloren geraakt in het samen-dolen in de nacht der tijden, dat het een kinderachtig festijn als het Kerstfeest opbergt met de kerstversierselen voor het volgend jaar?

Is het eigenlijk niet meer nog dan een fictie alleen, wat de mens met Kerstmis beweegt - namelijk een niet gewenst appèl? Een appèl dat niet gewenst is, omdat het niet geconcipieerd is uit de wereldse stelregels, dat de Dood niet verwisselbaar is met Leven - doch alleen met ondergang. Niet gewenst, omdat wij dan tot een radicale verandering van onze levensinstelling zouden móeten komen; een instelling, die het Licht van de Kerstboodschap wél tot uitdrukking zou móeten brengen in ons leven.

Niet gewenst appèl, omdat wij diep innerlijk weten dat het samenscholen in het niet-goede ons dan schuld-bewust zou doen worden en wij in dit schuld-besef zo niet verder kunnen gaan - ondanks dat het een collectieve schuld is. En van ons zou eisen deze collectieve verbondenheid te verbreken. En dat is niet weinig.

Want eerlijkheidshalve moeten wij onszelf dan bekennen, dat die gebondenheid zeer overheersend is in ons leven; vooral als steunzoekend voor ons geweten, door het te sussen met het collectieve geweten. Dat met het getij wisselt van oog om oog en tand om tand - op ongetelde niveaus - en maatgevend is voor het bestaan van de collectieve gebondenheid, die de mens zo aan de ketting houdt.

En een tweede vraag welt op:

Kan nu de Kerstboodschap dáár verlossing voor brengen? Want wát brengt ons dan deze boodschap? Waar wij liever zwijgend aan voorbijgaan, of in een al te opzettelijke vorm van viering ons ervan pogen terug te trekken.

Terug te trekken van de Kracht, die er ondanks dit alles toch van uitgaat. Want het is zelfs alsof die Kracht van geen wijken weet en juist al de tijden en alle tijdingen overleeft en steeds meer op de voorgrond treedt als een tegenstroom van Genade en Herstel, waar menselijke onmacht geen uitweg meer ziet. Een Kracht, die het menselijke bewustzijn doet ontwaken uit een verzonkenheid in alles wat van de aarde aards is - naar een andere bewustzijns-staat van verbondenheid, die de collectieve geketendheid opheft naar individuele verantwoordelijkheid.

Een verbondenheid, die hem het inzicht geeft niet meer weg te willen vluchten in de collectieve schuld van het kwade - maar vanuit zijn centraal-mens-zijn verantwoordelijkheid wil laten dragen, waar hij voorheen schuilplaats zocht in het collectieve geweten.

Want de Kracht die vanuit de Kerst-tijding komt, doorbreekt het collectieve draag-vermogen als de gezamenlijke verantwoordelijkheid. En schenkt de mens dan een meer omvattend

besef van zijn menselijke natuur - in haar hele omvang - waar hij het eeuwig-blijvende en het tijdelijke in de mens helpt tot stand te brengen.

Dat is de verlossende Kracht, die vanuit de Kerstnacht tot ons allen komt.
Waarlijk niet als een dominant van een verloren zaak, maar als de Onweerstaanbare, die aan alle graden van de bewustwording van de mens deelneemt.
Onzegbaar is de werking van deze altijd aanwezig zijnde verlossende Aandacht, die de mens uit de duisternis voert naar het Licht.

Het Licht dat alle dualiteit overtreft - allereerst de dualiteit van het licht en de duisternis die door de aarde wordt geherbergd.

Het Licht dat werkt als een indringing in de geschapenheid van de menselijke Levens-kern, die zijn eigen geschapenheid opheft. En daardoor zijn levens-Opgang waarborgt.

Het Licht dat als een bestand is van het enig blijvende, dat de Enig Ene de mens biedt.
Tegenover een bestand dat de collectieve saamhorigheid biedt als het steeds voorbijgaande.
En ons verlegen doet staan met de verwachtingen die dit bestand dan biedt.

Zo komt de mensheid door dit Licht tot een wending op zijn unieke pelgrimstocht op aarde. Want in de nacht der tijden wordt het besef geboren van dit Eeuwige Licht, dat Zich verspreidt als een Liefde, die alles kan - die alles geeft!
Die alles opheft en alles doordringt. En daardoor verlost.
En de mens drijft naar het ene echte Goede, dat is: goed te zijn terwille van het Goede.

En zal de onmacht hiertoe uit de mens verdrijven, door hem te doen zien dat zijn verering van alles en nog wat op fictie berust, omdat de Kerstboodschap niet is verstaan. Gezien de rampspoed, die iedere dag steeds weer opnieuw moet tonen én in de wereld én in het mensenleven - bij zoveel verguizing van: de Weg - de Waarheid - en het Leven.

En de mens tevens zijn onmacht toont als nimmer te voren. Vooral wanneer hij tracht zich volwaardig in te zetten voor het goede. Want dit is hem ingeschapen en zal hem nimmer verlaten op zijn aardse tocht.
Maar het besef van eigen onmacht kan niet anders tot de mens komen dan wanneer hij de Almacht erkennen moet, die over alles zijn uitspannel heeft.

En dit werkt als een nieuwe geboorte in de mens. Waardoor geen enkele fictie meer macht over hem heeft, of over hem kan zegevieren. Hij ervaart deze nieuwe geboorte als een nooit verwachte gebeurtenis in zijn eigen pover mensenleven. Hij verstaat tot zijn verwondering de Kerst-tijding als een aanzegging en een voltrekking in één.

Hij nadert het Licht en stamelt zijn dank en aanbidding,
hij offert de wierook van zijn strijd;
hij offert de mirre van zijn lijden;
hij offert het goud van zijn ziel.

Hij weet nu zijn geborgenheid en zijn bestemming en ---- zijn plaats tussen de mensen.
Als één die niet meer strijdt tegen zijn Wezen in, door hierin zelf de uitgekozen volheid

te bepalen - maar als één die zich dienend aan allen geeft onder de Leiding van Hem,
 Die Zelf het Mysterie der Verlossing is.
 Die ongeboren --- geboorte koos.
 Die onsterfelijk --- de dood niet passeerde.

Die Zelf - het Eeuwige Licht - de aardse duisternis doordringt, totdat Zijn Leven de Grondslag van alle Leven op aarde wordt en de wereld daardoor verlost van iedere schijngestalte, in ongekende graduering - ook en vooral in de mens.

En door Zijn Liefde de mens zal doen ervaren
 zijn verbondenheid met het Wezen der Verlossing –
 door het Offer van Jezus Christus, Die de Waarborg is voor Vrede op Aarde.
 Kerstmis '63

20: *De Opgaaf van de menselijke Ziel*

De geboden avonden waarin het afgelopen jaar weer voor ons allen heel wat te denken heeft gegeven, vormen daardoor een diepere mogelijkheid voor het komende jaar. Nu is het ons wel geleerd, dat tijd een zeer ondergeschikte factor is voor alles wat met het innerlijk leven van de mens te maken heeft. Maar het is wel zeker dat de tijd die we hier samen met elkaar hebben beleefd, die waardigheid heeft gehad, die nodig is wanneer men over het innerlijk leven van de mens spreekt én de plaats van het innerlijk leven van de mens in de tijd. Want dit is ontegenzeggelijk geschiedt - én met elkaar én voor ieder persoonlijk.

Toch is er in dit verband een vraag die van niet weinig belang is en zeker meer dan eens in een van ons allen zal zijn opgekomen. Die vraag is:
 in hoeverre is het mogelijk voor ons individueel met de Bron in contact te komen, waar dan ons ziele-leven haar kracht en levensvatbaarheid uit moet bekomen?

Natuurlijk is dit Contact er altijd geweest, anders zou ons ziele-leven verschrompeld zijn en zouden wij nog in die primitieve staat van de biologische sfeer leven, die alleen de zinnen kan bedienen. En de mens in die latentheid laat, die zo kenmerkend is voor de primitieve mens.

Maar dit stadium zijn we voorbij. En voor zover we zelf ervaren is ook het stadium van de ónbewustheid van ons ziele-leven voorbij. Dit betekent dat ons een volmacht is gegeven om zelf ons ziele-leven te mogen ingaan en van daaruit ons leven te richten en te beïnvloeden - vanuit onze eigen verantwoordelijkheid.

En dit is een onvoorstelbaar voorrecht, omdat de ziel van de mens haar worteling heeft in het Oneindige, het Onsterfelijke - en daardoor deel heeft aan de Schepping, die vanuit de Oneindigheid steeds scheppende het éne wonder na het andere vanuit het Onzichtbare voor onze verwonderde ogen doet ontstaan.

Om nu te weten dat onze ziel daar haar worteling in heeft, is een mysterie op zichzelf. Waar dan ook alléén de ziel antwoord op kan geven. En dat doet zij ook.

En wel door ons te doen beseffen, dat wij steeds meer bewust worden van haar aanwezigheid en van haar inmenging in ons leven. Ja, dat we zelfs bewust haar invloed ondergaan. En dat geeft een niet geringe levens-expansie.

Want wij leven niet meer in de afgestorven sfeer van stof en stof alléén - maar zijn zonder dat we het weten over de grens van de stof heengebracht en we vinden ons welbewust in twee werelden leven, namelijk de stof-wereld en de ziele-sfeer.

En dit leert spoedig dat de ziel geheel andere eisen stelt aan onze gedragingen dan zonder deze gebondenheid het geval zou zijn. Want de orde waartoe onze ziel behoort, maakt de gevolgenreksen van onze daden tot een onverbrekkelijk geheel ten overstaan van onze beweeglijkheid in de tijd en in het Tijdeloze.

Geeft dit niet een vreemde wisselwerking voor de mens? Ja, dat geeft het zeker!

Vooraf wanneer wij in een strijd komen waarin de ziel haar kracht toont door niet af te wijken van haar eisen onze handelingen onder haar leiding te nemen en te houden - hoe wij ook redeneren of er met beweegredenen tegenin gaan, wanneer het ons niet zint. De ziel blijft zichzelf gelijk en geeft niet toe. Zo leren wij ons aan haar leiding te onderwerpen. Want wij weten heel goed dat haar leiding juist is en samenvalt met het diepste verlangen in ons leven: om te leven zoals het moet.

En we leren nog meer. Wij leren dat wanneer wij naar de Leiding luisteren, een ongekende rust onze levensinstelling gaat overheersen; wat het leven heel wat aanvaardbaarder doet worden. Want de ziel opent haar geslotenheid, door ons onze ware geboortegrond te leren kennen, die tevens haar Levens-bron is. En dit voert ons naar de eerste vraag terug: in hoeverre het mogelijk is voor ons om persoonlijk met deze Bron in contact te kunnen komen; dat wil zeggen: bewust - reëel en levend in de uitwisseling.

En dit is juist de opgaaf van de menselijke ziel. Want haar functie is de mens te leiden in zijn leven, om het daardoor tot een veilige overtocht te doen worden naar en in het Verborgene. En daardoor het Verborgene openbaart als de enige uitweg voor de mens zijn bekommernissen, zijn smart, zijn lijden, zijn lotswerkingen én -- zijn bestemming.

Dit alles kennen wij, behalve onze bestemming. En dat is toch de kern van ons bestaan!

Want wat zouden wij anders als drijfveer hebben?

Het dagelijkse leven met z'n zorgen, z'n problemen, z'n spanningen is toch niet afdoende voor de mens om hem een volheid van leven te geven - ook al, omdat het tijdelijk is. Al is dan deze tijdelijkheid de zogenaamde eeuwigheid voor ons.

En het is vooral dit laatste wat één van de grootste waangedachten is van bijna alle mensen. En toch niet geheel en al waan. Want de menselijke ziel heeft een zódanige invloed op de mens in zijn tijds-bestaan, dat haar onsterfelijkheid dit als een stempel op de mens afdrukt. Dit is tevens haar overbruggende kracht, die zij de mensheid biedt in zijn strijd tégen de stofverering en zijn hunkering naar ontstijging hieraan.

Zo wordt ons dan een handreiking gegeven als nimmer tevoren, omdat de mens nú zeer bewust dit zelf kán beïnvloeden. En in dit proces zeker getroffen zal worden door alles wat hem geboden wordt. Geboden wordt om deze strijd te winnen en daardoor zichzelf te gaan leren kennen. Vooral in zijn responsie op de werkelijkheid van wat het Leven biedt. Waardoor zijn mens-bestaan zich als het ware transformeert naar ongekende mogelijkheden.

Zo leert de mens zijn bestaansgrond kennen én -- daardoor zijn bestemming. Daar die bestemming deel uitmaakt van het ganse geheel

van wat wij Wereld en mensheid noemen;

van wat wij Leven en Dood noemen;

van wat wij de Almachtige of de Vader noemen.

Dáár maken wij simpele mensenkinderen deel van uit - of wij het ons realiseren of niet. Dáár en nergens anders ligt onze geboden kans, die iedere kans van wat ons dan ook geboden wordt, volkomen overtreft.

En wanneer wij nú al op het randgebied van de materiële en immateriële wereld moeten leren denken en leven, omdat de wereld dagelijks het randgebied der materie overschrijdt, dan zal dit nooit anders kunnen dan wanneer de wereld door de ziele-verbondenheid der mensen wordt geregeerd. Omdat de ziel op de eindbestemming van alles is gericht en niet op persoonlijk bezit of gezag. Maar trouw aan haar roeping alleen de Ene dient en daardoor alles en iedereen. En dus haar roeping voleindigt in een volkomenheid die niets meer behoeft of bestrijdt, maar in de volmaaktheid van de Vader haar geborgenheid weet.

16-1-1964

- - -

21: *Van onvermogen naar vermogen*

Voor al de noden die de mens tegemoet komen in zijn leven moet wel een tegenvoeter liggen, die in volle mate zo kan zijn, dat de nood daardoor kan worden opgeheven. Maar het is voor de mens nog steeds een probleem deze tegenvoeter te ontdekken en toe te passen. De mens ligt te veel ingesloten in systemen en algemeen getekende symptomen, om geheel vrij zelf de nood ter hand te nemen en te doorgronden - om zo de Genezing te vinden.

En met nood wordt hier bedoeld dátgene wat in oorzakelijk verband met de mens zijn leven ligt, als belemmering en hindernis om vrij te kunnen leven. Wanneer nu mogelijk zou zijn hier zelf te kunnen ingrijpen én te handelen, dán zou de mens tot een onverwacht besef kunnen komen, hoezeer hij zich vergist heeft in zijn toebedeelde levensdagen.

Want, nietwaar, hij heeft zich wel in hoge mate afhankelijk gevoeld van zijn onvermogen tegenover de omstandigheden van zijn levenslot. Maar stel nu dat dit toch inderdaad zou zijn op te heffen; dan zou daardoor een grote ruimte in ons leven komen. En wij vragen ons meteen af, wat wij dan met deze herwonnen ruimte zouden moeten beginnen.

Maar laten wij eerst eens nagaan of wij inderdaad zelf deze ruimte tot stand kunnen brengen. Zowel in ons lot en in onze connecties, als in onze aandacht voor verhoudingen, gebeurtenissen - voor dat wat dan als algemeen geldende maatstaf van het geluk geldt. Want dat zoekt ieder mens - in de meest gevarieerde vormen.

Nu dan, het vraagt een uitbalanceren van alles wat in ons vermogen ligt én een diepgaand zelf-onderzoek. Zeer moeilijk, maar niet onmogelijk! En wanneer dit - hoe dan ook - voert tot een doeltreffende levens-instelling en een wijdere levensbeschouwing, dan is dit een ware verlossing uit de bekneldheid van de oude verstarde gewoonten en levensvormen.

Dan wordt de veroverde ruimte bruikbaar voor een levens-inzet, die wel samen móet vallen met de duidelijker wordende levens-bestemming.

Maar zo ver zijn wij helaas nog niet, want hoe zijn wij in staat om onze noden op te heffen, die ons dan zo tot last kunnen zijn? Er zijn zoveel vormen van lijden, dat het moeilijk is om een uitweg te vinden. En toch, wanneer wij ons hiervoor inzetten, ontdekken wij heel spoedig dat de grondoorzaak van alle lijden is 'onvermogen'.

Onvermogen om ons eigen lot in de hand te nemen.

Zoals is gezegd, is er voor elk soort van lijden een tegenvoeter en zo is ons onvermogen te keren door 'vermogen'. Maar hoe komen wij daartoe?

Het is merkwaardig, maar juist ons onvermogen wijst ons de weg hiertoe. Het trekt ons als het ware naar het besef van onze begrenstheid, die dan aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Zo hebben wij dan de grondoorzaak ontdekt en blijven daar zeker niet bij stilstaan, want het is niet aan te nemen dat de beperktheid van de mens gedoemd zou zijn in verstarring te ontaarden. Integendeel! Het is immers juist ons levenslot dat dit voorkomt!

En het is tevens ditzelfde lot dat verstarringen opheft en daardoor onze begrenstheid soepeler maakt voor betere levens-inzichten. En ons doet zien dat niet dit lot behoeft te worden gekeerd, maar wél onze inzichten hierop.

Maar dan - welke kracht bindt ons aan ons lot?

Wat is dit voor een kracht en waar heeft die zijn oorsprong? Als het lot onze verstarringen opheft - en dat doet het - dan is die bindende kracht een Aandacht op ons mens-zijn, op onze mens-wording; die nimmer verflauwt en onze nooit aflatende begeleiding in ons leven is, die voor ons ieder persoonlijk geldt - ongeacht wie we zijn of wie we denken te zijn. En dat is niet gering.

Want deze Aandacht komt nooit in gevaar overbodig te zijn, of niet bij machte te zijn ons vast te houden. Integendeel! Wij zijn hier allen volledig aan onderworpen; hoewel nimmer onze vrije wil in de weg wordt getreden, zolang wij in samenvallende aandacht ons lot beleven en verwerken tot een hogere bewustwording ván ons lot en het leven.

En dit helpt ons ons onvermogen om te zetten in een vermogen, dat alles wat tot destructie van ons leven zou kunnen voeren, ontkracht en vernietigt.

Zo is dan deze Aandacht die ons vathoudt, verlossend - en verheft onze levensinstelling naar ongekende verten, die dan alleen het Leven bieden kan. Daartoe voert deze verbondenheid - en treft ons in ons Wezen, dat onsterfelijk is, dat ondefinieerbaar is - en dus onwetenschappelijk. Maar boven dit alles uit het enige steekhoudende voor het menselijke bestaan!

Want waartoe zou het ons brengen, indien niet ons Wezen was zoals het is. Het zou ons tot de meest onvoorstelbare verstarringen voeren en tot ondergang. Wanneer wij terugzien op ons leven, zullen wij dit kunnen waarnemen in een telkens weer naar voren komende werking. Of wij het achten - of niet. En het is deze werking die in ons leven is en doorgaat - en door geen enkele invloed ooit tot stand kan worden gebracht.

Deze werking, die het gevolg is van de onverbreekelijke verbondenheid die door
Aandacht in aandacht

tot aanzijn kwam en daardoor onze verlossing waarborgt. Deze geschonken immense waarborg begeleidt ons tot onze mens-wording is voltooid. En heeft ons onvermogen doen keren tot vermogen. Vermogen, dat tot geen andere creativiteit meer te verlokken is, dan deze eigenheid te doen oplossen in het onvermogen der veelheid van onverlost leven. Daar dit vermogen geen andere roeping kent.

Maar dit is alles een zeer ver verschiet voor ons mensenkinderen, die nog zó dwalen in de tuin van vreemde vruchten; die wel lonken, maar niet voldoen aan ons altijd weer opwellend verlangen. Maar ondanks de verte van dit verschiet - het is reëel en niet te vermalen in de discredieten, die onze levensinzetten keer op keer tonen.

Onze onmacht tegenover dit verlangen is niet gering, maar drijft ons toch door alles heen naar die stroom, die ons nader brengt tot deze reële verten. Omdat het niet te overheersen is door het mechanisme van de tijd. En dit verlangen niet kan onderwerpen aan tijds-beeldingen en tijds-voldoening.

Daar die Aandacht, die de mens in zijn aandacht weet, de enige is die hem tot zegen is - en onvernietigbaar. En komt van Hem, Die niet alleen de mens in Zijn Aandacht heeft, maar de ganse wereld. Totdat mens én wereld zullen zijn verlost van de zware beproevingen, die de begoochelingen van de tijds-beeldingen opriepen en daardoor de mens in een gevangenschap hielden, die de boom der kennis helaas tot vruchtzetting bracht en zo de uiterste verleiding opriep, namelijk God te willen overheersen in een pogrom - in een heldendom, voortkomend uit de waan, dat de mens alléén de aarde kan beheersen!

En zo zichzelf tot schepper verhief en daardoor alle vormen van zelfvernietiging oproept, om in de plaats te stellen van de opperste gehoorzaamheid, juist aan de Schepper.

Ook dit heeft zijn tegenvoeter en zal zich doen kennen als onvermogen in ongekende vormen en graden. En zal de mens zijn onmacht doen belijden tegenover Hem, Die alleen dit onvermogen opheffen kan, door de mens weer in Zijn Aanacht op te nemen en veilig te stellen tegenover zijn waan en zijn dromen zichzelf te zien als de alleenheerser - en hem zijn rust te schenken voor de verdere gang, die God voor de mens heeft bepaald.

13-2-1964

- - -

22: *Samenvloeien van
innerlijke en uiterlijke beïnvloedingen*

Wanneer wij ons verdiepen in alles wat ons geboden wordt - hetzij aanvaardbaar of verwerpelijk in ons leven - dan zien wij hoe weinig wij eigenlijk van deze ervaringen tot ons nemen - zowel van het ene als van het andere. Dat is jammer! Want wanneer wij één ervaring door en door op ons zouden laten inwerken en daar diep intreden, dan zou dit wel eens een openbaring kunnen brengen die ons heel wat licht op onze levensinstelling zou kunnen geven. En een herhaling zou uitsluiten van alles wat op dit ganse niveau als belemmering voor ons ligt.

Misschien kan het volgende voorbeeld dienen in verband met de juiste houding tegenover al onze levens-ervaringen.

De mens dan heeft vatbaarheid voor de tegenstellingen waarin hij leeft. Tegenstellingen als waar - onwaar; liefde - haat; plicht - plichtsverzaking; recht - onrecht; trouw - ontrouw; enz. enz. Deze vatbaarheid werkt typisch menselijk én typisch individueel.

Wij hebben dus te maken met onze eigen vatbaarheid op deze tegenstellingen die wij in het leven ontmoeten en waarmee we dan het leven door moeten. Het zou dus zeer praktisch zijn om in onszelf deze vatbaarheid goed te onderkennen en zélf daar de leiding van in de hand te nemen. Vooral niet als een dwang op onszelf, maar vanuit het inzicht en begrip van wat in deze zin voor ons mogelijk zou zijn.

Nu zijn er nog twee factoren die met de genoemde vatbaarheid onze levenswijze bewerken en beïnvloeden. Deze zijn:

ten eerste - inwerking van buitenaf;

ten tweede - beïnvloeding van binnen uit.

En deze moeten we wel van elkaar kunnen onderscheiden!

Want de uiterlijke beïnvloeding ontstaat door de lotswerking op ons, met de mogelijkheid van keus - en is dus betrokken op onze wil.

Terwijl de innerlijke beïnvloeding opmerkelijk anders is en volkomen superieur aan

de beïnvloeding van buitenaf. Want deze staat buiten onze wil en vraagt geen mening van ons - ze is dáár en meldt zich in de volgende samengevatte signalen:

ten eerste - als een gewetenseis aan onze wil bij de uiterlijke keus en stabilisatie van deze gewetenswerking. Die tot de enige uitweg voert, namelijk: het innerlijk gezag te gehoorzamen; ten tweede - de nooit ontbrekende toestroming van kracht om van deze lotsomstandigheden datgene op te nemen en te verwerken, wat zich dan als een bevrijdend inzicht aan ons meedeelt en ons niet meer verlaat.

Nu kan de vraag opkomen: is dat innerlijk gezag wel toereikend om de lostwerking die wij allen ondergaan tot een draagwijdte te voeren die ons dan zou verrijken en onze bewustwording zou bespoedigen, zonder dat het onze menselijkheid geweld aandoet?

Wel, dit innerlijk gezag voert ons nooit tot valstrikken, integendeel: het ontkracht deze geheel en al. En dit is in de samenstelling van ons leven en lot een niet te omvatten genade. Want ons lot kan de meest onverwachte ingrepen op onze levensgang teweeg brengen, zowel voor ons geluk als voor het tegendeel. En daar wij nu in een ontwikkelingsstadium zijn gekomen waarvan wij al min of meer weten dat het leven eigenlijk zeer moeizaam is en er nu niet bepaald een overvloedige toelage is van rozenrood en maneglans; kunnen wij ons leven niet altijd huldigen als het zo begeerde deel. En zijn wij meer in strijd met ons leven dan zogenaamd op goede voet ermee.

En toch, hoe het is, is het: wij kunnen er maar node afstand van doen en proberen altijd weer opnieuw het zo te vormen, dat het ons welgevallig is.

Nog een vraag die voor de hand ligt: kunnen nu de innerlijke en uiterlijke beïnvloedingen daar vruchtbaar voor worden gemaakt? Het antwoord is: zeer zeker! Want de innerlijke beïnvloeding bewerkt - zoals gezegd is - ontknoppingen van al de valstrikken en daardoor kan de uiterlijke beïnvloeding deze opheffen. Zodat er een samenwerking kan zijn, die de lotsomstandigheden tot de uiterste vruchtbaarheid kan voeren die het leven toch tot een zegen kan doen worden.

Tot zover dan deze dubbele invloed en de vatbaarheid van de mens voor de reeds genoemde tegenstellingen als liefde - haat; trouw - ontrouw; enz.

Een andere vraag is: is deze vatbaarheid - die zo bepalend is voor het levensgeluk van de mens - een menselijke eigenschap? Of is deze vatbaarheid ongrijpbaar voor de menselijke analyse en eenvoudig mee opgenomen in datgene wat hem als mens-bestaan geboden wordt?

Het antwoord is: het is geen menselijke eigenschap of menselijk erfdeel. Het is - schrik niet - een ongeproportioneerde eenzijdige vluchtigheid, die de uiterste grenzen van 'zijn' en 'niet-zijn' met zich voert. En die altijd daar is, waar voor de mens het kritieke punt van 'zijn of niet te zijn' aan de orde is. En in een volstreekte onzijdigheid daar dan geeft of onthoudt - naar de mate de mens eist of verwerpt.

Zodat deze vatbaarheid en de innerlijke- en uiterlijke beïnvloeding een samenvloeiend levens-extract geven, dat voor de mens zijn bewustwording onontbeerlijk is en nooit door een mens kán worden geboden.

Ziedaar een volkomen beeld van een inmenging in het leven van de mens, die zijn bestaan niet alleen mogelijk maakt, maar tevens stabiliseert tot de volledige mens-wording. Ongeacht zijn reacties, die steeds weer door de registratie van dit proces worden geregeld.

Terugkomende op de eerste aanduiding: in hoeverre een mens één ervaring zo kan doorleven,

dat hij tot een directer levensresultaat kan komen, kan worden gezegd dat de mens daar geen grenzen zijn gesteld. Hij zal steeds méér kunnen, méér willen - en de consequenties aanvaarden die dit oproept. Want ervaringen zijn niets anders dan de dagelijkse stimulans voor het tot stand komen van de mens zijn ongelimiteerde bewustwording.

Daar iedere ervaring uit éénzelfde Bron komt - die Genade is en genadevol werkt - die Leven is en Leven schenkt.

Het tot stand komen van dit proces is zeer lang buiten de mens zijn inmenging om geschied. Echter is dit nu niet meer van kracht. Het bewustzijn van de mens is nu zó, dat hij zijn keus kan richten naar alles wat dienen kan om zijn bestemming te helpen voltooien en hierin zelf actief deel te hebben. Waardoor de mens zijn geschonken creativiteit zal ontplooiën en de relatieve verbondenheid aan alles wat van de aarde aards is zal kunnen verheffen naar de vrije instelling op het Leven en de dood. En zich van elke gebondenheid van eigen relatie hierop zal kunnen bevrijden, als ook van de apotheose der onsterfelijkheid. Waardoor hij het tijdelijke geeft wat tijdelijk is en het Eeuwige wat Eeuwig is. En hij de nachtmerrie van loos bestaan verlaat, waar begin en einde hem ketenen aan altijd voorbijrollende tijdsronden. Ongeacht of hij wel of niet aanwezig is. Want voor de tijd is hij een voorbijgaande verschijning. Daar zijn worteling niet in de tijd maar in de Eeuwigheid ligt. Evenals zijn functie van onsterfelijk wezen.

Een functie die waargenomen is bij Diegenen, die de volheid van het mens-zijn hadden volbracht naar de aard van deze functie, die is: de mensheid steeds uit de impasse van animale belemmeringen en beklemmingen te verheffen door het Licht der Eeuwigheid te laten schijnen op die voortrollende tijdsronden en hun relatief bestaan.

En bij de mens deze zelfde functie tot werkzaamheid te brengen door Hun Voorbeeld en Hulp, als gezaghebbend door de inzet van Hun Wezen en Verbondenheid aan Hem, Die steeds weer tot manifestatie komt waar de mensheid de verbondenheid met Hem heeft verloren - en deze weer herstelt in verlossende zin. Als de Heer van Leven en Dood - en daarom de enige waarborg voor de mens zijn bestaan is.

12-3-1964

- - -

23:

Ziele-zien en Ziele-horen

Deze avond, die een serie afsluit die in het volgende seizoen weer wordt hervat, is vooral gericht op de steeds naderende Wending in de evolutie van de mensheid, die op ieder gebied als Verwachting is waar te nemen. En ook als verlangen naar een intensere bewustwording van het Leven in en buiten de mens - in geestelijke zin.

De vooravond van zulk een gebeuren moet in kosmische omvang worden begrepen als een voor de hand liggende mijlpaal in de evolutie van de mensheid. En wanneer dit plaats vindt in geestelijke zin, dan houdt dit vanzelf een ander gewaarworden van het Leven in - en ook van het lot van de mens.

Een verandering, die misschien het beste daardoor geduid kan worden, dat de mens geestelijk gaat zien en geestelijk gaat horen. Hiermede wordt dan bedoeld, dat het stoffelijke zien en horen geheel overtroffen wordt. Omdat het een zien is met het ziele-oog en een horen met ziele-gehoor.

Daardoor worden de levenswaarden van alles geheel anders, omdat iedere vermomming van handel en wandel met het ziele-oog wordt doorzien en begrepen. Want - en dit is belangrijk - dit zien en dit horen is gelijkwaardig betrokken op de Levenswetten die het menselijk lot voltrekken. En deze Levenswetten zijn in hun activiteit alleen gericht op de bevrijding van de mens uit de stof-beklemmingen en dus ook uit het alléén-maar-stof-zien. Dit zien, dit stoffelijk zien wordt vergeefs gebruikt voor de mens zijn pogingen om achter het levensraadsel te komen. En het doorbreken van dit geestelijk zien zal daarin een grote verandering teweeg brengen.

De vraag komt wel op of dit geestelijk zien niet een grote verwarring zou kunnen geven; daar de mens zo ingeburgerd is in materiële waarden, dat alles wat met geestelijke waarde wordt geduid, hem eerder verontrust dan bemoedigt. En hij dit stoffelijke zien als een verlies zou voelen indien dit hem niet meer zo zou dienen als voorheen.

Helaas is dit geheel en al een voorwendsel van een teken dat geen teken meer is. De mens móet door dit alles heen. Dit afscheid móet worden doorgemaakt en is als ieder afscheid weemoedig en sterk betrokken bij de mens zijn toegankelijkheid voor het zien van een nieuwe horizon - waardoor de blik moet worden afgewend van alles wat voorbij is.

Intussen gebeurt het; het voltrekt zich. En zal de mens dit toch als een verlossing ondergaan. Zo was het steeds bij iedere mijlpaal in de menselijke evolutie en zo zal het steeds gaan.

Nog een vraag komt op, namelijk: hóe zich dit zal voltrekken aan de mens? Individueel? Of in groepsverband? Of massaal? Wel, ook hier wordt de mens geen geweld aangedaan. Het is alsof het nieuwe zich reeds heeft ingezet - zij het dan als verwachting - nog voor en aler het oude wordt opgeheven. En in ieder vacuüm gradueel voorziet naar de mate van de mens zijn responsie op het nieuw gebodene. Zeker zijn er enkelen die dit individueel kunnen ervaren en dit als een ware uitkomst beleven.

In groepsverband vooral in de zin van een forse bewegingsruimte ten aanzien van een zuivering van de Godsdienst-vrijheid en het opheffen der rassen geschillen.

En massaal door de alles overheersende invloed van de evolutie zélf, in het tempo der geleidelijkheid.

Het is als zodanig wel een zeer bijzondere tijd voor de mens! Maar, is de mens eigenlijk niet een zeer bijzonder wezen? Wordt niet steeds duidelijker dat met dit schepsel de meest onvoorstelbare mogelijkheden kunnen geschieden -- én geschieden? Daar de mens betrokken is in een nog onvoorstelbaarder proces, dat dan evolutie wordt genoemd.

Al beperkt dan de mens zichzelf tot een orde waarin het instinct van zelfbehoud ontwijfelbaar duidelijk nog de basis is van zijn experimenteren; zeker is het dat daar doorheen bijzondere lijnen spelen, die van een heel andere Orde zijn en geheel in tegenstelling tot dit zelfbehoud, namelijk: zich-zelf geven.

Hetzij in familie of/én in maatschappelijk verband; hetzij in de veel ruimere omvang van de algehele samenleving. Vooral dit laatste toont zich meer en meer in de ontluikende vorm van 'broeders-hoeder' - zij het dan nog in een vroeg stadium. Maar ongetwijfeld als een opkomende en niet meer weg te dringen stroom, die dan vooral gericht is op de algehele opheffing van de schuld-druk, die het Kaïn-en-Abel principe heeft gevoed en - helaas - nog steeds voedt.

Maar dit proces is van een niet geringe omvang.

En zou nimmer kunnen worden opgeheven, indien niet de mens met het ziele-oog de enige maatstaf van leven en laten leven ging zien - en ook de begaanbare weg hiertoe. Zeker niet als een zoveelste poging van een opwellende goede gezindheid jegens hen die zo triest de dupe zijn van onhoudbare geweldplegingen. Maar als een natuurlijke uiting - van verstokte mislukking als een tegenstrijdigheid - van een vermogen in de mens, dat niet werd ingezet maar de enige uitweg biedt, namelijk:

het menselijke van de mens te geven en te eren in de ander.

En boven-menselijk: door te stáán in het troosteloze proces van de atavistische herhaling van oog-om-oog en tand-om-tand - door hantering van het Zwaard der Gerechtigheid uit naam van Hem, Die de Gerechtigheid Zelf is. En de mens onder Zijn hoeding door de valleien van de stof-verblindheid zal voeren naar de vrijheid van een 'zien', dat de achtergrond van alles zal kunnen onthullen - en dus bevrijding brengt van angsten en doodsbenauwenissen, die de stof-ervaringen nu eenmaal met zich mee voeren.

Terwijl het 'zielen-horen' het levensgedrag zal bepalen. Onafhankelijk van enige invloed van buitenaf, daar die buiten het proces valt.

Dit 'zien' en dit 'horen' zal de mens tot bevrijding van de troosteloze stof-gebondenheid voeren en hem doen ontwaken uit de gevangenis van een leven met alleen een dood in het vooruitzicht. En dit is de verheffing waar de mensheid op wacht - op de grond waar zij nú staat. En zoekt wat daar niet te vinden is. Maar juist op dit randgebied zal ervaren die Ene, Die alle tegendelen in Zich verenigt en in ongekende mogelijkheden omzet. Die als verheffing zullen werken van mens tot mens - en van de mens tot de wereld.

Zo treedt dan deze verandering in de menselijke sfeer. Niet als een waagstuk met mens en wereld, maar als een voltrekken van een door de Almachtige bepaalde levensgang. Daarom zal dit voor de mens een onontkomelijke beleving brengen van 'zijn' of 'niet te zijn'.

'Te zijn' in het voltrekken van een nieuwe Orde van leven en laten leven.

Of 'niet te zijn' door in deze levens-omzetting te mankeren als één die alles gericht had op stof-ervulling en meer niet. Zeker zou dit laatste het meest troosteloze beeld zijn dat een mens maar kan bieden.

Maar Opstanding is Opstanding! En betreft zowel de wakende als de slapende. Daar Opstanding alleen dan de vrucht van het Offer der stof-dood kan zijn, indien mens en wereld hierin betrokken worden door Die Ene, Die Zich steeds meer manifesteert als de Redding! En daarom de Opstanding tot de enige uitweg heeft gevormd voor allen die in de stof-gebondenheid hun heil en einde zagen. En deze beperktheid de enige dieptegang mogelijk maakte om de Redding tot in alle uitersten te doen gelden als:

de Weg, de Waarheid en het Leven.

9-4-1964.

- - -

24:***Mysterie van Geboorte en Dood***

De ‘Inleidingen die aan deze avond zijn vooraf gegaan, hebben ons altijd weer gewezen op het vaststaande feit dat de mens een zich ontplooiend geestelijk wezen is, dat tussen geboorte en dood zijn levensgang hier op aarde gaat. En steeds in nuchtere zekerheid weet dat zijn begin hier op aarde tevens een einde insluit en dat het meest treffende hiervan is dat hij geen zeggenschap heeft - nóch over zijn geboorte, nóch over zijn laatste ogenblik.

Een nuchter feit, dat hem enerzijds bekruipt als een dief in de nacht en anderzijds verheft tot een wezen waar geen geringe aandacht aan wordt geschonken. Daar juist het mysterie van ‘Geboorte en Dood’ hem betreft in een ongekende afkomst en toekomst.

Want hij moet wel op de een of andere manier beseffen dat zijn ouders daar een zeer betrekkelijke en menselijke rol in hebben gehad - en dat ze evenals hij machteloos zijn om noch het één noch het ander op te roepen of te keren.

Zo komt men tot de vraag: wie ben ik dan eigenlijk buiten mijn familie-naam om? Wie is eigenlijk mijn familie en waar vind ik mijn eigenlijke geboorte-register? Want dit is toch een zaak die hem voor alles duidelijk moet zijn, wil hij zijn leven niet al te zeer overlaten aan het ongekende en het ongeweten gebeuren, hetgeen hem dagelijks - ook alweer buiten zijn inmenging om - tegemoet treedt.

Zo spitst zich de vraag nog verder toe: is het wel mogelijk dit te weten? Is het geoorloofd dit te weten? En ligt het dan in onze macht daar enige invloed op uit te oefenen?

Meerdere malen is dit op de voorafgaande avonden ter sprake gekomen en dit getuigt zeker van de ernst waarmee we ons leven opvatten. Maar steeds weer duiken deze levensvragen op en ach - steeds weer verzoenen wij ons grotendeels met de antwoorden die de wetenschap en de godsdiensten hierop trachten te geven --- en we leven gewoon verder.

In het begin werd gezegd dat de mens een ontplooiend innerlijk, een ziel heeft. Waar dan alles voor hem in dit leven om zou gaan en ook alles voor in werking zou worden gezet - waaronder zijn lotsbeschikking, zijn lotsconditie, zijn lotsvoltrekking en zijn lotsverwerking vallen. Hetgeen zich - aangenaam of niet - door een mensenleven heen voltrekt en zelfs de zorgvuldig opgetrokken ‘shelters’ van zekerheidstellingen te goeder ure omwerpt en ons temidden van de stukken en de brokken weer voor dezelfde vragen stelt. Omdat dit alles wat wij beleven toch voor dat geestelijk innerlijk zou moeten dienen.

Wat betekent dit? Dit betekent dat het innerlijk van de mens zó is, dat het reageert met ontplooiing, waardoor het hem in het leven vergaat zoals het hem vergaat!

Zou de eindconclusie dan zijn dat het Leven, het zo moeilijke mensenleven, tóch een zegen is? Omdat elke levenservaring een specimen in zich heeft, dat de mens met zijn bestemming in verbinding zou brengen?

Zo staan we dus voor de volgende feiten:

de mens is een zich ontplooiend geestelijk wezen, dat naar zijn bestemming groeit.

Maar wat is zijn bestemming? En openbaart zich dit in zijn mensenleven - in zijn wonderlijke levensgang tussen de twee mysteriën ‘Geboorte en Dood’? Dat wil zeggen: openbaart zich dan het mysterie van ‘Geboorte en Dood’? Want zonder enige opening hierin is elk leven doelloos en een onding.

De wetenschappen hebben ons hierin niet weinig geholpen. En de conclusies zijn verbijsterend. Niet waar; een mens - zegt de wetenschap - draagt in zich een onafzienbaar verleden dat nu zijn huidige structuur vormt én zijn mens-zijn waarborgt.

Dat is zo. Maar dit zou niet van kracht kunnen zijn, wanneer er niet een absolute en

onwrikbare Leiding in het geheel was - waar juist deze mysteriën "Geboorte en Dood" mee in opgenomen waren.

En deze Leiding zich niet voornamelijk richtte op datgene in de mens wat niet onderhevig is aan deze mysteriën. Een Leiding die zich met de kern van de mens bemoeit en deze leert ontvouwen als een kern die niet door de Tijdsporten van "Geboorte en Dood" is te beïnvloeden - wat wij dan noemen de ziel, of het innerlijk, of ook wel het-Leven-in-ons.

Nu dan - het Leven, het onsterfelijke Leven, draagt dus de mens als wezenskern nu hier op aarde met zich mee. En dit is iets wat niet voor een menselijk denken is te vatten. Want ook het denken maakt hier deel van uit. Wij accepteren het - wij moeten wel - en -- we leven weer gewoon verder.

Maar nu het grote en machtige vraagstuk! Kán de mens hier enige zeggenschap in hebben? Daar het schijnt dat het hier op aarde voor een onbeperkt aandeel juist om hem gaat. Of is hij louter een nul in dit grandioze proces en moet hij dit als een onmondige ondergaan?

Het antwoord is: zo is het niet. Want hij is er toch! En daar is hij zich bewust van ook!

Maar zijn aandeel, zijn inmenging en verantwoordelijkheid ligt juist in het onnaspeurlijke mens-zijn zélf! Dat zich nooit geheel en al in de tijdelijkheid der dingen verliezen kán. En daarmee zijn onsterfelijke kwaliteit plaatst tegenover alles wat voorbij gaat. Zo wordt - al naar de innerlijke ontvouwing plaats vindt - hem zijn geboorteregister duidelijker - en geeft hem het onbetwistbare vermogen deel te hebben aan zijn Levens-ording. En het is juist zijn levenslot - dat al even onnaspeurlijk als het mens-zijn zelf is - dat hem hierin steeds weer de rechtstreekse mogelijkheid biedt. Wel te onderscheiden van wat de mens zelf als voor en tegen afweegt en in zijn groeiproces voor juist aanziet; inzichten die hij gaandeweg moet herzien als onvoldoende steekhoudend voor zijn levens-Opgang.

Opgang naar zijn Bestemming. De in nevelen gehulde Bestemming!

Hoeveel theorieën en speculaties zijn er al niet over deze Bestemming geweest! Geen wonder. Want heeft het menselijk hart hier niet zijn zwaarste opgaaf? Vooral wanneer het hier op aarde de onherroepelijke scheiding aankondigt. Want geboorte dekt de dood niet!

Zo is het juist het mensenhart dat naar de Bestemming heenwijst! Want de zuurdesem van alle lijden is Liefde en die reikt tot over de dood. Daar Liefde alle doorgangen blokkeert die niet naar het hart voeren en het hart centraal stelt in het mensenleven. Ongeacht wie of wat hij ook in de wereld moge zijn - buiten Liefde kan niemand leven.

Dit is tevens de familieband die mens aan mens verbindt. Maar ook: geen mens kán ooit zijn leven liefdeloos naast zich neerleggen. Want dan pleegt hij geestelijke zelfmoord.

Zo is dus de gang tussen geboorte en dood een wezenlijke voorbereiding voor de menselijke Bestemming. Met andere woorden:

Het mensenhart zoekt en vindt in het Ene Centrale Hart, dat alles voedt en behoedt tot het allerlaatste moment en waar het eigen hart zijn worteling in heeft. Dáár lossen zich alle smarten van het mens-zijn op, in de onvernietigbare Liefde Zelf, omdat de mens zelf dan zijn Bestemming is geworden.

8-10-1964

25:***Overmacht en Overgave***

De opname van de levenservaringen die de mens doet, moet hem wel tot een punt brengen van waaruit hij zich oriënteert en richt - om zo tot een levens-instelling te komen die naar zijn inzicht voor hem de enig juiste is. Maar er is niets zó ontmoedigend dan te zien dat deze instelling geen andere vastheid heeft dan zijn inzicht en zijn beschouwing op het leven. En dat deze vaak niet steekhoudend zijn tegenover zijn levenslot.

Want met andere woorden: er is een overmacht die de mens en de ganse mensheid steeds weer voor de feiten stelt, die onvoorzien dikwijls de diepste ingrepen veroorzaken in een mensenleven. Waar de mens geen beroep op kan vragen en er niemand enig verwijt over kan maken. Vooral dit laatste is zo tekenend voor de situatie; het doet hem verlegen staan tegenover zichzelf en deze 'overmacht'.

Zo slingert de levensweg van de mens tussen deze overmacht en zijn eigen uitstippeling en het is maar heel zelden dat het één het ander dekt. Dat is hard en het houdt de mens zijn onmacht wel levendig voor - en geeft hem soms weinig animo om zijn eigen levens-gerichtheid verder voort te zetten. Zeker is de levens-vitaliteit in de mens een merkwaardige kracht, die steeds weer opveert na vele teleurstellingen of diepe tegenslagen. En is als het ware een tegenkracht tegenover deze overmacht - maar kan toch niet gelijkwaardig worden genoemd.

Zo komt dan de vraag op:

Wat is deze overmacht in ons leven?

Van waaruit manifesteert deze zich en kan hij vanuit het onwaarneembare zo'n invloed op het leven van de mens hebben? En - wat is de voedende kracht die een zo omvangrijke werking staande houdt bij de mens en de ganse mensheid? Is het de mens gegeven deze overmacht in te treden? Zo ja - hoe? Waardoor? En met welk motief?

Wel, de mens wordt nooit iets verboden. Wel wordt de mens vermaand - vermaand door de Levens-wetten waaronder zijn bestaan valt, wanneer hij deze overtreedt. Maar verboden wordt de mens niets. Doch de consequenties zijn dan voor hem!

Dat is een vrijheid om van te duizelen! Want wat is er niet te veroveren in deze Schepping? Welke vruchten van levens-consolidatie zijn er niet te plukken? En welke gebieden hebben zich al niet voor de mens geopend en afgesloten? Geopend voor de menselijke ziel - afgesloten voor de menselijke ondergang!

Er is in de vorige Inleiding gesproken over de poorten van de geboorte en van de dood; als poorten van in- en uitgang voor het mensenleven op aarde. Ook al als een overmacht op de menselijke levens-status.

En weer komt er een vraag op:

Strekt zich deze overmacht dan zo ver uit dat hij ook daarin zijn gezag toont? En we komen terug op de eerste vraag: kunnen wij in deze overmacht treden?

Het antwoord is niet gering: ja, de mens is hiertoe zelfs bevoegd - niet als een outsider, doch juist om zijn menselijke kwaliteiten als insider! En zo komen wij nu tot het eerste gedeelte van onze vraag, namelijk hoe?

Eigenlijk is er voor de mens geen keus. Want de overmacht is één van de facetten van het Leven, die in wisselwerking met het innerlijk leven van de mens constant bezig is; en wel met datgene wat de mens in zichzelf kent als overgave. Overgave, gebaseerd op de kern van zijn Leven, die alleen het onverwoestbare échte kent en volgt.

Overmacht - Overgave.
Waar begint het één en waar het ander?

Wel, de geboorte zelf is al overmacht op de mens, en vanaf de geboorte is reeds - zij het onbewust - de overgave een factor die het behoud van hem als baby waarborgt. En hem groeienderwijs vergezelt tot in alle levens-hoeken, waar de overmacht post vat - en waarmee hij later bewust de overmacht tegemoet treedt als enige tegen-actie.

Zoals gezegd: de overgave is gebaseerd op de kern van zijn leven, die alleen het onverwoestbare échte kent en volgt. Een onvoorstelbare maatstaf dus van wat echt en onecht is, van wat blijft en verdwijnt; als menselijke uitrusting meegegeven en altijd, altijd disponibel. Zelfs het menselijke verstand zal steeds moeten toegeven dat er geen andere mogelijkheid is waar het het Leven en de levens-werkingen betreft.

Daar deze werkingen grotendeels iedere levens-ontwrichting herstellen door onwijsbare gistingen die het mensenleven doortrekken en de gevolgen daarvan als een herstel en ziele-opening doen ervaren. Gistingen, die opgeroepen worden door de overmacht en geconsolideerd worden door de overgave - als ziele-ervaringen en als ziele-inzicht.

Zo zijn dus deze twee tegenstellingen één in bedoeling en resultaat - en één in verhouding tot het resultaat. Wel een merkwaardige gewaarwording voor de mens, wiens leven één ontmoeting vormt met overmacht en overgave. Hoe indrukwekkend of hoe onbelangrijk de feiten dan ook mogen schijnen, die het leven van een mens beheersen.

Toch drijft weer een vraag naar boven, namelijk:

is de mens aan deze beide krachten dan volkomen ondergeschikt? Er werd gezegd dat hij als insider recht heeft om de overmacht in te treden. Maar wat tekent dit insiderschap?

Wel, wat het tekent is dat er een dubbele verbondenheid is: de verbondenheid aan de Schepper én de verbondenheid aan de Schepping - die de mens dit insiderschap verstrekt. Want zijn leven en zijn mens-zijn zijn daar onverbrekelijk mee verbonden. Hoe de mens ook probeert daar langs te leven, het gaat niet. De mensheid vormt één familie en beknot zichzelf wanneer hij dit niet erkent.

De mens heeft maar Eén waar hij zich als een kind toe kan wenden, door de ondoorgrondelijke verbondenheid aan zijn Schepper.

Zo is dan de overmacht toch te bereiken en te ontmoeten in Hem, die de overmacht voedt en de overgave beschermt. En de mens steeds meer tot insider vormt door de verbondenheid met Hem - en Hem steeds meer nadert als de Ene Enige waar de mens zich mee kan confronteren in overgave.

En meer nog!

Die Zijn kind ook nadert in de zelf-gekozen vorm of vormloosheid van Hem. En dit beeld, beeld laat - om van daaruit en daarin Zijn eigen zegenende Aandacht te geven, die voert tot die bewustwording in de mens, waardoor hij dan niets meer wil dan alleen Hem dienen in welke vorm dan ook.

In dit verbond wordt de mens Zijn knecht en ontvangt het hem toegemeten deel; dat nooit anders kan zijn dan Gods Creaties te helpen tot aanzijn te brengen in Zijn Schepping. En wordt zijn overgave de constante aandacht in Aandacht en doet hem zijn leven in overeenstemming brengen met zijn Bestemming - die de enige ware Paradijs-grond is.

12-11-1964

- - -

26: *Bezinning op Kerstmis: Het Wezen der Verlossing*

Indien er éénzelfde lijn kan worden getrokken tussen Licht en Duisternis en Geboorte en Dood, dan betekent dit dat éénzelfde kenteken moet bestaan, dat tot in de diepste diepten vanuit éénzelfde Bron werkend wordt gehouden. En wat voor de mens van het allergrootste belang is, omdat zijn bestaan hieronder valt en buiten deze openbaringen niet denkbaar is.

Het samenvallen van Duisternis en Dood is onmiskenbaar tot vóór de allereerste Dageraad het teken geweest van een gesloten mysterie, dat de eerste stralen van de Dageraad nog niet kon bevatten of opnemen - en het mysterie gesloten hield. Maar de oproep 'Er zij Licht' drong door tot in de diepste diepten en de strijd tussen Licht en Duisternis, tussen Geboorte en Dood begon. En alles wat daarna als geschapen kan worden aangenomen, wordt in deze strijd gewikkeld, tot en met dit ogenblik - in alles en allen.

Wat nu is Licht en wat is Geboorte? Zijn dit eveneens gesloten mysteriën? De vertrouwdheid van de mens met deze ondoorgrondelijkheden is wel zeer aanvechtbaar en gaat niet verder dan dat de mens die ondergaat als een ongekende wisselwerking in zijn leven. Meer niet - alle theorieën ten spijt.

Maar Licht en Geboorte zijn in wezen niet alleen opgenomen in het proces van 'Wording' in deze Schepping - zij gaan daar vër bovenuit. Want ze zijn niet in enige definitie te herleiden anders dan als tegenstellingen van Duisternis en Dood. Tegenstellingen die in hun geslotenheid tegenstellingen blijven en zich aan de mens kenbaar maken in ongetelde beeldingen. Beeldingen die door het menselijk vermogen zijn waar te nemen, op te nemen en te ondergaan als beeldingen - en meer niet. Want ook in het Licht en de Geboorte wordt de mens - zoals al is gezegd - opgenomen. Waardoor zijn eigen beweging van 'leven' verandert naar hét Leven en neemt dit alles als vanzelfsprekend op.

Dadelijk valt op hoezeer de mens door deze tegenstellingen - die zich dan in onnavolgbare variaties in beeldingen manifesteren - in beweging wordt gebracht. En hoe hij als een medium van leven op niets anders schijnt te kunnen reageren - ook met zijn gevoelsaard.

Zo breekt dan zijn activiteit stuk, hetzij op de ene, hetzij op de andere tegenstelling waarop hij zich richtte en bereikt hij een waarlijk gebroken staat van bestaan in de Onverbreekelijke Eenheid die Leven heet.

De vraag is zeker niet terug te dringen, die zich vanzelfsprekend opwerpt: moet de mens dit alles zo doormaken? En zelfs zó, dat dit het Leven is waartoe hij door geboorte is geroepen?

Ach, hij kent weinig anders en bewijst zichzelf keer op keer dat deze gebroken staat van leven een hinken is op drogbeelden; dat hem steeds doet grijpen naar een volgend en daarop volgend beeld. Zodat het hem in zijn volle leven aan beeldingen niet gaat ontbreken. Maar - met andere woorden - het hem overduidelijk wordt getoond dat een beeld geen blijvende macht op hem kan verkrijgen. Dat hij juist géén toevluchtsoord voor beeldingen is, maar als een volmaakt scepticus tegenstand biedt, om zich er niet door te laten binden of aan te onderwerpen - zij het vaak onbewust.

Maar nog eens, moet de mens door deze wereld van komende en gaande beeldingen heentrekken? Machteloos om er zich van te ontdoen of er zich tegen te wapenen? Wat ligt er dan in zijn innerlijk, wat hem tot deze staat van leven drijft? Zeker geen honger naar beeldingen, die hem tot zijn ontsteltenis met hardnekkig opdringen vervolgt. Ook in de meest subtiele vorm. Maar wat dan wel?

Laat ons in het zoeken naar een antwoord hierop eerst de beeldingen recht doen. Want ze

zijn in hun verschijnen en verdwijnen toch feiten voor de mens - zeer reëel. Maar ze zijn betrekkelijk. Betrekkelijk van levensduur tegenover het Absolute. Hun waarde en lengte van leven bepaalt de mens zelf, door zijn gerichtheid op ieder moment. En zij dienen niet meer zodra deze gerichtheid verandert, zij lossen de vraag omtrent de reden van zijn bestaan niet op; beperken zelfs zijn vrijheid in het zoeken van zichzelf én de reden van zijn bestaan.

Want dit - en dit alleen - is de innerlijke drang die op de bodem van zijn Wezen ligt - als een roepende in de woestijn van beeld en vorm. En de mens moet zichzelf uiteindelijk in alle eerlijkheid bekennen dat hij dag in dag uit zoekt naar bevrijding uit deze maalstroom van verschijnende en verdwijnende tijdsbeproevingen. Die positieve waarden hebben en bewerken dat de mens zichzelf leert kennen als zijnde géén tijdsverschijnsel of tijdsbeeld, maar als in essentie hier ver boven uit gaand.

Zeker, het is de mens gegeven zijn leven in de verschillende fasen van zijn bestaan op aarde na te gaan en te reconstrueren. Maar wat geeft hem dit alles? Het is hem ook gegeven de strijdperken waarin deze levensperiodes wortel schoten, uit te diepen - en zijn conclusie is dat de mens een fenomeen is en dit steeds zal blijven zolang zijn Wezens-kern voor hemzelf ontoegankelijk is. Want geen geluk zo diep, of het vindt zijn beperking in een vorm - geen ongeluk zo groot, of het vormt zijn grens. En de mens blijft in een staat van weerloosheid achter, wachtend op het volgende en het daarop volgende ---

Maar alles blijft mysterie voor hem. Echter - tegenover dit mysterie van beproevingen in de tijdsduur die de mens hier op aarde heeft, staat een ander mysterie, namelijk: de Verlossing en voornamelijk het Wezen der Verlossing!

Hetgeen voor het innerlijk wezen van de mens wel het aanknopingspunt moet inhouden, wil hij uit de tijdsgreep bevrijd worden om zijn verlossing tot een feit te doen worden.

Er zijn hierover heel wat theorieën en leerstellingen, maar het staat wel vast dat alleen dát in de mens verlost kan worden wat wezenzeigen met het Wezen der Verlossing verbonden is en niets te doen heeft met wat tijdelijk en voorbijgaand in hem is.

Het is het Wezen der Verlossing wat zich als zodanig openbaart voor de mens; wat niet te scheiden is van de Wet van Liefde, die alle Levenswetten voedt; wat de beweging gaande houdt, die de mens als verlossende werking ondergaat; wat hem doet ervaren dat deze werking hem uit de ban der gesplittheid heft in een onuitputtelijke toenadering voor zijn ware levensaad - en dan als zodanig door hem wordt herkend --- alsmede de Reden van zijn bestaan.

De Reden van zijn bestaan!

Daar ligt dan zijn wezens-kern, die - zoals reeds gezegd - wezenzeigen met het Wezen der Verlossing is. En de verlossende werking ontvouwt dit voor de mens; ontvouwt dat zijn wezenskern is:

Zaaddrager van de Verlossing.

Niet als tegenstelling van de mens als zaaddrager der voortplanting, maar als de enige toestand waar de mens in opgenomen wordt en waarin geen tweede kán bestaan, door de onvergankelijke eigen verbondenheid met zijn Schepper.

Als loot van de Boom des Levens - waarvan de Stam reeds vele loten schonk, die in de geschiedenis van de Schepping en van de mens geen andere werkzaamheden opende, dan opheffing van de Duisternis en de Dood. En daardoor opening maakte naar Licht en Geboorte.

Licht, dat de mens zijn bestaan doet zien als de bevrijdende doorgang uit zijn biologisch

tijdsbestaan, om geboren te worden in de tijdeloosheid naar de Geest. Waaruit hij zich dan opnieuw in de tijd kan begeven als Eén Die de tijd en zijn beeldingen overwon. En als zodanig iedere beelding onttroont en laat vervloeien in de ruimte en in de tijd - als bevrijding voor de mensheid.

Jezus kennen wij door Zijn leven en sterven als een zodanig Gekroonde. Door Zijn leven - als Woorddrager en Woordvoerder der Verlossing. Door Zijn verscheiden - als Overwinnaar op de Duisternis en de Dood. En daardoor waarborg voor de bestemming van de mens.

Waardoor de mens komt tot de Ene Die Zelf voor allen het Sluitstuk der Verlossing vormt.

Als de Messias aller tijden en aller volkeren.

Ongeboren als Heer der Liefde.

Onsterfelijk als de Openbaring van de Ene Eeuwige God. Amen.

Kerstmis 1964

- - -

**27: *Wie is de mens - van waar komt hij – en
wat is zijn bestemming?***

Deze eerste vraagavond in het jaar 1965 is een begin in dit nieuwe jaar, maar is een vervolg op de vele vraagavonden die er aan vooraf zijn gegaan; die zoveel geboden hebben om te worden gebruikt in ons leven als basis voor de verdere gang in de zich ontvouwende toekomst voor ons allen.

Vooraf ter opheffing van veel wat ál te zwaar als ballast op onze schouders ligt - door ons tekort aan inzicht op het leven en ons te veel gericht zijn op verwachtingen, die wij stil hebben gekoesterd maar die voor ons nog geen kans voor beleving gaven. Want zo zijn wij mensen nu eenmaal; we hopen en ver-wachten altijd door.

Wel is het waar, dat wanneer de mens in een rijpere staat van leven is gekomen, hij al veel van zijn verwachtingen heeft beknot en opgegeven, alsmede veel van zijn illusies. Dat klinkt min of meer somber, want het houdt in dat er veel teleurstellingen op dit gebied zijn geweest - en vaak zeer droevige teleurstellingen- die hun diepe sporen nalieten. Zodat er weinig opwekking overbleef voor een bloeiender tijdsvervulling. En wanneer er nu wordt gezegd, dat deze avonden veel hebben geboden om het leven vruchtbaar te doen zijn óver de teleurstellingen heen, dan komen wij direct op het kernpunt van het mensenleven, namelijk: wie is de mens - van waar komt hij - en wat is zijn bestemming?

Zeker, dit is reeds meerdere malen hier op deze avonden aan ons voorgelegd. En de herhaling hiervan berust waarschijnlijk niet op atavistische gronden, maar wel op een verwijzing naar een tekort aan besef van deze omvangrijke levensgeheimen voor de mens - die tot een nadere oplossing hem toch steeds weer wenken en wenken.

Het behoeft eigenlijk niet gezegd te worden, dat het op deze avonden juist daar altijd om ging. En als wij er op worden gewezen dat er veel op dit gebied geboden is, dán weten wij hoe intens deze belichtingen waren en -- of zij bij ons doorwerkten. Maar - en dit is geen onderschatting van de ernst waarmee geluisterd werd - is dit alles in de levenspraktijk mogelijk gebleken?

Wel, ieder die dit alles ernstig ter harte nam, weet hóe moeilijk het eigenlijk tot een levend besef was te brengen en daarin te houden. En hoe altijd weer de goede intenties door de

oude mens in ons omver werd geworpen, of - op z'n minst - deze constant trachtte te doorkruisen. Maar wij weten ook hoe taai de mens is en niet zo spoedig is te verslaan! Vooral niet daar, waar het hem toch als gewetensvolle werking steeds weer tot de strijd opriep.

Nu hebben de belichtingen op de vragen 'wie is de mens eigenlijk - van waar komt hij en waar ligt zijn bestemming' één zeer merkwaardig kenteken laten zien. En dit is dat het met de mens niet zo is dat hij een algemeen levenspatroon, algemeen kan volgen. Want ook de algemeenheid beleeft de mens op zijn individuele wijze.

Waardoor direct vaststaat hoe hij apart wordt gehouden door zijn wezens-aard in zijn leven. Terwijl als een vreemde tegenstelling - de mens juist haakt naar samengang.

Dat scheidt geen kleine problemen! En brengt al direct menige innerlijke conflict-situaties teweeg. Vooral als hij zich in zijn leven denkt te kunnen ontdoen van zijn apartheids-belevingen; om dan een gemeenschappelijk ideaal tot werkelijkheid te brengen.

Want dat kan niet!

Is dit dan een belemmering of een zegen voor zijn bestemming? Wel, het is in de levenspraktijk wonderlijk genoeg een mengsel van beide. En wel zo, dat de mens met zijn levens-instelling tot de overtuiging komen móet, dat hij apart is en blijft.

De vraag komt boven: zou deze overtuiging de mens nu niet koud en koel doen worden tegenover de medemens? Het antwoord is: nee, het maakt hem juist open voor al de anderen, die buiten zijn keus van omgang en samengaan vielen. En er komt een wijdere omvatting - niet van 'samengang' - maar van een vrijheid, die de verantwoording draagt voor allen die in deze mens-wording steeds weer naar de mens-bestemming worden getrokken.

Naar de mens-bestemming worden getrokken!

Dit verlaat de mens nimmer, al vertoont het zich in verschillende nuances aan hem - als hij meent dat hij zichzelf daar naar richt.

Zo kán het niet! Want er valt op dit punt voor de mens niets te richten, daar hij niet bij machte is zijn bestemming waar te nemen als een beeld in de verte - hoezeer hij er ook naar getrokken wordt. Hij kan het alleen vatten als een zijns-toestand, als een bewustwording, als bewustzijn; en niet te verbinden aan wat hij hier in zijn leven dan ook kent. Wat er ook niet aan te verbinden is, alsof het een gesublimeerde herhaling van het aardse leven zou zijn. En er ook niet aan kan evenaren!

Innerlijk weet hij dat dit niet te evenaren is. En dit ontsluit meteen het incognito van de mens, als zijnde wel een aard-bewoner en -trekker, maar geen aard-blijver!

Waarom hij dan de aarde als doorgangsgebied heeft, en waarom hem dit dan zo sterk beïnvloedt, alsof de aarde begin en einde voor hem inhoudt - is wel te herleiden tot het zwaartepunt dat ieder mens in zich weet als een onovertroffen verbondenheid met allen, die aan de Wording van de aarde deelnemen.

Verbonden in overdrachtelijke zin.

Onderworpen aan haar wetten, wanneer hij zich de aarde als een blijvend tehuis zou zien. Als gebieder, wanneer hij deze wetten heeft overwonnen naar de Geest.

Want de herkomst van de mens is hemels en aards in één! Hemels door zijn Geest - en aards door zijn beschrijvende 'ik', als persoon bij de gratie van het 'ik'. Daar ligt dan meteen het strijdperk open, waar de mens leeft, is, lijdt en strijdt. De 'persoon' - geïdentificeerd door het 'ik' als gelijkwaardig met de Geest. Terwijl de Geest de behoeder en de promotor van het 'ik' is, om gelijkwaardig te zijn in dienende zin. Het 'ik' als de Geest dienend; waardoor de zinvolheid van het bestaan van het 'ik' tot vorm komt. De Geest als God dienend en

dáárdoor de mensheid en de aarde in dit wordings-proces.

Deze twee ontzaglijke bestaans-niveaus - hemel en aarde - trekken tegen elkaar op in het menselijke besef. In wezen staan zij elkaar bij op deze niveaus, bepalend zijnde voor de volledige totstandkoming van de harmonie tussen beide - ook in de mens.

Is er een hoger levensdoel voor de mens mogelijk? Zijn er verwachtingen die hiertegen opwegen? Kan er meer worden geeist van het leven, dat de mens in één beweging die Leven wordt genoemd, hier naar toe brengt en alle verstarringen opheft?

Zo alles samenvattend, ziet de mens meteen zijn overbelasting, waarlijk niet in de strijd om deze harmonie - maar als de rijke jongeling, die al te veel van de aarde wil vasthouden, wat in de hemel niet dienen kan. Wat hem echter onmogelijk schijnt om te kunnen loslaten!

De mens is nu eenmaal ook de 'rijke jongeling'. Want wat wil de mens niet vasthouden! Vooral wat van zijn hart in en uitgang als beelden van dierbare herinneringen - als zijnde onontbeerlijk voor zijn mens-bestaan. Maar dit alles zal juist in zijn eigen transformatie worden opgenomen in de Oneindigheid, die bood en terugnam.

Zo leerde ons de Ene, die het mens-bestaan overwon naar de Geest. Die wees op de Liefde, die het Hart is van alle Bestaan en alle Ondergang in Zich opneemt voor vernieuwing in hogere zin.

De mens is dus in zijn apartheid bewaard voor deze ondergang - daar de algemeenheid verstart en de dood in zich draagt. Zo wordt hij dan op de duur de naamloze, die geen verbindingen meer met 'benoemden' zoekt - doch zich in en met allen verenigt bij de overwinning van de verstarring en de dood. Geeft dus in deze zin de strijd op, om nog te worden gekend als één die door de wereld apart wordt genoemd. Want dat is niets anders dan de verstarring bieden in een kleed dat misleidend is en ontoegankelijk voor de menselijke geest.

Maar zoekt die Ene, die Zich zo weerloos in de diepste afgronden van verstarring en dood begaf omderwille van ons allen - en biedt Hem uw hart. Hij zal het troosten en zalven met Zijn onvergankelijke Liefde. En het Mysterie ontsluiten van het begin en het einde van de mens, alsmede zijn bestemming - als geborgen in die Liefde en voor ondergang behoed.

7-1-1965

- - -

28:

'Wij en onze strijd met het Leven'

(Met het bovenstaande als 'Leidende Gedachte'

werd door één van de aanwezigen het Begroetingswoord gesproken)

In het slotwoord bij de 'Bezinning op Kerstmis'1962, heeft geklonken: 'Leven is de onnaspeurlijke verbondenheid van de Schepper met Zijn schepsel en houdt tevens zijn bestemming in.'

Wij? - wie zijn wij? Het zijn die schepsels die krachtens hun bestemming in de Schepping gekomen zijn tot het onderscheid tussen 'ik' en 'niet-ik'.

'Wij en onze strijd met het Leven' (met een grote L).

Zijn wij ons bewust van strijd met het Leven? Wel van strijd, op velerlei gebied. Ik geloof dat wij geleid worden naar een her-oriëntering van alles wat wij bij onszelf en bij anderen als strijd waarnemen, om te komen tot een heel eenvoudige erkenning, namelijk dat iedere

strijd - op welk niveau dan ook - in wezen voortkomt uit eigen hunkering. Hunkering naar -- ja, naar wat? Innerlijke onvrede -- met wat? Zou het niet zijn dat ons scheidings-bewustzijn van het 'ik' en het 'niet-ik' zo hevig is uitgegroeid, dat ieder weten van verbondenheid met de Schepper is overwoekerd en dat in ons slechts een ongeweten herinnering is gebleven aan een evolutie stadium waarin de verbondenheid levend ervaren werd?

Op 7 januari is als 'vraag aan ons allen' gesteld: er wordt gesproken alsof de constante Aandacht van God op ons mensen gericht is, terwijl het veeleer schijnt dat dit niet zo is, dat wij overgelaten zijn aan de tijd, aan het lot, aan de gebeurtenissen. Als felle tegenstelling tot het Oude Testament, waarin men sprak met God.

'Er wordt gesproken van de geopenbaarde God en de verborgen God.'

Is er niet een kwaliteit in ons mensen die door alles heen nog hiervan weet? En die stand houdt temidden van de agressie van het leven (met een kleine l)? Waardoor de innerlijke onvrede ontstaat die wij niet meer kunnen onderdrukken en zich uit in strijd, in onbegrip voor alles wat 'niet-ik' is?

Onvrede die men op honderd manieren tracht te bevredigen, met steeds méér en méér. Maar die ene kwaliteit in ons laat zich niet met welk verfijnd surrogaat dan ook tevreden stellen. Hoe meer wij aandragen als tegemoetkoming, hoe meer onvrede, die zo monsterachtig uitgroeit, dat het hele mensdom er aan te gronde moet gaan.

De vraag die aan ons is gesteld kunnen wij niet onbeantwoord laten en ieder zal hier op eigen wijze op antwoorden. Maar de vraag werd ook aan mij als 'spreekster' gesteld. Is de mens van nu door het stand houden van die ene kwaliteit die de ongeweten, vergeten verbondenheid met de Schepper niet prijs gaf, dan niet toegesproken door die 'verborgen God', die ons vanavond toespreekt met 'wij' - niet: gij - en zo Zijn verborgenheid met Zijn schepsel kenbaar maakt?

Zijn onnaspeurlijke verbondenheid voedde die ene kwaliteit in ons die temidden van vergetelheid stand hield.

Wij beleven toch nu de manifestatie van Zijn verborgen Aanwezigheid in de Schepping. Wat ánders zou ons er toe brengen onze zogenaamde. plichten en afspraken te laten voor wat ze zijn en hierheen te komen wanneer ons daartoe de gelegenheid geboden wordt? Hoe langzaam en traag laten wij in ons doordringen dát er manifestatie plaats vindt, hoe langzaam en traag komen wij tot een her-oriëntatie in ons leven, ondanks het vele dat ons geschonken wordt en ons hiertoe opwekt!

Onze strijd met het Leven is de strijd tussen schijn en werkelijkheid. Het schijnt dat wij 'overgelaten zijn aan de tijd, aan ons lot, aan de gebeurtenissen' en zó leven wij ons leven en gaan voorbij aan de werkelijkheid van het subtiele innerlijk weten van verbondenheid aan de verborgen God.

Keer op keer is ons gezegd dat de Aandacht van de Schepper Zijn schepping omvat en leidt. Dat alles wat de mens in zijn leven ontmoet gericht is op zijn behoud als onsterfelijk wezen. Maar hoeveel keer per dag treden wij zó het leven tegemoet?

De hunkering voeden met steeds meer belevenissen en ervaringen, dat wordt ons gelaten tot wij er grondig de ontoereikendheid, de leegheid van ondergaan.

Zo worstelen wij in de nacht met de Onbekende, tot bij de dageraad onze heup ontwricht wordt, maar wij erkennen van aangezicht tot Aangezicht met God gestaan te hebben - en behouden te zijn.

Reactie van mej. Hofmans op het 'Begroetingswoord':

De stortvloed van aanwijzingen, die zo in de loop van deze avonden over ons heen komen, doet mij telkens weer heel sterk denken aan een zeer dringend appèl; des te ernstiger wanneer we de toestand in de wereld zien, die één en al 'roepen' is om uitkomst uit de situaties waarin de mensheid verzeild is geraakt en waar eigenlijk geen mens en geen leraar een weg kan aanwijzen om tot een oplossing te komen.

De vraag komt bij mij op: waarom worden op deze avonden zo veel aanwijzingen als een appèl gegeven? Zeker niet opdat we het zonder meer naast ons neerleggen zullen! Maar toch zullen wij in alle eerlijkheid moeten erkennen hoe menselijk ontoereikend wij staan tegenover de aanwijzingen, de wijze raadgevingen en de ongelofelijke horizon die voor ons allen als mens wordt geopend.

Wanneer wij de Inleidingen zo eens achteraf doornemen, dan is het net alsof zo'n Inleiding duidelijker tot ons spreekt dan wanneer wij hem op de avond zelf horen.

Dat is zeer hoopvol! Dat betekent dat ons verlangen om de aanwijzingen, het appèl ernstig te nemen, een werking in ons heeft gebracht, die ons er toch op de één of andere wijze dichterbij brengt. Dit is op zichzelf zeer frappant; het zou betekenen dat wij een scholing ondergaan waarvan wij ons niet bewust zijn. Het zou betekenen dat wij ergens en op bepaalde ogenblikken geholpen worden om dichterbij de aanwijzingen te komen - en dan zelfs zó, dat het inzicht wordt.

Ik vind dit zeer hoopvol voor ons allen, want als mensen weten wij te goed hoe ontzettend moeilijk het is om uit de bestaande levenstrant en onze bestaande levensgang innerlijk de moed te putten om onszelf naar de aanwijzingen toe te laten leven! Het betekent zo veel voor ons om zo'n stap te doen, omdat er in levende lijve geen leraar is, die ons als voorbeeld animeren kan. Maar het betekent ook dat we toch in ons innerlijk tot een verbond met onszelf zijn gekomen, om uit de droomtoestand los te komen naar een realiteit, die eigenlijk het onmenselijke van ons vraagt.

Wanneer ik zo luister naar wat de 'spreekster' hiervóór heeft gezegd, dan denk ik dat dit op zichzelf al genoeg is voor ons hele leven. Maar de praktijk zal ons weer laten zien, dat wij wel in een bepaalde innerlijkheid werden getroffen, waarbij we het dan later opnieuw open laten hoe het verder gaan zal.

De eigenlijke Inleiding voor vanavond - die nu volgt - wijst naar mijn gevoel sterk naar zo'n bijna onmogelijk appèl op ons, dat ik mij wel verplicht voel u dit allemaal te zeggen.

Wanneer er gezegd wordt, dat wij onze besognes en alles wat wij hebben laten staan om hierheen te komen, dan betekent dat toch wel wat voor ons. En des te meer omdat dat boven-menselijke van ons toch maar iedere keer aangesproken wordt. U zult zien dat u steeds meer in de Inleidingen een beeld van uzelf te zien krijgt, dat dan waarachtig nog strookt met het zo dikwijls genoemde feit, 'een kind van God te zijn'.

Het zal ons eigenlijk kracht kunnen geven, een gemoedsinstelling, waardoor wij over welke moeilijkheden dan ook kunnen opvleugelen; omdat het alles in zich draagt wat een mens hoopt, verlangt, wenst en zoekt bij zijn medemens - die dit niet geven kan.

29: *Hoe komen wij tot Levens-besef?*

De leuzen die de mens voor zichzelf heeft, om hem het beste te dienen in zijn verhouding tot al de omstandigheden die in zijn leven een belangrijke rol spelen, zijn bij nadere beschouwing niet steekhoudend tegenover het Leven zelf.

Nu is het dwaasheid om te beweren dat er bij de tegenwoordige mens een innerlijke rust zou zijn, waarin hij meer aan het Leven zou overlaten en minder zou ingrijpen. Hier wordt mee bedoeld: die ingrepen, die meer op het avontuurlijke berusten dan op overgave aan het Leven zelf. Verstaat u wel, dat hier simpel wordt geduid op de Levens-werking die door alles heen ieder mens steunt en leidt.

Wanneer we er nu eens de tijd voor zouden nemen om dit als een vraag aan onszelf voor te leggen, dan zouden wij misschien toch tot de vreemde conclusie moeten komen dat wij veel meer trawantschap hebben met 'gewoonten', dan met het Leven zelf. Waarschijnlijk omdat 'gewoonten' ons niet zo vreemd zijn als het Leven.

Waarvoor spoedig in het oog springt hoe zeker het is dat de mens meer wordt geleefd, dan dat hij zélf leeft. Dat klinkt misschien wat vreemd, want indien we van iets overtuigd zijn, dan is het wel dat wij 'Leven'. En het zou toch tegen iedere menselijke waardigheid in gaan om in het Leven te zijn opgenomen en dit niet als een hartslag te voelen bij alles wat wij doen - en niet doen.

Nu wordt zeker niet bedoeld om met een wils-forcering een toestand op te roepen die juist geen Leven is, maar een andere verstarring of tegenstelling, namelijk: omdraaiing van de gewoonte-reactie. 'Leven' is geenszins hierin te verwachten! Daar het geen enkele tegenstelling of verstarring voet aan de grond geeft, doch iedere tegenstelling of verstarring zichzelf doet ontmaskeren als zijnde onhoudbaar tegenover de aandacht die het Leven voor de mens in stand houdt.

Van belang is dus: hoe kan de mens dan deze aandacht waarnemen om te komen tot Levens-besef? Zuiver, zonder bovengenoemde forcering.

Laat ons eerst vaststellen, dat er in de mens geen enkele daadkracht is die zonder Leven denkbaar is.

Daadkracht van denken.

Daadkracht van gevoelens.

Daadkracht van handelen.

Deze daadkracht is het die de openbaring is van het Leven in de mens - en gericht is op zijn bestaan. Meer niet, maar ook niet minder. En dit werkt nog wel in de opperste neutraliteit waarmee de mens kan omgaan in eigen heerschappij - d.w.z. vanuit eigen structuur - en deze daadkracht bestempelt met de eigenheid van zijn mens-zijn.

Een huwelijk dus met het Leven zonder enige miskennis van zijn waardigheid als mens. Integendeel, hier steeds op gericht en er nimmer aan voorbij gaand. Met andere woorden: de essentie van Leven voor de mens is

Behoeding - Vernieuwing - Opstanding.

Opstanding uit de verstarringen van de dode herhalingen en de grauwe gewoonte-sfeer.

Het Leven zal nooit iets anders dan deze Opstanding voor de mens beogen - en ook de mens zal nooit iets anders vanuit zijn innerlijk kunnen wensen. Maar ook hier kent hij zijn onmacht om uit deze verstarringen van de gewoonte-sfeer te komen, daar hij zich er geheel aan overgeleverd voelt. Onmacht ontstaan uit de herhaling van eenzelfde motief in ongekende toestromende vormgevingen.

Wanneer de mens dit ontdekt, begint zijn strijd hiertegen - in zijn denken, voelen en handelen. En dit zou geen enkel uitzicht op overwinning geven indien niet het Leven steeds weer de mens als lotswerking hielp - feilloos in onzegbaar geduld.

Wanneer wij in onze bezinning op hét Leven en óns leven tot deze conclusie moeten komen, dan is dit Leven - en geen gewoonte-zaak.

Dan treedt de mens in de sfeer van zijn huwelijk-met-het-Leven en ziet dit in al zijn barmhartigheid op hem toevloeien. Hij weet dat hij daarin geborgen is zonder enige vergankelijkheid. En dit komt in de plaats van de verzuchting: het Leven is wreed, hard - en velt ons neer in oppermachtigheid - en heeft de dood als trawant.

Dan ziet de mens door de nevelen van zijn dode bestaan heen en verschijnen voor hem de eerste tekenen van zijn opstanding. Opstanding uit een wereld waar alleen de heerschappijen van niets en nul hem uiteindelijk wachten -- En het Leven deze wereld altijd weer opnieuw doordringt met de essentie van Offer en nog eens Offer - om de mens reddend te naderen en steeds weer te dienen in deze zin.

Wel hem, die dit dan als 'Leven' geopend zal worden. Want het zal hem brengen tot Hen die hun leven gaven als wederkerig Offer, dat door de opstanding werd gevormd.

Indien de bezinning op ons leven ons tot hier kan brengen - en dit moet wel, daar wij allen van Offer leven - dan zal het ons ook zeker gegeven worden om daarin het denken, de gevoelszin en het handelen tot eigen essentie terug te voeren. Dat betekent dienstbaar aan de mens, in opperste neutraliteit, die alleen op Offer in kan gaan. En als zodanig het mensenleven heiligt voor zijn opstanding uit de materie-dood.

Want deze en geen andere strijd wordt op aarde gevoerd, in ongetelde variaties.

De nood, die vanuit deze strijd nu uit de wereld opstijgt, begint steeds meer persoonlijk tot ieder van ons te spreken. En plaatst ons in de situatie van bezinning op hét Leven en het leven van de medemens. Zeker, het is al weer de onmacht die ons overvalt om in deze nood iets te mogen verrichten dat bevrijdend zou werken. Maar het kan ook de grote aanmoediging zijn om eigen noden te beheersen en terug te voeren naar de overgave en de aanvaarding in deemoed. Dit zou dan een niet geringe bijdrage zijn tot de opheffing van de algemene nood door de samengestelde verbondenheid van mens tot mens.

Zo kan een mens de gewoonte-reactie's laten voor wat ze zijn, door de inzet van zijn goede wil in deze zin. Hetgeen tevens in hem het levende besef brengt van zijn verbondenheid aan het geheel, als samen strijdend tegen de oppermachtige verstarringen in algemene zin.

En meer nog!

Want zijn bezinning op hét Leven en zijn eigen leven werpt een gezichtsveld open naar een horizon, die alle menselijke verwachtingen te boven gaat. Omdat daar de 'lust' is getransformeerd tot dienen in Liefde. En het menselijke hart zijn verlorenheid hervindt in het Wereld-hart, waar alles van uitgaat en in terugvloeit.

11-2-1965

30:***De Boodschap van Pasen***

Voor velen van ons zullen deze avonden nogal eens eisen stellen aan onze aandacht om het peil van de Inleidingen en alles wat op zo'n avond geboden wordt, zo maar op te nemen - zonder meer. Maar - tenzij het ons om een tijdspassing zou gaan - het is een poging om dat wat in de mens en buiten de mens zijn invloed op hem heeft als ware levensproblemen, nu eens niet te omzeilen maar rechtstreeks aan te vatten om de mogelijke waarden te ontdekken die deze problemen toch voor de mens zouden kunnen inhouden.

Deze avonden zijn hiervoor bestemd. Want het is duidelijk geworden dat het steeds ging om de mens en zijn leven - en de mens daarom steeds als middelpunt werd aangewezen, Maar ook om ons de vele facetten te laten zien, die van groot belang zijn voor het doorgronden van deze problemen. Facetten, door de Inleidingen en Antwoorden aangegeven. Zo hebben dus deze avonden recht van bestaan, in hoeverre deze dan ook mogen slagen - ja dan neen!

Bij heroriëntering nu op deze bijeenkomsten, valt direct in het oog dat er steeds weer wordt gewezen op de innerlijke en uiterlijke vermogens, die wij als mensen zouden bezitten - en men met deze vermogens - tesamen met de aangegeven belichtingen uit de Inleidingen, enz. - deze levensproblemen zou kunnen doorgronden en beheersen in eigen leven. En dit betekent heel veel! Want dit zou onze levensinstelling dusdanig wijzigen, dat wij geheel en al tot een innerlijke en uiterlijke actie zouden kunnen komen, waarmee wij dan het volle Leven tegemoet kunnen treden.

Echter staan we dan direct voor het feit ons innerlijk leven op onze innerlijke vermogens te moeten afstemmen. En dat is dan meteen de kern van ons bestaan. Daar deze vermogens de tijdswaarden geheel en al te boven gaan. In tegenstelling tot het uiterlijke vermogen, dat alleen op de tijd en de tijds-waarden is afgestemd en daar niet bovenuit kan komen.

Zo is de mens drager van twee wonderbare antennes, met ontvang- en zenddraden, die elke conclusie te boven gaan. Uiterlijk afgestemd op alle aardse verhoudingen; innerlijk afgestemd op een wereld die alles biedt wat de Geest van de mens nodig heeft voor zijn wording en zijn bestemming, langs onbetreden paden. En daardoor met onvoorstelbare resultaten. Daar deze uit die gebieden ontstaan waar het Leven zijn geheimen heeft - die niet aan tijdsduur onderworpen zijn.

De vraag komt op waarom deze beide vermogens zo gescheiden zijn en wat daarvan wel de overbrugging zou kunnen wezen om ze in hun werking tot harmonie met elkaar te laten komen. Daar de mens als drager van deze innerlijke en uiterlijke krachten en hun werkzaamheid, daar onmiddellijk mee te maken heeft.

Nu is wel bepalend voor de doorslag van één van beide vermogens, het eigen ontwikkelingsniveau van de mens en zijn verbondenheid met de daarmee verbonden zijnde dimensie. De dimensie buiten hem, als zijn handel- en wandelleven is hem zeer vertrouwd. De dimensie in hem veel minder.

De eigenlijke werkzaamheid van de mens is zeer bepalend naar buiten gericht en is dus tijdelijk en voorbijstromend in de ruimte - met geen ander vergezicht dan de tijd nu eenmaal bieden kan. Dus zeer beperkt en zeer afhankelijk van de gegeven werkzaamheid.

De innerlijke werkzaamheid is een zo nu en dan naar binnen gerichtheid - door een of ander lotsgebeuren dat hem hevig aangrijpt en alles in de mens tot inkering brengt.

Zo is het dan het Lot, dat van buitenaf op hem inwerkt en tevens ook de uiterlijke werkzaamheid vraagt - en de treffende rol speelt innerlijke en uiterlijke werkzaamheden tot

elkaar te brengen. Maar niet alleen met ingrijpende gebeurtenissen, ook in de dagtoeren van de tijds klok van de mens, waar het de levende veer van is - en door de spanning zijn tijds klok laat lopen. Dit is dan de overbrugging die tot harmonie van de innerlijke en uiterlijke werkzaamheid van de mens moet voeren. Want het lot geeft een zeer nauwkeurige wisselwerking van buiten naar binnen en van binnen naar buiten.

Zo staat dan de mens onder de hoede van het Lot en het is zijn enige kans om niet te verzanden in de tijdelijke belangrijkheid. Dit is wat ons als mens nu en hier het meeste dient!

Maar nu wat betreft onze innerlijke dynamiek, die geen tijds klok kent, maar geheel gericht is op dat wat de mens uit de tijdelijkheid redt - en hem daardoor aan hemzelf onthult. Is dit een hoedanigheid of een inmenging van een ongeziene Leiding uit de Handen van God? Of treedt hier toeval na toeval op om ons zó tot onszelf te brengen?

De overweldigende zekerheid waarmee alles met ons allen geschiedt, leert ons wel anders! Juist omdat het zo doeltreffend is voor de wording van de mens als mens. En is dan niets meer, maar ook niets minder dan de ongeëvenaarde therapie van Gods Aandacht en Gods Bemoeienis. Te heilig om door ons te kunnen worden gekend als een drogbeeld; en te zeer verheven boven het denken van de mens uit, om te kunnen worden gekwalificeerd als gedachtenspinsels, ontstaan door toeval.

Zo liggen dan de verbondenheden van de mens uiterlijk en innerlijk. En van daaruit moeten de levensproblemen worden opgelost, want daar zijn zij de mens voor gegeven. Intussen is reeds veel door de mens herleid tot het zogenaamde onvindbare antwoord. Want steeds zal de mens in zijn diepste nood verdwijnen in een 'waarom' of een 'waartoe'. Of dit nu werkelijk de eindstreep zou betekenen van al zijn levensinspanningen, zijn liefhebben, zijn vereren en -- zijn verguizing en onverschilligheid? Daar waar het vaak de hoogste levenswaarden betrof?

Want hoe gaat het ons mensen als het ons naar de zin gaat in ons leven? En als alles daarop gericht is? Dan kennen wij geen zorgen om ons wel of niet verbonden weten met de Ene, Die Zijn Hand boven de onze heft. Dan is dat een latere zorg --- maar ach, wat blijft er over van onze bravoure? Als wij naar de wereld zien, dan moeten wij bekennen dat dit geen wereld is zoals die zou zijn indien ---- Laat ons dit ieder voor zichzelf maar invullen!

Nee, de Naamloze laat Zich niet benoemen naar de willekeur van de stemmingen van de mens en zijn buien. Maar is wel daar als ons de grond onder de voeten verzandt en wij op eigen macht niet meer verder kunnen. Dan heft Hij ons 'ontzielden' op en laat ons in Genade Zijn Tegenwoordigheid ondergaan, als de Enige die trouw bleef in Zijn Verbond met ons - Zijn schepsels. En troost ons en geeft geborgenheid waar wij misschien meer hadden kunnen bieden.

Dan zien wij dat de innerlijke en de uiterlijke vermogens van ons worden terzijde gelegd en dat deze geschonken attributen worden vernieuwd met Zijn Leven en wederom Zijn Behoeding. En we treden weer uit de Lichtende Geborgenheid naar de wereld van de chaos en nood. En weten dat Zijn Tijd de onze niet is, maar dat Zijn Leven borg staat voor de redding van allen.

Het reeds naderende en wenkende Pasen is dit moment van onthulling - altijd weer opnieuw. Onthulling van onze machteloosheid in de verstarring van de dood.

Onthulling van het Wezen van Jezus als 'Gods Redding' in deze doodsverstarring - door Zijn weerloos mens-zijn dáár te stellen waar overmacht van materie-verering en materie-aanbidding niet alleen Zijn Leven, maar ook Zijn Dood eiste.

Zó opende Hij als de Lijdensmessias het Mysterie der Verrijzenis voor altijd.

Het naderende en wenkende Pasen brengt deze boodschap aan ons mensen - immer opnieuw. Dat wij deze boodschap mogen verstaan!

11-3-1965

- - -

31:

De Paaswerking voor de wereld

In de vele verhoudingen die ons leven kleur en fleur moeten schenken, blijven toch die verhoudingen van belang die een lange duur van invloed op ons leven hebben. Hetzij als een verinniging, hetzij in een tegengestelde afzijdige werking in ons leven - met hen waarmee wij dan deze verhoudingen delen.

Nu is het zeker waar en van groot belang dat wij juist in deze verhoudingen onszelf het beste leren kennen in onze mogelijkheid van liefhebben en van koele afstand. Want dit bepaalt een goed deel van onze zelfkennis. Die wij zeer nodig hebben bij onze verdere levensstappen. Want de weidse zin die wijzelf aan ons leven willen geven moet wel:

1e: zelfkennis vragen,

2e: kennis van het Leven,

3e: kennis van onze verbondenheid met het Leven,

4e: kennis omtrent onze verbondenheid in algemene zin
met onze medemensen.

Nu is vooral het laatste van groot belang, omdat wij hier dagelijks mee worden geconfronteerd en wij ons immers niet kunnen onttrekken aan deze geweldige verwantschap vanuit het mensenbestand.

Geen wonder! Wij ademen allen hetzelfde Leven in - wij hebben allen één Levensbron en wij hebben allen hetzelfde verleden in de zin van evolutie en groei in ongetelde tijdperken. Dit nu in een notedop te herleiden tot wat wij ons huidige leven noemen, is geen kleinigheid - en zal dikwijls de meest onherleidbare gevoelens oproepen en de meest ongekende innerlijke gewaarwordingen, die wij niet kunnen terugbrengen op onze huidige levensverhoudingen.

Eén daarvan is zeker wel het zoeken naar de kern van onszelf en de kern van alle bestaan - om eniger-mate als een eerste vereiste zin en lijn aan ons huidige leven te geven. Want wij willen nu eenmaal niet doorgaan voor eendagsvliegen.

Als we dan beginnen met de kern van ons Wezen, dan moeten wij wel bekennen dat die maar niet zo voor het grijpen ligt. En dat is dan metéén een beroep op het Leven, dat het ons verklaren moet. Want wij weten dat dit hetzelfde verleden heeft als wij; namelijk een zichzelf ontvouwende Bron waaruit alles komt en gaat. Bij de mens samengevat in de voor hem kenbare gewaarwordingen van geluk en leed - en alles wat de mens doet zijn en worden. Een zeer ingrijpende bestaansgrond dus, die waarlijk wel onze ganse aandacht vraagt.

En toch - het is soms alsof wij te éenzijdig en te oppervlakkig eigenlijk ons bestaan reguleren. En dit stemt ons nu niet bepaald gelukkig! Want een volledig instellen op wat het Leven

aan ons ieder brengt, moet toch tot een dieptegang voeren, die ons het Kernbestaan van onszelf onthult en daardoor eindelijk een wezenlijke levensgrond. Die dan door het Leven wordt geopenbaard. Daar het het Leven is dat deze Kern in ons behoedt en beschermt. En dit bindt ons dan tevens aan het Leven als de openbarende Schepping.

Want het Leven is constante genadewerking voor de mens - zonder het Leven komt hij tot niets. En daar ieder mens zodanig aan het Leven verbonden is, vormt dit onze verbondenheid aan elkaar. Dat is niet gering; dat is eigenlijk zo subliem van inwerking en zo absoluut als een verbondenheid, dat het de gehele mensheid niet goed kán gaan wanneer één mens in de ondergang zou verzeilen.

Dit geeft ons dan meteen het beeld dat de wereldsituatie nú biedt: een gebroken staat van de aangeboren broederschap - en een diepe afweer om deze weer te herstellen op grond van een individualisme, dat tezeer neigt naar materiële geborgenheid in al zijn vormen en te weinig naar de oergrond der algemene broederschap. Wat wel moet voeren tot een algemene doorlopende crisis. Want de mensheid moet verder naar zijn bestemming, die zeker de enige zekerheid biedt die wij ons maar kunnen indenken, namelijk:

verdere ontplooiing van de algemene verbondenheid en de algemene levensgrond; niet als een schone leuze, maar als een onontkoombare evolutiegolf, die de mensheid zal opnemen en voeren naar de verbondenheid van mens tot mens - als een bewustwording - een bewust-zijnsstaat, die alleen door het Leven zelf geschieden kan.

Geen menselijke optocht dus van strijd tegen strijd - maar een vanzelf doorlopende levensader die ons allen bedient en door geen menselijk verweer is af te snoeren. Natuurlijk vraagt men zich af: hoe is, hoe moet en hoe kan de eigen levenshouding hierin zijn, wanneer voor ons duidelijk is dat zo en niet anders de mensheid te redden is. Men wachtte zich voor een al te negatieve instelling, die uitvloeisel is van die negatieve bewegingen die wel wat al te onrijp zijn en te veel gebaseerd op menselijke voor en tegens. Eigenlijk is het eenvoudiger dan men zo denkt. Het is die instelling die geen schade berokkent aan wie en wat dan ook - namelijk door eigen leven in overeenstemming trachten te brengen met de grond van het Leven zelf als het onmiddellijke NU. Dus geen verstarringen van dorre levens-principes en geen verknoppingen in mens-onterende verstotingen, die tijds-circulerings zo kwistig bieden.

Wanneer nu wordt gezegd wat dan het Leven wel is als de enige ware levensgrond, dan worden daardoor de levenskansen van de mens niet weinig vergroot. Daar het Leven de altijd opdringende tijds-tekorten doet verdwijnen en de maatstaven gaan in consequenties daarnaast; en verheffen deze zo dat de tijds-tekorten en de nevenstaande gevolgen zich hebben om te buigen naar het Leven - óf te verdwijnen.

Nu is onze levens-gerichtheid op dit NU wel zeer gevoelig voor alles wat dit NU wil breken in een 'tijds-nu', dat een morgen en een avond in zich bevat. Waarmee de tijd woekert in ongehoorde afmetingen en valse beeldingen. Maar wat belet de mens om zijn raam van uitzicht naar dit tijdeloze NU te richten? En wie kan dan beweren dat de tijd het zal winnen?

Het is juist dit tijdeloze NU dat de tijd te boven gaat en zijn ban breekt door in overtreffende trap iedere manifestatie tot leven te roepen.

Wanneer zo het Leven is, dan moeten wij wel erkennen hoezeer wij elkaar onder de voet lopen en hoe weinig vruchtbaar onze uitgestorte energie tot zijn recht komt, daar onze instelling op het leven het eigenlijke Leven zo voorbij ziet.

Zo liggen dan nu in doorsnee de verhoudingen van mens tot mens, van groep tot groep en

van volk tot volk. Maar hoog boven dit alles uit is toch de zich steeds inwisselende belofte die de mensheid uit de impasse moet redden voor de volgende stap – door opheffing en doorbreking van oude tijds-regimes, in ieder klimaat van activiteit; door bewustwording en bewustzijns-ontvouwing die steeds meer gericht zijn op de zinvolheid van het geheel, inplaats van op de verstarrende enkelingen-eilandjes. Maar vooral als enige uitweg, wil niet alles ontaarden in een extremiteten-gezag, dat zeker 's werelds evenwicht het grootste geweld zou aandoen. Maar 's werelds evenwicht is niet te verwoesten, daar dit verzekerd ligt in het Hart van de Ene, Die zei: “Vreest niet, Ik heb de wereld overwonnen!”

Dit Hart, wat alles wat dan tot ondergang zou kunnen voeren, assimileert in ondoorgrondelijke vereffening - zelfs broedermoord.

Dit dan is de Paas-werking voor de wereld, waardoor het Paas-Offert tot gestalte komt in mens en wereld - en alles tot een ongekende bevrijding voert.

Pasen 1965 - is dus een tijds-gebeuren, met de volle maat van wending - tot een ongekende volgende stap in het proces van mens-ording. Dat ongetelde tijds-capsules laat versmelten tot één moment naar de verheffende 'Verrijzenis-sfeer' waar het zijn weerga vindt. Dat allen een volkomen weerklank mogen bieden!

- - -

Het mysterie van Golgotha is eigenlijk niets anders dan dat er nieuw Oer-Goed op de wereld is gekomen; het van Hogerhand kiezen van een smetteloos mens, waarin zich de Goddelijkheid openbaarde en mee verbond. Zodat ontstond: de Vader, de Zoon, de Heilige Geest én de Goddelijke Persoon. Een Vier-eenheid aan ons allen als mens verbonden.

De uitstorting van het Wezen van de mens Jezus heeft dit mogelijk gemaakt en is als mens ons als zodanig het meest innigst als verwantschap. Dit vierde Oer-Goed heeft zich dan door woorden van Jezus verklaard in: 'Dit is Mijn vlees en dit is Mijn bloed' - als een uiterlijke vorm, maar als innerlijke gebeurtenis door uitstorting van Zijn schuldeloos Wezen. Morgen - Goede Vrijdag - kan ons heiligste en innigste verlangen dan zijn volle kans krijgen.

Vraag:

U sprak over leven in het Nu. Maar voor wie dat probeert - proberen wil - eist dat niet een totaal andere hoedanigheid van denkvermogen dan waarover wij beschikken?

Antwoord:

Altijd zal, wanneer ons voor wordt gehouden waar wij heen moeten, onmiddellijk geconstateerd worden, dat zoals we zijn, we dat niet kunnen. Maar dan gebeurt er wel wat anders. We zien het ook altijd in al die aanwijzingen van Jezus; b.v. 'broeders hoeder' - we hebben het ook al in de Inleiding aangehaald en we weten allemaal - zoals we hier zitten - dat dit dan wel eens voor enkele uren gaat, maar meer niet.

Nu, wanneer dit gezegd wordt tegen ons, dat 'broeders hoeder' zijn - ik houd dat beeld even vast - dan voelen wij in ons hart dat daar zeker de wereld mee gered zou zijn, maar we kunnen het niet! Maar, door de oproep van Jezus haalt Hij ons uit onze verstarring van: 'wat zal ik nu broeders hoeder zijn?'

Zo is het ook met dit NU. De aanwijzing op het NU - het constant openbarende, zoals wij hier zitten, waardoor nooit een moment de wereld hetzelfde is en wij niet hetzelfde, dat doet ons van binnen de tirannie loslaten waaronder we zitten, als een vals beeld voor ons,

omdat wij geen tijdswezens zijn, maar behoren tot de eeuwigheid. Daarom spreekt het ons aan. Altijd zullen dit soort wenken, dit soort confrontaties in ons iets aanspreken als eeuwigheids-wezen, 'broeder van de mensheid', enz.! Zodat men vrij komt van de tirannie van het tot nog toe geziene verkeerde beeld.

15-4-1965

- - -

32:

***De mens,
een wonderlijke schakel in de eenheid van de Schepping***

't Is bij de opening van deze Vraagavonden dat wij eigenlijk opnieuw staan voor een begin van datgene, wat zich als een zekere verwachting voor ons leven aan ons voordoet - ondanks dat velen van ons deze avonden reeds eerder hebben meegemaakt, die dan een meerdere of mindere vervulling voor ons inhielden; omdat er een bepaalde vertrouwelijkheid ontstond tussen onszelf en de materie die behandeld werd. Die materie, die ons dan diepere inzichten gaf op het leven en al de moeilijkheden van het leven, en daardoor het eigen leven doorzichtig maakte als een geheel.

Natuurlijk voor ieder zeer persoonlijk! Maar toch wel zo, dat het ons opwekte tot een ruimere tolerantie voor elkaars levens-inzichten. En dat is veel waard! Want ons eigen innerlijk leven is al zo moeilijk te peilen op de levenswaarden en de levensgegevens - maar de algemeen doorlopende lijn was steeds een naderen tot het Leven en onze verbondenheid hiermee in al zijn onnoemelijke facetten - die de mens wel ten dienste staan, maar niet door de mens zijn op te roepen, of te keren!

Een groot vraagpunt daarbij is de mens zijn onmacht om hierin iets te kunnen wijzigen, anders dan door een veranderende levenshouding die hem deze levensfacetten doet zien als hem helpend in zijn levenslot - en meer niet. En dit achteraf altijd als een bescherming zal moeten herkennen en erkennen. Want het geeft de mens de dieptegang die hij nodig heeft voor de ontvouwing van zijn mens-zijn in de meest verheven zin van het woord.

Als wij ons leven ernstig nemen, dan wordt het ons wel duidelijk dat het in ons leven voor ons allen hier en hier alleen om gaat, hoe wij ons ook trachten te verenigen met onze dagelijkse levensbeschouwingen en levensgang - die ons onze verbondenheid met het tijds bestaan geeft in allerlei functies en vormen. Hetgeen misschien wel eens wat al te afgebakend is en daardoor te beperkt en te negatief om als volledig mens-bestaan te kunnen gelden.

Want de mens is immers nog wel meer dan wat zijn naam vermag te noemen!

Veel meer!

Hij is de wonderlijke schakel in een nog wonderlijker keten van levende wezens, die in nimmer op te houden overdrachtelijkheid deze wisselwerking in stand houden tussen het Leven en --- het laten leven. En dit terwijl toch het 'Leven' een mysterie is voor hem - evenals zijn bestemming.

Hier nu treedt de mens in al zijn kwaliteit naar voren - kwaliteit die niet door hemzelf tot stand is gekomen, maar hem wel is geschonken en hem handzaam maakt om deze overdrachtelijkheid te laten werken in een daartoe bestemd moment, voor kortere of langere tijdsduur.

De hiervoor genoemde kwaliteiten behoren tot de wezensaard van de mens en zijn mede beschermend voor zijn Wezen. Want het bepaalt dat wat wezens-geaard is óók

wezens-overdrachtelijk is. En het bepaalt ook dat deze overdrachtelijkheid onder de wetten van het Tijdeloze ressorteert. Hetgeen dan mede de continue verbondenheid van de mens met het Tijdeloze is en verbindend werkt met het tijds-bestaan.

En dat is niet gering! Want het bewijst de mens constant zijn levend aandeel in twee werelden. Die wereld welke tijds-gewillig is en de tijd dienend. En die wereld welke tijdeloos is en de mens dienend in het ontdekken van zichzelf.

Zo heeft de mens al veel van zichzelf ontdekt!

Enerzijds: drager te zijn van vele evolutie-perioden.

Anderzijds: een vervuller van het Leven te zijn als drager van het leven dat door de dood niet is te keren!

Het trekken van de mens door de evolutie-tijdperken is puur opgenomen en gehouden zijn aan de biologische wetten - en die der natuur. Het staan in het Tijdeloze is puur opgenomen zijn in het altijd zich vernieuwende leven - en alles wat zich daaruit openbaart.

Bij dit alles dringt zich bij de mens de vraag op: wat is dan de bestemming van de mens?

Om in de tijd tot een bepaalde bekroning te komen van al zijn inspanningen in de tijd?

Ondanks dat het einde van zijn leven op aarde dit toch zeer relatief doet zijn?

Of is er een voor zijn oog verborgen vrucht, die dan in de Tijdeloosheid zijn wortel heeft en de mens de dood doet overwinnen en hem verheft tot zijn ware geboortegrond? Hier nu ligt voor ieder mens het allerdiepste geheim; wat zovelen reeds trachten te doorgronden - en hierover theorieën ten beste gaven, die al even aanvechtbaar waren als de poging zelf.

En toch - de wonderlijke samengesteldheid van de mens werpt een zeker licht op dit alles, wat hem helpen kan om door al de theorieën heen een spoor te vinden dat troostvol is en alle hoop geeft om tot een oplossing te komen.

Voor het eerst is daar dan zijn nimmer afwijkend levens-ritme in hem met het ganse universum, dat - hoe het zich ook ontvouwt - de mens niet vreemd is, maar hem steeds meer en meer verenigt met de Schepping zelf. Een vereniging, die zijn dagelijkse levensgang niet uitsluit, maar juist de hoogste kansen biedt!

En dan de tweede en belangrijkste mogelijkheid, namelijk de bereikbaarheid van het Tijdeloze door zijn eigen tijdeloze innerlijk, dat wij dan de menselijke Geest noemen, waardoor al de verwarringen die de tijd in de mens kan opwekken omtrent zijn opvattingen over zijn bestaan, tot ontknoping komen.

Deze twee realiteiten zijn van de mens zijn scharnierpunten van bestaan! En er kan gezegd worden dat de mens zich daar bewust van gaat worden. Met andere woorden: de Geest van de mens doorstraalt meer en meer zijn bestaan op aarde en geeft daardoor zijn aardse bestaan diepte, hoogte en contouren aan zijn verschijnen - hier en nu!

En het is niet te veel gezegd, dat deze doorstraling van de menselijke Geest tevens een diep verlangen in hem opwekt, dit als een constantheid te mogen meedragen in zijn leven op aarde. Want het vervult de hunkering van de mens naar geborgenheid en zijn aard getrouw: geborgenheid in Liefde.

Is dit een loos ideaal? Is dit een droombeeld ontstaan uit het allerdiepste verlangen van de mens en meer niet? Waar ligt de vastheid van dit alles? Wat is de waarborg dat het geen loos ideaal is, geen droombeeld? Wie toont ons deze alomvattende geborgenheid?

Het wonder is dat 't het Wezen van de mens zelf is, dat dit vanuit zijn aard vastlegt. Want het menselijke wezen vraagt niet naar hoe en waartoe! Veracht noch verheft het één boven het ander. Weet dat alles in deze wereld afhankelijk is van het enige Bestand dat staat

tussen mens en wereld; namelijk het Bestand van de ondoorgrondelijke kracht van de Liefde, Die dit Bestand voedt en doet werken - ook in de diepste afgronden van dood en verderf.

Dit Bestand dat de mens heeft doen ontstaan, worden en doet zijn - en in mateloze bescherming de mens voert door de diepste diepten; naar zijn eigen ontdekking: één te zijn met alles wat leeft.

En zichzelf buiten dit Bestand verloren weet, omdat Liefde begin en einde samen doet vloeien in de enige naamloze Werkelijkheid die immers was en immer zal zijn –
als het Hart van Liefde in allen en alles.

7-10-1965

- - -

33:   *Waar de Vraagavonden ons toe kunnen brengen*

Ook deze Vraagavond is zeker weer als een vervolg van de voorafgaande te beschouwen, omdat de bedoeling van deze avonden is: voor ieder van ons een levensgrond te laten zien, die geen grenzen ongemoeid zal laten - en dus levensruimte op ieder gebied zal moeten tonen.

Om nu maar met de deur in huis te vallen zou de vraag moeten worden gesteld waarom wij hier komen en in hoeverre dit samenvalt met dat wat deze avonden aan ons zouden bieden. Want u zult ervaren, dat inderdaad deze bijeenkomsten rechtvaardigen wat in dit opzicht kan worden verwacht en waarschijnlijk gehoopt.

Niet dat er een stormaanval op heilige huisjes wordt ondernomen - geenszins. Dat zal ieder voor zich zeker beginnen wanneer de inzichten op het leven hun ruimte en belichting krijgen. Maar wel dat er niet geschroomd moet worden de levensproblemen in te dringen; zo, dat het als probleem zijn rechtmatige oplossing vindt - én dat dit dus mogelijk moet blijken. Met 'levensproblemen' worden dan die bedoeld die algemeen menselijk zijn en niet door de mens kunnen worden voorbijgegaan. Deze problemen zijn dan: geboorte - leven - levenslot en dood.

Schrik maar niet, want deze niet te peilen feiten zijn ons ergens zo eigen, dat wij in ons leven ons er zelf weinig om bekommeren - en het gevoel hebben: komt tijd, komt raad!

Van wie en hoe - ook dat is geen probleemstelling, want het bedreigt onze levens-adem geenszins. Nuchter bezien: heel vreemd - en toch ook weer niet.

Want juist hier raken wij dan meteen een aanknopingspunt in onszelf aan, dat misschien het beste is aan te duiden met de wetenschap dat wij - hoe het ons dan ook vergaat - geborgen zijn.

Niet in menselijke zin, maar in boven-menselijke zin! En dit bewijst ons dat het boven-menselijke in ons, ons meer nabij is dan we denken; omdat dit ons steunt in onze levensgang die door ons lot is bepaald en steeds ruimte biedt voor aanvaarding van ons lot in hogere zin.

Want alle tegenstand betekent compromis en daardoor vertraging van het resultaat dat het levenslot in ons bewerkt. Waardoor wij steeds een beter zicht op ons leven krijgen en ook op onze groei - in dit opzicht. Want daar gaat het toch om! Omdat datgene wat zich als de beste kern in ons Wezen aan ons voordoet, deze groei wil en ook stabiliseert - als het enig juiste voor ons leven. Wordt dit niet zo gevoeld, dan zijn wij op een zijweg en moeten vroeg of laat terug. Daar onze lotsbestemming onze levenskern niet verguist, maar er mee samenvloeit en in de mens het ene nodige bereikt - wat dan is: een innerlijk zien van ons

Wezen en onze wezens-aard, al is het dan ook maar met flitsen. Wat toch als heilzaam gevolg heeft de zin-volheid van ons dagelijks leven te leren begrijpen.

Dat houdt in dat ons levenslot geen doelloze strekking draagt, maar Leven en Lotsbestemming samen tot een eenheid vormt. En de dood de plaats van alle leven aanwijst, voor de overgang naar de daarmee verbonden sfeer.

Zo komen dan deze problemen in het nieuwe Dag-licht, dat op de duur alle duisternis opheft. Zeker, dit nieuwe Dag-licht is nog niet in zijn volle straling door ons mensen waar te nemen. Maar het begint te schemeren en reeds zo, dat de contouren van ons mensenleven niet meer vervagen in een tragische duisternis of een hels en spookachtig 'niets', waar alle verbinding met Licht en Liefde spoorloos in verdwijnen.

Maar juist in de schemering van deze nieuwe Dag vloeien Licht en Liefde samen, als het begin van een ongekende onthechting voor de door duisternis verkrachte menselijke status - door de macht van de materie te willen stellen boven die van de soevereiniteit van de menselijke Geest -

- door vernuft op te blazen tot een veelvoud van herhaling, die tot waanzin voert -

- door de almachtige Schepper te willen verlagen tot producent van getallen, die de onverbreekelijke Eenheid van Zijn Wet van Liefde zou verbrokkelen in de numeriekheid van oorlogen en broedermoord.

Dit alles zal in de nieuwe Dag niet meer kunnen voortwoekeren. Integendeel - het zal de mensheid daar juist van bevrijden en het licht en de kracht van de menselijke Geest ongehinderd laten doorstromen. Want reeds in de schemering van deze nieuwe Dag is te herkennen de volkomen krachteloosheid van oude waarden op ieder gebied. De chaotische verknopingen in allerlei situaties, die dan als maatschappelijke steunpunten de mens zouden moeten dienen in de onderlinge samenleving. Verknopingen die ons ook vanuit alle godsdiensten en geesteswetenschappen tegemoet komen. Omdat de vormen steeds leger en holler worden en dus weinig bieden voor de algehele menselijke noden; door gemis aan overtuigingskracht omtrent de Bron die alleen deze noden kan lenigen.

Zo ontwaakt de mens in deze nieuwe Dag met een dubbel besef van het Leven; het Leven als ondergang - en het Leven als Opgang. En zal hem zowel het één als het ander voorbij kunnen gaan zonder hem daarin te betrekken als het enige wezen dat een zó aparte plaats in de Schepping inneemt. Omdat het zich in alles onderscheidt van ieder ander levend wezen - als in zich dragend: verleden, heden en toekomst. En hij daarom de ondergang gaat zien als sluitstuk van een voorbij tijdperk, waarin de 'ik'-vorming tot stand werd gebracht. En de Opgang als nieuw tijdperk, waarin de 'ik'-vorming tot de hoge taak moet groeien, dienend te worden aan de Geest van de mens.

Een zeer kritiek en toch uiterst hoopvol stadium voor de mens. Waarin ongekende Levensperspectieven zich zullen openen en hem de enige rechtstreekse wetenschap van de Geest kan worden toevertrouwd - en daardoor het meesterschap van het dienen via de Geest, waardoor de heerschappij van de materie verval.

Zoals gezegd: de tekenen hiervan dringen overal naar voren! Nog nimmer was een tijd zo geladen van obsessie's op alle gebied! Niets hoeft meer aan de holheid van het mens-bestaan te worden toegevoegd en aan de zinloosheid van de overmacht der blinde stof-overheersing.

Zo staat dan de mens tussen deze twee grenzen: ondergang en Opgang. En indien zijn aard niet juist deze controversen in zich had, zou hij verstarren in een uitzichtloze dorheid.

Anderzijds is de Opgang de enige uitweg voor zijn Wezen, dat iedere ondergang doorstaat van de numeriekheid der veelvuldige herhalingen, als vorm-uitdrukking in de stof zonder weerga. Daar zijn Wezen geworteld is in de 'Eenheid-zonder-weerga' die als de Almachtige, Zichzelf in die numeriekheid bepaalt als de Inwonende, die alles tot de glorie van deze Eenheid zal voegen naar Zijn Wil en Zijn Offer voor allen.

11-11-65

- - -

34:

***Bezinning op Kerstmis:
Verlossing - tijdsbegrip of Eeuwigheidswerking?***

Is Verlossing een tijdsbegrip of Eeuwigheidswerking?

Wanneer voor de mens een appèl komt door een gebeurtenis in zijn leven, die buiten zijn gezichtskring valt en hem toch in zijn diepste mens-zijn aanspreekt, dan is dit meteen een confrontatie. En naar gelang dit een bepaalde snaar in hem doet trillen, een confrontatie die wel eens tot een diepe gewetens-roep kan worden gewekt. En misschien is Kerstmis daarom niet enkel maar een feestviering van voorbijgaande aard, maar houdt dit voor de mens van nu en van deze tijd een ernstige wenk in die ver boven dit feest uitgaat. Want Kerstmis is immers de herdenking van de wereldschokkende gebeurtenis, die plusminus 2000 jaar geleden zou hebben plaats gevonden en niets minder zou zijn geweest dan het geboren worden van een Verlosser onder de mensen - en in alles wat als schepping daar is. Geen mens kan hieraan voorbij gaan, omdat het de Verlosser Zelf is, die hem mede betreft in Zijn verschijnen.

Wanneer men zich hierop bezint is het wel zeker dat er dan vragen opkomen, die van de diepste betekenis zijn voor de mens, namelijk: Verlossing waarvan? en hoe?

Want de gedragslijnen van de mens van vroeger waren - evenals die van de mens van nú - toch het meest bewust gericht op déze wereld zoals deze zich aan hem dan voordoet. En in zijn overmacht van gebeurtenissen de mens daar zeer nauw in betreft - en stevig ook. Waardoor een binding ontstaat tussen de mens en de wereld, die wederzijds een zeer grote aanspraak op elkaar doet ontstaan. En wat voor een aanspraak!

Voor de mens niets meer maar ook niets minder dan de onderworpenheid van hem aan de wereld en zijn wetten. Wetten van gezag en zeer bepalend voor zijn lot en de levensverhoudingen der mensen onderling. Wetten van ondergang en opgang, zowel in wereldse verbondenheid als ook in die van de natuur. Al is het wel zeker dat de Geest van de mens daar niet anders in betrokken is dan met zijn samen verweven lot en lotsverbondenheid met mens en wereld. En voor de wereld is deze aanspraak op de mens: de onderworpenheid aan het gezag van de mens, die de wetten van de wereld tot kennis en daden brengt.

En zo is de verschijning van de mens steeds meer te zien als een on-ontbrekende schakel in dit omvattend geheel. Waardoor het meest voor de hand liggende beeld van mens en wereld zou kunnen zijn:

het zichtbare leven bewerkt en bepaalt de zichtbare gang van mens en wereld. En doet dit zien als de onontkomelijke gelijkwaardigheid van mens en wereld als medium van 'leven'. Dit dus als levenswerking in de zichtbare mens en de zichtbare wereld.

En indien nu in die zichtbare wereld 'verlossing' wordt aangekondigd door de geboorte van de Verlosser in het gebeuren van de zichtbare wereld, dan komen wij weer tot onze

vragen: Verlossing waarvan? - en hoe? Het zou ons kunnen doen voorkomen alsof er in deze schepping een alles omvattend hiaat zou zijn, dat mens en wereld in zijn ban hield, die tot ondergang van beide zou kunnen voeren. En dat de mens en de wereld van dit hiaat zouden moeten worden verlost, om de ondergang van beide te voorkomen. En dit dus een vraag van een onvoorstelbare betekenis wordt.

Zeker, de mens heeft zijn naar binnen gekeerd leven en noemt dit dan zijn innerlijk of geestelijk leven. En beweert dat hij het zonder dit in deze wereld niet zou kunnen stellen. Maar op de draad beschouwd is het toch meer een verlegen zijn met zich-zelf, ten overstaan van de wereld in zijn geheel; dan een levensgrond voor zijn geestelijk leven.

Want dit leven zou immers onscheidbaar moeten zijn van de menselijke Geest. Terwijl het eerder schijnt alsof hij daar dwars tegenover staat, dan dat zijn gemengd levensgedrag door zijn Geest wordt gericht.

Maar goed, de mens met zijn innerlijk leven dat dan de tijdsgrenzen ontsnapt, die mens wordt dan tegenover dit eenmalige gebeuren geplaatst. En dit feit peilt meteen de diepte van zijn eigen geestesleven - door de confrontatie hiermee en zijn responsie hierop. Direct ervaart de mens zijn volstreekte onmacht om hier ook maar enigermate op te kunnen reageren. En zijn reactie wordt puur negatief. Hij verliest zich in de traditie en jubelt mee over een gebeurtenis uit het verleden - en laat het maar liever zo voorbijgaan.

Wel triest voor de mens - en ook triest voor zijn begrip van zijn leven als mens - en zijn levens-bestemming. Maar vooral triest voor zijn begrip van zijn verbondenheid - zijn verhouding tot de Verlosser Zelf -

En zeker brengt deze conclusie licht op de vraag: 'Waar moet de mens van verlost worden? - en hoe? Want de verbondenheid met de Verlosser is zeker een mysterie en niet door de mens te doorgronden. Maar daarom zeker ook niet door de mens te herleiden naar een plaatselijke gebeurtenis in de historie van de tijd - waarvan de mens direct al de tekortkomingen kan waarnemen, indien het tot een tijdsgebeuren zou zijn terug te voeren.

Waar dus de mens van verlost moet worden, dat zijn zijn beweringen dit gebeuren te kunnen verklaren vanuit het gebied der voorbijgaande feitelijkheden. Omdat hij hiermee zijn eigen leven zelf tweederangs zou ordenen onder de simpelste der dieren, die hun bestaan niet kunnen herleiden in een 'ik'-leven. En zijn verhouding tot de Verlosser geen ander doel zou hebben, dan zichzelf te scheiden van zijn wezensaard en dus een ontbindend element van zichzelf zou worden. Dit zou hem dan in zichzelf tot een volkomen ondergang voeren.

Terwijl de mens zijn innerlijk wezen geen andere levensbodem heeft dan het verbond dat vanuit het Mysterie van de Liefde komt, waar alles in behouden blijft. Doch meestal kent de mens zijn innerlijk leven zo niet - hoogstens als een bijloper in zijn handel-en-wandel-leven, dat zo nu en dan appelleert aan een ernstiger maatstaf van leven. En dus is het volslagen apart stellen van de Geest, het innerlijk leven van de mens én zijn 'ik'-leven, wat tot de droeve duisternis voert, waar de mens noch zichzelf noch zijn bestemming kent.

Natuurlijk is deze levensinstelling van de mens niet van vandaag of gisteren, maar een uitloper van 's mensen achtergelaten evolutie-perioden; in alle graden van evolutie en van alle tijden in de strijd van ondergang en opgang.

Daarom alleen al is de verlossing geen tijdsgebeuren of tijdsbegrip. Want nimmer is verlossing dáár waar ondergang dreigt!

En immer is de Verlosser daar, waar de mens in zijn zware levensgang Hem in zijn grootste nood zoekt. Dit is wat de Verlosser doet kennen als de Verlosser - overal en alles in alle tijden omvattend.

De gedachte dus dat 2000 jaar geleden de Verlosser zou zijn geboren is inconsequent aan het Wezen van de Verlosser Zelf. Omdat in alle tijden de essentie van bestaan, strijd tussen ondergang en opgang meebrengt. Vanaf het begin der Schepping tot de voltooiing daarvan. En ligt het lot van mens en schepping in het Wezen van de Verlosser verankerd. En dus gewaarborgd voor verlossing.

Onze tweede vraag is hier tevens mee beantwoord. Om duidelijk te zijn: daar waar strijd is tussen ondergang en opgang, is verlossing. En daar waar strijd is, is veroveren geen overwinnen. Maar waar overgave is, daar is 'verlossing'. Omdat verlossing geen tijdsverschijnsel is, maar Eeuwigheids-werking.

Toch blijft voor ons de vraag open waar Kerstmis dan wel voor zou staan. En - in hoeverre Jezus daarbij betrokken is geweest. Wat Jezus betreft: zeker niet door Hem te rangschikken onder de algemene menselijke orde van geven en nemen. Ook is Jezus geen top Kruisdrager of algemene deler in het verlossings-proces. Jezus is een status in de menselijke geest, waardoor verlossing mogelijk is - ook in de Schepping.

- In de mens: als de personificatie van de smetteloze onschuld die de mens met zich meedraagt, wachtend op verlossing uit de stof-bekneldheid.
- In de Schepping: als de nabije verlossende werking uit de stof-verstardheid.
- En in het Mysterie van Golgotha: als de vlekkeloze mens, die tot het hervinden leidde van de mens zijn verbondenheid met de Geestes-rijke wereld - waarvan Jezus de Representant was in het tijdsgebeuren. En zo betrokken in dit Mysterie van verlossing als Wezens-werking. En Wezens-verbonden met de mens via dit Mysterie, waardoor de mens zijn verlossing mogelijk werd om zijn biologische betrokkenheid te ontstijgen. In samenhang met de mens zijn levensgang vanaf zijn geschapenheid als mens.

Daar waar schepping is, is de Verlosser Representant van de Schepper. Om de schepping tot geschapenheid op te roepen en tot ongekende Openbaringen te brengen - door Zijn Wezens-aard, die de grond van alle Liefde is, overal en in alle tijden.

Daar staat Kerstmis voor - tegenover het onaanvaardbare bijgeloof dat de Verlosser Zich zou verhullen in een tijdsmanifestatie voor dit of tegen dat zou zijn. En onderhevig aan menselijke maatstaven van schepping en scheppings-ording. Hiermee de schepping van God veroordelend als mislukking.

De schepping waarin de mens betrokken is in ongekende scheppingsbanen; die Ondergang en Opgang uiteindelijk doet versmelten in Gods Hart - waaruit de mens ontstond en in zal wederkeren als Zijn schepsel en daardoor in het Eeuwige Leven geborgen.

Zo staat de Kerstnacht als symbool van Duisternis en Licht - in de wereld - waar de Verlosser te alle tijde Zijn Inwoning bevestigt door in de mens Zich kenbaar te maken als de enige uitkomst in zijn wonderbaarlijk mens-bestaan en zijn bestemming.

Niet met een geboorte-akte van de tijd!

Maar als Representant van de Enige die verlost door Zijn Inwoning in mens en schepping.

Kerstmis '65

35: *Zien wat boven het gewone zien uitgaat*

De ontwikkelingsgang vanaf de nietigste oorsprong der dingen tot de huidige omvang hiervan nú, is niet meer te realiseren voor een mens die probeert - wat wij noemen - bij te blijven. Er wordt één constante maat van 'overdruk' op de mens zijn goede wil om eerlijk te staan tegenover de realiteiten en alles wat dit als consequentie meebrengt. Het vormt immers geen geleidelijke wisselwerking meer van realiteit en realisering voor de mens. Het ene overtreft het andere en de mens wordt steeds meer betrokken in een stroom van veranderingen, die zijn kennis van jaren geheel wegvaagt als niet meer dienend in datgene wat zich nu biedt als overmacht van leven en van consequenties daarvan.

Men vraagt zich af: is het nu de bedoeling om in ons kort mensenbestaan dit zo te laten triomferen? Want waar dient dit alles eigenlijk persoonlijk in ons leven voor? Intussen is het zeker voor de hand liggend, dat de mens bewust wordt dat déze levens-aspecten niet of maar nauwelijks zijn enthousiasme op kunnen voeren, om mee te doen aan deze instroming van feitelijke kennis en het gebruik daarvan. Integendeel! Het is of iets zéér waardevols bij hem wordt voorbijgezien, onder de voet gelopen en hij dit als een onmondige heeft te ondergaan en te aanvaarden.

'Kennis is macht' heeft zijn hoedanigheid wel bewezen in de geschiedenis der mensheid. Maar het heeft zichzelf ook getekend als niet verder te kunnen reiken dan macht. Macht over het geboden materiaal, waarin deze macht zijn bestaan omzette in feitelikheden en in wetten, die met de wetenschappelijke en technische doelstellingen een geheel vormen. Zeer nuttig enerzijds, zeer voorbarig anderzijds. Omdat een andere ondergrondse werking juist in die macht en in die kennis de beperktheid toont tegenover de Geest van de mens, die nu eenmaal van een andere oorsprong is dan macht door kennis. En een geheel andere toonaard van bestaan laat zien.

Met andere woorden: een deel van de structuur van de mens gaat samen met kennis en is eigenlijk de transformator hiervan. Doch een ander deel van het wezen van de mens is daar niet in te vangen of te degraderen. En dit geeft een zeer gedecideerde strijd in de mens en daardoor in de wereld.

Zo ontstaat dan de vraag: in hoeverre kan en moet het één met het ander samengaan, om niet te verzanden in eigen tekort door gebrek aan eerlijke responsie op deze beide werelden: de wereld van de kennis en de wereld van de Geest?

Kennis is bij nadere beschouwing eigenlijk één constante herziening van bestaande hoedanigheden, in gedachtengangen en feitelikheden, in ontdekkingen van wetmatigheden die toepasselijk zijn op de verborgen krachten van de natuur en het observatievermogen van het menselijk denken; dat dit tot vorm brengt en hanteerbaar maakt voor de opbouw van de uiterlijke wereld.

Een onontkoombare opgaaf voor ieder mens in zijn leven en zeker niet te verwerpen! Maar wanneer de mens zich daar echter geheel en al in zou verliezen, dan zou er een toestroming van kennis ontstaan, die het geheel als opbouw een overgrote druk zou geven, waardoor excessen niet zouden kunnen worden tegengehouden. En de mens zou zich daarbij moeten aanpassen - wat hem zeker maar matig gelukkig zou stemmen.

Geen wonder! Want dan komt wel duidelijk uit, dat hij dáár niet voor bestemd is. Dit is dan tenminste het positieve voordeel wat hij hieruit overhoudt als besef. Toch verbeidt hij zijn tijd daar niet geheel en al in. En het is geen wonder dat zijn intentie zich meer te verdiepen

in de wereld van de Geest en de ziele diepten van zijn eigen wezen, zó wordt beïnvloed door die afleidingen van de wereld der feiten - die der kennis en die der wereldse waarderingen van godsdienst, wetenschap en kunst - dat deze hem steeds weer overrompelen.

Nu kan men opwerpen dat de mens de godsdienst niet passeert, die dan zijn zieleleven zou moeten leiden en verdiepen.

Nee, dat doet hij niet. Maar hij is wél geneigd dit tot een minimum te beperken en daardoor meer de vorm dan de inhoud te benaderen. En zijn bewustzijn daardoor vernauwt in plaats van het te verbreden in een levenswerkelijkheid, door het in dit wordingsproces te flankeren met dienst aan God en dáárdoor dienst aan de wereld.

Waar ligt de oorzaak van deze averechtse instelling? Zeker niet in de erkenning God als de Enige te weten die in zijn leven van het allergrootste belang is. Ook niet door zijn geloof in zijn verbondenheid met God te leven. Maar wel in de volkomen onderschatting van deze verbondenheid, die toch de enige kern van zijn leven is!

Dáár ligt de ondergraving van zijn bestaan. Dáár ligt de strijd, de bij voorbaat verloren strijd om zijn bestaan in de wereld van de materie, in de wereld van de ziel én zijn bestaan in de Gods-gedachte de mens te behouden voor het Eeuwige Leven. Want dat is toch wat ieder mens hoopt en vertrouwt: bewaard te blijven in de hoogste levens-verwachting, in de hoogste liefde die de mens nu eenmaal inherent aan zijn wezen is.

Wij vroegen ons reeds af: is er een mogelijkheid om ons leven zowel in de wereld van de materie als in de zielewereld te laten harmoniseren tot een geheel? Zo ja, hoe liggen dan de kansen hiervoor?

De kansen zijn: de enige weg te gaan die toch altijd weer gewezen wordt; de weg van de aanvaarding van het levenslot en het levensgegeven. Zonder daarbij te versagen in hoop en vertrouwen. Immers, de ziele diepten van de mens geven daartoe de volledige sanctie.

Deze diepten zijn toch de ongeëvenaarde aanwijzingen voor de mens zijn mogelijkheden. Juist om zijn bestaan te verheffen uit de sfeer van de tijdsgreep en daardoor de rust te scheppen die voor het verdere leven van de mens zo nodig is.

Want indien het een opgelegde gevangenschap zou zijn, waar de mens als een weerloze in verzeild was geraakt en dit alles als een noodlotsvoltrekking zou móeten ondergaan, dan nog zou de mens zich moeten verweren om uit deze beklemmingen van het materialistische gegeven te ontkomen. Dat - strikt genomen - de mens zijn ware afkomst zou willen verhullen.

De strijd is dus om deze verhulling te ont-maskeren en in zijn eigen waarden te laten van tijd en ruimtelijke verklaringen van de materie -- en meer niet!

Want de mens gaat daar bovenuit en is geen tijdruimtelijk product. De mens is en blijft een wezen dat denkt, dat creëert - en nimmer kan blijven staan op het punt waar hij creatief is. Maar juist de tijd daarmee beheerst en vormt voor de verdere evolutie-ontploffingen, die nodig zijn om de aarde haar volkomenheid niet te onthouden.

Maar de mens zelf, die zijn eigen ziele diepten in móet gaan om zich bewust te worden van zijn ongelimiteerde maar toch bepaalde levensgang, die mens zelf is juist dáár het meest trefbaar. En hij vernedert zichzelf indien hij zich laat treffen in dát wat boven tijd en ruimte gaat. Omdat de macht van de kennis daar niet in kán resulteren als een gezag. En hem dit op de duur de zwaarte geeft van een last die uiteindelijk niet te dragen is.

Zó komt de mens tot besef van zijn eigen gespletenheid, wat hem zijn wankelende situatie als mens doet zien. En hem tevens doet ervaren dat hij God, zijn Schepper, niet langer kán

verwarren met de tijds-goden, die de behoeften voor zijn ziel laten voor wat zij zijn; maar dit gescheiden moet houden om in de tijd zijn eigen verbondenheid met deze twee werelden ongerept te houden.

Door zijn ziel-in-dienst-aan-God niet te verwarren met zijn onderworpenheid aan de wereld en de wereldse bronnen van gezag.

Maar door God bovenal te geven wat hij geven kan, met geheel zijn ziel. Namelijk: door zijn hart als leenpand aan de wereld te geven, zo lang dit dienstig kan zijn onder de leiding van God. En zijn ziel, als indicatie van verbondenheid met die andere wereld, waar het zuurdesem van de verlossing ligt - als een juweel van ongekende waarde.

13-1-1966

36: *De Wet van Leven en Dood*

Zou het mogelijk zijn om in deze sfeer van spreken en luisteren te kunnen komen tot een eigen formulering van wát deze sfeer ons eigenlijk te zeggen heeft - en in hoeverre dit als indringend besef onze inzichten op het leven kan vormen en vervormen?

Zo ja, dan zal dit zeker een geschakeerd patroon te zien geven en zich tonen als een levende in- en uitvloeiing van waardebepalingen die ons mensenleven beheersen en richten.

Nu kunt u tegenwerpen dat dit altijd en overal geschiedt - en dat is zeker waar! Maar ons komen hier heeft toch iets zeer specifiek, iets dat namelijk de hele mens betreft en niet de mens in een bepaald facet.

Nu is de gehele mens een merkwaardige samenstelling van ontvangen en seinen, van emoties, van intellectueel denken en handelen en van creatieve en lichamelijke acties, die - globaal gesproken - ons allen zeer bekend zijn.

Maar wat ons niet bekend is, is dat de mens zichzelf niet kan doorgronden, in de zin van
Ken Uzelf.

Want dit schijnt geheel te zijn onderworpen aan een definitieve grens, die de mens zelf niet kan opheffen. Waardoor hij gehouden is aan een Wet, die men zou kunnen noemen
de Wet van Leven en Dood.

Want indien de mens deze Wet zou willen hanteren, dan zou hij zich zeker ongekende struikelblokken bezorgen en ongekende afgronden openen, die door zijn menselijk vermogen niet zouden zijn te regelen.

Zeker, het is bekend dat reeds veel met deze Wet van Leven en Dood wordt geëxperimenteerd. Maar dit betreft altijd de vormkant. Want nimmer opent zich het geheim van Leven en Dood voor de mens - hoewel de mens drager is van beide.

Maar ook is bekend dat in de geschiedenis van de mensheid een Mens tóch de dood overwon en het Eeuwige Leven daardoor verzekerd kreeg voor álle mensen!

Zeker niet door experimenteren met deze Wet. Maar door Zijn menselijkheid in hoogste vorm te reduceren tot een minimum aan weerstand, waardoor alle ondergangskrachten hun kans kregen Zijn menselijkheid te verslinden - maar hun machten moesten prijsgeven tegenover deze, Zijn weerloosheid.

De tijd is hier de enige radicale verwerper van. Want waaróm zou het in de menselijke

geschiedenis gebeurd zijn 2000 jaar geleden en niet eerder - dit voor alle mensen onvoorstelbare belangrijke feit?

Reeds eerder is gezegd dat dit gebeuren geen geschiedenis in de tijd zou elimineren. Integendeel, de tijd is de enige vervanger van tijdsgebeurtenissen - en meer niet. En dit gebeuren overschreed immers de grenzen van de tijd - én het meest radicale van te zijn of niet te zijn! Let u op. Hier wordt niet gedoeld op een hiernamaals vol geluk of vol wee! Hier wordt geduid op een grensgebied, wat nimmer is te herleiden naar een toestand van geluk of wee - maar van een destructie van alles wat een mens méns doet zijn tot een status van onaantastbare werkelijkheid.

Een werkelijkheid die álles tracht te ontgrenzen wat dood en verstarring zou kunnen laten voortwoekeren en de tijd schaakmat zet door

‘Levensverwerkelijking’

vanaf het begin waar de tijd verscheen in het menselijk bewustzijn als barrière, voor zijn enige troost niet vergankelijk te zijn en niet gekenmerkt als tijdproduct.

Het is niet eenvoudig God hierin te betrekken als de Schepper van álles, óók van de tijd. Omdat de mens dan zo verward kan raken in zijn eigen conclusies. Maar we kunnen gerust zijn. Want Gods Schepping is het Openbaringsmoment dat door de Eeuwigheid is vrijgegeven, waar wij allen in zijn betrokken en geheel in omvat, als behorend bij dit scheppingsmoment.

Zeker is dit voor de mens maar niet zo te begrijpen of te preciseren als een denkgelag. Maar het is wél te ondergáán. En dat gebeurt dan ook. De mens ondergáát de tijdsyclus en de tijdsyclus is daarna afgedaan. Maar de méns niet - de mens blijft!

En terugkomende op ons begin, dat nú - in deze tijd - wordt geëxperimenteerd met de Wet van Leven en Dood, nú zien we dat dan de tijd geen verdere toegang geeft dan hoogstens tot een ruimtelijk proces, waar deze Wet dan in zou moeten worden veroverd.

Nu is het wel zeker dat dit meer verlangt dan het tijd-ruimtelijke gebied. Het verlangt de Eeuwigheidssfeer, die de tijd wel méé opneemt, maar laat vallen als de Wet van groepering en ontbinden van groepering in allerlei graden en dimensies. Omdat de tijd de Eeuwigheidssfeer - waar de mens zijn oorsprong in heeft - niet meer volgen kan.

Maar hoe dan wel? zou men kunnen vragen. Want de mens is immers pas een volkomenheid, wanneer hij zijn Levensverwerkelijking tegenover de Dood kan stellen!

Nu gaan we wéér terug naar het begin van de Inleiding, waar er gewezen wordt op het feit dat in de geschiedenis van de mensheid deze Levensverwerkelijking dan tot stand zou zijn gekomen door een Mens in zijn hoogste kwaliteit als méns. En nog wel voor de hele mensheid! Dus niet bekneld door de tijdsloop, maar als Eeuwigheidsgebeuren, juist in de tijdsloop. Een gebeuren waarin alles is opgenomen, ook tijd, vanaf het begin tot het einde. Met andere woorden: waar álles in vervat is wat mensheids-gang betekent.

Hoezeer overstroomt ons onze onmacht om dit ooit te kunnen zien als een volkomen klaarheid. En dat, terwijl wij hier zó nauw in betrokken zijn!

Hoezeer zijn wij tijd-gebonden en daardoor dus te beperkt in het vatten van het samenvloeien van een Eeuwigheidsgebeuren mét de tijdsomloop!

Maar ook - hoezeer komt het ons hier tegemoet als juist behorend bij het Leven, dat Mysterie is en Mysterie blijft! Mysterie, dat niet iets voor de mens achterhoudt als een verlokkelijk geheim, maar onberoerd blijft áls Mysterie voor elke menselijke poging hierin door te dringen.

Maar toch is het de mens gegeven langs menselijke weg deze ingang tot dit Mysterie innerlijk te kunnen vatten; dóór de verbondenheid met die enige Mens, die het ingaan hiertoe vanuit de Eeuwigheidssfeer als Opdracht ontving - in verbondenheid met de Verlosser. En in overgave aan het onvoorstelbare ondergangspunt - én in overgave aan het onvoorstelbare Mysterie van Leven.

De eerste opwellende gedachte is: als méns dit ondergangspunt en dit Mysterie van Leven ingaan? Ach, is de mens niet juist een kernpunt van mysterie-werking? En is hij niet juist dáárom alleen al een wezen dat zonder enige nadere beschouwing weet in verbondenheid te staan met dit Mysterie? En dus alles wat zich dan daaruit manifesteert in de tijd als een wonder weet te kunnen aanvaarden -- zonder meer?

Maar bij de poging om langs de weg van het experimentele te kunnen komen tot het Leven ondergeschikt te doen zijn aan het menselijke verstand, staat de geslotenheid van dit Mysterie borg voor de afwijzing van iedere poging.

Maar wanneer de mens in zijn ganse 'zijn' onvoorwaardelijk de overgave aan de ingang naar het ondergangspunt én het Mysterie van Leven als zijn levensopdracht wéét, dan vindt hij de weg daartoe geopend!

10-2-1966

37:

Het ongeëvenaarde 'Niets'

Wanneer wij trachten tot de kern van onze levens-relatie te naderen en tot datgene wat ons daardoor aan elkaar verbindt, dan vallen in deze ontmoetingen onze gedachten soms harmonisch samen en soms geheel uiteen. En met recht. Want anders zou er weinig tot stand komen en zouden wij deze ontmoetingen hier beter kunnen laten voor wat ze dan zouden zijn. Doch het is een feit dat de drang bestaat om langs allerlei wegen toch meer tot een eenheid te komen. En daarom zou deze poging die we hier doen zeer belangrijk voor ons zijn. Wanneer wij dit ernstig trachten, dan zal dit ook zeker vrucht geven, niet alleen voor ons, maar als zodanig toegevoegd aan de vele pogingen die reeds door andere mensen zijn gedaan. Niet zozeer in een vast verband, maar vrij en ongedwongen als levensuiting.

Nu schijnt het dat de veelheid van allerlei gegevens als kettingreacties tot ons komen, die bij nader onderzoek uit een leegte, een 'niets' schijnen te ontstaan. Een leegte, die ons steeds wenkt tot entree, maar geen andere voldoening biedt dan --- leegte of niets. En nu is eigenlijk deze leegte, dit niets toch het enig juiste gebied om al deze kettingreacties (van denken, van voelen) te laten vallen om de levenskern in en buiten ons te naderen, zonder overdrijving van één of ander standpunt dat te eenzijdig ons leven beheerst.

Want hier komen wij dan meteen aan een samenvallend gebeuren met het allereerste scheppingsmoment. De leegte, het niets is immers inherent aan de Leegte die de openbaring van Gods Schepping vooraf ging; die heilige staat van waaruit het mogelijk was openbaring als schepping te laten ontstaan.

Het is en blijft het diepste verlangen van de mens om zich met zijn Wezen daarheen te wenden, om de eigenheid daarvan nu en hier te ervaren als een onversleten echtheid, die de mens geschonken is en geschonken blijft. En die hem dus de veelheid van gegevens doet zien als een maskering van zijn eigen meegedragen verbondenheid met dát scheppings-moment vanuit die Leegte of het ongeëvenaarde 'Niets' én het ongeëvenaarde 'Zijn'.

Beide geworteld in God.

Geen volheid van verschijnselen doet hier iets aan toe of af. Het geeft er juist de onmiskenbare zelfstandigheid door aan. Ongeëvenaard 'Zijn', als absolute werkelijkheid geworteld in God, gaat het 'worden' van alles wel steeds vooraf, maar verliest er zich nimmer in. Het kan niet verminderen of vermeerderen, of wegvlieten in het 'Niets'. Want het behoort Zich-zelf geheel en al toe. En verlaat Zich-zelf ook niet. Omdat de mens dan de volheid van het eeuwige 'Zijn' zou moeten verwisselen met het 'Niets' - en dat is in het eeuwige 'Zijn' niet te vinden. Het ongeëvenaarde 'Niets', geworteld in God, blijft 'Niets' - en kan evenmin vermeerderen of verminderen.

En nu is het menselijk 'zijn' aan deze beide toestanden gebonden, door zijn verbondenheid met God. Maar wat is nu het verbindings-element van deze beide toestanden die in God geworteld zijn, met het menselijke 'zijn'; waar de mens vanaf de schepping tot op dit huidige moment mee in opgenomen is als een onontbeerlijk deel? Want dit moet de mens zich toch wel bewust worden, wil hij zijn eigen levenskern leren kennen.

Wel, het verbindings-element is juist de mens zijn opgenomenheid in de Schepping als zijnde: het onontbeerlijk deel dat zich in die uitzonderingspositie bevindt van te zijn - een volledig bewust geheel. Een geheel dat nergens een manco heeft waar het gaat om te beantwoorden aan het Leven als geheel. Steeds duidelijker wordt het hoe elk orgaan van het menselijk lichaam al alleen zijn weg weet om het Leven te naderen en op te nemen voor het gehele lichaam. En dus in een onovertroffen contact met het Leven staat en daarmee geheel wetmatig samenhangt.

Dit wat het menselijk lichaam betreft in zijn verhouding tot het Leven in de Schepping. Maar nu het Wezen van de mens in zijn verhouding tot de Schepping en zijn Schepper. Ligt dit eveneens in een organische verbondenheid en in een geestelijke wetmatigheid opgenomen?

Wel, de theorieën hierover zijn in vele opzichten - zoals het met alle theorieën gaat - te onvolledig vastgesteld, omdat dit nu eenmaal een supermenselijke waarneming vereist, die maar niet zo voor het grijpen ligt. Hoewel de mens zijn Wezen daar toch bepaler voor is en zeker geen manco toont wanneer het zijn staat-van-zijn-in-God beleeft, en daardoor beseft zijn eigen volledigheid.

Deze volledigheid is een door God bepaald 'Goed'. En dit 'Goed' overtreft de bezitstrant in elke graad van wat dan ook. Omdat het bepaald is door God voor Zijn schepsel. En zeker gaat het gehele menselijke leven alleen en alleen om dit 'Goed', dat als een bestemming voor de mens daar is.

De vraag werpt zich op hoe de mens tot dit levend besef hiervan kan komen, daar alleen al zijn aardse leven zo veel van hem eist om niet achteraan te komen. Toch - ondanks dat - is ook vanuit het aardse bestaan de weg te vinden om tot het Wezens-bestaan van de mens te komen. Niet door het beoefenen van de vele graden van geboden hokus-pokus en allerlei soorten van magie en pseudo geestvervoering en -verheffing. Zeker niet! Want dit geeft altijd weer het inhoudsloze stramien, dat tot het bekende Narcissus-centrum in de mens voert: 'zichzelf in spiegeling verliezen aan zichzelf.'

Nee, zó zeker niet! Maar wèl door met zichzelf in het reine te komen omtrent alles wat hem als Wezens-echtheid is geschonken tegenover de altijd weer wegvlietende tijd. Terwijl toch deze Wezens-echtheid in de meest gewone dagelijkse ervaringen moet zijn te beleven, wil de mens zijn bestemming kennen en in de veelheid zijn eigen onverbreekelijke eenheid als geheel ervaren.

Hier is maar één zekere weg voor en die is: de veelheid aan zijn eigen eenheid als mens

verbinden en daarmee de veelheid ondergeschikt maken aan zijn staat van eenheid. Niet als een koude tiran die alles zou willen opslokken - maar als de aan God overgegeven mens, die alles daar naar toe herleidt;

herleidt tot levensgedrag;
herleidt tot eerbied voor alle leven;
herleidt tot dienststaat aan God.

En door samenstelling van de veelheid van alle levensgegevens in iedere daad die hij volbrengt en niet gericht is op 'zichzelf', maar op allen. Door zijn medemens niet afzijdig te stellen als een nummer van de vestiaire, maar te zien als het onontbeerlijke deel van de Schepping, evenals hij zelf is. Door eenvoud van leven in de plaats te stellen van de graden van de magische poppenkasterij. Door het geringste als het allergrootste te weten en het allergrootste als alleringste. Omdat het alles door Gods Adem bestaat.

Dan ontmoeten wij onze levens-kern en dán zijn wij onze volledigheid zeer nabij. Het dagelijkse bestaan krijgt daardoor zijn enig juiste bestaansrecht, dat ons iedere daad van daaruit tot een daad doet maken, die evenals de dag zelf tot scheppingskracht komt en de gebeurtenissen heiligt. Zo dicht staat de mens bij het scheppingsproces en zo verbonden is hij aan dit proces, dat niets in hem meer verlangt dan zo zichzelf te zijn.

Over blijft de zinvolheid van een mensenleven, dat zo de snelheid van de tijds-cyclus overleeft! En in zichzelf geen tijds-woede behoeft te kalmeren als verloren mogelijkheid door tijds-verlies. Want het wonder is nog altijd daar, dat de mens nimmer door de tijd is beschermd, maar de tijd wel zijn bestaan dankt aan het tijdeloze van de menselijke activiteit.

Zo straalt de levenskern van de mens het dag-bestaan in en zo overtreft de mens dit dag-bestaan door de lippendienst hiervan over leven en dood het zwijgen op te leggen en de Opstanding dagelijks tot feit te doen zijn.

Vanaf het begin van het onovertroffen 'Zijn' - tot het onovertroffen 'Niets'!

10-3-1966

- - -

38:   *Ieder mens een onontbeerlijk deel van de Schepping*

Op deze avonden zijn nogal eens de woorden 'bewustzijn' en 'bewustwording' in verband met de levensgang van de mens ter sprake gekomen.

"Bewustzijn" als een staat van leven die al het niet-zijnde de weg tot 'zijn' opent - en de mens bewust doet zijn van zichzelf in een totaliteit van bewustwording. En 'bewust-wording' als een staat van ontstaan en / of geboorte. Bewustzijn en bewustwording begeleiden dus de mens in zijn levensgang op aarde.

En direct werpt zich de vraag op: Bewustworden waarvan en waardoor?

Zeker is het dat de menselijke levensgang zich kenmerkt door een constante gerichtheid op 'zelfbehoud' en dat dit een steeds doorlopende strijd voor hem oproept. Met andere woorden: dat hij steeds tracht zichzelf te behouden.

Ook dat werpt een vraag op: behouden waarvoor?

En in aansluiting met deze vragen één verdere vraag, namelijk: is de mens alleen een

samen-stelling van kosmische levens-principes die de kosmos tot aanzijn moet brengen? En staat hij zo als micro-kosmos tegenover de macro-kosmos - en meer niet?

Hoewel dit op zichzelf toch al een machtig levensgegeven is, spreekt het de mens toch als iets onvolkomens aan; omdat het schijnt dat het volgroeien van kosmische levensprincipes iets uiterst belangrijks voorbijgaat en wel de menselijke Geest.

Die juist in deze kosmische constellatie zo geheel afzijdig wordt gesteld als numero twee; en niet geschikt voor de uiterste meelopers van kosmisch begin en einde. En daardoor de menselijke Geest - die toch het Wezen van de mens is - tekent als een vreemde vogel zonder levensoord.

Maar als we nu terugkomen op onze vragen: 'bewustwording waarvan en waardoor?' dan plaatst dit ons onmiddellijk voor het feit dat de mens geen registratienummer heeft naar de Geest - en dus geen geboorteakte naar zijn wezensaard, van waaruit zijn bewustwording te constateren zou zijn, zoals bij een kosmisch levensprincipe.

Integendeel! Het Wezen of de Geest van de mens schijnt steeds dieper terug te treden, als deze vanuit de kosmische sfeer benaderd wordt om te leren kennen. Toch blijft er steeds een dusdanige verbondenheid bestaan, die voor de mens veilig stelt wat het onontbeerlijke deel van zijn menszijn is; dat zijn verdere bewustwording via de kosmische levensprincipes regelt. En hem juist dáárdoor zijn Geest doet bewustworden en kennen.

De tweede vraag: 'bewustworden waardoor?' geeft als antwoord: wel, doordat het Wezen van de mens in verbondenheid aan het 'onovertroffen Zijn' in al zijn aspecteringen van 'zijn' en 'worden', de bewustwording daardoor in de mens oproept waardoor hij zijn Wezen leert kennen.

En onze derde vraag: 'bewustworden waarvoor?' is zeker de meest essentiële vraag, want dit betreft de kern van zijn bestaan. Wanneer dus is vastgesteld dat de bewustwording van de mens omvat: besef van zijn Geest en deze te leren kennen; dan is 'bewustworden waarvoor?' een sluitstuk van het menszijn. En houdt dit in dat er diep moet worden ontledigd bij de mens wat als kosmisch principe te overheersend deel neemt aan zijn bewustwording en te eenzijdig wordt vastgehouden wat moet worden prijsgegeven als niet meer dienend in dit proces en tot het meest verstarde atavisme zou voeren.

Dit vraagt de alomvattende eerste stap in de leegte - waar de kettingreacties worden gelaten voor wat ze zijn en de mens rondom zich geen aangrijpingsmogelijkheid meer accepteert.

Nu, dat is niet weinig en treft ons onmiddellijk om de radicaalheid als eis. Ook al om de mateloze eenzaamheid die dan optreedt voor de menselijke aard, die deze eerste stap geheel zou willen verhinderen. Maar desondanks wenkt de menselijke Geest tot verder en verder en tot achterlating van alles wat zo bekend en gelijkmatig de mens in de sfeer van gemeenzaamheid deed leven.

U ziet, de menselijke Geest marchandeert niet! 'Kom - of kom niet.'

Maar dát treft nu juist onze diepste aard, die vertrouwen is. En het zou wel niet anders kunnen dan dat de mens zijn verbondenheid met zijn geest, zijn Wezen ineens weet en voelt als enige eigenheid die vrij is van kosmische gebondenheid en zich daardoor in ongekende geborgenheid weet opgenomen.

Het vertrouwen staat immers geen roofofbouw toe op onze menselijkheid! En is altijd daar waar het de mens aan geborgenheid ontbreekt en hij zich met voorbijsnellende surrogaten tracht staande te houden. Want alleen naar de Geest is de menselijke verbondenheid te evenaren als een verbondenheid die gevrijwaard is van ondergang; en tevens de kosmische levensprincipes hun waarde geeft - door de volheid van zijn menszijn te tonen als drager van deze principes.

Zo is dan mede behouden in de menselijke bestemming de microkosmos en de macrokosmos als ongekende wederkerige aanzegging van elkanders bewustzijn en voltooiing. Bewustzijn en voltooiing in het onovertroffen 'Zijn', waar het onovertroffen 'Niets' het balanspunt voor aangeeft, door te nemen wat door tot dit 'Zijn' tot aanzijn werd gebracht.

Want in de Schepping is het de dageraad gegeven tot een volledige dag te komen; en het is de nacht gegeven om tot zijn eigenheid te komen - als de omgekeerde dageraad. Maar het onovertroffen 'Zijn' geeft beide zijn wordingskracht en verbindt beide tot een eenheid die in zichzelf hun eigenheid bestendigt.

Maar waar ontmoet de mens zijn eigenheid, die hem in de kosmos plaatst voor het voltooiën van zijn deel, als onontbeerlijk in het geheel?

Zeker is het dat zijn geschapenheid dit bepaalt. Want de Schepper van mens, hemel en aarde heeft geen overschotten die het bewustwordingsproces van de kosmos zou doen stagneren; doch laat de mens juist delen in Zijn Schepping als het onontbeerlijk deel! Dit geeft de mens de eigenheid die daaruit voortkomt en zijn vertrouwen schept en vernieuwt naar de mate van zijn dieptegang in en met de kosmos. Dit wat de uiterlijke gang van de mens betreft in de Schepping. En wanneer nu de mens deze uiterlijke opgaaf heeft volbracht en alle wetmatigheid en beproevingen van deze Schepping van hem wegvallen, dan komt hij tot zijn menselijke verbondenheid met zijn Schepper, als het 'onontbeerlijk deel'.

En waar vindt dit zijn oorsprong?

Het antwoord is: evenals alles wat geschapen is, in het scheppingsmoment, dat tijdeloos de Eeuwigheid vastlegde in dat moment. Waar de mens eveneens zijn oorsprong in heeft - maar dan naar Gods Evenbeeld. En het scheppingsmoment als de allergeeringste scheidingswand weet tussen God en hemzelf, omdat het geschapen wezen dat hij immer blijft, nooit het Scheppende Wezen kán zijn. En juist dit de onovertroffen binding vormt tussen de Schepper en Zijn schepsel: waardoor het schepsel volbewust de Schepping met zijn Schepper meebeleeft en het onovertroffen 'Zijn' tot in zijn diepste diepten kan doorgronden. Dan is de mens zijn toestand niet meer te verifiëren en geraakt hij in die zuiverheid van zijn verbondenheid met God, waar geen enkele zijns-toestand meer van invloed op kan zijn.

En het 'Onovertroffen Niets' in hemzelf tot aanzijn komt - als hij is opgenomen in het Hart van de Almachtige Vader.

7-4-1966

39:   *Wat is ons antwoord op het ons geschonken Leven?*

Nu wij dit 7e jaar voor de vraagavonden weer ingaan, zal het voor velen een zekere verwachting geven in hoeverre er nu nog verdere belichtingen kunnen worden gegeven, na alles wat ons reeds is geboden voor ons mensenleven en alles wat hiermee in verband staat. En toch - toch is er een sterk verlangen naar deze avonden, omdat er altijd meer was dan onze gedachtenwisseling alleen, namelijk de sfeer waarin deze vragen konden worden gesteld en beantwoord. Deze sfeer, die nimmer in ons persoonlijk leven is op te roepen, maar geschonken is om elkaar zo goed mogelijk te kunnen naderen, zonder dat onze waardigheid of structuur te veel in het geding kan komen. De vraag dus: heeft het nut deze avonden voort te zetten? - is zeer persoonlijk aan u zelf gericht voor beantwoording!

In ieder geval zijn wij nu weer bij elkaar en - laten we hopen - vruchtbaar voor ons allen - en voor eigen levensgang. Want het leven van ieder mens gaat een bepaalde gang, bepaald door een Gezag boven het onze. En de grote vraag is of dit Gezag en onze levensgang als zodanig door ons worden erkend of niet. En met erkennen wordt dan bedoeld de zinvolheid daarvan te verstaan en ons doen en laten daarnaar te richten.

Want indien wij deze zinvolheid niet zien is het leven een hachelijk iets, waarin we geplaatst zijn en waaruit we teruggenomen worden, met of zonder onze toestemming. En indien de mens deze zinvolle betekenis van het Leven zou moeten missen, dan zou het leven maar een vreemde zaak voor hem zijn!

Maar dat is het leven juist niet voor ons. We zijn er mee vertrouwd, we hebben onze voorkeur voor dit of voor dat van wat het Leven ons biedt of onthoudt. We hebben onze gelukkige of droeve dagen. We hebben soms een dieptegang, die eenmaal doorgáán weer een nieuw licht op alles werpt. En helaas hebben wij vele uren die er eigenlijk helemaal niet op aan komen in ons leven - en dit is dan eigenlijk verspilling van levenskracht, levensaandacht, levenswil.

Want in die uren hebben wij vaak een hang naar kritiek en oordeel over onze naasten - en wij doen alsof dit alles zo hoort en wij wel weten hoe het moet in het leven. Maar dat is nu juist de grote vraag, want wat is het antwoord van ons op het ons geschonken leven? Wat is de motivering van onze eis, dat het Leven zo of zo moet zijn? Wat heeft überhaupt ons leven voor zin, als wij niet eens weten wat 'Leven' is, dat ons toch dag in dag uit geschonken wordt? Is dit niet een allereerste eis voor ieder mens, wil hij zuiver staan in zijn oordeel over het Leven en dat van zijn medemens?

Wordt niet al te veel de fout gemaakt ons te verliezen in de dingen die komen en gaan, die geen andere zin hebben dan komen en gaan? Zijn er in de mens-verhoudingen niet talloze onzuiverheden, die met een flair worden gepresenteerd als echt, áls zuiver? En ondermijnen deze onzuiverheden - door ons in het leven geroepen en in stand gehouden zelfs tegenover hen die ons het meest nabij zijn - ondermijnen die niet de verhoudingen tot een vals sentiment en droeve maskerade? Is dit niet onwaardig tegenover het ons geschonken leven? Is dit niet een slag in 's mensen aangezicht zelf? Wanneer wij dit beseffen en goed begrijpen, dan beginnen wij pas reëel tegenover het Leven en de zin van ons leven te staan. Waar vals sentiment en valse vroomheid geen plaats kunnen vinden.

Want niets is zo reëel als het Leven zélf. Dat ons - hoe dan ook - houdt aan ons oordeel, aan ons woord, aan onze betweterij en onze geringschatting van de levende kracht van het Leven, die Liefde is en Liefde blijft! En die niet rust voordat de mens zich daarin herstelt.

Want het is de mens toch immers een zaak van het allergrootste belang geborgen te zijn in de Liefde, die geen andere ondergrond heeft dán Liefde. Al onze hunkeringen, al onze ijver voor goede en kwade zaken komen hieruit voort - al herleiden wij dit alles tot een vorm van schijn. Al ons misverstaan van de grootheid van het Leven en ons eigen leven leidt tot de kinderachtigste houdingen en tot zinloze gewoontes, die dan 'levensstijl' worden genoemd. En voert tot het verromantiseren van de reële levenskracht en dus tot het aanbidden van valse goden - én tot het droeve ontluisteren van ons leven zelf.

Hoe verbinden wij ons dan tot de essentie van het Leven, waardoor wij de ware gerichtheid krijgen? - is een vraag die begint te branden.

Wel, door de verbondenheid met de wetten van het Leven zelf - en die wetten zijn dan:

trouw aan de eenvoud-

trouw aan de menswaardigheid-

trouw aan het Leven zelf - dat in de stroom van de tijd ons behoedt en beschermt

tegen onszelf. Het Leven, dat ons altijd weer opheft, waar en wanneer wij ook vallen; dat ons altijd weer kansen biedt voor het herzien van ons falen tegen de Liefde zelf. Het Leven, dat ons altijd tegemoet komt in ons warnet van compromissen en van hele en halve leugens.

De zin van het Leven? Zuivering van onze trieste zelf-ontluistering!

In onze zelf-inkering zien wij al dit falen van ons als een bijna onoverkomelijke belemmering voor een nieuw begin; en omkering tot een gelijkwaardige verbinding met het Leven zelf te komen.

Hier gebeurt dan het wonder dat dan Liefde wordt genoemd. Hier wordt onze ernstige wil serieus genomen, hier worden wij niet veroordeeld, maar getroost en bemoedigd. En wordt alles wat in ons leven van goede wil was tot vrucht gebracht en als levensbasis gevormd, zodat er geen ondermijning is van wanhoop, door wat eens door ons werd miskend door gebrek aan liefde.

Want onze goede wil wordt gerespecteerd en wij worden mee opgenomen om met de ons geschonken talenten en mogelijkheden te helpen opheffen wat al te zeer was afgedreven naar deze droeve zelf-ontluistering. Dit is de essentie van het leven en niets kan dit evenaren.

Wanneer wij op deze avonden dus deze Levens-zin niet zouden vinden, is het nutteloos om de reis naar hier te ondernemen. Maar als het ons hoe dan ook ergens treft en vanzelfsprekend tegemoet komt, dan is hiermee het nut van deze avonden getekend. Zelfs wanneer het alleen maar een beroering zou geven die onze verstarde standpunten en overtuigingen zouden aanranden, is het nuttig. Want we leren dan het ware van het onware onderscheiden - en dat alleen is al zeer veel waard voor onze levensgang! En wanneer de belichtingen die op deze avonden worden gegeven niet steekhoudend zouden blijken op onze goede wil dieper op het Leven in te gaan, dan zouden wij gezamenlijk een andere uitweg moeten zoeken en zien te vinden. Want daarvoor zijn we hier bij elkaar!

Want heus, dit zijn geen ethisch-knusse verkreukeldheden die hier worden geboden. Het is alles grote ernst. Het is óf de zuivere doorlichting voor de mens zijn Wezen, óf niet.

Zo ja, dan ziet het er zeer hoopvol voor ons uit - want er is kans voor vragen en antwoorden op onze vragen, die wij dan aan de hoogste instantie van de Waarheid en de Liefde moeten kunnen toetsen. Zo neen, dan staan wij voor het naakte feit een zoveelste imitatie van leven te hebben ontmoet - en dringt zich de vraag op: hoe nu verder? Ons er met een hautaine beweging van af maken gaat niet; dat kan toch niet als we de echtheid van het Leven zoeken? Tenzij het ons zo weinig ernst is met deze avonden en wij die als een of ander tijdverdrijf nummer zoveel hebben gezien. Maar dan moet u hier niet zijn. En dus is de vraag 'hoe dan verder' een vraag die tot ons aller verantwoording behoort.

Hóe dan verder?

Wel, door gezamenlijk te trachten een gebied te vinden waar de richtlijnen voor de mens zijn leven wél worden geboden. Want daar doen wij dan de ganse mensheid een niet geringe dienst mee en voorkomen wij talloze misgivings over de Waarheid en de Liefde. En belanden wij zonder enige opzettelijkheid in de sfeer van het pionierswerk, waar de wereld wel mee gediend is en wij ons leven als een opdracht daarin mee voelen opgenomen. Zowel voor hen die wij liefhebben als voor hen die ver van ons afstaan.

En bevrijden wij ons van de kinderachtige dwaasheden als levensstijl, mode en burengerucht.

Dit geeft ons een vrijheid en onafhankelijkheid, die lijnrecht de losbandigheid en afhankelijkheid van schijn en nog eens schijn elimineert tussen ons mensen en ons brengt tot een gave mens-verhouding. Want ook dit draagt de zinvolheid van het Leven met zich mee.

Zo is dan de wenk voor deze avond: treed in. Treed in in de sfeer van het Leven zelf! Omdat dan de zelfontluistering wordt hersteld door de grondtoon van het Leven, die Liefde is en Liefde geeft.

13-10-1966

- - -

40:

Het Leven wil de complete mens

De gedachte dat de mens zijn volle inzet voor het algemeen menselijk belang als hoofdzaak in zijn leven zou moeten zien, is hier al zoveel malen aangeroerd en belicht, dat het bijna doodgepraat zou zijn indien dit niet de fundamentele grond is voor het mensbestaan.

Want de bedoeling van deze avonden is deze fundamentele levensgrond te ontdekken in de meest ruime zin van het woord, om tot een aanvaardbare overbrugging te komen op elk gebied van leven en laten leven. Zodat de zin van het mensenleven zichtbaar wordt en deze niet afhankelijk doet zijn - als vrijwaring voor de beperkte levensvorm die dan maatschappelijk zou worden bepaald.

Vrijwaring voor stelsels van de starre groeperingen en te starre oppervlakkigheid in eigen doen en laten. Zeer bijzondere mensen uitgezonderd. Zowel naar de super-menselijke kant als naar de misvormde primitieve zijde van het mens-zijn.

Zeker geschiedt dit ontdekken van deze fundamentele levensgrond niet in een handomdraai. Want dan zou het euvel niet zo groot zijn en de overwinning daarvan niet veel waard. Want wij staan nu voor een uitkristallisatie van toestanden, die nú het verband van de maatschappelijke samenhang en samenleving toch staande houdt. Wat dan de mens in het algemeen genomen zijn leven naar buiten toe houdbaar doet zijn - en hij ook innerlijk een bezinning op het leven kan handhaven, indien hij dit als een noodzaak voelt. En in deze levensbezinning er vóór alles rekening mee moet houden dat het Leven in zijn onpeilbare consequenties de mens niet uitschakelt, niet laat verstarren, noch fantastische openingen biedt; maar dat het Leven in zijn onnavolgbare openbaringsbeleid de mens mee opneemt en zonder forcering van innerlijk evenwicht, aan ieder mens een kans biedt om in eigen mens-ontplooiing mee te helpen in de uitvoerbaarheid van het Levenspatroon dat het Leven voor allen beoogt.

Dat is dan dat ieder mens tot verruiming moet komen van zijn mens-zijn en zijn levensbewustwording - om tot in het ongekende te vormen het levens-belang van ieder mens! Zodat het Leven de mens niet uitschakelt, maar mee opneemt en in zijn onpeilbare openheid de mens zijn eigen levensspiegel voorhoudt van zijn mens-zijn, zijn mens-ording en zijn mens-vertolking.

Hetgeen voor alles vaststelt dat de mens een ondoorgrondelijke verbondenheid heeft met het Leven, omdat zijn bewustzijn in het Leven zelf geworteld is. En dit is de mens toch maar een veeg teken. Omdat hij zich daar dan ook geheel en al afhankelijk van weet!

Want wat is het Leven? Wat beoogt het Leven met de mens in zijn onbeperkte macht over de mens in ontelbare aspecteringen - niet alleen in zijn uiterlijke lotsbepaling, maar ook in zijn innerlijke verbondenheid met de mens? Waar gaat dit alles heen?

Waar eindigt dit alles in de schepping en in de mens? Waarom wordt de mens hierin betrokken en waarom overweldigt hem daardoor zijn eigen mens-zijn? Wil de mens dit? Vraagt de mens dit en -- vindt de mens dat hij hier recht op heeft?

Laat ons eerst vaststellen dat de mens een ingeschapen drang heeft naar onderzoeken en naar het ontdekken van feiten die hem veilig stellen.

Dat de mens door alles heen een niet te stillen honger heeft naar geborgenheid in Liefde. Een niet te stillen hunkering naar Licht, dat de duistere hoeken van zijn leven kan indringen om zijn veiligheid te bevestigen. Dat hij actief wil zijn, hoe en waar dan ook. Dat hij niet achter wil blijven om vergeten te worden. Dat hij tot veel - zo niet tot alles - bereid is als het duidelijk wordt dat het Leven hem juist zoekt voor vereniging, inplaats van het op zijn ondergang te hebben gemunt.

Dat dit alles dan de fundamentele grond is van de mens zijn leven en hem het besef geeft van zijn bestaan - zijn lévend bestaan als mens.

Dat alles is niet weinig - hoewel de mens met dit alles wel benauwd zuinig omgaat, door zich te beperken tot een door hem zelf afgerond levenspatroontje, dat constant door het Leven wordt doorkruist om in het onbeperkte Levenspatroon mee te worden opgenomen.

Want het Leven wil de complete mens!

Het Leven geeft de mens juist dit privilege en vormt hem ook naar die volledigheid toe.

Die dan voor alles omvat het signatuur van zijn onsterfelijkheid!

Dit is dan wat voor de mens als heden en toekomst werkt.

Voor ieder mens ligt dus de vraag in hoeverre hij nu zelf met dit alles bewust kan leven en werken, om niet opgesloten te worden in zijn benauwend zuinig levenshoekje. Om juist in het universele Leven te staan met dit signatuur der onsterfelijkheid, waardoor de zwaarwichtigheid van het benauwend zuinig levenshoekje geheel wegvalt. Wat de openheid geeft om álle kanten als uitkomst te zien, om aan het onbeperkte Levenspatroon voor alle mensen mee te arbeiden en daardoor tot eigen compleetheid te komen. Waar dood en ondergang geen vat meer kunnen krijgen, daar het Eeuwigheidsritme van het Leven dit alles geheel overbrugt.

Op dit alles is de volgende vraag te stellen: kan de mens nu zo'n omstelling volbrengen, terwijl alles om hem heen is zoals het is? En hij ook zelf met evenzoveel gelijke instellingen hieraan gebonden schijnt? Eist dit niet een tijdsduur evenredig aan de omvang van dit geheel? Het antwoord is: neen, het eist dit niet. Want de erkenning van verhoudingen die verstarringen moeten geven, is reeds de eerste vrijstelling van deze beklemming en brengt de mens direct naar de wijdere perspectieven die het Leven altijd biedt. Perspectieven die hij steeds zoekt en die de bindingen met deze verstarringen voor hem oplossen. Terwijl hij voor zijn wijdere perspectieven de weg zal vinden om ze uitdrukking te geven in het geheel. Omdat deze evenwijdig lopen met de uitdrukkingen die het Leven geeft voor de groei en de bloei van het Levenspatroon, dat voor alle mensen geldt. En nimmer te evenaren is door een menselijke voorstelling hiervan. Het verlost de mens van de waan dat hij de toon zou kunnen aangeven voor de eindbestemming van de mens - en zelfs dat hij daar verantwoordelijk voor zou zijn. En het doet hem juist ervaren dat hij in het geheel is opgenomen om tot deze onvoorstelbare bestemming te komen, die hij wel vermoedt, maar niet durft hopen. Hoezeer ook alles in hemzelf als innerlijke verbondenheid hierop wijst.

Dit is een wenk te meer om tot een innerlijke verdieping te komen van eigen Wezen en dit niet als bijhangsel mee te dragen alsof het maar een nutteloze ballast was. Want het is de kern van de mens zijn bestaan. Die kern is het enige wat de mens de realisatie van zijn bestaan doet kennen, vanaf het begin tot het einde. En hem nimmer kan doen verloren gaan, omdat zijn kern in de Liefde geworteld is, die dan het Leven zelf is.

10-11-1966

41:

Bezinning op Kerstmis.***Het bewegende Licht der Verlossing in de verstarringen van de duisternis.***

Het bewegende Licht der verlossing in de verstarringen van de duisternis. In de loop der tijden zijn er altijd weer openbaringen geweest van toestanden in de menselijke samenleving, die onvermijdelijk tot crisissen moesten voeren. En dan schijnbaar tot explosie kwamen, om dan tot een klimaat te komen waarin de mens weer verder zou kunnen leven.

Wat vormde in doorsnee deze crisissen en waarom herhalen deze zich periodiek? Behoren deze bij de levensgang van de mensheid? Ontstaan er steeds weer randgebieden die de chaos schijnen op te roepen? Waardoor kenmerken zich deze randsituaties?

En - wat nog belangrijker is - leven wij thans in zo'n crisistijd, zodat dan een kenmerk zou zijn vast te stellen waardóór dit alles wordt veroorzaakt? En in hoever tekent zich dit dan steeds opnieuw?

Wel, wat zich toont is altijd weer de strijd om macht en gezag. Ten eerste in de *maatschappelijke* samenleving, ontstaan door samensmelting van menselijk onvermogen tegenover dit gezag en deze macht, die dit dan herleiden tot materiële gebondenheid.

En ten tweede: bij de *godsdiensten* als macht en gezag van vermeende leerstellingen, die als voornaamste kenmerk inhielden groepsbundeling van een kwantitatieve macht, waarvan de kwaliteit door de leerstellingen van de godsdiensten werden bepaald en gebonden.

Opvallend is het om te zien dat nimmer één van deze aspecten van maatschappelijk of godsdienstig gezag en macht de doorslag konden geven; maar dat deze gezagselementen van beide zich in elkaar oplosten tot een vacuüm van strijd en ondergang. Zo is dan steeds de uiterlijke vorm kenbaar geweest en zeker niet het minst de laatste tijdsperiodes, waarin ook de wetenschappelijke vindingen een niet geringe bijdrage hebben gegeven.

Traag en haast onzichtbaar toont zich daarnaast een voortschrijdende beweging van herstellend evenwicht, doch altijd ten koste van veel menselijke waardigheid en onbeschrijflijke offers.

Men vraagt zich af: is de mens dan een object om de woelende golven der vernietiging te laten voortbestaan? Is dit zijn bestemming om zo te moeten verzanden in onafwendbare ondergangskrachten? Ondanks dat zich daarnaast onmiskenbaar een ontwikkeling doorzet van de evolutie der schepping en wonder boven wonder ook een ontwikkeling te zien geeft van een steeds omvangrijker bewustwording in de mens van zijn mens-zijn. En van zijn verbondenheid met deze ontvouwing van de Schepping als een onontbeerlijk deel daarvan.

Wel moet worden vastgesteld dat ondanks alle ondergangssymptomen, er een onnaspeurbare werking is, die door alles heen in de mens en de mens-geschiedenis en in de Schepping en de scheppingsgeschiedenis, geheel gericht is op de Opgang van beiden - en de duisternis en ondergang als afzetgebied daarmee in opneemt.

Want wát is duisternis, verstarring en ondergang?

En wat is het 'bewegende Licht der Verlossing'?

Duisternis is het 'niets' in de Schepping en als zodanig een 'halt' in het grote geheel - zowel voor de mens als ook in het voortschrijdende verloop der dingen en gebeurtenissen, die in een herhalingskring gevangen, dreigen onder te gaan.

Dit 'halt' der duisternis is ten nauwste verbonden met het 'bewegende Licht der Verlossing' en bereidt zelfs als zodanig de weg tot dit Licht.

Want nergens ervaart men zo reëel het bestaan van Licht als in de duisternis - en evenzo de verlossing - dan dáár waar men geklemd wordt in de stomme herhalingen!

Zo tekent zich dan de duisternis als een geleidelijke oppositie af tegenover dat wat de mens wordt geboden als licht en verlossing door de macht- en gezagsdragers in de wereld.

En biedt door opheffing hiervan een nieuwe openheid. In die openheid ervaart de mens steeds opnieuw het tekort in de leidende functie der gezag-dragers van de wereld op het gebied der mens-ording én dat van 's mensen bestemming. Want het opent hem de blik voor een andere Kracht, die de evolutie evenaart, zo niet geheel overtreft, als een indringende verheffing zonder tekort aan gezag of tekort aan levens-adem.

En de vraag is: zou dit dan het 'bewegende Licht der Verlossing' worden genoemd? En in hoeverre verbindt zich dit dan met ieder mens - ook met de ongetelden die vielen? Is die verbinding een feit? En geeft het de mens een levend besef van deze verbondenheid? Is het een tijdsopenbaring in de levensperiode van de gaande en komende mens?

Of is het aan zichzelf gebonden als 'het bewegende Licht der Verlossing' dat in zijn beweging alles onthult en daardoor verlost? Waar treft dit dan de mens met zijn ondoorgrondelijke werking? En -- waar verschijnt het als een volheid van Openbaring?

In de mens kan dit nooit anders zijn dan als de enige aanraking die de absolute geborgenheid geeft om de mens-ording tot volheid, tot compleetheid te voeren. En kan alleen dan in de mens gestalte en vorm aannemen, wanneer het tot in het Licht van het Wezen van de mens kan reiken. Waar dit als eigenheid in ongeschonden staat van ontvankelijkheid wacht op deze geborgenheid. Ook bij hen die vielen. Want deze geborgenheid reikt tot over de grens van de dood. Anders zou deze een fictie zijn!

Zien wij nu terug naar het ons zo vertrouwde en toch zo ondoorgrondelijke gebeuren plusminus 2000 jaar geleden, dan zal dit steeds weer en weer de volheid, de compleetheid tonen van een Mens waarin het verlossings-wonder tot aanzijn werd gebracht. En als een volheid van Openbaring een voldongenheid voor Hem werd.

En nu rijst de vraag, de dwingende en allesbeheersende vraag: is de toenmalige Openbaring van Verlossing die de verrijzenis als gevolg had, een éénmalig kosmisch gebeuren geweest en valt de rest van de mensheid hieruit weg als overbodig in het vérdere verlossingsproces? Of wijst dit terug naar de alomvattende Liefde waar dit verlossingsproces zelf aan onderworpen was en geen mens kan uitsluiten - als zou de verlossing geen voedingsbodem meer worden geboden voor de mensheid na deze ene Mens?

En zou dus de geborgenheid toch een fictie blijken te zijn en de Herrijzenis een drogbeeld? Of voltooide zich in deze mens een volheid van Openbaring van de Liefde, waardoor Verlossing kón geschieden en de Verrijzenis tot stand kwam? Niet als in Eén die boven de menselijke staat was verheven, maar als de mens die door zijn volledig mens-zijn de God der wraak kon weerstaan, die de triomf was van de schare die deze God als de hunne wisten en vereerden. En zich dit enerzijds in ondoorgrondelijk lijden door Hem heen voltrok als ondergang, maar door dit lijden werd opgeheven naar een nieuwe fase van Opgang voor de hele mensheid.

Niet als een Nieuw Testament tegenover het Oude Testament - want het Oude Testament zou geen Testament zijn geweest, indien het niet zijn weerga in de mens had gevonden - wie dit dan ook zou zijn geweest! Maar als een in wezen éénmalig gebeuren in een Mens, die in volmaakte onschuld toonde dat het mysterie van de Liefde in Hem tot openbaring kwam in Zijn Verrijzenis. Het mens-zijn werd hierdoor bevestigd en opgeheven - tot heil van allen.

Want alleen in Zijn mens-zijn heeft de Vader Hem benaderd met Zijn Liefde. En hierdoor op aarde geopenbaard Zijn inwoning in Hem - - én in alle mensen.

Dat is de Heilsboodschap - en geen ander.

Waarvoor geen Testament nodig was - noch oud, noch nieuw. Daar dit een ontkrachting zou zijn van de heilsverkondiging, om als historisch gebeuren te willen plaatsen wat van alle tijden is en alle tijden overleeft. Het Evangelie is dus geen vervolg van een historische verlossingverwachting, maar een ingeweven beelding in de tijd, van wat als Eeuwigheidsgebeuren in symbolen zijn neerslag vindt.

Zo is Kerstmis het symbool van het eeuwige onaantastbare bestand: God - mens - wereld.

Dat tot een volheid van Openbaring kwam in deze Mens, door opname in de Liefde van de Enige die verlossen kan -- en verlost.

Zo is dan Kerstmis wel geheel omwonden door een interpretatie die geen steek houdt tegenover de bewering dat de Vader de Zoon zou verkiezen boven Zichzelf als Verlosser. Daar Hij dan Zichzelf zou gevangen geven in een onvermogen dat van menselijke aard zou zijn.

Echter wel met Zijn Liefde deze Mens omvatte, die de uiterste grenzen van het mens-zijn doorbrak, door in dit verlossingsproces de Hemel te laten voor wat de Hemel bood, als:

de Zoon des mensen.

En dit met de Vader manifest deed zijn in de aardse sfeer, als Representant van elke mensen-zoon tot in alle eeuwigheid.

Dat Kerstmis 't ons allen openbaren zal!

Kerstmis-1966

42:   *Onze Oorsprong en enige werkelijke Levensgrond.*

Indien een afronding plaatsvindt van een zekere tijdsperiode - bijvoorbeeld de jaarwisseling of andere gedenkwaardige dagen - dan is er als het ware een brandpunt in onze beschouwingen van dat wat geweest is en positief staat tegenover dat wat komen gaat, als:

voorbij is voorbij.

En hoe kundig wij mensen tegenwoordig ook zijn, de tijd is ons altijd voor en ontglipt ons telkens, indien wij hem willen tegenhouden of terugwenken. Dit kan soms zeer mistroostig zijn en ontmoedigend nawerken, vooral wanneer het ervaringen zijn geweest die wij al te luchtig hebben opgenomen en soms van zeer essentieel belang voor ons leven hadden kunnen zijn.

Is dit dan nu een verloren zaak? Of is er toch nog een geboden kans, als mogelijkheid om dat wat voorbij is, in een tegenwoordig tijdsmoment nog te kunnen beleven? En zó, dat de essentie ons niet ontgaat. Bij het beschouwen hiervan zien we dat het inderdaad mogelijk is. Omdat wel de tijd ons passeert, maar niet de essentie die voor ons gereserveerd was. En dit is dan een grote troost! Ook als het zich in een andere vorm aanbiedt.

Nemen wij bijvoorbeeld onze mensverbondenheid en mensverhoudingen - die zijn uiterst moeilijk, vooral omdat wij mensen in de loop van de tijd veranderen en daardoor onze verhoudingen; iets wat zeker op zichzelf al een wonder mag heten. Want wij zien

dat deze verhoudingen altijd weer eenzelfde kern meedragen, namelijk:

onze mensverwantschap –

onze lotsverbondenheid en bestemming -

en het ontstaan van ons leven als eerste begin van onszelf - vanuit het Oerbegin.

Al moeten wij direct constateren dat dit ontstaan van ons leven, van onszelf - als eerste begin, als feit, tot een stelselmatige strijd is geworden - evenals onze bestemming. Omdat de mens als het ware niet tot het reële besef wil komen, dat die geen andere oorsprong heeft dan vanuit de Naamloze, als onze uit- en ingang.

De Naamloze, die Zich tot uitdrukking brengt als het Zijn in alles en allen en geopenbaard in het bestand God - mens - wereld. En dat alleen daarin ons aller verbondenheid ligt met Hem en de wereld - en die van mens tot mens. En tevens onze lotswerking en bestemming.

Wanneer dit dus voor ons allen de enige werkelijke levensgrond is, waartoe moet de mensheid dan niet verkommeren, indien dit ontkend wordt, of gepasseerd? Zowel in de on-omvatbare als omvatbare mensverhoudingen op aarde. Hoezeer verwijlen wij dan niet in lagen van levensnegering en levensontkenning! En stellen ons met de jammerlijkste surrogaten tevreden en geven daardoor dood en ondergang een onbetwistbare plaats in ons leven. We stellen ons tevreden met een door mensen gewrocht wereldbeeld en strijden de strijd tegen de materie en de vorm en verwringen deze tot afgoden in blasfemie! Inplaats van de materie in de vormen tot uitdrukking te brengen voor het bestand God - mens - wereld. En de materie te heiligen voor iedere vorm waarin dan door Gods Inwoning de verlossing van beiden tot stand komt.

Wanneer zo de mens zijn taak, zijn roeping, zijn opdracht, zijn ganse leven met geheel de inzet van zijn kunnen volbrengt, dan zal hij helpen de wereld tot een ongekend levensoord te brengen. En te transformeren vanuit zijn gebroken staat van stofaanbidding en vernietiging door oorlogszucht, naar het eeuwige onaantastbare Patroon van de Almachtige, die met Zijn Economie elke ondergang opheft door Zijn Inwoning. En dan de mens leert Zijn dienaar te worden in het bestand voor mens en wereld.

Want alleen door Gods Economie neemt de ontredende chaos een eind in deze wereld en zal God de mens roepen om als Zijn knecht daarin te dienen. Hetgeen betekent zichzelf te vernieuwen en te ontdoen van zijn tijdsmanipulaties in verlossende zin.

Zeker, men kan zich afvragen hoe en waar in deze wereld nu de mens zou moeten beginnen, vooral waar angst en ontreding zo'n boventoon voert. En het mogelijk zou zijn om tot een daadwerkelijke inzet te komen. Zou het niet de zoveelste roep in de woestijn zijn? Want wáár zou in deze verworpen wereld weerklank kunnen worden verwacht?

Wel, is niet de Eeuwige Zelf in Zijn Schepping opgesloten door vrijwillige ballingschap? En zou niet iedere poging van de mens uit om deze ballingschap voor een deel - hoe klein ook - op te heffen, een verlossingsopening kunnen zijn voor het geheel?

Want wij kunnen wel veel beschouwen en vaststellen, maar nimmer een wereld waar zoveel wordt vertreden als hoogste mensenrechten en mensenwaarden verklaren als een woonoord voor de mens.

En dit, terwijl dit anderzijds schijnbaar geen invloed heeft op de levensstaat der natuur en zijn wetten, die de mens dienen maar ook binden tegelijk. En het al te veel gewonnen geven van de mens aan zijn natuuraard - die strijd als voorwaarde heeft - de mens belet zijn wezensaard de leiding in zijn leven te geven, naar de wetten van de Wezenssfeer. Wanneer dus de natuur zijn stelselmatig overwicht op de mens laat gelden, dan zou het strijdtoneel op aarde steeds meer en meer kansen worden geboden.

Toch zijn ook hier grenzen. Want de natuur heeft zijn eigen opgang in Gods Plan en ontvouwt zich wel in de mens, maar voltooit zijn eigen roeping. En als de mens zijn wending neemt naar de Wezens-sfeer, lost deze binding op en daardoor de strijd met de stof. En zal door Gods Economie in Zijn Plan en Patroon voor mens en wereld tot volledigheid komen, als bevrijding uit de ballingschap van de stof. En de mens doen ervaren dat zijn Wezenskern in de Werkelijkheid is geworteld, evenals Gods Plan - dat allen en alles omvat.

En de mens dan als Zijn dienstknecht in Zijn Schepping laat werken en dit mede inhoudt de enige uitwisseling met God - en dit is geborgen zijn in God en leven met God. En niet met de sterfelijke voorbijgaande dingen. Alsof deze het Plan van God zouden kunnen overstemmen en overtreffen met de zig-zagwerking van de tijd! De tijd, die tenslotte de mens steeds meer en meer van zijn bestemming zou afhouden en hem daardoor zijn Wezenskern als een ondefiniceerbaar aanhangsel van zichzelf doet zien en beschouwen. En dit is het allerminst!

Want het is juist deze Kern, die geworteld is in het Enig Werkelijke, die de bewustwording van de mens voedt. Totdat ook dit bewustzijn zijn volheid heeft bereikt en in de Wetten van Gods Economie oplost als dienende substantie.

En de Wezenskern van de mens zijn bestemming vindt door terugkeer in de Naamloze – door overwinning van het fantoom der stof.

9-2-1967

43: *Het Leven strekt zich niet alleen tot de aardse sfeer uit*

Het is niet bemoedigend voor de mens, om in een 60- of 70-tal jaren de druk van een Eeuwigheidsbemoeiing te moeten ondergaan en te erkennen, zonder deze te kunnen besnoeien of passend te doen zijn voor zijn eigen tijdshokjes, die hem dan de macht zouden kunnen geven tot een handzaam maken naar zijn wil.

Maar de Eeuwigheidsbemoeiing is ongrijpbaar voor de mens en doortrekt zijn tijdsbestaan wel als een bestaanspunt, maar laat deze verder voor wat de tijd dan is: een spanningsveld van punt naar punt, van gebeurtenis naar gebeurtenis, als behorend tot die orde van de dingen die de kortstondigheid als levensgrond hebben. Wat geenszins zeggen wil 'onbelangrijk'; want dan waren zij er niet. Maar het stoffelijke en tijdelijke is slechts één aanzicht van 's mensen ganse zijn. Niets meer, maar ook niets minder.

Nu is hier op deze avonden steeds weer gewezen op deze Eeuwigheidsbemoeiing, met alle mensen en met allen en alles. En steeds weer beseft de mens hoe onmachtig hij staat, om maar enigszins een inzicht op deze bemoeiing te kunnen krijgen, om te weten waarom hem deze bemoeiing ten deel valt en -- wat dit dan wel van hém vraagt.

Zeker is het dat deze Eeuwigheidsbemoeiing niet te weren is door de mens.

En de vraag komt op: waar snijdt deze bemoeiing dan het tijdsleven van de mens? En: blijft dit als een brandpunt werken? Of neemt het de mens zijn tijdsleven eenvoudig mee op en trekt dit samen als brandpunt waarin verleden, heden en toekomst samensmelten tot een NU dat tijd-loos en ruimte-loos is?

Het is voor de mens zijn denken, dat geheel gehouden is aan de begrenzing der zintuiglijkheid, niet mogelijk daar enig denkbeeld van te vormen. Omdat deze beeldingen altijd vanuit het

tijdruimtelijke worden gevormd en ontoereikend zijn voor het tijdeloze moment dat dit alles overvleugelt.

Zo beïnvloedt de Eeuwigheidsbemoeiing ons mensenleven en overtreft dit in alles wat wij doen, wat wij wensen en wat wij verwachten. En komt de mens tot de eenvoudige conclusie dat hij de Eeuwigheidsbemoeiing weerloos ondergaat, maar dat de werking daarvan hem geleidelijk aan het besef brengt, dat door deze bemoeiing zijn leven zich verder uitstrekt dan tot de aardse sfeer alleen.

De vraag is: is dit besef dan het snijpunt dat herkend wordt door de mens als het NU, waarin dan verleden, heden en toekomst als een brandpunt samenvallen en hij dit dan ervaart zonder dat het zijn denken of zijn verstand beschadigt?

En een verdere vraag is: wat brengt dit NU als concreetheid in het tijdsleven van de mens; en in hoeverre is deze concreetheid bruikbaar in het gewone dagelijkse bestaan van hem?

Tot concreetheid brengt het dat de mens zijn bestaan als mens tot nog andere gebieden uitstrekt dan de hem bekende. En dat nimmer zo'n verbinding daar kán zijn, indien deze niet zinvol voor zijn volledig bestaan als mens zou zijn, Want hoewel in deze gebieden geen tegenstellingen worden gecreëerd als verhoudingen, beïnvloeden zij de tegenstellingen op aarde zodanig, dat zij tot een eenheid moeten worden opgelost. Want het één is het ander en andersom. En dit bevrijdt de mens van zijn hang en drang om in de tegenstellingen zichzelf te bewijzen en deze geheel ondergeschikt aan hem te maken.

Waardoor hij in dit aardse leven bewust wordt van deze Eeuwigheidsbemoeiing in het tijd-loze en ruimte-loze NU.

Een nog verdere vraag is: zal deze Eeuwigheidsbemoeiing zich alleen hiertoe bepalen of is dit NU weer opnieuw een binding voor de mens? Met andere woorden: is dus verleden, heden en toekomst als het NU door de mens te ervaren in een baan van het Leven, waar hij dan zichzelf vrij weet juist van deze tijdsbrokken verleden, heden, toekomst - of is hij daar toch weer aan gebonden? En in hoeverre is de mens dan trefvrij, ook voor de Eeuwigheidsbemoeiing?

Het antwoord is: niet meer en niet minder, dan dat het opwelt vanuit zijn eigen wezensbesef als behorend bij zijn Wezen. En zijn opgang naar zijn bestemming en zijn gegeven 'mens te zijn naar het beeld en de gelijkenis van God', dat hem God niet voorhoudt als gelijkenis en beeld van de mens.

Want de beleving van het NU is toch gehouden voor de mens aan het volgende NU, omdat niets stilstaat en in alles de Opgang bepalend is voor het creëren van het volgend NU, dat in de ruimteloosheid zijn houvast weet. Totdat weer de ruimteloosheid haar opgang moet beleven in een NU dat zich in allen en alles heeft vastgehecht en de Eeuwigheidsbemoeiing tot een voldongenheid doet zijn in zichzelf.

En daarin de mens ontmoet als de vrije ongeketeende, die alleen nog de Schepper kan zien als de Enige, de Alomvattende en de Alomtegenwoordige - én als de Enig Indringende, die in het Onovertroffen Niets woning heeft.

De mens die door zijn Schepper zo hierin betrokken is, kan hier op aarde in het voor hem geopenbaarde NU geen klankbord vinden anders dan zichzelf en alleen zichzelf. En juist in dit NU opent zich dit voor hem en reikt hij steeds tot zijn eigen diepte; en weet dat de Eeuwigheidsbemoeiing de Adem is van de Ene, die alles is en doet zijn - ook in hemzelf. En hem het besef brengt van zijn bestaan in de Ene Eeuwige. En is dit dan zijn antwoord aan de Eeuwigheidsbemoeiing. En heeft dus het NU dat op aarde door hem wordt beleefd als versmelting van verleden, heden en toekomst, geen andere grond dan zijn weerloosheid

tegenover de Ene Eeuwige en alomvattende Indringer, naar wiens beeld en gelijkenis hij geschapen is.

Deze concreetheid is de enige en alomvattende in het mens-bestaan. Geen tussenweefsel houdt het hier tegenover uit. Geen mens is in staat tegenover deze concreetheid iets anders te plaatsen wat daardoor alles zou te niet doen aan zijn verhouding Schepper - schepsel.

Zelfs geen zelfvernietiging!

Daar dit onteigening oproept! Onteigening van wat de Schepper als het Zijne in de mens heeft gelegd. Waardoor de mens alleen zijn Schepper toebehoort en niemand anders.

Wel hem, die zich door dit alles heen als een voldongenheid weet. Omdat dan zijn leven die vrijheid kent die alle begrip te boven gaat. Dat hij zich geborgen weet in Hem Die wel indringt, maar niet onteigent - wat Hij de mens door Zijn Liefde heeft geschonken: deel te hebben aan Zijn Schepping in opperste verbondenheid.

9-3-1967

- - -

44: *Levenservaringen en tijdsgebeurtenissen*

Het contact met de wereld is voor een mens altijd weer een ontgoochelend gebeuren, omdat het in wezen geen contact voor hem is, maar iets wat hem in de handen wordt gelegd en ook weer wordt ontnomen zonder dat dit hem iets anders heeft verklaard of geboden, dan kortstondigheid van ontmoeting. Het is dus niet eenvoudig dit soort van geven en nemen de juiste plaats in ons denken te geven. En het is wel raadzaam om op te letten deze aangolveningen van dit soort van gebeurtenissen niet in ons te laten verstarren of stollen, alsof dit Levens-ervaringen waren. Want ze zijn gegrond in de tijd. Terwijl 'Levens-ervaringen' gegrond zijn in het Leven zelf, dat elke tijdsverstarring of -stolling verwerpt en deze tijdsbezinkingen laten voor wat ze zijn.

Nu komt de vraag op: zijn deze tijdsgebeurtenissen dan te verwerpen? Zij behoren toch meestal tot weloverwogen denkproducten, die emotioneel lijden en vreugdebeleving van de mens begeleiden; en de impulsiviteit van de mens zoveel mogelijk binnen de perken houden.

Inderdaad is dit zo. En het is ons hier al meermalen voorgehouden dat het goed is het denken niet te verheerlijken maar het ook niet te verwerpen en het juist de plaats te geven die het toekomt. Omdat het dan productief is in het levensstramien van de mens.

De tweede vraag is: wat is dan het verschil tussen de tijdsgebeurtenissen en de 'Levens-ervaringen'? Het stelt ons meteen voor een levendig contact wat wij met beide hebben. Dat contact dat in zijn tweeledige werking het menselijk leven in stand houdt. Want zonder deze tweeledige werking zou de mens als een 'ding' bestaan. dat wil zeggen: onpersoonlijk, ondoordringbaar en niet vatbaar voor uitwisseling met het Leven. Want 'ding-zijn' betekent wél bespeelbaar, wél hanteerbaar voor de mens, maar nooit andersom.

En het zou op de duur vergaan, indien de mens er geen aandacht meer aan zou geven en oplossen in de algemene wetmatigheid der natuurelementen.

Behoren nu de tijdsgebeurtenissen ook onder de rangschikking der natuurwetten? En wat voor nut hebben deze dan eigenlijk voor de mens?

Inderdaad is hun nut niet te betwijfelen en zijn zij betrokken bij de mens zijn levensgang

en behoren eveneens tot de genoemde natuurwetmatigheid. En komen als tijdsgebeurtenis recht op de mens af. En zijn zo dienstbaar voor het vormen van zijn mensbestaan in de tijd.

Hieruit volgt een vraag: hoe onderscheidt de mens een Levenservaring van een tijdsgebeurtenis? Zeker beïnvloeden zij de tijdsgebeurtenissen. Daar de Levenservaringen van een orde zijn die de tijd te boven gaat. En hiermee is dan meteen de kern van de Levenservaringen gegeven. Ze zijn niet ondergeschikt aan de tijd, want hun beweging komt voort uit een Bron die zich kenmerkt door een vrijheid die geen tijdsinvloed vreest. En komen eveneens recht op de mens af; en kenmerken zich door de mens dáár te treffen waar hij alleen te treffen is, namelijk in zijn superioriteit van zijn onsterfelijk mens-zijn - en dus geen ding en geen tijdsverschijnsel!

De mens herkent deze Levenservaringen als bewegingen naar hem toe, als een alles doordringend gebeuren en een niet te ontkomen ingreep op zijn levensgang als mens.

Soms onbeschrijflijk verdrietig door grenzen te trekken tussen leven en dood. Soms als verlossende werking uit de dieptegang en verstarringsnood. Maar altijd een beroep doende op juist de mens zijn onsterfelijkheid naar Geest en Wezen.

Steeds meer zullen deze ingrepen de mens langzaam aan zijn gerichtheid doen keren naar deze Bron van Levens-ervaring, die Eeuwigheidsbemoeiing is. Om hem uiteindelijk zijn ware levensaad te doen leren kennen, die dan alle tijdsgebeuren de zin geeft die het behoeft. Namelijk: ondergeschikt te zijn aan de Levenservaring, de Eeuwigheidsbemoeiing en mee te helpen aan de omkering van de gerichtheid van de mens van de aardse sfeer naar de Eeuwigheidsbemoeiing.

Want daar ligt de bestemming van de mens en nergens anders. Daarheen leiden de Levenservaringen de mens zonder zijn aards bestaan te ontworpen - door het te louteren en verklaarbaar te maken voor hemzelf.

Want zonder deze bestemming zou het mensenleven zinloos en doelloos zijn en hem toch tot een 'ding' maken - zonder Geest of Wezen.

Wat dus de mens ook mag doen en laten - en wat ook zijn existentie op aarde mag zijn, hij blijft ondergeschikt aan de Levenservaringen. En zal deze door innerlijke geschapenheid steeds opnemen en verwerken tot eigen verbondenheid met de Bron van het Leven, die zijn onsterfelijkheid vaststelt in zijn eigen mens-zijn. Daar zij tot de mens komen als een maning, een wenk of reddende handreiking voor deze verbondenheid.

Zo wordt dan door dit alles het leven van de mens een zeer essentieel vraagstuk voor hemzelf. Want wat kan dit alles voor hem in belangrijkheid overtreffen? En vooral de realisatie hiervan?

Macht - in de wereld door denkkraft?

Macht - door het leiderschap der mensen op zich te nemen door hen te voeren naar de denkslavernij?

Macht - door magische beïnvloeding, om de mensheid weer terug te brengen naar de afhankelijkheid van afgelegde afgoderij?

Macht - naar de weloverwogen stof-manifestatie ter wille van de stof, die voeren moet naar een massaal Narcissus-complex?
Als glorie van de macht van de stof?

Of drijven de Levenservaringen toch door dit alles heen de mens naar het gebied van zijn

Geest? Waardoor hij tot de enige samentrekking kan komen van geest en stof, die geen ontwrichting in het leven van de mens geeft, maar die harmonie, die de hoedanigheid van de mens bevestigt in zijn eigen mens-zijn? Inplaats van 'ding' te zijn?

En de mens doet ervaren dat het hem gegeven is, om alles te kunnen beleven. En de zin vast te houden van wat de eeuwige kringloop biedt. Waar alles tot het onwaarschijnlijke wordt geboden en doorgevoerd. En de mens tenslotte naar een innerlijke wereld van beleven voert. Waarin hij te voorschijn treedt als de 'levende' - die zijn oorsprong heeft in

de Ene, - Die zegt:

IK BEN.

13-4-1967

- - -

II UIT DE VRAGEN EN ANTWOORDEN

Toelichting: tijdens de 'Vraagavonden' bestond er ruime gelegenheid tot het stellen van vragen. Het inspiratief gegeven Antwoord, bij monde van 'Doorgeefster' volgde direct daarop met een veelal voor de aanwezigen voelbaar grote intensiteit. Aangezien het in de loop der jaren nog al eens voorkwam dat er op verschillende bijeenkomsten dezelfde onderwerpen aan de orde kwamen - die dan soms weer een andere belichting kregen - zijn de antwoorden die onder één titel zijn samengebracht dan ook vaak van verschillende avonden afkomstig.

--

1: *Over de 'Doorgevingen' en het 'Opdragen aan Christus'*

VRAAG: Is het zo dat de therapeutische werking van de Doorgevingen gericht is op de uniekheid van ieder mens die de Doorgeving ontvangt (ook al is één Doorgeving gericht tot meerderen) en dat deze therapeutische werking gericht is op het dienstig, dienend maken van deze uniekheid aan ál het geschapene, aan de Schepping die niet statisch maar dynamisch is?

ANTWOORD: Ja, want de algemene structuur van een Doorgeving omvat zowel het één als het ander. En is altijd gericht op de opheffing van de verstarring die wij statisch noemen.

Een Doorgeving is echter noch statisch, noch dynamisch. Maar aanpassende Werking voor de bewustwording van de eigen uniekheid, die dan gelijktijdig dienend aan al het geschapene verbonden is.

VRAAG: Ontstaat er door de therapeutische werking van de Doorgevingen - die een onontkoombare verandering teweeg brengen in de bewustzijnssfeer van de mensheid - ook een verandering van sfeer die doorwerkt in dieren- en plantenrijk, misschien ook in de atmosfeer? Of wordt wat wij als Doorgeving ervaren, door deze rijken direct opgenomen, waardoor alles gelijk-óp de evolutie ondergaat?

ANTWOORD: Door de al-verbondenheid van het geschapene, waarvan God de Schepper is, is er een volmaakte afgestemdheid op al het onvolmaakte en treedt alles gelijktijdig mee óp of onder.

VRAAG: Onze persoonlijke verantwoordelijkheid tegenover het Leven wordt toch steeds groter naarmate wij mogen vragen en Antwoord krijgen. Is dit een deel van de therapeutische werking, misschien zelfs het doel er van? Verantwoordelijkheid voelen is eigenlijk luisteren naar het geweten?

ANTWOORD: De persoonlijke verantwoording van de mens is zonder einde, tegenover de Oneindige Schepper. Omdat de mens in de gehele volle werkelijkheid is opgenomen en daardoor zijn bestaan is veilig gesteld. Hij is daar prematuur mee verbonden. En naarmate de mens deze premature verbondenheid ingaat, worden zijn vragen gericht door deze verbondenheid; die tevens vragen voor zijn verlossing inhouden, naar een onmiddellijke verbondenheid aan het oneindige Leven en daardoor bewust van zijn menselijke Rechten en Plichten. Het geweten strekt zich hiertoe uit. Daarna wordt de mens zijn Geweten zelf. De Doorgevingen zijn aansluitend op het individuele levenslot van de vrager en dus allround therapeutisch werkend.

VRAAG: Onze levensinstelling is nog maar zeer ondergeschikt aan het 'ik', de uiterlijke mens. Schuilt er nu in het hier stellen van vragen een censorschap van het 'ik' ?

ANTWOORD: Niet altijd. Diepe innerlijke nood van het 'ik', die het 'ik' niet kan opvangen, is soms de drang die tot vragen stellen noopt. U ontvangt een Antwoord dat met universeel Licht doordrongen is. En uw persoonlijke opname hiervan bevestigt de apartheid van de reactie. Het universele verbindt zich met het unieke in ons Wezen, dat dit Wezen eigen is.

De innige wens deze verbondenheid tot levens-besef in ons te doen worden, verheft tevens het 'ik' tot zijn ware bestaansgrond, die dienend is inplaats van gezaghebbend. En tevens de afgescheidenheid in de mens opheft en de weg tot de naastenliefde opent.

VRAAG: Wij mensen zijn geneigd de weg van de minste weerstand te kiezen en zo moeilijkheden en lijden - in één woord 'dat wat op onze weg gelegd wordt om te volbrengen' - te ontlopen. Is het nu zo, dat deze dingen nu toch onverwerkt, als droesem in ons liggen en dat de Hulp die wij via de Doorgevingen krijgen ze weer tevoorschijn roept, in de slaap, door ziekte of op andere wijze, zodat ze toch verwerkt worden en er een voortdurende zuivering plaats heeft?

ANTWOORD: De neiging van de mens om de weg van de minste weerstand te kiezen, komt voort uit het 'ik', dat altijd denkt aan de gevolgen. Het hogere 'Ik' vraagt niet naar gevolgen, doch naar steekhoudende resultaten, door de weg te gaan die het weet te moeten gaan. En waaraan het 'ik' dienstbaar moet worden gemaakt.

De Hulp die ontstaat door Opdraging aan Christus, werkt steeds om deze verhouding tot werkelijkheid te brengen. En gebruikt zeker alles wat daarvoor te gebruiken is. En werkt ook aansluitend aan de dagelijks geboden therapie van het 'lot', waar alleen beoogd wordt de Opgang van de mens, door hem uit zijn verstarde begrippen van wel en wee te wekken naar hogere levensinstelling.

VRAAG: U hebt eens gezegd, dat wanneer men van de Hulp geen gebruik meer wil maken, deze zich dan terug trekt, daar men er zich dan op natuurlijke wijze voor afsluit. Zou u dat kunnen verduidelijken?

ANTWOORD: Wel, Hulp in deze zin is 'Hulp' - en geen opgedrongen lokmiddel om de mens te vangen. Met andere woorden: de Hulp is als werking datgene wat ons Wezen eveneens als levens-adem heeft. Zou de mens nu zijn Wezen kennen, dan zou de Hulp nimmer nodig zijn (in deze of andere vorm). Maar de mens die zo sterk 'ik'-realiserend is in alles wat geboden wordt, kán door de Hulp wel eens teveel van zijn macht gaan verliezen en plaats moeten ruimen voor zijn Wezen.

Dan ontstaat er een strijd tussen het Wezen en het 'ik' en kan zich dat uiten in weigering van de Hulp. Deze trekt zich dan terug, omdat het Wezen van de mens deze strijd zelf tot een einde moet brengen. En dan heeft de Hulp zijn werk gedaan, daar deze niets anders beoogt dan bijstand te geven in het proces van de mens-wording, waarin het hogere leven van de mens kans krijgt en veel ziekte, leed en kommer wordt opgeheven naar een betere innerlijke levens-harmonie.

VRAAG: De Hulp die geboden wordt werkt dikwijls heel anders dan wij denken, in een andere richting.

ANTWOORD: De menswording die aangehaald wordt is in een evolutie stadium, waarin ziekte, pijn, benauwdheid, enz. een definitieve rol speelt. Maar dit is evolutie werking, het hoeft niet zo te blijven. Wat is dan pijn, ziekte, enz.? Het zijn die krachten die het 'ik' moeten omwenden. Wanneer we innerlijk dieper tot wezens-bewustzijn komen, moet de

‘ik’kern mee. Die gaat niet anders mee dan door ziekte, pijn, enz. Wanneer men dus opgedragen wordt is de pijn en het lijden niet hokus pokus weg, maar het Wezen krijgt door de Hulp een sterkere verbindingskracht met het ‘ik’ en werkt mee naar omwending naar Wezens standpunt. Naar volle mens-ording.

Vraag: Dus na iedere ziekte is men geestelijk rijker?

ANTWOORD: Absoluut. Niet als gedaanteverandering, maar verandering als mens. Maar ziekte loutert, kan ook verbitteren, doch het feit van gevangenschap - want ziekte is gevangenschap, die uur na uur doorgemaakt moet worden - bewijst al dat ons Wezen compenseert om het ‘ik’ mee te voeren naar de dan groeiende mens-verandering.

VRAAG: Moeten we dan tenslotte komen in het stadium van ook niet bij u om Hulp en om Opdraging te vragen?

ANTWOORD: Ik geef geen Hulp - onthoudt u dat wél.

Ben alleen aangewezen voor de Opdraging.

We moeten komen tot bewustwording van wat Opdraging inhoudt en dat is eigen doorverbondenheid. Dan valt onze relatie weg. Opdraging kan niet anders werken, dan dat opdraagster vervaagt. Dat is het hoge. Er moet geen mens tussen staan, dat móet het als Werking mee brengen.

VRAAG: Ik heb wel eens het gevoel gehad dat wat mij via een Doorgeving toevertrouwd werd, ik dat dan met m'n verstand helemaal verkeerd ging uitleggen. Daar zit toch een gevaar in?

ANTWOORD: Ja, het is dan heel belangrijk dat je er op attent gemaakt wordt, dát je het met je verstand doet. Je ontdekt het, omdat er toch ergens een element van een andere orde in werkt, waar het verstand geen raad mee weet. En dat raakt in ons iets wat ook van een andere orde is - dat vindt elkaar. Iets wat op deze manier een bevruchting is van het Hogere Leven groeit, gaat door! Dan is het gevaar geweken, omdat de menselijke ziel ingrijpt.

VRAAG: Maar in die tussentijd heb je er helemaal verkeerd mee gewerkt en je daar op blind gestaard. Ik heb wel eens het gevoel gehad dat we er zo verschrikkelijk gek mee omspringen.

ANTWOORD: Dat denkt u maar! Het springt gek met ons om!

De mens die vraagt om een Doorgeving, wordt niet met gelijke munt betaald, maar wél beantwoord! Omdat de manier waarop wij vragen, wát wij vragen natuurlijk in de volheid van ons mens-zijn wordt gezien. Niet vanuit de mensenhoek, maar vanuit die hoek die één constante behoedende, beschermende Aandacht is voor de mens; die zelf niet kan constateren wat hem in de weg staat voor zijn verdere gang, omdat het bijna altijd in zijn blinde vlek valt. Dit is één van de merkwaardigste dingen, die ikzelf heb ontdekt bij een Doorgeving voor mijzelf: dat ik pas veel later kon zien dat dit het enige middel was om mij te laten zien wat me kon opwekken en wát me in de weg stond.

Ik heb zojuist gezegd: het springt raar met óns om, dat is wel niet erg behoorlijk, maar het begeleidt ons van a tot z. Vanuit de diepste schuilhoeken van ons afgesloten zielebewustzijn tot de eigenlijke opheffing die wij als ziel hebben te gaan. Opheffing naar de sfeer waarin de mens behoort te gaan en die hij zelf niet kan ontdekken.

In de ‘worsteling’ met een Doorgeving komt het op absolute eerlijkheid aan ten aanzien van onszelf, te beseffen waar wij niet menswaardig zijn, klein en traag van ziel, want daar zullen we getroffen worden. En met dat Licht - wat zich in ons als een vermogen gaat inzetten - zal onmiddellijk een enorme verantwoordelijkheid komen voor je eigen mensenleven. Dat

is niet de tol die wij er voor betalen moeten, maar dat ligt in die wonderlijke Gods-enscenering opgesloten; dat wij het innerlijk gaan zien en dat er een andere graad van verantwoordelijkheid komt. Dat gaat samen.

Wanneer de mens op een of andere wijze een Verlichting krijgt uit de andere wereld - die wij dan 'Doorgeving' noemen - en die in die eigenaardig gerichte intimiteit naar ons toekomt, die ons niet afschrikt, doet de entree ervan in ons ons óf de schouders ophalen, óf ineens voelen: Hier word ik aangesproken zoals geen mens mij aanspreken kán!

En daarom heb ik met m'n volle hart de Opdracht om door te geven aanvaard in de diepste overtuiging, dat dit van een ongelooflijke waarde is voor onze innerlijke gang, voor het uitkomen van de innerlijke mens; om nog maar te zwijgen van hoe het voor de uiterlijke mens, de lichamelijkheid in ziekte en ellende tot zegen is geworden.

VRAAG: Ieder mens heeft toch een opdracht in het leven, maar komen die zo duidelijk dat je je niet vergissen kunt?

ANTWOORD: Als ik u rechtstreeks vraag: niet 'wat is uw opdracht?', maar: 'wat is de opdracht van de mens?' dan zitten we al direct vast. Dat weten we niet. We weten dat we geleid worden door een inwerking op ons, die ons hoge rust óf ondermijnende gewetenswerking kan geven. Zet die twee maar eens naast elkaar.

Wanneer een mens zich dus in zichzelf verdiept, wanneer hij voor zichzelf voor een groot besluit staat, dan zal hij goed moeten uitkijken of het eer niet het egoïstische 'ik' is dat met allerlei vergulde smoesjes hem toch beetneemt. Zodat je er wel zeker van kan zijn, dat wanneer je het hogere deel kiest, dit geen succesje is voor het 'ik' - echt niet!

Ik geloof dat dit een maatstaf voor ons is. Dat is één antwoord. Het andere, dat dé opdracht die ieder mens heeft hier op aarde - en die is grotendeels voor ons gecamoufleerd - nooit gegeven zou worden als die niet zou slagen. Want dan zou een mens als het ware buiten het plan van God om iets leveren en dat is niet denkbaar.

Maar er is ons een enorme vrijheid gegeven, ik zou willen zeggen: als dít de Wil is van God en wij staan als middelpuntje in die Wil, dan kunnen wij alle kanten op, maar we zullen hoe dan ook naar de Wil van God gaan, daar Die dit alles omsluit. Het is toch Zijn Schepping, niet de onze!

Waarin natuurlijk al direct enerzijds het puur menselijke in de opdracht tot uiting komt en anderzijds de pure genade. Waardoor wij nooit buiten die Wil kunnen komen. Over blijft, dat je langzamerhand door je opdracht - naar de mate dat je naar Gods Wil groeit - gáát— dat is Heilige Geest werking! -- en inzicht krijgt in wie je bent, wat je moet en waar je heen gaat, dus uit jezelf en de Heilige Geestwerking openbaart zich wat eigenlijk je innerlijk wezen is en je bestemming en het ingangspunt naar God.

Heilige Geestwerking (zie ook inleiding hierover), het Leven als toestromende barmhartigheid, als lotswerking dus in ons lot, in de ontmoetingen met elkaar waaruit de voor ons grote levensvraagstukken komen, zal ik wel - zal ik niet. Daarin ligt al meteen het bepalen van de keus, wát in je ook aan het kiezen is. En dat kan ieder mens bij zichzelf het beste zien. Hij gaat voelen of het werkelijk uit de egoïstische ik-gelding komt, langs allerlei omwegen, óf dat het helemaal uit je Wezen komt.

De essentie van onze aardse opdracht is niet ik-alleen, maar wij-allen!

VRAAG: Er is enige malen gesproken over het feit dat mensen die om Hulp vragen bij de 'Doorgeefster', categorisch staan voor hen die een zelfde soort lijden of moeilijkheden doormaken. Duidt dit op een nog ongeweten mens-tot-mens verbondenheid?

ANTWOORD: Wij mensen zijn in ieder opzicht door het Leven en levensoverdracht aan

elkaar verbonden - doordat God ons aller Vader is. En daardoor werkt de mens bewust of onbewust overdrachtelijk aan het broeders-hoeder-gegeven, in alle soorten van gebeurtenissen, die in hemzelf als geluk of nood-situatie hun werking hebben. Iedere Hulp die de mens voor zijn lijden of moeilijkheden vraagt, opent daardoor de poort van Hulp voor allen die lijden.

Nadere toelichting op de vraag over de Opdraging van de mens, die via 'Doorgeefster' om Hulp verzoekt:

De vraag om Opdraging voor een bepaalde ziekte of nood-situatie, die Opdraging brengt mee Genade-uitstorting van de Enige Kracht die volkomen herstel kan brengen, namelijk: de Kracht van de Verlosser. Natuurlijk kan die Kracht nimmer verteerd worden door de mens, maar het inkomen van die Kracht die wij Hulp noemen, brengt de omroering teweeg, waardoor hogere bewustwording in de mens tot stand komt. Waardoor aan zijn Geestelijke opgang gewerkt wordt.

Dat is het eerste deel van het genezings-proces. De doorwerking daarvan naar de lichamelijke situatie is secundair. Primair is bewustwording van wat geschiedt door de Uitstorting van de Verlossende Kracht. Wanneer dit geschiedt zal deze Kracht zich verder dóórverbinden in de categorie van dat lijden, waarvan de eerste Hulp-vrager ontvanger is geworden. Ons zoeken naar bevrijding is aan alle kanten mens-verbonden.

Het is goed om ons te realiseren hóe verbonden wij met elkaar zijn in zowel de neergaande als de opgaande lijn. Waar de mens in opgaande lijn tot onovertroffen daad komt, komt dit ten goede aan allen. Maar in neergaande lijn - dus ongeluk en kwaad - zijn wij eveneens verbonden, omdat wij beide kwaliteiten in ons hebben.

VRAAG: Ik voel in het vragen stellen op deze bijeenkomsten in mijn eigen vragen (de enige die ik enigszins kan beoordelen) een lijn, zó, dat het ogenschijnlijk steeds verschillende vragen zijn, maar vandaag daagde het plotseling in mij dat zij alleen uiterlijk verschillen. De impuls die de vragen doet opkomen, is eigenlijk steeds op één en hetzelfde gericht en het is alsof de vragen in mijzelf vrij gemaakt worden door de hoge Aandacht die op alles en iedereen gericht is en die door het in ons ontstaan van de vraag ons steeds iets verder meeneemt, waardoor het Antwoord in een voorbereide bodem komt en zijn volle Werking kán hebben.

Zo wordt men zelf in het stellen van zijn vragen toch ook veel selectiever en komt men steeds minder tot het 'vragen'. Dit minder kúnnen vragen is natuurlijk heel iets anders als het niet willen vragen, omdat we het 'zelf' moeten kunnen verwerken, of welke meesterlijke uitvlucht we ook bedenken kunnen, dat we niet willen storen of dat 'Doorgeefster' het toch al zo druk heeft. Terwijl er juist dan in onszelf iets zitten kan dat we niet willen prijsgeven, willen we 'verder' kunnen. Zo komt men misschien uiteindelijk in het onuitgesproken vragen en Antwoorden van wat nieuw bewustzijn is?

ANTWOORD: Alle vragen - en vooral de levensvragen - kunnen nooit anders dan door het Leven zelf als Gods Therapie in ons worden opgewekt. Dit is juist de Werking van het Leven. Wanneer voor ons gevoel hier op de avonden een speciale Werking daarop ligt, komt dit door de attentheid bij ons, die zeker door de sfeer ontstaat en ons meer open maakt voor deze wisselwerking in ons, met het Leven zelf. En lost dit op zichzelf al veel vragen op en wordt daardoor onze bewustwording intensiever en ontvankelijker en voor de rechtstreekse Levens-therapie bevattelijker.

De ontmoetingen op deze avonden hebben zich zeker gekenmerkt door de spontaniteit van

een gehoorgeving, die zo geheel buiten de normen van gehoorgeving ligt. Het bracht ons immers in een beroering die geheel en al een privé ontroering werd en veel wat in ons leven meespeelt enige uren het zwijgen oplegde. Spontaan, de algemeenheden latend voor wat ze zijn en in eigen zuiver menszijn ons leven, ons lot te beleven.

Te voelen dat Leven iets heel anders is dan de herhalingsmethodiek van elke dag. Wanneer dit voor ons klaar en helder is, treft de lotswerking van leed en vreugde zeker niet minder. Maar het zal ons tot een mens-wording voeren, die niet door mensen wordt aangegeven als norm en vorm, die niet te voegen is naar de dorre herhalingsmethodiek, doch naar de intensiteit van een levensgang, die zich zal tekenen als éénmalig en daardoor te volstaan aan zijn opdracht als Mens. Wat ons de zin van ons tijdelijk vertoeven op aarde zal doen verstaan.

VRAAG: De werking van deze avonden in ons bestaat dus eigenlijk uit het afbreken van gewoonten en toestanden, die wij voordien dood normaal vonden, maar die ons nu niet meer kunnen bevredigen. Mogen we dan hopen, dat die 'ontevredenheid met onszelf' doorgaat, omdat ons geweten en ons verantwoordelijkheidsgevoel ook meegroeien?

ANTWOORD: De avonden zijn geen terreinen van afbraak, maar wekken in ons op tot een verandering in onze zienswijze, naar de enig steekhoudende in ons mens-bestaan. En toont ons de ware levensgrond. En kan alleen maar vrede brengen in ons leven. Aan ons dit tot realisatie te brengen in ons leven. Nimmer wordt de mens enige dwang opgelegd.

Zelfs in het trage evolutie proces wordt ons nog alle vrijheid gelaten. Ook tot aan de -ondergangs grens. Dan wordt echter ingegrepen en gered wat gered moet worden. Dat geldt zowel voor één mens, als voor de hele mensheid!

VRAAG: Leidt dit proces ons naar bewustzijnsverruiming, waardoor we die ontvankelijkheid gaan krijgen?

ANTWOORD: Het ganse evolutie proces voert tot bewustwording - en is niets anders dan specimen hiervoor. Maar ook dit vraagt ontvankelijkheid. Overschrijdt nu onze bewustwording de grens van de ik-ontvankelijkheid door levensinzicht, dan worden onze zielen ontvankelijk en worden we bruikbaar voor de dienende staat aan God.

VRAAG: Ik vind dat we zo heel vaak - eigenlijk bijna altijd - zo weinig als mens aanwezig zijn. Je kunt iets doen, daarmee bezig zijn; je 'ik' is steeds actief, maar dan kan er opeens een ogenblik komen dat je 'wakker' wordt en dan pas ben je er helemaal. Ik probeer wel er helemaal te zijn, want ik heb ervaren dat alles wat je doet dan in een totaal ander licht komt, ik zou bijna zeggen in een heel andere dimensie - misschien is dat een te groot woord - maar als ik er helemaal ben, dan is alles van mijn 'zijn' er ---

ANTWOORD: Je ziet de dingen anders en het is een ontzaglijk punt voor een mens, dat je naderhand denkt: waarom kan ik het nu niet behouden, wat was ik vrij, los, wat kon ik veel doen! Ik denk dat het ook erg individueel is; dat naar de mens die verlichtingen heeft gehad, dit zo sterk gaat doorwerken op het laatst, dat je zelfs zonder de verlichtingsmomenten in die hoge verantwoordelijkheid blijft leven. Dus het niet als een zaligheid ondergaat, maar te zijn in de volheid van de hoge verantwoordelijkheid; ook als het Licht van je af is. Weten dat het er is. En al was het er niet: zó hoor ik te leven!

VRAAG: Het is haast ongelooflijk dat men zo wordt ingezet. Dit brengt tegelijkertijd de grote opgave met zich mee om van minuut tot minuut trouw te zijn aan Omhoog, zonder loochening—wat de hele mens vergt. Wanneer het Koninkrijk Gods in ons is en dit bewust

gaat worden, dan valt er eigenlijk niets te vragen. Dan lost alles zich hierin op en blijft er een diepe blijheid over.

ANTWOORD: Wij worden er niet voor ingezet, maar ermee in opgenomen. Omdat we er zijn. De grote opgave voor ons is, onze tijd niet te verbeuzelen, maar gewetensvol de dag te heiligen in de dag-enscenering die God ons als lot heeft bereid, om het Koninkrijk Gods in ons te gaan beseffen.

- - -

2: *Wat is bidden?*

VRAAG: Mogen wij bidden en waarvoor mogen wij bidden?

ANTWOORD: De grote vraag is wat wij onder bidden verstaan. Het kan een regelmatige uitingsvorm van vragen zijn. Het kan ook een gewoonte of een plichtsvorm worden en dat is wel een heel slordige attentie voor de Allerhoogste.

Eigenlijk is er maar één vorm van bidden die in een onmiddellijkheid opstijgt - wanneer wij - waar dan ook om - in de allergrootste nood zijn. En dit is meestal woordeloos. Het is alsof op zo'n moment de mens alle mogelijkheid in elke vorm voorbij vliegt en regelrecht zich wendt tot de Enige die deze nood horen, begrijpen en oplossen kan. En of wij dit dan ook diep innerlijk weten.

Het antwoord hierop?

Laat ons voorop stellen dat het antwoord nooit anders kan zijn, dan een antwoord dat de hele nood tegemoet komt, maar dan op een manier die door ons dikwijls maar gedeeltelijk wordt gerealiseerd. En dus al onze vragen mee opneemt. Omdat het antwoord de hele mens omvat én zijn levensvervulling! En daarom in een doorwerkende hoedanigheid ons zal bijstaan tot de oorzaak van de nood zich aan ons verklaart en daardoor opheft.

VRAAG: God in een gebed vragen om afwending van het lot, bij iedere ramp zie je dat ook collectief gebeuren. Bij de primitieve volken worden offers gebracht om de goden gunstig te stemmen voor datgene, wat de mens graag wil. Het is dus een innerlijk verzet, een afweer tegen datgene dat God juist voor ons bestemd heeft, een 'nee' tegenover Gods 'ja'. Ik begrijp dat men niet mag vragen om afwending van het lot, maar mag men ook niet vragen om kracht dat te dragen? En mag men dan niet bidden/vragen om beterschap - in welke zin ook - voor een ander? Is het vragen om Opdraging voor zichzelf of voor anderen ook niet in zekere zin bidden/vragen?

Zo las ik in 'Vrijheid van het Bekende' van Krishnamurti in het hoofdstuk over de Liefde: 'Iemand die bidt kent de liefde niet' - dat gaat wel over bidden voor onszelf. Maar als men voor een ander mens - die men in nood ziet - vraagt, is dat dan óók liefdeloos?

ANTWOORD: Laat ons voorop stellen dat wij de vrijheid hebben alles te ondernemen, mits wij de consequentie daarvan maar willen dragen.

Wanneer wij aan God hulp vragen voor wie dan ook, dan zou dit inhouden dat het God aan aandacht voor de betrokkene ontbreken zou. Dat wij Hem daaraan moeten herinneren. Dat weten wij wel beter, nietwaar? Bovendien zijn wij God allen even lief. Waarom dan bidden en vragend bidden? Wel, het is omdat wij zelf in nood komen door de nood van de ander. Waaraan wij niets kunnen veranderen. En dit niet kunnen verwerken. En zo komen wij tot bidden, dat wil zeggen wij wenden ons tot een Macht, groter, wijzer en liefdevoller dan de onze (waar ook Krishnamurti op doelde). En vertrouwen daarop

Wij kennen allen wel de momenten van radeloosheid, van machteloosheid het niet zelf meer te kunnen, die tot dit roepen naar God hebben gevoerd.

En het meest waarachtige is als het woordeloos geschiedt, waarin tevens de overgave aan Hem is opgenomen --- ‘niet mijn wil, doch Uw Wil—’

De vraag komt op: waarom lijden en benauwenis voor de mens? Antwoord: Het is in wezen een doorbraak-proces, naar een heilzamer toestand voor de mens.

De Opdragingen zijn gericht op deze doorbraak-processen en gaan boven de gebeden uit. Want de kern van de Opdraging is: --- ‘Uw Wil geschiede’.

VRAAG: Is gebed spreken met God?

ANTWOORD: Nee, dat is het niet. Gebed stelt hoe dan ook condities. Spreken met God is wederkerige uitwisseling, naar de mens zijn allerbeste vermogen.

De noodtoestand die vaak tot bidden dwingt, ligt in een geheel andere sfeer.

Het spreken met God is van de allerverste intimiteit, van de allerverste innigheid en van de allerverste weerklank - voor ons.

VRAAG: Ik weet niet hoe ik God moet roepen.

ANTWOORD: Geloof u niet dat een mens tot roepen komt, tot spreken komt, omdat God het in ons opwekt? Dat het ogenblik gekomen is, dat het kan. En dat het daarom niet mislukken zal.

VRAAG: Maar wat is het verschil met het gebed? Hoe weet ik dat te onderkennen?

ANTWOORD: Omdat - zoals ik al zei- het gebed altijd condities stelt. Het gebed is altijd in vragende vorm. Maar de heilige spontaniteit uit het diepste van je hart, dat wordt altijd beantwoord.

--

3:

Over gebedsgenezing

VRAAG: Bestaat er genezing op gebed? Ik ben wel eens in zo'n kring geweest, daar werd ernstig gebeden.

ANTWOORD: Ik zal niet zeggen dat het niet bestaat. Maar zoals u het daar noemt is en blijft het altijd enerzijds een hachelijk iets. Ik zal u zeggen waarom: omdat er zeker wel wat wij noemen genezingen zijn, maar daar tegenover staan de duizenden en ongetelden die niet genezen worden door de gebeden.

En het woord genezen - vooral wat Jezus met Genezen bedoelde - dat is: de oorzaak van de ziekte van de mens oplossen, verheffen door Zijn heilige intentie, omdat Hij boven de menselijke evolutie uit was. Waardoor Hij dit kon. Dat is Genezen.

Een mens zou van elk verschijnsel van elke ziekte moeten weten wát de oorzaak is, voordat hij zich een beeld kan vormen dat hij kan zeggen: hij is beter, hij is genezen. Daarom is het allemaal - laten we zeggen - wel goed bedoeld, maar nooit steekhoudend in dat ontzaglijke proces wat er met de mens aan de hand is. Waarom hij zo is. Waarom het moment kan komen dat het uit hem wegtrekt, kunnen we allemaal niet zien, weten we allemaal niet. Ik geloof dat er niet één zo'n groot raadsel is, in alles wat wij zo in ons leven meemaken, als ziekte. Het is maar een tasten en zoeken en ploeteren om maar enigszins een tegemoetkoming hieraan te kunnen geven.

En - vergeet dat niet - de Enige die genezen kan, Die wordt de rug toegekeerd. Van de universiteit, van de medische wetenschap moeten wij het hebben.

VRAAG: Word je in feite niet altijd genezen?

ANTWOORD: Ach natuurlijk. Het hele leven is één genezingsproces. Opkomen, genezen uit je animale gebondenheden, biologische gebondenheden, enz. En die verlossing zullen wij allen stuk voor stuk doorleven, door eigen verbondenheid met God.

- - -

4: *Lot en Lotswerking*

VRAAG: Moet men altijd alles doormaken wat in zijn horoscoop staat? Is er geen mogelijkheid om hier boven uit te komen? Of staat overal een tijd voor?

ANTWOORD: Hoe zou een mens ooit zijn levenslot kunnen ontlopen? Waarvan de horoscoop een beeld geeft? Een door God gegeven beeld! Hoe zou daar iets in kunnen zijn dat daar niet voor ons eigen heil in verweven is? Ook onze vrijheid van wil, binnen de omvattende Wil van God. Hoe zouden wij dit Goddelijk plan voor ons - met onze kortzichtigheid van wordend mensenkind - maar eventjes kunnen doorkruisen? Hoe zouden wij eigenlijk enig ander oordeel kunnen hebben dan die de angst en de onrust ons meegeeft, innerlijk wetend dat wij toch immers afhankelijk zijn van die mysteriewerking!

En dit zouden wij dan maar in een menselijke formulering als een knoop in onze zakdoek mee dragen? Juist omdat het mysteriewerking is, kunnen wij alleen maar ondergáán. En dit ondergaan openbaart ons de Kern van ons Wezen! En dit maakt ons vrij van de angst en de onrust die is verwekt door gebrekkige mens-interpretatie van wat mysteriewerking is en voor de mens een mysterie blijft.

VRAAG: Is 's mensen lot hetzelfde als 's mensen predestinatie en waar ligt het verschil tussen lot en noodlot?

ANTWOORD: 's Mensen lot omvat de goede en kwade kansen vanuit het menselijk oordeel gezien. En zo komen we tot de scheiding lot en noodlot. In wezen is alles 'lot' en heeft de werking in zich om in samenhang met de predestinatie tot de voltooiing hiervan te komen.

VRAAG: Ligt er iets onvermijdelijks in de gang van de wereld?

ANTWOORD: Zeker is alles bepaald en dus gepredestineerd. Maar niet van de mens uit, doch van God uit. En dus ook in de tijd als lot voor de mens aanwezig - maar nooit bindend aan de tijds klok. Wel opgenomen in Tijdeloosheid, die de tijds klok van God is.

VRAAG: U zegt: wij leven de hele tijd langs het Leven heen, behalve wanneer we het moeilijk hebben. Is moeilijkheid dan een ingreep in ons leven die ons moet leren zoeken naar een punt van een belevens, die als men het eenmaal ontmoet heeft, niet meer kan vergeten worden en ons naar de wedergeboorte kan voeren?

ANTWOORD: Indien er echt nood komt, verandert onze levensinstelling en zoekt een houvast die ons er door heen moet helpen. Want dan zien wij dat onze dagelijkse levensinstelling daar volkomen ontoereikend voor is - en het is juist de belevens van de nood - die we in nood ons noodlot noemen - die dit bewerkt.

Het vaste punt dat wij dan zoeken is om vanuit ons innerlijk een inzicht in onze nood te vinden, dat dan helpt om ons lot te dragen. En het wonder is, dat wij dit vroeg of laat vinden. Zeker verlaat het ons dan niet meer, maar wordt als het ware een zielecontact met ons Wezen. Dat mede verder onze levensinstelling en levensgedrag bepaalt. Hetgeen op zichzelf de mogelijkheid voor wedergeboorte met zich voert.

Het is toch eigenlijk zo, dat een mens iedere dag anders is dan de dag er vóór. Er is dus een constant baren-proces met ons aan de orde, wat zó afgedekt werkt, dat het ons toch de vrijheid geeft om te denken dat wij in dit leven ons eigen gangetje gaan. We doen dat dan ook wel - zeker - maar iets anders voltrekt zich daar doorheen. En dat voltrekt zich als een kracht die zich als een kracht in de mens opbouwt, zodat wanneer in ons leven die vreselijke ingreep kan komen als een dodelijke slag, dat we wel staan te wankelen, maar toch nog blijven staan.

Dat is het resultaat van de dagelijkse baren-sweeën waarin wij leven, die met de onbenulligste kleine dingen geschiedt. Of je je brandt, of je ruzie hebt, of dat iets je niet lukt - of wat dan ook - ál die dingen groot en klein die als teleurstellingen zijn geënt, zijn eigenlijk een constante baren-swee naar een bepaald punt in het mensenleven, dat dan plotseling naar voren komt als een weerstand, als iets waardoor je een slag kunt dragen.

Zo zie ik het wedergeboren worden als een constant proces aan ons voltrekken. Het liefst zouden we de moeilijkheden ontlopen, als we ze zagen aankomen, maar ze wekken ons op, waardoor wij eigenlijk meteen de heiliging van het leven gaan zien.

Zo werkt het lot, zo is het bezig met ons.

VRAAG: Als je hoort over predestinatie, dan kan je twee dingen doen: of hard denken, daar kan je dagen met elkaar over zitten praten, óf je mond houden. Maar waarom wordt het dan gezegd? We kunnen niets, de tijdeloosheid van God is niet te begrijpen en we zijn toch gepredestineerd. Daar is geen responsie op.

ANTWOORD: Omdat de mens altijd met zijn verstand wil volgen of overtreffen wat God voor de mens serveert. Altijd weer zal het denken er op uit zijn, om Degene die dan het geheel in de Hand heeft, schaakmat te willen zetten. Het is voor ons een ontzettend ding, maar de erkenning van een Almacht in ons leven - kortweg gezegd een Hand boven de onze - die anders draait dan wij hebben uitgemaakt, kan op het moment zelf moeilijk en niet te begrijpen zijn. Maar later zien we dat juist die boodschap, die brief, die ingreep precies het goede voor ons is geweest. Waardoor ook het betere in ons naar voren kon komen.

Wanneer een mens merkt dat er maar Een is die in je hart kan kijken als het er op aan komt, dat je dit niet afdekken kan, dan komt er van ons uit ook aandacht en dat vindt elkaar en daaruit ontstaat een mysterie, dat je nooit - aan wie dan ook - kan meedelen. Maar dat zich in je verwerkt als een volkomen dienstvaardigheid aan wie of wat dan ook. Daar hebt u die kwaliteit van ons.

En dan bestaat het hele proces hierin: dat er steeds meer van je wordt áfgenomen. Zelfs de dierbare aanwezigheid van iemand. En dan kunnen wij zeggen: dat is wreed. Ja, het is ook eigenlijk wreed. Maar later moeten wij erkennen dat er toch weer iets in ons is gebeurd, wat nooit was gebeurd als dit niet in ons leven had plaats gevonden. En er eigenlijk een veel reinere, zuiverder verbondenheid komt met degene die ons afgenomen is, als dat er was toen die op aarde aanwezig was. Want de innigheid en de liefde die we kunnen hebben voor iemand die van ons is afgenomen, die kan van zo'n zuiverheid zijn, waarvan we nooit hadden gedacht dat wij die hadden. Maar het gaat ver, ver boven de verbondenheid uit die wij op aarde met elkaar hadden.

VRAAG: Houdt dit ook in dat je nooit enig initiatief moet nemen?

ANTWOORD: Het initiatief nemen verandert. Eerst neemt men initiatieven vanuit de stoffelijke verbondenheden, soms zeer subtiel. Maar toch geënt op de wederzijdse 'ik'-bindingen of eigen 'ik'-binding, tegenover situaties. Maar als een verandering in ons plaats gaat grijpen, dan heeft die verandering plaats door de initiatiefnemer die boven het 'ik' zetelt en het 'ik' neemt dan geen initiatief meer. Maar wacht af waar het moet dienen en waar het voor gebruikt wordt. Dát is de grote omwending die plaats vindt. En dan zullen de initiatieven altijd in die golfengte liggen van waaruit de verandering in ons plaats heeft gehad. Want wij zouden geen vrede hebben als we het van daar uit niet deden.

Als ik het op een beperkter niveau zeggen mag: we zouden wanneer iemand van ons weg is gegaan en ons dierbaar is, niet iets doen wat tegen deze mens in zou druisen. Laat staan als het geen menselijke verbondenheid meer is. Maar als wij in een verbondenheid komen met Diegene, Die voor ieder mens het beste voor heeft, dan kan je niet anders wensen dan geleid te worden en alleen initiatieven te nemen die in deze verbondenheid passen en voegen.

VRAAG: Soms vind ik het heel griezelig te zien wat een enorm egoïsme er achter onze daden steekt, ook al willen we het zo goed.

ANTWOORD: Maar elke 'griezeligheid' draagt een specimen in zich, dat het innerlijk - of wij het weten of niet - ontplooit. Helpt ontplooiën en naar de bestemming voert. Dat zal ieder mens in zijn leven zien. Wanneer een mens constant egoïstisch is - bewust - dan komt hij

op een zeker moment aan een volmaakte ontevredenheid. Het kan niet anders. Dan heeft dit gediend.

Zo lang wij zo sterk de scheiding maken van zondigen en niet zondigen, is het al mis. Want wat voor de een zonde is, is dat voor de ander nog lang niet. Zodat er nooit gegeneraliseerd kan worden. Maar we hebben zelf een peilingsgevoel. Een peilingsapparaat. En door te veel focussen naar anderen, vergeten wij dit apparaat te gebruiken en te plaatsen op onszelf. Een mens is zo ontzettend zeker van zichzelf, dat wat hij doet dat dat zo goed is en al is het dan niet zo goed, maar vooruit maar. Het is een vreselijk probleem wanneer je daarmee begint. Waarom? Omdat je altijd bij voorbaat jezelf al vergeeft. Je komt met tientallen excuses aan, ja maar, als hij zich niet zo driftig had gemaakt en als hij niet ---, enz.

En nu wil ik vooral de nadruk leggen op de innerlijke houding, niet op de uiterlijke geleerde en aangeleerde houding, maar op de innerlijke reacties. Dat is moeilijk, heel moeilijk. Maar het verlangen dat in je leeft, goedheid te richten op allen en alles en iedereen, dat kán voeren tot leerlingschap bij de Meester en dat is ook nu nog steeds van kracht. Want je ziet de hele mensheid maar wijzen naar elkaar: die doet dit en die doet dat, die is zus en die is zo - allemaal tegen elkaar in. Waarom? Omdat er een kolossale schuld is, waaraan we allemaal deel hebben, ons zelf in alles te ontzien en door te zetten wat wij willen en voor de ander de weg niet open te laten.

Dat is een massale schuld die alleen is op te lossen door een verheffing van onze maatstaf van liefde. Een mens is nog niet in staat tot die Liefde die boven liefde en haat staat. En gelooft u maar, dat wanneer we één stap die kant uit doen, dat er ongelooflijk naar ons toe wordt gewerkt. Als wij diep in ons mensenhart tot een conclusie zijn gekomen dat het eigen leven eigenlijk zo weinig betekent in een wereld met schepsels waar zo onnoemelijk geleden wordt en in ons hart voelen opkomen: het kan niet schelen hoe het mij gaat, als ik maar iets mag doen aan de algehele ellende. Dan moet u eens zien wat er gebeurt.

VRAAG: Dan is ook een fout niet zo belangrijk?

ANTWOORD: Er zijn geen fouten. Ze dragen altijd het specimen in zich van wakker worden. Het is onvoorstelbaar, dat elk mensenlot zó feilloos uitgebalanceerd is op een werking die óns specifiek treft, buiten iedere inmenging om van welk mens dan ook. We weten dit. En we zeggen van elkaar: hoe kan die zo van stag wezen of zo koud daar onder blijven! Wel, omdat de Werking hem zó danig treft: daarom! Dat is de Mysterie-werking. Daarom zei Jezus: "Oordeelt niet."

VRAAG: Wat bedoelde u met 'we staan altijd onder de hoede van ons lot'?

ANTWOORD: Het lot behoedt ons om niet te verzanden in de tijdelijke belangrijkheid. Het is het lot wat telkens plotseling opkomt en kleinere of grotere breuken bij ons teweeg brengt, waar wij de boel vast willen houden, waardoor wij niet verder kunnen gaan. Ik zeg er dan direct bij: dat het lot, dat - naar ik onmiddellijk aanneem - voor ons allen haarfijn uitgewogen ligt, toch vaak heel erg wreed is. Heel hard, vanuit de mensenhoek gezien, ja.

Maar we zullen altijd moeten erkennen dat niets zo radicaal werkt als het lot. En dat er in ons iets is wat dat alles doorstaát. Het is ongelooflijk wat een mens doorstaan kan, aan lijden, aan smart, aan eenzaamheid, aan gebrokenheid. Het is onvoorstelbaar, maar er is ook een kwaliteit in ons, die daardoor niet aan te randen is. Dus hoe het lot ook zijn werking doet - wat bijna onaanvaardbaar voor ons is - die kwaliteit komt vrij. Die brengt ons het ongehoorde van er niet in ten onder te kunnen gaan. Dat is de ene kant.

De andere kant - die toch altijd opnieuw weer de meest waardevolle is - is het openkomen voor het leed dat anderen lijden. Wanneer wij een zeer speciaal leed hebben ondergaan - en we zien dit bij een wild-vreemd mens - dan is hij ons na, zeer na. Dan zullen wij zeggen: probeer dit eens of doe dát eens of ga daar eens heen. Wat in jaren lange omgang met familie niet eens aan de orde kon komen.

Dat is de zegenkant van lot en lotswerking!

VRAAG: Konden we toch maar aan het aldoor bezig zijn met ons eigen bestaan ontkomen.

ANTWOORD: Het verlangen naar liefde en liefde-geven - maar dan geen liefde aan uitgezochte mensen, maar mensen-liefde - dát verlangen opent de weg tot een activiteit, waarin de tijd het onderspit moet delven omdat het echt is, blijvend en bij de innerlijke mens behoort. Wat bij ons mensen voor de hand ligt is een wonderbaarlijk mengsel van liefde, lust, egocentrische gerichtheid - we kennen dat potje soep op de kachel wel, dat borrelen kan - maar het gaat om die onpersoonlijke liefde. Dat is Liefde, zuiver, maar ik geloof niet, dat mensen dat voor het grijpen hebben. En ik geloof ook dat het nog niet kán, omdat we nog te veel biologisch verbonden zijn en dit een hele vreemde scheuring in ons teweeg zou brengen. Maar ik geloof, dat we dit wel geleidelijk aan kunnen ontvouwen, omdat ons lot, ons levenslot juist dáárop gericht is - om dát uit ons vrij te maken.

VRAAG: Is er verschil tussen leed je door medemensen aangedaan en leed dat je overkomt door ziekte, ongelukken, het sterven van dierbare mensen?

ANTWOORD: Ja- er is zeker verschil tussen dat leed waar niet aan te ontkomen is en leed dat mensen je aandoen.

Als van God uit - vanuit die eeuwigheidsbemoeiing - ons iets wordt aangedaan, dan kan je er niets tegen beginnen. De mens is weerloos. Maar het houdt altijd die direct goddelijke Werking in, de goddelijke therapie, die zegt je eens te bezinnen, die je losmaakt, waar je anders verward zou blijven staan. Hier is God bezig met de mens.

Bij het tweede zijn mensen met elkaar bezig - in een vernauwing - en ben je al gauw

geneigd om - bij wijze van spreken - het op de ander te verhalen. Je treedt in de verdediging, je voelt je gewond, beledigd.

VRAAG: Maar het is toch ook 'lot'? En die mensen zijn toch ook schepselen van God, door God geschapen, dus indirect wordt het je dan toch min of meer door God aangedaan?

ANTWOORD: Ja, het is moeilijk om ook dit mensengedoe - waar dus de mensensfeer tussen komt - als van God te herkennen en dat eist zeker een enorme waakzaamheid. Hoe reageer ik er op? Ben ik spontaan, echt, waarachtig. Wat staat er in de weg tussen God en mij - wat staat er in de weg tussen de ander en mij?

De eigenlijke werkzaamheid van de mens is zeer bepalend naar buiten gericht en is dus tijdelijk en voorbijstromend in de ruimte - met geen ander vergezicht dan de tijd nu eenmaal bieden kan. Dus zeer beperkt en zeer afhankelijk van de gegeven werkzaamheid.

De innerlijke werkzaamheid is een zo nu en dan naar binnen gerichtheid - door een of ander lotsgebeuren dat hem hevig aangrijpt en alles in de mens tot inkering brengt.

Zo is dan het Lot dat van buitenaf op hem inwerkt en tevens ook de uiterlijke werkzaamheid vraagt - tegelijk datgene, dat de treffende rol speelt innerlijke en uiterlijke werkzaamheden tot elkaar te brengen.

Maar niet alleen met ingrijpende gebeurtenissen, ook in de dagtoeren van de tijds klok van de mens, waar het de levende veer van is - en door de spanning de tijds klok laat lopen. Dit is dan de overbrugging die tot harmonie van de innerlijke en uiterlijke werkzaamheid van de mens moet voeren. Want het lot geeft een zeer nauwkeurige wisselwerking van buiten naar binnen en van binnen naar buiten.

Zo staat de mens onder de hoede van het Lot en het is zijn enige kans om niet te verzanden in de tijdelijke belangrijkheid. Dat is wat ons als mens nu en hier het meeste dient!

Maar nu wat betreft onze innerlijke dynamiek, die geen tijds klok kent, maar geheel gericht is op dát wat de mens uit de tijdelijkheid redt - en hem daardoor aan hemzelf onthult. is dit een hoedanigheid of een inmenging van een ongeziene Leiding uit de Handen van God? Of treedt hier toeval na toeval op om ons zó tot onszelf te brengen?

De overweldigende zekerheid waarmee alles met ons allen geschiedt, leert ons wel anders! Juist omdat het zo doeltreffend is voor de wording van de mens als mens. En is dan niets meer, maar ook niets minder, dan de ongeëvenaarde therapie van Gods Aandacht en Gods Bemoeyenis. Te heilig om door ons te kunnen worden gekend als een drogbeeld en te zeer verheven boven het denken van de mens uit, om te kunnen worden gekwalificeerd als gedachtenspinsels, ontstaan door toeval.

Zo liggen dan de verbondenheden van de mens uiterlijk en innerlijk. En van daaruit moeten de levensproblemen worden opgelost, want daar zijn zij de mens voor gegeven.

Iedere dag!

Want wat is een dag? Een dag is er voor ons om er in te gaan, aldoor maar weer opnieuw. Om vanuit een andere, diepere intentie er in te gaan. Want alles wat een dag brengt is heilig, omdat het een lots formering is die geen mens kan maken. Heel specifiek voor ons allemaal, voor de ene dit, voor de andere dat, met alle mogelijkheden, ondanks de tegenslagen, de zware ingrepen in ons leven. En wanneer dit zo komt - ook als het een grote verleiding is - dan met ons allerbeste 'ik' iets anders van zo'n dag te maken dan de gewoonte of sleurgang. Want die vliegt ons tenslotte naar de keel.

5:

Over reïncarnatie(over wat sterft en wat onsterfelijk is –
ons wezen, ons ik, onze ziel en onze geest)

VRAAG: Wat is reïncarnatie en wat dienen wij hieronder te verstaan? Telkens een nieuw leven met nieuwe ervaringen om tot volmaakte bewustwording te komen? En zijn er dan jonge zielen met minder ervaringen en oude zielen met meer ervaringen?

ANTWOORD: Reïncarnatie is geen herhaling van het tijdstramien, doch is een volheid van Gods tijden in de mens. Als geestelijke groei voortkomende uit de vrucht van het Tijdsleven. Ziel is niet jong of oud. Doch functie van het onsterfelijke in ons en dus primair gebonden aan het onsterfelijke in ons en dus primair gebonden aan bewustwording van het onsterfelijke in ons.

De ziel schikt en herschikt onze ervaringen - gelukkig of ongelukkig - naar een hogere bewustwording, dat waarachtiger inzicht meedraagt en mee helpt aan de mens-ording.

De ziel lost niet op bij het sterven van de mens in de zielesfeer, maar blijft met de Geest als zielefunctie verbonden, totdat reïncarneren is opgeheven.

De ziel van de mens is functie, die als het ware opwaarts en neerwaarts werkt.

Opwaarts als ontvankelijkheid voor de Geest, het onsterfelijke in de mens. Neerwaarts om wat van de Geest ontvangen wordt te verwerken voor het ik, de sterfelijke mens, voor zijn gang op aarde.

Het ik - de sterfelijke mens dus - kan zijn onsterfelijke geest niet benaderen. Wel kan de Geest het ik verheffen, wanneer het ik zijn autoriteit laat vallen en luistert naar de ingevingen, die via de ziel tot de mens komen.

VRAAG: Heeft iedereen gelijke kansen om verlost te worden en is daarom in dat geval het onderscheid maken tussen jonge en oude zielen verkeerd?

ANTWOORD: Ja, want mens-zijn betekent: reeds uit de biologische rangorde van schepselen te zijn verheven. Omdat de mens een ziel heeft en omdat de mens een 'ik' heeft, dat als denker en behouder van zichzelf functioneert en omdat de verbondenheid met zijn ziel hem de weg opent van het ik-principe tot het wij-principe te worden.

Nogmaals: zielen zijn niet jong of oud. Ziel is functie en is steeds aanpassend werkend in 's mensen levensgang, in het Leven, voor zijn volledige mens-ording.

VRAAG: Kinderen hebben dikwijls verruiming van bewustzijn, wat later echter weer wegtrekt. Is dat kosmisch bewustzijn?

ANTWOORD: Het bewustzijn van kinderen is tot het 7^e jaar aan de kosmische verbondenheid ondergeschikt, tot het 'ik' zich heeft gevestigd.

VRAAG: Indien een mens in zijn leven verandert door wat hij in zijn leven ervaart, dan is mijn vraag: kan het wezen van een mens veranderen? Of is het wezen van een mens veranderlijk en moeten wij deze verandering zien als ontplooiing? Is de mens in wezen al die hij zijn zal?

ANTWOORD: Nee, het wezen is volmaakt in zichzelf: 'Het Koninkrijk Gods is in de mens'! Maar de mens als tegenstellingen in zichzelf, namelijk het onvolmaakte ik, dát moet veranderen in volmaakte drager van het wezen. En dat is: te dienen voor het heil van alle anderen en al het andere in de Schepping. Waardoor we zien dat het wezen van de mens niet is wat hij zijn zál, maar wat het reeds ís.

Het diepste van het wezen van de mens is zijn Geest, die de verbinding met God is.

Wij zijn geen tijdswezens, tijdsverschijnsels, maar dragers van Gods verbondenheid met ons. Een verbondenheid die eeuwig is.

De mens is een wezen dat vanuit het Verborgene, Tijdeloze, in de tijd verschijnt en in de tijd zijn tijdeloosheid leert kennen en verstaan.

VRAAG: Er zijn bij de mensen zulke grote verschillen in mogelijkheden in aanleg - geestelijk en lichamelijk, zodat ik in de loop der jaren wel móest concluderen, dat een mens niet één keer op aarde is, maar meer kansen krijgt en in een volgend leven tot verdere ontwikkeling kan komen - tot hij klaar is en tot de volmaaktheid is gekomen. Tot op een gegeven moment de hele mensheid deze ontwikkeling bereikt zou kunnen hebben.

ANTWOORD: Het reïncareren - dus weer in het vlees komen - betekent dat er iets in dit vlees komt en dat iets, dat zijn wij. Wij zijn niet het vlees, wij zijn niet de lichamelijke, maar het is de lichamelijke die ons ten dienste is voor datgene in ons, wat zijn verbondenheid met deze aarde schijnbaar toch moet hebben. We kunnen het ook in de Inleiding over de 'Wet van Leven en Dood' lezen, waar gewezen wordt op een eeuwigheidsgebeuren wat de tijd als het ware even aanraakte, maar dan door de tijd onmiddellijk veranderd werd door deze aanraking, die van een totaal andere orde is dan de aarde.

Een mens kan niet hemels worden door telkens een aards proces te herhalen. Maar er is een verbondenheid. Er is een verbondenheid van de menselijke geest aan een aards tabernakel. Dat is al een mysterie op zichzelf, maar het is er. En we moeten het ondergaan. Wanneer nu de geest als kwaliteit boven de aardse orde staat - en dat staat hij - dan behoeft de geest van de aarde niets te leren. Maar de aardse mens, die met deze geest verbonden is, moet wél door dit aardse heengaan, zonder verloren te kunnen gaan als een aards product, zoals je in de natuur ziet, zoals we biologisch zien, zoals ook met ons lichaam geschiedt. Hij moet daarmee dus door deze aarde heengaan om - en nu komt het belangrijke - om die hele Schepping van God, waarvan het aardse zichtbaar is en het rijk van de Geest niet, tot een harmonie te helpen brengen—met God samen als het ware. Waardoor die bestemming van hemel en aarde zijn bestemming krijgt.

Als we nu de menselijke ontwikkeling zien hier op aarde - voor zover wij in de grijze oudheid terug kunnen zien - dan zien we de mens, of liever het mens-zijn, dóórkomen daar waar hij van het viervoetige rechtóp gaat staan. En dan gebeurt er wat. Dan gebeurt er dat er iets in de mens geschiedt wat in de plaats komt van het instinct, namelijk het denken. Zoals Teilhard de Chardin dat zo mooi uitdrukte: 'vanaf dat ogenblik kwam er een gans ander licht op aarde, want dit schepsel kon denken'. Maar zeer biologisch gebonden, nietwaar?

Nu heeft het denken een zeer merkwaardige functie en eigenschap; namelijk het is onbegrensd in het zoeken, wát het ook zoekt. Maar de biologische gesteldheid van de mens houdt het tegen. Dit proces waar het denken tot ongekende verlangens komt door de denkbron, is de biologische mens vreemd, maar hij ontkomt daar niet aan. En zo helpt dit denken deze ópgaande mens een langzame maar zekere overheersing te krijgen over zijn aardse, zijn biologische gesteldheid.

En dan brengt ditzelfde denken ons tot de - nu wordt het moeilijk - overtuiging dat het ingevingen krijgt, die niet van het denken zijn; die met een andere orde van doen hebben: de orde van de geest.

En de orde van de geest, daar hebben we de volheid van gezien in verschillende figuren - is niet 'ik alleen', maar 'wij állen'.

Dat is de essentie van onze aardse opdracht. En nu zien we dat de aardse mens, door telkens die aarde te doorwandelen, niet verder zou kúnnen komen dan tot het beseef van aardse, biologische natuur-ervaringen. Zoals onze dieren hebben. Zodat men door dit beseef - alles in grote lijnen getekend - ziet, dat er een algemene uitverkorenheid is voor het menselijke wezen, om de hemelse orde in harmonie aan de aardse orde te verbinden, voor de bestemming die de Schepper hieraan gegeven heeft.

VRAAG: Moet ik het dan zo zien, dat dit verschil in geestelijke ontwikkeling dus zo in elkaar grijpt, dat de één het voor de ander goed moet maken?

ANTWOORD: Geestelijk is er géén verschil. Er is verschil in verstandelijk vermogen. Er is verschil in morele levensopvatting, niet in geestelijke levens-opvatting. Maar de ene mens is als het ware meer doordrongen van zijn geestelijke verbondenheid dan de ander - daarin zien we gradatie. Er is een groot verschil tussen de primitieve mens en Jezus, om de uitersten maar te nemen - een zeer groot verschil.

Maar we kunnen gerust zijn. Want juist wanneer de geest door de mens heen straalt, hoe dichter deze mens dan bij de primitieve mens komt om hem te behoeden en te beschermen en mee op te nemen met de kunde van de geest, opdat hij hem niet overdondert met zijn meerdere geestelijke vermogens.

Want de eis van de geestelijke mens is: Liefde - voor alles en iedereen.

Het geestelijke kan het aardse omvatten. Maar het aardse kan het geestelijke niet omvatten.

VRAAG: Voegt de geest zich bij de geboorte bij de mens en verlaat hij bij de dood - verrijkt - deze mens, om daarna in het grote Mysterie op te lossen? Of ontstaat er bij de geboorte van een mens een nieuwe geest, die als een apartheid na de dood achterblijft?

ANTWOORD: Uitdrukkelijk zou ik willen zeggen, dat de geest van de aarde niets hoeft te leren. De Geest gaat dus niet rijker en ook niet armer weg. Geest is Mysterie en onberoerbaar door aardse gebeurtenissen. Geest wortelt in dat Ene wat zich geopenbaard heeft als Geest.

Het loslaten - het moment van wat wij noemen sterven en dood - dat moment is iets heel bijzonders. Daar is de hele aarde rijker door geworden. En wel omdat de levensgang van ieder mens in dat lichaam dat hij gekregen heeft, door zijn lijden en strijden de stof en de materie van dat lichaam totaal veranderd heeft. Zodat bij het afwerpen van dit aardse lichaam gevoeliger, hoger en bekwamer materie aan de aarde teruggegeven wordt, dan datgene wat het ontving om op aarde in te wonen.

Allemaal geven wij vroeg of laat de materie aan de aarde terug, veranderd en gelouterd. Waar het dan later weer uit opkomt en waar wij van leven. Dát is de rijkdom die door de geest - door de wérking van de geest - in dat lichaam tot stand is gekomen voor de héle mensheid!

Alles wat in de tijd verschijnt vergaat, heeft een kortstondig bestaan - wat het is, is het. Maar niet geest. De geest is niet aardgebonden, wel vèr-bonden. Dat is een groot verschil. De geest behoort tot alles wat niet door de tijd gemeten kán worden. Maar het enkele feit dat de gang van de geest op de aarde van elk mens zo different is, is een bewijs dat de uniekheid van de geest dit eist en bevestigt áls uniekheid.

En het zich terugtrekken van het lichaam? Wel, de mensen hebben er natuurlijk al het nodige over gefantaseerd, dat begrijpt u wel. Onze geesteswetenschappen zeggen dan weer 'dit gebied door en dan dat gebied door', enz. - dan ga je maar.

Maar geest gaat niet! Geest is!

Dat is een zijns-toestand. Daar staat hij mee voor het bestaan van God; daar is de geest in geworteld. Een prachtig beeld is dat die unieke geest die dit aardse 'gaan' volbracht heeft, dat die kan incarneren zoveel als hij wil, maar dan niet in die bevoegdheid, maar in een zijns-toestand van geven, zonder te nemen.

En een heel mooi beeld is de Jacobs ladder waar ze op- en neer gaan, om eigenlijk de essentie van de Hemel te halen en op aarde rond te delen.

VRAAG: Ligt het moment van geboorte, onze taak in het leven, onze dood, al vast voor we geboren worden?

ANTWOORD: Ja, in Gods bedoeling voor ons. Die ons duidelijk worden zal als we waakzaam zijn en 'ontwaakt' de eigenheid van ons wezen herkennen.

Wij laten ons altijd door de voorbijgaande dingen imponeren, alsof deze blijvende waarden met zich meedragen. En zien niet hoezeer wij gebonden zijn aan een herhalingsmolen van steeds weer dezelfde opvattingen. Indien wij beseften hoe iedere voorbijgaande dag nimmer meer voor ons terugkeert, zouden wij ook de diepere waarden van wat ons zo'n dag presenteert, leren zien en dan vanzelf naar ons eigen innerlijke wezen handelen en wandelen.

VRAAG: En wat als we ons van het leven beroven?

ANTWOORD: Wij kunnen ons niet van het Leven beroven. Alleen God schénkt Leven en néémt Leven.

Wat wij doen door wat hier 'leven beroven' wordt genoemd, is onze levenssituatie ontvluchten, die wij niet meer aankunnen. Tenminste, dat denken wij dan. En wij offeren ons lichaam, ons instrument, dat hier in deze levens dimensie op aarde nodig is voor het opnemen van ervaringen, nodig geacht voor onze bewustwording van ons wezen.

Maar dit is geen 'Levensberoving'. Leven kan niet vernietigd worden, wel lichamen.

De zelf-moordenaar - of welke moordenaar ook - moet door dezelfde dood heen als wij, naar de Opstanding door Genade!

VRAAG: Waarom zijn wij zo doodsbang om dood te gaan? Wat gebeurt er dan met ons dat dat instinct tot zelfbehoud al zo vroeg en met die kracht ons leven verwingt? Moesten wij niet beter 'weten'?

ANTWOORD: Dat is zeer individueel. De een is bang en de ander vindt het een uitkomst. Zeker moeten wij beter weten! We wisten toch ook niet waar we waren voor onze geboorte? We hebben toch altijd zo geleefd, alsof ons dit niet aanging?

Maar het ik is fel op zijn domein gesteld en moet dit prijs geven wanneer het grote uur slaat. Welnu, laat dit ons tot troost zijn, dat ongetelden ons voor gingen en het behoort bij ons mens-bestaan. Dus wel overwogen en goed geleid door God, die ons ons Leven schonk. Ons Leven, dat ons beschermend en stuwend naar ons wezen terugvoert. Waardoor het wezen van de mens veilig wordt gesteld voor welke aanslag dan ook, die ondergang of vernietiging zou betekenen (zie 'inleiding over 'Het gebod van het Leven').

VRAAG: Waarom heeft God de mens geschapen? Waarom zijn er mensen?

ANTWOORD: De indrukken die wij als mensen over ons bestaan hebben zijn nogal zeer beperkt en bestrijken over het algemeen de lopende acties en reacties van onze opvattingen over ons lot. En deze staan onder de invloed van een typisch kenmerkende zelfhandhaving, in grovere of fijnere nuances, van de ik-kern.

De mens heeft echter nog zijn wezens-kern. En het is alleen met de wezens-kern dat wij het wezens-echte zouden kunnen benaderen om een antwoord te vinden op dat wat ons wezen

- het-altijd-blijvende - betreft. Wanneer wij nu ons wezen gans en al willen gaan inzetten, moeten wij vrij komen van de overheersing van onze ik-structuur, om ons wezen te leren kennen en bewust tot activiteit te brengen, voor entree in het wezens-echte. Dat dan de verbondenheid met God inhoudt.

Dit betekent dat wij een grote verandering in ons zelf tot stand moeten brengen, om ons wezen de leiding te geven in plaats van het ik. Waardoor het ik zijn enig juiste plaats vindt. Nu is het wezen van de mens nimmer op zelfhandhaving gericht, zoals het ik, doch juist op offerbereidheid en op overgave aan God.

En dit verklaart het mysterie enigzins, waarom wij er zijn. Want ons wezen zoekt zijn geborgenheid in God en nergens anders in. Zodat het 'waarom we zijn geschapen' geen ander uitzicht geeft dan even mysterieus in God op te lossen, als door Hem te zijn ontstaan. En dit zij de mens genoeg!

 Het feit van het ontstaan van de mens, moet - gezien zijn uiteindelijke bestemming - uit Liefde geschied zijn. Een Liefde, die boven het mens-liefhebben uitgaat. Waardoor we geaccepteerd worden zoals we zijn!

 De concreetheid - het feit dát we geschapen zijn - dat wij betrokken zijn in een wereld die als het ware toegevouwen is - een volmaakte toegevouwenheid, waarin God de mens een plaats heeft gegeven, ons allemaal - dit maakt dat wij niet kunnen zeggen: dát werk is belangrijk, of dat. Het is allemáál niet alleen belangrijk, maar het is ons allemaal gebracht als persoonlijk deel hebben in het ontvouwen van de Schepping. De enig ál-omvattende concreetheid van het mens-zijn, van het mens-bestaan. Niets is meer, niets is minder - maar het is allemaal heilige opdracht. Laten we ons hier wel op bezinnen!

6:

Over Levenswetten

VRAAG: Wat is onze taak tegenover de jeugd, waar de kiem al gelegd is om scheef te gaan? Tegenover hen die door een tekort aan liefde of aandacht overgaan tot geweld en criminaliteit en tenslotte in de gevangenis belanden? Hoe moeten zij opgevangen worden?

ANTWOORD: Wij hebben voor alles een taak tegenover onszelf. Wanneer wij daarmee in het reine zijn, zullen we zeker in het reine met onze kinderen komen. Welke kiem daar dan ook ligt van scheef of recht gaan. Al te veel wordt van de kinderen een houding verwacht, waar de ouders zich soms zelf niet staande konden of kunnen houden.

En dit is niet te camoufleren. Wanneer wij ons dan toch maar als ouders het recht toe eigenen eisen aan de kinderen te stellen waar wij zelf faalden, kan dit geen gezag in zich dragen dat vruchtdragend voor het opvoeden van kinderen zou zijn.

Wat het opvangen van deze mensen betreft: dat is en blijft vaak een afleidingstactiek ons met dergelijke te bemoeien. Te lang heeft de mens zich zelf gepasseerd in een vreemde zelf-verheffing, alsof zijn leven voorbeeldig genoeg zou zijn om zich met de maatschappelijke destructieve toestanden en destructieve mensen te bemoeien. Alsof hij aan die destructies niet mede schuldig was!

Werkelijk, indien de z.g. gave mensen zich dit eens voorhielden, zouden zij weten dat alleen door zelf te beantwoorden aan de Levenswetten van waarachtige en zuivere levensinstellingen, hij heel wat positiever hulp zou brengen dan in het systematiseren zus of zo van hulp die hem niet eens eigen is, als opheffing van deze nood.

De mensverbondenheid is zo intens diep, dat het veranderen van één mens in eigen levensinstelling naar de waarachtige verantwoordelijkheid, ten goede voor allen zou werken. Juist door de Levenswetten, die al het goede behoeden en brengen waar het nodig is.

VRAAG: Als u spreekt over onze levenshouding die eigenlijk niet voor 100% de onze is, maar meer berust op een aanpassingssysteem dan op de levende werkelijkheid, dan moet ik er aan denken dat wij van kindsafaan al in een houding van aanpassing gebracht worden, waardoor onwaarachtigheid inwerkt. Hunkeren niet veel mensen naar verlossing van deze oneerlijkheid en kan misschien alleen door Gods genade deze verlossing in ons voltrokken worden? Als we in beroering gebracht worden?

ANTWOORD: Zeker zal onze hunkering naar bevrijding van de ingewortelde aanpassing een roep om Hulp zijn aan de Enige die ons helpen kan. En zal dit de omstandigheden verwekken waar wij reeds kunnen beginnen: met aanvaarding van de consequenties. Consequenties die nooit het onmogelijke van ons eisen.

Juist de aanpassing van onze levenshouding aan de tegen ons gemoed in druisende verhoudingen, eist op de duur het onmogelijke van ons. En brengt ons in omstandigheden die ons leven zó moeilijk gaan maken en daardoor zwaarder doet zijn dan nodig is.

VRAAG: Kunnen we zelf altijd weten of we waar zijn, of houden we onszelf ook wel eens voor de gek?

ANTWOORD: Het is inderdaad een grote moeilijkheid om in jezelf te zien of je waar, waarachtig bent - of niet. Niet naar de wereldse maatstaf gemeten, of je aardig bent of 'goed', maar of je wáár bent tegenover de ander. Want daarop komt het aan.

VRAAG: En door het waar zijn krijg je dan juist de wisselwerking die waarschijnlijk voor jezelf nodig is?

ANTWOORD: Wanneer je waar bent, dan ontstaan er allerlei wisselwerkingen en weerstanden, dat is de aanranding van het onechte. Het werkt onmiddellijk. En de maatstaf is de mens zelf. Daar kán verdriet en lijden uit voort komen, maar het lijden van onwaarachtig-zijn is veel erger. Dat vreet je op van binnen.

VRAAG: Levenswetten - zijn die iets wat de mens weet door intuïtie?

ANTWOORD: Door ervaring in ieder geval. Als ik mijn hand in het vuur steek dan brand ik mijn hand, dat zijn de natuurlijke levenswetten. De levenswetten op het zielegebied kunnen leiden tot grote ontsporingen van de verbondenheid van de ziel en het denken. En dat vraagt een intense her-oriëntatie, om tenslotte enigzins in te kunnen zien wat ons leven op aarde eigenlijk betekent en we proberen wáár en waarachtig te zijn.

VRAAG: Een mens dwingt zichzelf steeds verantwoording af voor zijn eigen daden en nu vind ik het zo moeilijk: waar is de menselijkheid wat voor allen goed is en waar is het aardse wat je kunt verbeteren, waartegen je moet vechten?

ANTWOORD: Dat is niet zo moeilijk om te onderscheiden. Alles wat succes is voor het 'ik' is aards. Maar wel moeilijk is het om het te doen. Waarom? Omdat de ingraving van jezelf in je eigen 'ik'-structuur een buitengewoon iets van je vraagt. Dat is: je te kunnen distantiëren van jezelf! Hoe dikwijls heb je niet dat een grove fout die je aankleeft, je eigenlijk door een ander wordt gezegd - omdat hij volkomen in je blinde vlek valt.

Dus dat distantiëren van jezelf, dat ontstaat eigenlijk alweer uit een verlangen om het toch tot een gaafheid te brengen. En áls er niet gezegd zou worden dat wij mensen in onze strijd

- in die strijd, die u noemt - niet constant geholpen werden, nou ja, dan haalden we dat niet! Het overrompelt je, je bent er in gedompeld, je bent al uren op de verkeerde weg terwijl je loopt te denken over de goede weg. Zo vreemd gaat dat.

Maar het verlangen, daar gaat het om.

Het verlangen om in zuiverheid, echte zuiverheid te mogen leven. En dan bedoel ik niet de zuiverheid van een rein-leven beweging, maar ik bedoel: zijn, zoals we zijn.

Wat willen wij God wijs maken? Er is toch niemand die zó in ons hart kan kijken. Dat kan toch geen mens? Wat willen we dan voor een figuur ophouden? Dwaasheid.

Maar zijn, zoals we zijn, zonder enige opmaak, dát is zuiver leven en daar behoeven we ons niet voor te schamen.

VRAAG: Maar het is zo moeilijk in het leven met anderen om werkelijk wáár te zijn. Dan word je niet begrepen of er komen andere nare dingen uit voort.

ANTWOORD: Dat wat wij in de ander ontmoeten is hetzelfde Leven waar wij respect voor hebben op te brengen en wat we niet met schijn of schijnheiligheid moeten benaderen. Wij willen zelf immers ook niet bedrogen worden, door wie dan ook. Ik weet dat we flink te keer kunnen gaan als ons de waarheid gezegd wordt, zeker. En het is laf om te bukken voor het onware, voor vaak de meest onbenullige zaken.

Want het Leven zelf in ons accepteert dit niet en werkt dóór bij ons. Met andere woorden: wij bouwen ons een schijnleven op en verliezen het contact met het heilige Leven in ons. Dat is onluistering!

Leven met anderen is moeilijk, alles in het leven is moeilijk als je het ernstig meent. Maar het is niet onmogelijk. Het is zo kras dat gewoon in de volksmond bekend is, dat iemand op wiens woord men aan kan, bijna altijd wordt gemeded. Maar iedereen zegt dan wel: het is een vervelend mens, maar je kunt op hem aan! Dat bedoel ik met die in- en uitwisseling: je façade neemt het niet, maar wat écht in je is, dat neemt het wel. Dat herkent en erkent.

En daarmee is er vertrouwen en verdwijnen troebele verhoudingen, die tot plotselinge uitbarstingen leiden. Zijn zoals je bent, dát kan een zegen zijn.

Waarom wordt zo de nadruk gelegd op ‘houd de menselijke waardigheid in het oog’? - want geen mens op de wereld ontkomt aan de Hand die hem leidt en voert naar waar hij heen moet. En dat is wat persoonlijk zo’n ontzettende strijd geeft. Dat is die vreemde gewaarwording van een werking in je, waarbij je een slag in de lucht maakt als je het wil grijpen.

Onontkoombaar voelen wij een Aanwezigheid die zegt: ‘Zó en niet anders!’ En als wij in onze groei, in onze bewustwording dit gaan zien, dan gebeurt er wat, want dan zie je je afhankelijkheid. Je ziet de weerloosheid tegenover dat Gezag én je staat verstomd over die intense bemoeiing die er met je is. Omdat je weet dat er tot diep in je hart álles wordt gezien wat er in je omgaat. Dat het godsonmogelijk is je hart af te dekken voor die Bemoeienis.

Wat is het eind? Dat je je als een kind laat leiden en dan is het gevolg dat er een totaal andere wereld voor je open gaat, waarin die compromissen en al dat gedoe helemaal geen moeite meer opleveren, helemaal niet! Omdat je weet dat als je dat niet doet tegenover je naaste, je hem de allergrootste dienst bewijst, wat voor explosies er ook komen. Die worden wel weer opgeruimd.

VRAAG: Toen ik laatst een stel mensen dat diep in de zorgen zat te hulp kwam, kreeg ik na enige tijd zo’n gevoel van ‘waar ben je nu toch eigenlijk mee bezig, doe ik er wel goed aan?’ Maar tegelijk kwam er de gedachte bij me boven: ‘maar wanneer we altijd met onze

handen overal afblijven, hoe zouden we dan ooit onze medemens leren dienen?' Ik kom daar niet meer uit, wat moet ik doen?

ANTWOORD: Als wij er af blijven uit het motief dat wij niet weten of wij goed doen door in te grijpen - als we dat inzien en daar naar zouden luisteren, dan kwam er Verlichting, met een hoofdletter. Want dan gaven we onze ijdelheid en geldingsdrang om te helpen prijs voor het vraagteken: ik weet immers niet wat er met deze mens geschiedt, waarom en waartoe zit hij in die situatie? Dat weten wij immers nooit.

En zo'n innerlijke waarschuwing kan je ook helpen eerst eens diep in je zelf te gaan graven naar de beweegreden, waarom je zo nodig de ander ondersteunen moet. Want het is zo, dat de inzet van een mens voor iets dat hem grijpt, hem beroert, waarvoor hij zijn offers brengen moet, nooit een succes voor het 'ik' meebrengen zal, maar rechtstreeks vanuit het hart gebeurt—waar en waarachtig!

En wanneer een mens tot volheid komt, des te meer ziet hij de volheid van het Leven en gaat hij de werking zien. In ieder geval zie je altijd achteraf dat leed inzicht geeft, dat moet je erkennen! Ook verbittering vaak, maar ook inzicht.

- - -

7: *Over slapen, dromen en wakker liggen*

VRAAG: Wat veroorzaakt de slaap en wat is de oorzaak van dromen?

ANTWOORD: Slaap is het overgaan van het menselijke bewustzijn van het dag-ritme in het nacht-ritme en als zodanig geheel doortrokken van de dag- en nachtzijde van de Kosmos. Het menselijk leven is hier geheel op afgestemd en zou - indien de mens niet werd beïnvloed door zorgen en spanningen - eveneens in hem voltrekken op een normale wijze. Het zich openbarende Leven kan zich dus op tweeërlei manieren aan de mens geven. Zodanig, dat het hem overdag bewust doet zijn van het leven en 's nachts dat het de mens op een volkomen andere wijze in zijn omvatting houdt. En op subtielere wijze beïnvloedt.

VRAAG: Waarom is de ene mens veelal in droomtoestand, terwijl de andere een volkomen rust geniet?

ANTWOORD: Dromen is de natuurlijke doorwerking van de manier waarop de mens zijn reacties op het leven geeft. En bedient zich van beeldingen om deze reacties te versterken of te ontladen. De ene mens is zich bij het ontwaken hiervan bewust, de andere niet. Maar allen ondergaan wij deze werkingen.

VRAAG: Naast het afreageren van spanningen in angst- en wensdromen kunnen er toch ook nog andere dromen zijn, zoals symbolische en profetische? Bij de symbolische dromen wordt vaak in symbolen gedroomd die de mens in zijn waakbewustzijn niet eens kent en die dan volgens Jung gevonden kunnen worden in de symbolentaal van de oude Wijsheid. Wanneer de mens dan tot verstaan komt van deze symbolen en daardoor van zijn dromen, is dit toch zeker bedoeld als hulp bij zijn bewustwording?

ANTWOORD: Dromen zijn maar één facet van de werkingen die de mens ondergaat voor zijn mens-wording. Symbolische en profetische dromen zijn eveneens voortgezette werkingen in de mens en worden ontladen van uit de ziel van de mens als het 'geweten van heden', dat nog in de tijdruimtelijkheid zijn beslag moet worden gegeven. En dus als toekomst voor hem in de tijd ligt.

Zo zijn dan wat genoemd wordt wens- en angstdromen een uiting van het 'ik' en de profetische dromen een ziele-uiting. Symbolisch zijn ze allen. Want de droomwerking moet zich wel bedienen van beeldingen die voor de mens meedragen wat de werking beoogt.

Het gevaar van te speuren in de symbolentaal der oude Wijsheid om tot het kennen van het symbool te komen, ligt voor de hand. Omdat het niet gaat om het 'kennen', maar om de werking, die alleen bewustwording tot stand kan brengen. Want kennen geeft kennis. Maar bewustwording geeft wijsheid.

VRAAG: Wat is de functie van de ziel in onze slaaptoestand? Is het mogelijk door meer te letten op dromen en andere aanwijzingen, bewuster te worden van de zielewerking en daardoor meer leiding te krijgen in ons dagelijks leven?

ANTWOORD: Voor de werking van de ziel is er geen onderscheid tussen slapen en waken. Alles wat de mens doormaakt in zijn dag en nacht dromen zijn dienende om hem te helpen. Doch de droom moet zich bedienen in zijn kennis geven van beeldingen die vaak inferieur zijn aan de werking van de droom. Daar de mens nu eenmaal niet ontvankelijk is voor de rechtstreeksheid die de droom als werking geeft.

VRAAG: Eens is hier gezegd: "naar mensenmaat gemeten staat de mens tussen de poorten van de dag en de nacht." Nu is het zo wonderlijk als de mens er over nadenkt, dat men het intreden van de slaap - een moment dat je nooit bewust beleeft - de poort van de nacht doorgaat en het altijd een geheimenis blijft wat men als wezen beleeft in de tijd dat het lichaam rust en als het ware onbewust de aan het lichaam eigen arbeid voortzet. Elke avond gaat men maar gerust de poort door, er onbewust op vertrouwend dat men de andere morgen de poort van de dag weer doorkomt. De dag, die door de veelal onbewuste beleving van de mens nooit echt volledig Dag is.

Meestal is het enige wat we uit de nacht in ons z.g. waakbewustzijn meebrengen onze dromen, dat eigenlijk ook alweer zo geheimnisvol is, want waar en hoe beleefden we hetgeen we droomden?

ANTWOORD: De poorten van de dag en de nacht zijn een kosmisch verschijnsel, waar de mens mee in betrokken is in alle graden van bewustzijn - ook en vooral - de organische ordening van het lichaam. Wanneer het natuurlijk geschiedt. We geven er ons aan over en vinden het doodgewoon de dingen waar we mee bezig waren weer precies zo terug te vinden bij het wakker worden. Het is een groot wonder, dat we iedere dag opnieuw weer ondergaan.

Dat wat wij dromen noemen, ervaren we in ons bewustzijn. En bewustzijn is een toestand in de mens van reactie op wat het Leven ons biedt. Daarom is zeker elke droom voor elk mens die de droom doormaakt, belangrijk

Want dat wat de nacht voor de mens biedt, is ontspanning en verwerking van datgene wat door de mens in zijn bewustzijn overdag is opgenomen.

Alles onder de Wet van Behoud.

VRAAG: En wanneer men die uiterste waakzaamheid betracht om de menselijke Geest te ervaren als de kern van 'te zijn' - en tot een staat van bewuste arbeidzaamheid komt in de Schepping, zal zich dit ononderbroken voortzetten voorbij de poorten van de dag en de nacht? Een continu bewustzijn - dus onafhankelijk van de waak- of slaaptoestand van het lichaam - dat hem dan alleen in de waaktoestand kan en moet dienen bij die arbeid?

ANTWOORD: Wel, de kern van ons 'zijn' bepaalt niet alleen onze toestand tussen de poorten

van de dag en de nacht, maar leeft daar ver boven uit. Omdat de Geest - die de kern van onze menselijkheid is - geen tijdsverschijning is. Maar de mens in alles behulpzaam is, in wat wij dan noemen de menselijke voltooiing van onze tocht op aarde.

VRAAG: Wordt ook naar deze toestand verwezen door de Bijbelwoorden in Openbaringen 2:11 en 20:6, namelijk 'Dat over deze de tweede dood geen macht heeft'?

ANTWOORD: Zeker overwint de Geest van de mens de tweede dood - die is: ondergang in de stoffelijke wereld.

VRAAG: Wat betekenen nachtmerries, die zo iedere keer weer terug kunnen komen en je in de slaap dikwijls doen huilen van ellende en waar je dan later toch niet achter kunt komen wát het te zeggen heeft gehad. Dat telkens terugkerende dat móet toch iets te vertellen hebben, waarom kom je er dan niet achter - dat begrijp ik niet.

ANTWOORD: U zegt nu: ik kom er niet achter, maar ik zei al dat dit een werking bij ons heeft. En een werking heeft een resultaat! Het hoeft dus niet het resultaat te zijn in de zin van: o, die nachtmerrie betekende dit - want dat is zeer negatief. Maar er is een werking.

Als een kind de mazelen krijgt - die hebben we allemaal gehad - dan ziet het er monsterachtig uit, maar het is een enorm opruimingsproces. En dan kunnen we wel zeggen: maar waarom zit dat kind nu zo vol vlekken? wat zijn die vlekken nu eigenlijk - maar dat is niet van belang. Het schoonmaak-proces is van belang en nu zijn de werkingen in ons altijd zo, dat die gericht zijn op de volle waarheid in de mens. Waarom kunnen we soms ineens zeggen: ja hoor eens, daar doe ik niet aan mee, als wij merken dat het niet verantwoord is? Dat is een capaciteit die zich van binnen gevormd heeft, hóe, dat weet ik niet!

VRAAG: Maar in de droomboeken - en in de psychiatrie - kan je toch de betekenissen vinden van de beelden die je droomt? En u zegt dat het voor iedereen wat anders moet betekenen.

ANTWOORD: Laat ik het beeld van de zee nemen. In de psychologie zal dit het archetype van de Eeuwigheid genoemd worden. Dromen over de zee is een hunkering naar de Eeuwigheid. Nu kan, wanneer een primitief mens en een hoog beschaafd - ik bedoel innerlijk primitief en innerlijk beschaafd - mens, beide over de zee dromen, de verklaring voor ieder van binnen helemaal anders zijn. Want voor de een kan het hevige verlangen naar de verbondenheid met de Eeuwigheid een hunkering naar meer bewustwording en innerlijke groei zijn, terwijl het voor de primitieve mens bijvoorbeeld een verbondenheid met een mens of een toestand is.

Dus de reactie, zoals het op ons werkt, is in de grond: zoeken naar verbondenheid met het ongreepbare - om het zo uit te drukken. En dat is voor de ene mens dit en voor de andere mens dat.

VRAAG: Kan die werking ook negatief zijn, zodat je de hele dag rondloopt met het idee: hoe heb ik dát nu kunnen dromen? Dat overkomt mij nog al eens.

ANTWOORD: Nee, de werking is altijd positief. Omdat wij in dromen - en dat weten wij allemaal wel - niets zelf kunnen doen. Daar wordt het ons gedaan!

We denken bijvoorbeeld - dat hebben we allemaal haast wel eens gehad - dat we kunnen vliegen en ineens pats boem, daar vallen we, of iemand grijpt ons. Ik neem dit beeld omdat we daarin denken dat we 't zelf doen. Maar dan gebeurt daar iets, waardoor wij vallen. Wanneer dus de belevenis overdag - laten we zeggen dat wij iets heel ernstigs doormaken - ons ineens in een enorme verdieping trekt, dan zal dit in het andere leven in ons - wat we

dan 's nachts beleven - niet alleen een stempel op ons afdrukken, maar een werking teweeg brengen, die we nodig hebben in verband met de slag die we ondergaan. En ook dát komt weer in beeldingen, die het meest tot onszelf spreken. Spreken is eigenlijk niet juist, maar die het meest in ons bewerken. Zoals je een medicijn inneemt!

VRAAG: Wilt u iets zeggen over slapeloosheid?

ANTWOORD: Mensen zeggen 'ik slaap niet, ik hoorde de klok half drie slaan.' Men ligt er op te wachten, komt in een vreemde situatie. Wanneer gezegd wordt er niet op te letten, zeggen ze: 'ja, maar ik ben wakker en dan hoor ik de klok.' En men denkt niet verder meer te kunnen. Maar het is zeldzaam waartoe mensen in staat zijn, drenkelingen die soms dagen op de oceaan blijven rondrijven en wakker blijven.

Alles heeft een diepe zin, ook niet slapen. Zouden we maar denken: 'dat wil ik doorlijden, wát er ook komt', dan zou de rust in ons eerder terugkeren.

8:

De Wet van de Liefde

VRAAG: Het hoogste gebod voor de mensen is: 'Heb uw naasten lief gelijk uzelf en God boven alles.' Welke mensen zijn in staat werkelijk lief te hebben? Op de een of andere manier moet dat voorgehouden worden, van jongs af aan. Zou opvoeden in wezen niet moeten zijn: leren liefhebben, leren eerbied hebben voor elkaar, voor al het geschapene?

En als we zelf niet weten wat waarlijk liefhebben is, hoe kunnen we het dan aan de kinderen leren?

Het gaat in de wereld toch om de liefde, de aandacht. Alle nood bij de mensen is in wezen terug te voeren op gebrek aan liefde. De gruwelijke misdaden die dagelijks om ons heen gebeuren, lijken voort te komen uit die geestelijke nood; ook de menselijke eenzaamheid, kortom alle nood, alle excessen op allerlei gebied ontstaan door gebrek aan liefde. Zou opvoeden dus alleen maar kunnen zijn het voorhouden van het gebod: heb uw naasten lief gelijk uzelf en God boven alles? Maar wie kan dat werkelijk?

ANTWOORD: Dit gebod is zeker van een omvang, dat alleen reeds de ganse nood van de wereld geheel en al zou oplossen, wanneer het serieus door de mens zou worden opgevat. Alleen al als aanzegging van de mogelijkheid in de mens.

Liefhebben - wel te onderscheiden van de stromen van genegenheid die we elkaar toezenden en zeer onderhevig zijn aan ons vóór of tégen in elkaar.

Wanneer we serieus deze aanzegging in ons leven mee opnemen, dan is zeker te verwachten dat dit tot een overbrugging zou voeren van de vele scheidingen die zo veel ellende en nood over de mensheid brengt. En dit als vrucht zou brengen: het kunnen liefhebben zoals dit gebod bedoelt, omdat het als kiem in ons aanwezig is.

Vanzelfsprekend trekken wij dan de opvoeding van onze kinderen in de enig juiste sfeer van wat Jezus bedoelde.

VRAAG: Maar als je ook niet van jezelf houdt, als je jezelf zelfs haat?

ANTWOORD: Dan zouden we misschien de nadruk anders kunnen leggen: heb dezelfde zorg door dik en dun heen, die je voor jezelf hebt - of je jezelf nu liefhebt of haat, heb die zorg voor een naaste.

Daarnaast zou ik dit willen zeggen: dáár waar de mens mankeert, staat God.

VRAAG: En God zeide: “Laat ons mensen maken naar Ons Beeld, als Onze gelijkenis, opdat zij heersen over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde—”

Draagt dit beeld van het ontstaan van de mens voor iedere tijdsperiode een specifiek eigen boodschap en wat is voor onze tijd van nú de boodschap die het inhoudt?

ANTWOORD: De boodschap voor deze tijd is dat de mens zich tot een bewustzijns-status heeft ontwikkeld, waarin hij verleden en toekomst in het oog kan vatten, als zijnde een geheel vanaf zijn oorsprong tot aan zijn bestemming!

Verleden als involutie voor bewustwording, van waaruit een ondoorgrondelijke werking in een niet te beïnvloeden gang doorgaat.

Het nú, het heden, als Wendingspunt en de vruchtbare status voor de ‘evolutie’. Waar de mens medezeggingschap in zijn leven kan bekomen door te voldoen aan de Wet van de Liefde, als richtsnoer in zijn leven en streven. Want dit is het fundamentele behoud van alle Leven. En voor de mens zijn volledige mens-wording.

De zesde Scheppingsdag zal het Mysterie van de Liefde ontsluiëren. Waartoe de mens zal worden opgeroepen, om aan deze ontsluiting deel te hebben, als voleindiging van zijn evolutie als mens.

VRAAG: Wat is de werkelijke betekenis van het woord ‘heersen’? Is dat niet gelijk aan ‘dienen’? Er ligt een zo grote opgave voor de mens in het scheppingsverhaal, dat wij maar al te dikwijls als ‘verhaal’ opzij schuiven. Misschien wel juist dáárom, omdat we ons niet in staat voelen aan deze opgave ook maar enigszins te voldoen?

ANTWOORD: Heersen zoals dit door de mensen wordt opgevat, is eigenlijk geschoeid op handhaving van inzicht en overtuiging. Dit kan zeker ernstig bedoeld zijn en op idealistische gronden berusten. Die mede hoge plichtsbetrachting inhoudt.

Het kan ook een gezamenlijke ideologische grond hebben. Waarop men zich dan een leider kiest en die laat heersen, zoals men dit in de wereld ziet. En dan is dit geënt op het dictatorschap, waar toch het dienende element niet helemaal te verdringen is, daar het meestal het volle leven van de mens vraagt.

Dan is er nog het leven tussen de mensen onderling, waar heersen uit geldingsdrang een grote rol speelt. En dan komt het helaas wel eens tot het recht van de sterkste.

Maar dit is alles geen heersen in opperste zin.

Het heersen in opperste zin vraagt geen tegendienst! Integendeel! Het behoedt en beschermt en zal zich steeds weer in ontferming over het toevertrouwde leven bekommeren en is dan dienend in plaats van bevelend. Omdat het zichzelf beperkt tot een ongeëvenaarde zelf-discipline, die alleen kan voortkomen uit de wil álles wat leeft te mogen dienen.

Dat dit in het scheppingsverhaal voor de mens als roeping ligt zal wel zijn, omdat de mens daarvoor is geschonken: de Kracht voor de Daad, die tot het opperste mens-zijn kan voeren. Om dan in de dienende Liefde zijn eigen oorsprong te herkennen. En in zichzelf tot ontplooiing zal brengen: het heersen als Opperste Dienst aan alles wat leeft.

VRAAG: Ik heb de absolute overtuiging, dat alles wat men in het leven ontvangt - van welke aard dit ook moge zijn - ook verantwoordelijkheid oplegt. Is er nu een toetssteen waaraan wij kunnen gewaar worden of men werkelijk naar zijn vermogen aan die verantwoordelijkheid tegemoet komt?

ANTWOORD: Alles ontvangt men in het Leven! Ook - en hou dat goed in het oog - het geschenk van te kúnnen liefhebben! Dat is een ontzaggelijk geschenk! Want het leert ons

tot in de hoogste graad verantwoordelijk zijn voor onze verhoudingen tot elkaar en tot het Leven. Daarom is de Liefde de enig juiste toetsteen om naar ons vermogen elke verantwoordelijkheid tegemoet te komen.

En in het vallen en opstaan hierin leren wij de oneindige werking van de Liefde kennen, die ons steeds weer in staat stelt opnieuw de verantwoordelijkheid van onze verhoudingen in het Leven op te nemen en naar beste vermogen te volbrengen.

VRAAG: Telkens weer beleven wij dat de ene mens voor de andere een vreemdeling blijft. Men verwacht van een ander, dat hij of zij zal reageren, zoals wij dat vanzelfsprekend vinden. Gebeurt dit niet, dan geeft dat schrik en verwijdering, doordat de houding van de ander in onze ogen geen respect verdient. Hoe moet men daarmee aan?

ANTWOORD: Wel, de opdracht die ons leven inhoudt is ten eerste dat men zoveel mogelijk voldoet aan de eisen die het ons geschonken Leven aan ons stelt en dit is—offer. Want wat Leven is, is offer en offer is Liefde. En ook deze Liefde is ons geschonken!

Maar wat wij 'leven' noemen is een vreemd surrogaat hiervan en kan niet anders dan conflicten geven bij ons zelf en bij anderen en gezamenlijk! Bovendien gaat het niet om oorlog of vrede tussen ons. Het gaat er voor ons allen om - hier op aarde en nu - ons leven in ons te leren kennen en te zien als een onderdeel van een geheel, dat van een Liefde afhankelijk is, die ieder begrip te boven gaat en ook ons beroert. En waar wij mee kunnen woekeren waar en met wie dan ook. Maar zo lang ons de houding van anderen nog kwetst - of tot nadenken stemt - is onze liefde nog te persoonlijk gericht, ook onze sympathieën.

Doch om waarachtig te willen leven hebben wij de goed- of afkeuring van wie dan ook niet nodig.

De buitenissigheden ten spijt. Wel een innerlijke moed die gelouterd is door leed en ontbering van het enige wat ons alleen staande houdt: Liefde.

Wanneer wij dit weten en ons leven daarnaar proberen te richten, worden wij ondanks alle irritatie die wij opwekken een zegen voor allen, of zij het erkennen of niet.

VRAAG: Is de liefde van een moeder voor haar kind niet een erge vernauwing?

ANTWOORD: Ja, die liefde wordt zeer overschat, want dat 'ik en mijn kind' steriliseert pas goed! Ook de liefde tússe de moeder en een kind, want dat is de grote signatuur van de animale verbondenheid; van de biologische verbondenheid. Hét ouderschap, hét Vaderschap, hét Moederschap is ons allen geschonken, niet voor ons kind, maar voor Hét Kind! Dat Vaderschap en dat Moederschap - dat een onbegrijpelijk iets is - daar spelen wij vader en moeder mee. Dat doen wij met ons kind. Dit universele geboorterecht - dat geschonken is als ouderschap - dat iedereen heeft, daar heeft het huwelijk niets mee te maken, dat is voor het Kind, Gods Kind in de wereld! Daar moeten wij heen. Dan begint de Liefde te werken. En niet de bloed-verbondenheid, die zo'n rol speelt met het kind van óns.

Het is hard, maar de grootste tragedie in de wereld is de gezonde afnaveling van de moeder en het kind. Zo erg, dat het zelfs de zoon als hij trouwt, nóg in de afnaveling kan houden van de moeder en hij in de vrouw de móeder wil zien. En bij de dochter andersom. Dat houdt een vrij, los en individueel staan in het leven heel erg tegen. Want wat willen wij in ons kind doen voortleven? Onze geldingsdrang is afgrijselijk, vooral in die subtiele vormen. Want wanneer wij nood voelen vanwege ons kind, wat zijn wij dan voor keiharde toeschouwers wanneer wij zien hoe andere kinderen lijden, die de onze niet zijn? Hebben wij dan iets begrepen van het Ouderschap? Kom, we zien het toch in de huwelijken, we zien hoe zo'n clan-gevoel zich dóórleeft, óf van de vrouw, óf van de man: bij ons thuis was het

altijd zó - en één van de twee moet dan wijken. Dan wordt de clan-gebondenheid doorgezet.

Liefde, datgene wat wij mensen in de dagelijkse sleurgang liefde noemen, is natuurlijk geen Liefde. Het is een constante uitwisseling van geven en nemen en geheel geënt op de paren van tegenstellingen. Maar de Liefde doet dat nooit, die gaat daar helemaal overheen. De Liefde staat boven geven en nemen - is constant - het is de Liefde, die in grote verbondenheid niets vraagt en alles geeft.

Zo ver brengt de mens het in zijn liefhebben niet, die geeft en wil er dan wel iets voor terug. Daar gaan we allemaal aan mank Maar dit in te zien kan helpen vanuit de diepte ons iedere dag bij het wakker worden te bezinnen op de wijze waarop wij met die dag en met onze medemensen om zullen gaan en hoe we wellicht bewuster onze persoonlijke liefde kunnen richten op allen en alles. Liefde voor de Liefde, de Bron die nooit opdrogen kan en waarin ons leven geworteld is. Iedere dag is er opnieuw de gelegenheid alles in je daarán te onderwerpen.

VRAAG: Hoe kan men nu spreken over de wet van de Liefde? Want Liefde is iets subliems, wat op het juiste ogenblik doet wat er gedaan moet worden - en de wet decreteert. Liefde heeft toch dat decreet niet nodig?

ANTWOORD: Nee.

VRAAG: En toch spreekt men van de wet der Liefde.

ANTWOORD: Natuurlijk staat Liefde niet onder een wet die een zeggenschap zou hebben over de Liefde, omdat de Liefde niet te vangen is, waar lust wel in te vangen is. De wet die de lust vangt, werkt zo dat lust - wat de mensen meestal liefde noemen - dat dat zichzelf vernietigt. En Liefde vermeerderd zichzelf en neemt alles op. Je zou dus kunnen zeggen dat de wet van de Liefde is: zichzelf constant vermeerderen. Dat is nergens tegen te houden en vloeit overal doorhéén.

Indien er geen Liefde was, was alles allang verloren. Maar alles is er nog en in ons is een drang om ons daar bewust van te worden.

VRAAG: Wanneer ons herhaaldelijk voorgehouden is, dat wij groeien naar een ander, Hoger Bewustzijn, komt de vraag in mij naar boven: hebben we dit Bewustzijn verloren toen de mens zich bewust werd van zijn eigen ik-bewustzijn, dat hij tegenover God en al het andere stelde - waar het Paradijs-verhaal symbool van is - en worden wij uiteindelijk teruggevoerd naar het Al-bewustzijn, naar de Al-eenheid? Of zal dit voor de mens nooit weggelegd zijn en wordt met de verwijzing naar een Hoger Bewustzijn nog een ander bewustzijn bedoeld?

ANTWOORD: Er is maar één Bewustzijn en dat stroomt vanuit het Hart van God naar Zijn schepsels en Zijn Schepping. Dit Al-bewustzijn of deze Al-eenheid omvat het mens-bewustzijn en voedt dit constant. De mens echter kan het Al-bewustzijn of de Al-eenheid niet omvatten.

Wanneer hier nu gewezen wordt op het Hogere Bewustzijn van de mens, wordt dit steeds verklaard als te zijn: het bewustzijn dat de verbondenheid met God geeft en de mens tot zijn eind-bestemming voert en dus ook tot het Al-bewustzijn of de Al-eenheid.

De val uit het Paradijs heeft hem dit bewustzijn dat de mens zijn verbondenheid met God geeft, niet kunnen ontnemen, want dit is de mens zijn Levenskern en is zijn hoogste Zelf. Deze Levenskern doet de mens de eeuwige kringloop dóórgaan en alles wat hij ervaart zinvol omzetten voor zijn opgang naar Opgang naar God.

En voert tot de ik-ontgrenzing en daardoor tot een wij-bewustzijn. Om van daaruit op te stijgen naar het AI-bewustzijn en de AI-eenheid, die de mens zijn bestemming geeft in God.

De val uit het Paradijs heeft de mens de ‘herinnering’ afgedekt; de ‘herinnering’ waar hij vandaan komt. En daarvoor is in de plaats gekomen wat wij ons ‘geheugen’ noemen. Het door de kringloop heengaan en zinvol omzetten voor zijn opgang weer terug naar God, doet langzaam maar zeker deze herinnering weer ontsluiten. En het geheugen laten voor de tijdsgebeurtenissen. Die herinnering, die ook wel genoemd wordt ‘het geestelijk oog’, waardoor de mens kan zien waar hij vandaan komt, begint bij ons mensen te vibreren. Wanneer er hier over Eeuwigheidsbemoeiing gesproken wordt, ben ik altijd in afwachting of iemand zal zeggen: “dat heb ik nog nooit beleefd”. U ziet dat we dit allemaal erkennen en u ziet dat de Eeuwigheidsbemoeiing door alles heen - zich nergens iets van aantrekkend - met ons bezig is, zódanig dat wij langzaam maar zeker ons iets gaan herinneren en ‘visueel’ gaan zien.

Wanneer wij dus als mensen hunkeren naar die ‘herinnering’, die toch samen moet gaan met de ontmoeting met God, dan moeten wij - wanneer dat eens in ons vibreert - het vooral niet aan de kant leggen, maar vasthouden en voelen wat het van ons vraagt.

En dat is vaak revolutionair: óm - alles moet óm.

Los van de macht en de greep van de stof. Daar zijn we niet uitgekomen, dat is onze afkomst niet!

Zo zien we dat zich dan de weg binnendoor openen gaat. Niet van buitenaf, door kennis van zaken op het gebied van godsdienst of wat dan ook. Nee, binnendoor. Door het hart. Nergens anders door. Alleen door het hart. Het hart heeft toch niet voor niets de hoofdfunctie in ons lichamelijk organisme en het staat toch niet voor niets vrij en los van alle andere organen. Het voedt ze. Want al de organen hebben met onze tijdsverschijning, ons lichaam hun wonderbaarlijke functie, zeker. Maar het hart. Waar haalt dat hart het leven vandaan? Waar haalt het vaak het ongekende heimwee vandaan?

Zodat wij heus kunnen zeggen, dat waar in deze tijdsperiode alles is geschoeid op intellectueel denken, of abstract denken, het hart maar slecht wordt bedield. Door óns zelf! We moeten eens opletten wát het hart ons durft te vragen, omdat het toch zijn levens-adem uit God heeft! Het hart zal ons vragen voor allemaal wat te zijn, inplaats van in zelfgenoegzaamheid voort te dobberen.

Het hart zal ons vragen om alles zo edel, zo nobel, zo zuiver mogelijk tot stand te brengen, wát wij ook doen.

Het hart zal ons vragen te zwijgen als we miskend en veroordeeld worden op grond van onwaarachtigheid of blamage of wat dan ook.

Het hart zal altijd opzij gaan voor het eigenbelang, om het belang van de ander vóór te laten gaan.

En nu moet u eens kijken hoe het in de wereld toegaat. Elkaar vermoorden, vernietigen om de stof, om het bezit, om de macht, om traditie. Een schande - hoe wij mensen met ons mens-zijn omgaan. Vooral tegenover de ander. Nooit zullen we ooit goed kunnen maken deze zwarte tijd, waar de één op de ander trapt. Waarom? Waarom? Wat zoekt hij, wat wil hij; is het niet ontzettend dag-in dag-uit dat mensen mensen vermorzelen? En het enige dat wij privé kunnen doen, dat is ons veranderen. Dat is het enige. En het helpt ook nog.

U ziet dat de enige plaats van samenkomst voor ons mensen is ‘de wereld’. U ziet dat wij allen daarin op een plaats gezet zijn en ieder van ons moet zich maar eens afvragen wat op die plaats van hém wordt verlangd—maar dan met zijn hart!

Als ons telkens ‘gezegd’ is, dat de Eeuwigheidsbemoeiing een Wenk en een Handreiking is, dan kunnen wij rustig op deze wijze beginnen. Zelfs al was de Wenk er niet - en de Handreiking. Maar van binnen moeten wij weigeren mee te doen aan alles wat mens- onterend, wat laaghartige aanranding is van de ene mens op de andere; zelfs al zijn we de verliezende partij. Ik denk dat we zouden schrikken van het tegen-antwoord dat uit het gebied komt van ons Wezen, van onze Geest.

VRAAG: Ik zit met een vraag, die vind ik zelf nogal bot, maar ik geloof dat ik hem toch maar stellen moet. Waar we vandaan komen, onze herkomst, dat is toch hetzelfde als onze toekomst, onze bestemming. Maar die tijd hier op aarde, die is toch absoluut onvoldoende zoals we er zijn. Heeft het nu echt zin dat we er zijn?

ANTWOORD: Nu, misschien. Als ik het voor het zeggen had, zou ik zeggen: nee. Maar ik heb het niet voor het zeggen!

U raakt eigenlijk de kern van de Schepping. Wanneer - zoals ik zojuist zei - een mens naar het hart luistert, zelfs zó dat hij het ook doet wanneer hij in de wereld aan de verliezende kant staat, dan ziet de mens dat dat ook de kern is van de hele Schepping. Want zoals we nu zijn zouden we kunnen zeggen: is dat voor God de moeite waard?

Maar het is Hem de moeite waard. Nietwaar? Het is Hem de moeite waard!

En terwijl we aan de ene kant dat gevoel hebben maar liever met zo’n absurd leven te willen stoppen, is er tegelijkertijd iets anders. Dat je voelt dat dat wat geschonken is, dat je daar áfblijft. Omdat wát geschonken is een deel is van God, anders was het er niet. En dat is de moeite waard.

VRAAG: Een weg voor iedereen om te ervaren en ons bewust-zijn te ontplooien.

ANTWOORD: Het is de eis dat wij ons bewust worden van datgene wat in wording in ons aanwezig is, om door ‘ontvouwing’ tot Opgang te komen. Want in ieder mens is opstandingskracht en de mogelijkheid om de Handreiking te grijpen.

De mens die wij zo van elkaar zien, die mens moet óm en luisteren naar wat zijn allerhoogste Meester van hem vraagt. Dat is eigenlijk het hele proces!

VRAAG: En dat stroomt door naar een opgang van het ‘wij’?

ANTWOORD: Of dat mogelijk is. Zeker. Maar eerst moet bij jezelf de verandering komen en van daaruit wordt op de duur dat wij-bewustzijn geboren. Eerder komen wij niet tot de Al-eenheid.

9: *Het Wezen van de mens en de taak van het ‘ik’*

VRAAG: Indien een mens in zijn leven verandert door wat hij ervaart, dan is mijn vraag: kan het Wezen van een mens veranderen? En moeten we die verandering dan zien als innerlijke ontplooiing? Of is de mens in wezen al die hij zijn zal?

ANTWOORD: Het Wezen is volmaakt in zichzelf: ‘het Koninkrijk Gods is in de mens.

Maar de mens als tegenstellingen in zichzelf, namelijk het onvolmaakte ‘ik’, dat moet veranderen in volmaakte ‘drager’ van het Wezen.

En dat is: te dienen voor het heil van al de anderen en al hét andere in de Schepping. Waardoor we zien dat het Wezen van de mens niet is wat hij zijn zál, maar wat het reeds is!

VRAAG: Kan het een mens gegeven worden zijn bewustzijnsverandering bewust te ondergaan? Of zijn wij zo op zelfbehoud gericht, dat wij als de drenkeling ons tegen onze 'redding' verzetten?

ANTWOORD: Het groeiende bewustzijn is er altijd, van kind af aan. Maar verlangen naar een specifieke bewustwording kan uit die of die levensdrang komen. Dat kan puur egoïstisch zijn en tot een monstrueuze ik-cultus voeren, maar het kan ook altruïstisch zijn en tot de hoogste graad van zelf-opoffering komen. Zoals dit bij Jezus het geval was. Daar tussen liggen ontelbare gradaties.

VRAAG: Waarom is een mens zo gehecht aan het 'ik'?

ANTWOORD: Omdat de mens door het 'ik' alleen kan beleven en waarnemen wat hij het leven noemt. Het is ook geen gehechtheid. Het is een centralisatie van bewustzijn in de mens, die hem een zekere bestaans-grond geeft en de mens dienend is zoals zijn organisch lichaam.

VRAAG: Ik dacht dat het verkeerd was het Hogere te 'willen'. Is het niet beter te trachten ons rekenschap te geven goed te doen wat je doen moet, dan komt het vanzelf. Het 'willen' lijkt me verkeerd?

ANTWOORD: Maar waar komt die drang vandaan om de dingen goed te doen? Juist vanuit ons Wezen. Dan hebben we dus al onderscheiding. De mens komt er niet toe het 'goed' te doen, anders dan door die onderscheiding. Door dit zien komt er een wending, het 'halt' zeggen komt ergens anders vandaan. U hebt gelijk, zeker niet met 'wils-drang', maar door inzicht en onderscheiding van waarden.

Het 'ik' heeft ook zeer sublieme strikken! Maar er zijn altijd toetsen op te leggen of deze waardebevestigingen door ons Wezen of door ons 'ik' worden geleid, bijvoorbeeld voor beslissingen in ons leven; door eerst te controleren waar de beslissing uit voortkomt. Wanneer het een succes is voor het 'ik', dan kunnen we het rustig nog even naast ons neerleggen, als zijnde aan het 'ik' ontsproten. Dan heeft het geen Wezens-waarde!

VRAAG: Wanneer we niet mee willen doen, maar toch moeten, waar ligt de grens tussen tredmolen en Levensgang?

ANTWOORD: Alles wat succes betekent voor het 'ik' of de heerschappij van het 'ik' behoort bij de attributen van de tredmolen.

VRAAG: Is het Wezen van de mens volmaakt?

ANTWOORD: Ja! Wat de mens er van kent is dat het intuïtief weet. Een weten dat vrij van de tijds- waarden en tijdsbepalingen is en daar boven uit. En boven onze menselijke taxatie van appreciatie der dingen uitgaat. Wanneer intuïtie door ons heen flitst, eist dit omstelling van houding. We hoeven niet bang te zijn dat ons Wezen ons fopt!

Het mens-bestaan is prachtig, omdat wij iets bezitten dat boven alle redematies uitgaat. We weten niet waarom, maar we kunnen daar geen weerstand aan bieden. We voelen dat we iets moeten doen en doen het, zonder redeneren.

VRAAG: Kunt u iets zeggen over het huwelijk en de les die daarin ligt voor het 'ik'?

ANTWOORD: Het huwelijk is één van de wegen die tot het groeiproces van het menselijk schepsel behoort, dat wil zeggen: naar het door God bestemde doel voor de mens. En hier ligt een gevaarlijk verwarringspunt, daar wij mensen de overtuiging aanhangen dat het huwelijk de bestemming van de mens op aarde is. Waardoor de ongehuwden dan maar in het luchtledige zouden moeten voortgaan.

Niets is minder waar. Het leven van de mens is een door God gegeven therapie. Het leven, zoals het voor een ieder ligt. En hier ontkomt niemand aan.

De zogenaamde eenzaamheid van de ongehuwde is toch zeer zeker ook in het huwelijk ervaren en kon door het huwelijk niet worden opgelost.

Het probleem van het ouderschap vindt ook alweer zijn bezegeling in het huwelijk niet. Dit kan in en buiten het huwelijk plaats vinden.

Of het huwelijk geen heilige zaak is, wanneer men voor zichzelf ervaart dat dit door God gesloten is? Zeker, maar dan is het de zieleverbondenheid die hier naar voren treedt.

Trouwens, ieder huwelijk is een heilige zaak, omdat het in de lotsbestemming door God is opgenomen, zoals alles. Ook wanneer een huwelijk de naam van huwelijk niet mag dragen, door karakterwrijvingen en geldingsdrang, waar ieder mens mee behept is. Het probleem dat kinderen door zo'n huwelijk kunnen lijden is niet gering en soms aanleiding tot scheiding. Toch kan hier eigen verholen verwerping achter liggen.

Voor de kinderen is de verbondenheid tot de beide ouders wel heel anders dan die van de ouders onderling. Men verliest dit meestal uit het oog.

Ook kan de mens - als het hem ernst is met het leven - boven alles uit het hogere deel kiezen en de lotsbestemming trouw blijven, waardoor niet zelden een naar elkaar toegroeien het gezegende resultaat is - een wederzijdse bereidheid elkaar te verdragen en op te vangen, hetgeen iets heel anders is dan de geldingsdrang van de één of van de ander te laten zegevieren. In wezen zoeken we allen naar de geborgenheid in de liefde, maar we kunnen het elkaar helaas zo weinig geven doordat onze ik-structuur de ander niet vrij kan laten.

VRAAG: Je zou zo graag over dat 'ik' wat meer te zeggen willen hebben, zodat ons Wezen meer kansen krijgt. Er zijn bijvoorbeeld van die ervaringen in ons leven, als we proberen die tot in de diepte te doorleven, dan merk je toch vaak, dat je 'ik' daarbij in de weg staat. Het verzet zich tegen zo'n ervaring, omdat het terreinverlies betekent. Iedere werkelijke verdieping betekent immers een nader komen tot God en het 'ik' stelt zich op tussen ons Wezen en God en zal een nader komen tegenhouden.

Als ik bijvoorbeeld denk hoe wij ons tegen ziekte en lijden verzetten, terwijl we toch heus wel weten waartoe het dient, dan vraag ik me af waarom het toch altijd zo'n strijd van binnen kost om te aanvaarden wat op onze weg wordt gelegd, terwijl we weten dat van ons de overgave gevraagd wordt. Het 'ik' verzet zich en geeft zich niet zo maar gewonnen en pas als we bereid zijn tot de laatste snik uit te lijden, zal het 'ik' zich laten verdringen.

Daarnaast zijn er een heel enkele keer ook van die allesoverweldigende ervaringen, die je zo maar plotseling overkomen, die als het ware vanuit een onzichtbare wereld naar voren geschoven worden en die wij met ons Wezen vast mogen houden, als behorende bij dat Wezen. En nu meen ik, dat dan het 'ik' er geen deel aan heeft. Dergelijke ervaringen zijn als een geschenk uit de hemel; een genade - een baken - dat onze menselijke gang naar de Eeuwigheid verlicht.

Is het niet zo, dat overall waar het 'ik' vrij spel heeft, onze houding tegenover de ervaringen die het leven verdiepen altijd een strijdhouding zal zijn. Maar waar het 'ik' buitenspel is door Goddelijke Bemoeyenis, er zeker géén verzet zal zijn, maar iets van een totaal andere orde? Waarom lopen we onszelf zo in de weg?

ANTWOORD: Dat doen we wanneer wij van ons uit trachten zo'n ervaring te beleven. Maar wanneer het ons overkomt - dus niet vanuit de mensen - dan zal het 'ik' zwijgen. Het wordt ook niet gescheiden. Want wat dan spontaan bij ons opkomt als inzet - dat is de kwaliteit van ons wezen, wat het 'ik' in zijn gang mee moet krijgen. Het 'ik' is heus een ontzaglijk

iets en moeten we zeker niet weg cijferen!

Zonder het 'ik' zouden wij geen contact hebben en iets ontzettends beleven: een eenzaamheid die niet te beschrijven is. Want het komen vanuit God - hoe je het ook noemen wilt - waar alles uit komt (wij ook), dat moet een onbeschrijflijk heimwee geven, hoe verder wij van dat begin af raken. En laten we maar zeggen dat het een zegen is, die 'ik'-centralisatie, waarin we elkaar als gelijkwaardigen steunen en herkennen in die wonderlijke Schepping.

Het 'zijn' van een mens is zo'n mysterie; het 'ik' is een even groot mysterie. Het maakt dat wij dingen kunnen benoemen en ervaren, dat wij met elkaar kunnen communiceren, elkaar kunnen herkennen en samen één leven vormen, dat eigenlijk als ondergrond heeft: éénzelfde verlangen naar de terugweg. Wanneer -en laten wij hopen dat dit zeer dichtbij is - wanneer dit de mensheid geschonken zou worden als een bewustzijn dat wij hier in een tijdelijkheid vertoeven moeten óm de terugtocht met z'n allen te kunnen doen - wat zou de wereld dan een glans krijgen!

Daarom zijn de Enkelen die dit bereikten, altijd teruggekomen bij de mensheid om te helpen, door ook in ons de functie van de onsterfelijkheid op te wekken, als bewustwording. Zo staan wij hand in hand voor dit ontzaglijk gebeuren: het intreden in de tijd vanuit Eeuwigheid - om door onze 'ik'concentratie elkaar te herkennen en zo verder te gaan. En hoe dit bewustzijn van ons zich moet verruimen tot alle mensen, omdat wij allen hetzelfde leed ondergaan. Omdat wij allen gekluisterd liggen in dit ene verlangen waaruit al die vreemde manieren van doen en laten door ons te voorschijn komen.

Maar het is ons beloofd, dat de terugtocht gegaan kan worden - en altijd door Diegenen, die de waarheid spraken. Nooit door de avonturiers die op het zielen-aantal van de mensheid uit waren, om daarover hun grote macht te kunnen laten zegevieren. Maar juist door de Enkelen, die Zich alleen voor allen gaven, zonder uitzondering!

VRAAG: Moet ieder schepsel dit in dit éne leven kunnen bereiken?

ANTWOORD: Er is niet het 'ene leven' er is 'het Leven'. En de zijnstoestand van ons bepaalt ons leven.

Het Leven is niet in vakken, het Leven is een stromend Mysterie, wat nooit weg kan; wat altijd is. Daarom is het Leven. Maar óns begrip - ik weet het niet beter te zeggen - ons 'zijn' in het Leven bepaalt de perioden. Dat is wat we noemen de horizontale tijdslijn. Maar tijd is zeer relatief. Tijd is opeenvolging van gebeurtenissen; dat is tijd.

Wanneer dus onze zijns-toestand bevrijd wordt van de emballage, van de ballast van biologische gebondenheid welke de ik-centralisatie teweeg brengt - wanneer het 'ik' door de ervaringen hier op aarde al evoluerend tot een bevrijding komt en zijn ware bestemming bereikt, namelijk dienstbaar wordt voor de Geest, voor ons Wezen, dan heeft de zijns-toestand - de animale tijdslijn, de horizontale lijn niet meer nodig om zich uit te drukken. En zal zijn eigen gerichtheid hem daar brengen waar hij hoort en verder gaat. En dat geeft een verbondenheid die boven ons denken uit gaat, en waar het hart wijd open staat voor het gaan van allen.

VRAAG: Dan is egoïsme ook helemaal uitgebannen?

ANTWOORD: Ja, dat bestaat niet meer. Egoïsme behoort bij de opbouw en de afbraak van het 'ik' - dus heeft natuurlijk wel zin - is wel nodig geweest, periodiek; maar zodra we het zelf zien als egoïsme, is het oppassen.

VRAAG: Hoe is de scheidingslijn voor de mens te herkennen, daar waar zijn 'ik' bezig is en waar zijn Geest spreekt?

ANTWOORD: Alles wat ego-centrisch is - we zouden eigenlijk beter kunnen zeggen 'ik-centrisch' - en wat gebaseerd is op succes voor het 'ik', behoort bij het 'ik'.

Maar alles wat doorgaat in de lijn van het offer, dát is de werking van de Geest in het 'ik', zo is het te onderscheiden.

Door het louteringsproces en de dieptegang van veel ervaringen, gaat het 'ik' zijn tirannie tenslotte verliezen, krijgt contact met die andere kwaliteit in ons, - die niet aan te randen is - en wordt dienstbaar aan het Wezen van de mens.

- - -

10:

Intuïtie

VRAAG: Ik denk dat wij allemaal heel graag dieper op het leven in zouden willen gaan, dieper een ervaring zouden willen dóórleven - tot het eind toe. Er wordt hier vaak gezegd dat wij dat ook op een nieuwe manier kunnen, dat er een ander zintuig is om dat beter te doen, vlugger dan vroeger. Zou u daar iets over kunnen zeggen?

ANTWOORD: Wij zijn bewuster geworden en daardoor kunnen wij zelf mee helpen ons meer op onze bestemming te richten. Dit richten brengt wel onafwendbaar mee: keus te doen. En dat wekt en roept ervaringen op waar we dikwijls zeer van terug schrikken. Maar als wij het toch doen betekent het, dat dat voor ons van veel groter belang is dan wat het ook mag oproepen, want wij voelen dat we daar moeten aankomen.

VRAAG: Maar hoe moet dat met kinderen om je heen?

ANTWOORD: Ja, daar beginnen we al. Dat wordt als eerste als de algemene hinderpaal aangewezen: onze kinderen, onze mannen, onze vrouwen of onze familie, of mijn betrekking, enz. Altijd wat buiten ons ligt. Inplaats dat wij ons naar binnen richten op wat wij als draagkracht hebben om te kunnen. Wanneer er wordt gezegd dat wij een ervaring veel meer door kunnen gaan en er veel meer in kunnen treden, dan geldt dit zeer zeker ook voor ons kúnnen. Want wij kunnen altijd meer dan wij onszelf willen bekennen.

Wanneer wij in het gewone leven -zonder hierop gericht te zijn - onze grote en zware beproevingen doormaken, wel - wanneer wij er voor worden gezet en het van te voren zouden weten, dan denk je: dat kán ik niet, dat is Godsonmogelijk.

En tóch is het mogelijk! Altijd verwaarlozen wij in onszelf die hele bijzondere kwaliteit - hoe die dan ook bij ons is, maar waarmee wij het volbrengen. En dat is heel bijzonder in ons leven. Dat wij altijd veel meer dragen dan dat wij bij onszelf hadden aangeslagen dat wij konden en de tijd ons dus leert dat wij het wél kunnen.

Wanneer nu wordt gezegd, dat wij bewust mee kunnen gaan doen, dat wij ons kunnen gaan richten naar dat bijzondere 'kunnen', dan staan ons de dagelijkse dingen en de verhoudingen juist niet in de weg, maar zijn een therapie, die zijn werking in ons heeft, om dit tot op de kern bij ons te beproeven. Wanneer wij dan niet afwijken en ons niet laten beïnvloeden, maar in een rechtlijnigheid daar naar toe gaan, dan werkt alles met ons mee. Dat is wat!

Dan kunnen wij later zeggen: ik had nooit gedacht, dat dit eigenlijk kon, dat dit goedgevonden werd; óf: dat ik er niets van gehoord heb; óf: het liep nog al mee! Wat is dat? Dat is - in dit proces - dat wij op deze manier teweeg brengen in de verbondenheid die wij hebben met onze mensen, met de dingen, met wie dan ook; dat dit dóórstroomt in een opwekking om een ander oordeel te hebben dan wij verwachten. Waardoor je ziet, dat wanneer onze gerichtheid zich positief verandert, er veranderingen om ons heen móeten gebeuren - hoe

dan ook. Wanneer wij door een diep zelf-onderzoek weten, dat dit vanuit het beste in ons Wezen komt, dan zijn wij ook tegenover de anderen verantwoord. Want wij doen zo veel waar wij niet verantwoord mee zijn; met degene waar we dan zo van houden, waar wij doekjes voor het bloeden bieden en er dan maar het zwijgen toe doen om geen brokken te maken - zoals wij dat dan noemen, maar die toch altijd komen.

Natuurlijk kan de vraag boven komen: doen wij op deze wijze een ander geen geweld aan? Mogen we dat wel doen? Wel, een mens neemt aan in volle vrijheid óf hij verwerpt in volle vrijheid. We zien het aan de discipelen die bij Jezus waren; in Zijn onmiddellijke nabijheid konden zij altijd dingen doen boven hun maat uit, konden zij ook genezingen doen, enz. Maar apart - in hun eigen menszijn - verviel dit. En wanneer zij in hoge menselijke nood kwamen door de omstandigheden, die zich door het gedrag van Jezus zó concentreerden dat er een enorme roering ontstond in de bestaande toestand, zodat ze doodsbenauwd werden voor de gevolgen - dan hielden zij het ook niet uit. Zelfs niet bij Hem! Dit is een sterk staaltje, waardoor we zien dat ieder mens een grens heeft die door niemand kan worden verbroken. Zodat de gedachte, dat wij daardoor een ander geweld aan kunnen doen, niet opgaat.

VRAAG: Als iemand zijn grens weet—

ANTWOORD: Zijn grens stelt! Dat is heel wat anders dan zijn eigen eis van gaan en verwerken. Dát bedoelde ik met de discipelen.

VRAAG: Ik had ook begrepen dat ieder mens een grens heeft.

ANTWOORD: Nee, stelt! En ik zal het u zeggen - we zullen de discipelen nemen, dat is een prachtig voorbeeld, juist vanwege de verschijning van Jezus - wanneer de nood heel erg wordt om hun heen - dan lossen zij zich tot een kluit in elkaar op en zeggen: 'als Hij nu gedood zal worden, dan zal Hij laten zien wie Hij is.' Maar dat deed Hij niet. Waarom niet? Niet om hen teleur te stellen, niet om de anderen een bewijs te geven van onmacht, maar om alles zo ver mogelijk mee op te trekken in hun mondigheid tegenover dat wonderlijke gebeuren dat toen aan de orde was: op te trekken boven de door de mens gestelde grens.

Zo kunnen dus de mensen elkaar ook geen kwaad doen. Die grens, die een mens zich met een ongelooflijke vaardigheid stelt - hierover zou ik u rechtstreeks willen vragen: waar haalt u die vandaan - die vaardigheid van hiertoe en niet verder? Wel, die halen wij uit het instinct van zelfbehoud. Het instinct van zelfbehoud, dat bij ingrijpende ziekte niet opgaat.

Maar dat instinct van zelfbehoud moet worden: intuïtie van volkomen overgave!

Want nog nooit heeft een schepsel - een menselijk schepsel - zijn mens-wording volbracht, wanneer dit niet het scharnierpunt was van 'te zijn' en 'niet te zijn'. 'Te zijn' in overgave van zichzelf aan allen, ondanks de door de mens gestelde grenzen. Want de volmaaktheid van de mens kan nooit worden 'kalt gestelt' omdat de mens een grens stelt: tot hiertoe en niet verder. Die is er en die zal zijn zegeningen wel hebben, al is dit niet te zien. Zomin als een kind dat pas geboren is in zijn gestelde grens van nieuw klein mensje, kan bepalen wat een zegenrijk werk zijn moeder en zijn vader aan hem doen.

Het moet een wonderbaarlijk tafereel zijn - als wij mensen ogen hadden om te kunnen zien wat zich eigenlijk in wezen onder ons, tussen ons, met ons, uur aan uur manifesteert. Hoe in deze ontzaglijke manifestaties waarin wij wandelen, wij in onze eigendommeligheid van mens-zijn, gaan denken de zaak wel door te hebben. Maar zelfs dát kunnen wij niet zien, omdat wij te veel willen zien met de stoffelijke ogen. Houden wij ons op deze uiterlijke gebeurtenissen gericht - in onze verbondenheid die wij hebben met de enkele die dan wat voor ons betekent, dan is dit reeds zo'n spel van ongelooflijke schakeringen; waarvan dan

niets anders naar buiten komt dan een omhelzing of een handdruk, of in toewijding iets voor iemand doen. Maar dat zijn slechts de uiterlijke dingen; dat komt door die zelfgestelde grens.

VRAAG: Die stoffelijke ogen worden ook zo moe van de evolutie die zo langzaam gaat,

ANTWOORD: Dat kan ik meevoelen. Het vermoeid worden van het stoffelijk zien kan zo in-weerzinwekkend worden, dat een mens als het ware een ander gevoel bij zich moet oproepen van verdraagzaamheid en inzicht - dat je natuurlijk precies hetzelfde voor een ander bent, nietwaar?

En het langzame van de evolutie - dat is nu gezegd - dat is nu eigenlijk voorbij. Wij kunnen veel sneller, als het op snelheid aankomt, maar ik zou het liever willen noemen: we kunnen intenser leven! Anders is het weer alsof het uitdijen naar buiten is. Maar het gaat om intensiteit van beleven van álles.

VRAAG: Wanneer het denken bij het gaan op aarde behoort - dus bij onze ondermaanse tocht die wij dan hier maken - en zoveel beeldingen langzamerhand 'schijn' voor ons blijken te zijn en niet afdoende voor de werkingen die in ons omgaan - wat kan de functie van het denken worden, als we dat niet meer nodig hebben?

ANTWOORD: Als het denken ophoudt, dan komt de intuïtie aan de orde. Intuïtie is zonder vorm - weet wat vormloosheid is. Als het denken aan vormloosheid denkt, dan denkt het aan een niet exact omljnd beeld. Maar de intuïtie kan naderen naar het gebied van de Liefde waar wij geen woorden voor hebben. En waarvan we allemaal weten dat het er is, ondanks onze hopeloze hulpeloosheid, waardoor we er verder niets meer over kunnen zeggen. En het is de intuïtie die nu al bij ons allemaal is opgewekt. We kunnen niet zeggen dat wij die niet hebben.

En nu: wanneer dus voor de mens de schijn van de beeldingen vast komt te staan en hij deze niet meer kan accepteren, dan wordt de intuïtie onmiddellijk actief bij ons en dient. En neemt volledig de plaats in van het denken. Want terwijl het denken formerend is, zegt de intuïtie: dit is dit en dat is dat niet. Ver, intens boven de vormgeving van het denken uit. De intuïtie geeft dan het hoogste belevingspunt en het levensinzicht dat de mens daardoor kan bereiken is ongetwijfeld een verbindings-werking voor het leven vanuit de Liefde - en niet vanuit de gespletenheid, die de mens liefde en haat noemt.

VRAAG: Het denken komt altijd controleren en staat achter de intuïtie en zegt: is dat gevoel wel zuiver?

ANTWOORD: Intuïtie is een feeling, het is geen vormgeving, het staat boven de vormgeving. En intuïtie zal het denken altijd doordringen van de waarachtigheid.

- - -

11: *Wat mensen overal ter wereld bindt is: de Mens-wording*

VRAAG: Steeds meer vrijwilligers gaan in de zogenaamde ontwikkelingslanden werken. Zou het mogelijk zijn dat hier iets goeds voor de inheemse bevolking uit kan voortkomen en zullen de mensen daar die jongeren accepteren?

ANTWOORD: Geen mens kan de gevolgen overzien die de rassenhaat reeds heeft opgeroepen, laat staan een oplossing hiervoor te vinden. Het gaat daarom ook niet om de bezwering van rassenhaat, het gaat om de oplossing van het rassenvraagstuk, dat kennelijk verkeerd is opgevat en tot rassenhaat is uitgroeid.

Ongetelde missionarissen en vele anderen hebben getracht menselijk tussen deze volkeren te gaan leven, doch—zij vertegenwoordigden altijd evenzovele machtsinstanties in alle toonaarden, die met elkaar nog in het minst niet één gangbare vorm van samenleving hebben gevonden voor onderlinge vrede. Integendeel, het is één strijd om de opperste macht. In eigen huis zowel als in de wereld. In eigen volk zowel als in de rassencombinaties. Dat bij al die vrijwilligers veel idealistisch gestemde mensen zullen zijn, behoeft niet te worden betwijfeld. Maar ook zij vertegenwoordigen één der hiervoor genoemde machten.

VRAAG: Wat is in wezen datgene wat wij verschil in ras noemen?

ANTWOORD: In wezen is er geen verschil, omdat in wezen een ras of een volk uit mensen bestaat en dit juist de bindende factor van een ras of volk is. Mensen in een graduele mens-wording.

VRAAG: Waarom ligt ras-verschil zo diep als een soort contraverse in de mensen ingegroeid? Want het is toch zo dat ook juist bij hen die uit de hoogste motieven dit rasverschil-bewustzijn willen opgeheven zien, tóch het gevoel van verschil leeft. Het is niet hetzelfde of wij tegenover iemand staan die een afwijking aan het gezicht heeft of zo, of tegenover iemand die wij aanduiden als te behoren tot een ander ras.

ANTWOORD: Maar de verschillen waarop hier bedoeld wordt is geheel afhankelijk van het gradenverschil van ontwikkeling dat de rassen scheidt, in een niet nader aan te duiden evolutie-peil anders dan te kort aan inzicht. Inzicht in het evolutiegegeven van een volk of een ras. Geen ras vertegenwoordigt nu de volheid van het mogelijke ontwikkelingspeil dat het zou kunnen bieden. Daaraan gaan alle rassen mank!

VRAAG: Zijn wij toe en mogen wij geholpen worden aan een werkelijk hoge Oplossing hiervan en hiervoor?

ANTWOORD: Ieder mens die de rassen-controversen als zijnde een soort van verdelgings-injectie gaat zien en dit niet kan onderschrijven, zal zeker inzicht geboden worden voor oplossingen in eigen tekortkoming van algemeen inzicht, in de ware grond van ras-ontplooiing en vooral in eigen ras-gebondenheid.

En een volledig inzicht in eigen ras-mogelijkheid zou zeker inzicht geven op die der andere ras-mogelijkheden. En tevens doen inzien dat het ene ras alleen tot zijn volle ras-mogelijkheid kan komen, door juist het bestaan der anderen. En het element dat alle rassen bindt - namelijk de menswording - die ontstijgt aan mens-verwerping - en dit zou de enige fundamentele grond voor Vrede waarborgen.

VRAAG (gesteld in 1961!): In confrontatie met volken en stammen valt het mij iedere keer op, dat er door vaak vele duizenden jaren heen slechts een kleine elite bij deze mensen is werkzaam geweest als dichters, wijsgeren en bouwmeesters. Daar komen voor de volken van de grote religies de enkele godsdienststichters bij. Bij de grote massa is gewoonlijk niets te vinden van mededogen, sociale bescherming, besef van rede en overleg en persoonlijk initiatief. Wel veel wantrouwen, dodelijke angst voor onzienlijke machten, onbarmhartige huiselijke situaties tegenover het vrouwelijk geslacht, verdrukking. Rassenhaat en clanverschil wordt ook uiterst fel beleefd. Het levenspatroon in grote lijn getekend, geeft ons te zien: polygamie, slavernij, beschikking over leven en dood van onderhebbenden door echtgenoten, vaders en andere machthebbers, vendetta, bloedige offers en magische handelingen met schrikwekkende gevolgen. Bij de meeste van deze volken gaat dit alles gepaard met uiterlijke hoffelijkheid en gastvrijheid. Onder vreemd

bewind (westers kolonialisme en de beschaving van het christelijk geloof) is er in dit levenspatroon zeer weinig gewijzigd - op enkele uitzonderingen onder dwang na. En waar het in de vrij gekomen landen geschiedt - zoals India, Middenoosten landen, Gana - gebeurt dit onder invloed van mannen die een westerse ontwikkeling hebben gehad. Waaruit is dit levenspatroon te verklaren?

ANTWOORD: De confrontatie met volkeren, evenals de confrontatie met de mensen onderling, lijdt aan één en hetzelfde hiaat, namelijk zich niet verbonden weten met God.

En wel te lijden onder de slavernij van macht en zucht naar macht, in welke toestand dan ook gedrongen, in alle mogelijke vormen. De leiders van de primitieve volken stellen hun eigen grenzen, die zij niet zullen overschrijden. Tenzij - zoals in oorlog - en dan ook in de zogenaamde beschaafde volkeren! - de grenzen voorbij gezien worden en bestialiteit - schering en inslag worden. Zodat wij er wel ver vanaf staan, maar toch ook angstig dichtbij.

Al die genoemde ellende heeft zeer vaak ook een ritueel element. Rituelen - voor ons - vol van afzichtelijke taferelen, die de primitieve mens heilig zijn en dus rotsvaste tradities worden. Niet uit angst voor wilde machthebbers, maar uit angst voor de machten van de natuur die de mens kan bezeten doen worden en vernietigen. En zeker samenklontering en versmelting in communale verbanden veroorzaakt. En dus een onbegonnen zaak hierin invloeden te storten die volgens ons hen zouden moeten veranderen. Helaas logenstraft aldoor weer opnieuw hun primitieve drangen elke goede wil. Hoe kan dan een oplossing gevonden worden die afdoende zou zijn voor een opheffing van deze primitieve drangen, naar een meer algemene menselijke omgang?

Wel, indien we de blik voor hulp naar de beschaafde landen der wereld richten, schrikken we van zoveel geraffineerde opzet, om eveneens mensen te martelen en te vernietigen. Het is alweer zeer dichtbij, wat we zo veraf waanden. En nog wel met ons gevoel voor eerbied voor alles wat leeft - mens - dier - natuur! Want de ontplooiing van het intellect schijnt niet samen te gaan met de ontplooiing van de ziel. En het treft ons smartelijk als we zien hoe een raffinement aan alles ten grondslag ligt en nog wel om de macht van de sterkste! Een macht die er niet voor terugdeinst alles, maar dan ook alles voor deze verovering in te zetten: gewrochte mensenarbeid van eeuwen en eeuwen, mensheid, natuur - en—het leven op aarde zelf.

Zo staan we dan tussen beschaving en primitieffheid en het wordt ons maar droef te moede in onze ziel hoe in triest toch de aarde is met zijn bevolking en mensen. Zou er nu heus geen oplossing zijn voor deze rampzalige toestanden?

Indien de mens van de mens afhankelijk was, zeker niet. Maar zo liggen de problemen in wezen niet. In wezen zijn we allemaal afhankelijk van de op- of ondergang die de mensen-oogsten mee opnemen in ongekende levensstromen, die de mens niet zelf kan verwekken, wel dienen. Levensstromen die als rivieren uitmondingen vinden in de grote zee, gevormd door mensentranen. Rivieren van waarachtige goede wil en loutering door goede wil.

Volstrekt en éénmalig zal voor ieder die dit wil, een kanaal zich openen in zijn hart, dat dit leed begrijpt en wil helpen opheffen. Een kanaal waardoor de Liefde zijn uitweg kan vinden als Hulp in de slaafse gebondenheid aan primitieve levensangst en uiterst verweer.

VRAAG: Ras-ontplooiing en ras-gebondenheid houdt toch zeker verband met elkaar?

ANTWOORD: Rasgebondenheid heeft eveneens ras-verwerping in zich. Maar een mens is een mens en geen ras product. Hoezeer men zich daar dan ook op zou willen beroemen of achter verschuilen.

De rassenbodem wordt dagelijks gevoed door rassen voor- of afkeur. Maar onze levensplek

op aarde is maar een tijdelijk vertoevingsoord, waarin door geboortebestemming een verband wordt gelegd met ons levenslot, als de beste conditie om ons mens-zijn tot ontplooiing te brengen.

Iets geheel anders is, dat wanneer wij als méns naar onze geboortegrond zoeken, wij andere levensbanen in gaan dan die van bepaalde landstreken. Levensbanen die ver boven deze landstreken - en dus tevens rasbepaaldheid - uitgaan en ons als een Wereldling de daarbij passende verantwoordelijkheid geven ieder rassen-probleem te laten voor wat het is en zichzelf disponibel te houden voor wat de Wereld kan helpen verlossen. Waaronder dan de beschamende rassenhaat en rassenverheerlijking een van de belangrijkste stromingen zijn waaruit zoveel nameloze ellende voortkomt.

VRAAG: Is het omdat wij zo weinig begrijpen van het dier in de mens, dat wij zo weinig voor de dieren kunnen doen?

ANTWOORD: Ja, maar we begrijpen er juist wél wat van; we willen het echter niet weten. Wanneer we teruggaan naar het Scheppingsverhaal en lezen dat al de soorten dieren - zoals ze geschapen waren - aan de mens voorbij moesten gaan, dan gaan we het dier in onszelf herkennen!

De achtste Scheppingsdag - waarin de mens zich voor zijn thuiskomst opmaakt - daar is een prachtig beeld van: dan loopt hij namelijk met het dier aan zijn hand. Zijn eigen dier dat hij overwonnen heeft - en dat brengt hij op zijn plaats bij God terug. Want buiten het dier in onze mensengang waren wij nooit geworden wat wij nu zijn. Maar zodra bij ons een eigenschap wordt herkend als niet dierlijk, maar bestiaal, dan begint onze strijd - en dan weten we dat we overwinnen kunnen. In ieder geval dat we er ons geheel en al voor inzetten. Want het is natuurlijk nog maar heel kort, dat de mens vanuit de historie die achter hem ligt - waarin via de biologische evolutie het menselijk lichaam en de organen zijn ontstaan ten behoeve van de mens - het denken kreeg; wat hem onmiddellijk van het dier scheidde. En vanaf dat ogenblik begint dus de strijd om onze eigen biologische afkomst niet te verwerpen, maar te hanteren voor wat wij moeten. Want het is natuurlijk niet alleen seks, maar heeft te maken met alles wat lust is en zelfs lust tot vernietiging om onze lust te stillen. Het is dus een heel kritiek randgebied van ons mensenleven - en ook ons totale mensenleven - om wakker te worden voor het dier buiten ons en in ons. Want het dier binnen ons wil het dier buiten ons altijd te lijf. Maar de mens niet.

VRAAG: Maar dat dier in ons dat het dier buiten ons te lijf wil, krijgt dat door het denken van de mens de mogelijkheid om in schijnbare overwinnaar-situaties te komen - dat als je een keer bloed geproefd heb, die lust steeds sterker wordt aangewakkerd?

ANTWOORD: Dat is de strijd! Er is geen andere strijd. En die strijd kan de mens alleen winnen vanuit de Liefde - niet vanuit verweer. Want omdat die Liefde als het ware toch in alles en alles verzonken ligt, móet die de zaak in de hand nemen.

VRAAG: De wetten die Mozes op de Sinaï kreeg, die bevatten - als ik mij wel herinner - uitgebreide voorschriften over dierenoffers. Wat is daar eigenlijk de bedoeling van geweest?

ANTWOORD: Het dier in de mens, het 'ik'!

Het is een wet, een heilige wet bij de Joden om vlees, een zeker soort vlees te eten. Weet u waarom? Om in hun eigen constellatie de ánder op te bouwen, mee te dragen. Die dan zogenaamd van een lagere orde is, dus als offer. Er zal wel een flinke verleidingskant aan zijn, dat begrijp ik wel, maar dat laat ik natuurlijk voor wat het is. De essentie hiervan is echter heel bijzonder!

VRAAG: Ik heb net een documentaire over de koppensnellers in Nieuw Guinea gelezen en toen dacht ik: hoe is het mogelijk dat dat in deze tijd nog gebeurt, dat ze elkaar opeten om sterker te worden, doordat de geest van de vijand dan in hen komt. Zou dat op hetzelfde plan liggen?

ANTWOORD: Ach, ook wij doen niet anders dan koppensnellen. Zij trekken er op uit met hun messen en knotsen, maar wij met ons intellect - dat is nog wat anders! Terwijl datgene wat dan als koppensnellen wordt aangemerkt, zeer nauw verbonden is met de werkingen van de natuurwetten, waar wij zo voor afgesloten zijn. Zij bezweren hun geesten, ze aanbidden hun geesten, de natuurgeesten. Maar als we zien wat het intellect van mensen teweeg brengt - dan wordt er niet één kop gesneld, maar dan gaan er miljoenen mensen aan. Zie de oorlogen. Dat is nog wel wat erger.

12: *Over godsdiensten*

VRAAG: Wat kunnen ouders en opvoeders doen om de jeugd van de 'technische cultus' af te helpen? Wat kunnen zij er tegenover plaatsen? Vergelijkend godsdienst onderricht op school bijvoorbeeld?

ANTWOORD: Voor de jeugd bestaan juist geen cultussen, daar die compromisloos op de wonderen van de techniek afkomen. Niet op de cultussen daarvan. Dat is evenzo met de godsdiensten. Een kind gelooft zuiver en compromisloos in God en maakt er geen godsdienst zus of zo van. Dat doen volwassenen en dat staat de jeugd juist zeer tegen. Godsdiensten en vergelijkende godsdiensten maken de voedingsbodem van even zoveel cultussen en dat is: ongelooft in God. God vraagt onszelf en geen stelsel, maar ons ongelooft in God woekert zo in ons leven, dat de kostbare jaren vervliegen in ongetelde beuzelarijen.

VRAAG: Geloof de Boeddhist aan een 'onoverwinnelijke' God als hij zegt, dat de mens zelf God is en door goed te leven zijn eigen lot kan maken? Maakt hij dan van zichzelf niet een robot en van de schepping een mechaniek, waardoor hij zichzelf dus uitsluit van ontvankelijkheid en Verlichting?

ANTWOORD: Dit zou gegrond zijn op uiterste zelfbegrenzing, waardoor zijn mens-zijn in een hoogst gevaarlijke situatie wordt geplaatst, gezien zijn biologische achtergronden, die hij maar niet zo ontkennen kan.

Hij kán gelukkig van zichzelf geen robot maken, noch van de Schepping een mechaniek. Dit ligt niet in zijn macht. Hij zal zich steeds moeten onderwerpen aan de enige steekhoudende werking van het Leven zelf. Een werking die de mens geheel in zichzelf moet laten werken, gezien hij het mysterie van het Leven niet doorgronden kan, laat staan beheersen. Of het een God in ons of buiten ons is sluit dit in geen enkel opzicht uit. Het zijn menselijke beeldingen van het Mysterie dat de mens namen doet geven in zijn zoeken naar de Weg - de Waarheid en het Leven.

VRAAG: In het boek 'Vijfstromenland' van dr. Bouman, staat dat het symbool van het oosten een boom is, die zijn wortels in de lucht (of in de hemel) heeft. En het symbool voor het westen een boom met de wortels in de aarde.

ANTWOORD: Het symbool van het oosten: de boom met de wortels naar boven is sterk geïnspireerd op de hang van de oosterling zijn veiligheid te zoeken in het vinden van God via de bovenaardse hiërarchie van zijn talloze goden.

Het symbool van het westen: de boom met de wortels in de donkere aarde, is uitvloeisel van de druk der diepte gang van de westerse mens in het meest stoffelijke aspect wat de evolutie biedt. En nu wel het meest tot uiting komt in de techniek die het Leven in uiterste vorm van gevangenschap houdt.

Maar noch het offeren van de oosterse mens aan zijn talloze goden, noch het aandrijven van motoren en super motoren om door technisch ontwikkelde krachten de evolutie van de mens te verhaasten, kunnen de wil van God voor de mens registreren in eigen gemaakte condities.

VRAAG: Ook heb ik wel eens gehoord, dat de oosterse mensen soms van andere planeten zijn en vrijwillig op aarde komen om de mensheid te helpen. Hebben deze Boeddhisten dan Christus niet nodig? Christus die het hoogste heeft gebracht in de wereld 'de Liefde'? Is dit dan niet de weg ook voor het oosten?

ANTWOORD: De mensen van andere planeten die voor onze hulp hier op aarde zouden zijn, hebben zich dan wel goed verscholen! Want behoudens de godsdienst-Leraren die nooit een aanwijzing daaromtrent gaven, is er tussen de oosterse en westerse mens niet zo'n verschil op geestelijk niveau. Het is alles nog zeer 'ik'-geconcentreerd. En er is maar weinig begrepen van wat deze Leraren als enige lering voor deze ik-bevrijding hebben gegeven.

En zij die de mensheid waarlijk helpen, zijn niet oosters of westers georiënteerd, maar staan voor de Ene universele Waarheid, die voor de ganse mensheid geldt namelijk God lief te hebben met geheel zijn hart en zijn naaste als zichzelf.

VRAAG: Is godsdienst belijden eigenlijk niet een belemmering voor het directe contact met God?

ANTWOORD: De vorm. Men neemt de naam aan van godsdienst, maar het is eigenlijk een bepaalde vorm waarin ze het over God hebben.

VRAAG: Want zodra de vorm aangenomen wordt, krijg je de weerstand van de andere mensen weer tegen je.

ANTWOORD: Zo is het altijd. Er kan maar één godsdienst op de wereld zijn, die is voor ons allen. Zo lang het er twee zijn is het niet goed, want dan zegt de een tegen de ander dat hij de ware heeft. Geloofsstrijd is een van de meest voorkomende dingen.

VRAAG: Sluit u dus helemaal uit dat er werkelijk een uitverkoren volk zou zijn?

ANTWOORD: Dat is mijn enige geloof! Maar dat richt zich niet tot de Joden speciaal.

Gods Volk Israël zijn wij allemaal! Israël is een aanduiding van het ontplooiën van de geest. Want uitverkoren is elk mens en elk volk dat de wet van God naleeft. Niet dat hij uitverkoren wordt door God, zonder meer, maar hij werkt zich er naar toe. Daar is geen ontkomen aan.

En alle oorlogen en alles wat u leest in het Oude Testament is een strijd van animaliteit in de mensheid tegenover de geest in de mensheid. Dat wordt aangeduid als het volk Israël.

En al het andere wat zich opheft tegen het volk Israël is niet anders dan de mens zijn animale biologische gebondenheid, waar hij uit moet. En dat is symbolisch in het Oude Testament vastgelegd.

De hele wijze waarop die interpretatie over het Oude en Nieuwe Testament plaats heeft, daaraan ontgroeit de mens en gaat zien wat het wél is. Men moet de bijbel met de Geest lezen om de diepte van de geestelijke waarden te kunnen peilen.

VRAAG: Hoe komt het dat God in het Oude Testament alleen maar een strijdend God is?

ANTWOORD: Strijdend, niet in de zin van verovering. Dus geen militaire trawant, maar een

Strijder die opriep wat voor de strijd, voor de 'wording' van alles nodig was. Schuld en boete bestaat niet - ontvouwing bestaat.

 VRAAG: U hebt gezegd dat de wereld van kennis - die dus bij de tijdruimtelijkheid hoort - op het ogenblik voor de mens niet meer is bij te houden. Het is een kennis die helemaal uit zijn voegen is geraakt en op een extreem experimenteren is uitgelopen en dat we daar maar beter af konden blijven.

ANTWOORD: Daar bedoelde ik mee: wij kunnen niet onze sanctie daaraan geven. Maar alles wat zich in de uiterlijke wereld toont als een leven naar een verwijd mens-bewustzijn, allround, de gehele mens, daar kunnen wij wél onze sanctie aan geven in de tijd.

En dáár zou de godsdienst de deur wijd open voor moeten doen! Maar helaas zien wij dat de godsdiensten gebruikt worden in de wereld om politieke doorslag te geven, dan hier, dan daar, dan zus, dan zo - al naar gelang dit van voordeel is, uiterlijk voordeel voor wat zij noemen hun kerkelijke verantwoordelijkheid. De innerlijke mens kiest in de tijdruimtelijkheid zijn gang, als de innerlijke mens de kans krijgt om zich in de mens te openbaren.

 VRAAG: U sprak van twee ballingschappen. De eerste was de vrijwillige ballingschap van de Eeuwige en de andere was de ballingschap van ons i/d stof. Hebben die twee verband met elkaar?

ANTWOORD: Ja zeker - echter die van de Schepper is en moet wel vrijwillig zijn, omdat het de beperking is van Zijn eigen Schepping; die Hij constant moet voeden, anders viel alles uit elkaar. En die ballingschap houdt verband met de mens, omdat het ook de ballingschap is in de materie in alles en alles, want ook de materie zou in zijn hoedanigheid uiteen vallen, als daarin niet lag het mysterie van Aanwezigheid.

Dit moet je met je hart denken. Doe je het met het verstand, dan ben je dadelijk al begrensd. Maar het denken met het hart verklaart dat het offer dat gebracht is door de Schepper, niet anders dan een offer kan zijn, omdat daarin een opwekking is tot stand gekomen waar wij allemaal door bestaan, door 'zijn'. De ballingschap van de mens is altijd zich beperkt voelen, altijd zich in een druk bevinden, niet door wat wij onderling elkaar aandoen, maar vooral door wat als lot ligt en waar we absoluut niet onderuit komen. Dit betekent dat het offer van God en de zijnen en vóór de zijnen - Zijn schepsels - de ganse Schepping doorweeft en brengt naar een totaliteit van mens-zijn, die ieder begrip te boven gaat. Behalve dat we in de historie der mensheid hier en daar de hele bijzondere uitzonderingen onder ons hebben gehad - en misschien nog weer- die hebben getoond waartoe een mens kan komen indien hij gehoorzaamt aan de wezensaard van hemzelf. Niet omdat daardoor zijn leven voor hem een gemakkelijke zaak wordt, want de wezensaard bepaalt dat de volheid die hij bereikt in zijn mens-zijn, inhoudt zich net als God te geven aan het geheel. Dat is de verwantschap in deze ballingschap.

VRAAG: Er zijn tijden dat die ballingschap me verschrikkelijk benauwt en ik er niet meer tegen op kan.

ANTWOORD: Je kunt er juist tegenop - we komen altijd weer door die benauwenissen heen. Weliswaar met schade en schande - dat is zeker waar. Maar de kwaliteit in de mens - die wezenskwaliteit - die doorstaat alles. De reactie op ons in ballingschap zijn leert ons dagelijks dat er een kwaliteit in ons is, die niet aan te randen is. Die zegt na een moeilijke overrompeling: 'Begin weer, erken dit niet als superieur. Sta op!' en we worden er door overeind geholpen. Dat hele mensenwezentje dat we kennen, wat onder zo'n bombardement van allerlei krachten, van allerlei overrompelingen aangevallen wordt, blijft toch wie hij

van binnen is. Omdat zijn wezen werkelijk is—de rest gaat voorbij. De ballingschap is te dragen en te verwerken, want de mens is altijd weer sterker dan hij dacht. Zelfs is hier al eens gezegd: het bewustzijn lost zich op om de kern van de mens vrij te maken.

Is het niet verwonderlijk dat wij mensen met al onze geloven of godsdiensten, met al onze kerken en tempels, onze geestesbewegingen eigenlijk arm aan arm slechts één godsdienst hebben? Allemaal zijn wij ons aan het optrekken naar een bevrijding uit die blinde vlek, die wij mens-bestaan noemen - allemaal worden wij getrokken naar iets dat boven dit bestaan uit gaat. Om die verwantschap, die universele binding gaat het en universele binding is universele godsdienst, waarin alles opgenomen is.

Zoals het nu is heeft de tijd nog geen mens naar voren kunnen brengen met een godsdienst die de universele bevrijding voor alle mensen inhield. Telkens was het een aparte schijf. in het geheel. Maar wij ontkomen niet aan de door God geschapen broederschap. Dat kán niet. Wij ontkomen niet aan het mysterie dat God in ons heeft gelegd, dat wij kunnen spreken. Spreken met God! Dat kan geen ander schepsel. Weet u iets dat meer fundamenteel is in je mens-bestaan dan dit geschonken vermogen? En het Antwoord dat wij krijgen zal niet alleen het eigen probleem verre overtreffen, maar een Antwoord zijn op het probleem van alle mensen.

VRAAG: Kan je met je verstand ook zo'n moment dat 'boven de dingen staat' beleven?

ANTWOORD: Nee, dat kan niet. Een echt zuiver geluuksmoment is door het verstand niet te begrijpen. Dat verkleint het, dat vergroezelt het tot 'ik'-beleving, terwijl het zuivere geluk geen 'ik'-beleving is, maar een 'wij'-beleving. Dat is het verschil. Wanneer dus in het tijdeloze moment iets gebeurt met een mens, dan móet dit als uitwerking hebben: dienst aan allen. Het kan niet anders. Daar herken je het ook aan. Als het te bereiken zou zijn in de verstandelijke omvatting waar het 'ik in staat, zou het een vorm van macht worden, van magie, zoals sommige mensen proberen.

Maar bij Jezus kom je tegen dat Hij komt bij dé zieke - dat zijn wij allemaal- dan is het huis van de zieke zo vol omdat Jezus komt, d.w.z. zó vol van onze spooksels, van onze verkeerde wijze van leven, dat Jezus het dak open laat breken om de zieke te laten naderen. Aangrijpend is het als we zien hoe zo'n zelfde gebeuren door de mensheid heen gaat, dat de enkelen die aangeraakt waren door een onbeschrijflijk mededogen voor alles wat lijdt, tot de grootste offers in staat waren, om de in de weg staande persoon onder een wetmatigheid te krijgen die boven de stofwetmatigheid uitging.

We zien het bij Gandhi, dat toen hij zijn protest aan de wereld gaf voor de knechterij in India, zestig, zeventig dagen niet at. Daar moet je hier in het westen mee komen! Dus dat is in het oosten toch een verborgen lering geweest om de persoonlijkheid van de mens er onder te krijgen. Maar bij Jezus komt er ineens een totaal andere opening, totaal anders: 'Hebt uw vijanden lief.' 'Doe wel degenen die u haten.' Dát wrikt los. En een andere weg is er niet! Want de andere was een glorierijke overwinning over de stofwetmatigheid, terwijl het bij Jezus was: inzetten van alles wat aardgebonden is in de mens voor hemelse kwaliteiten.

VRAAG: Is dat het verschil tussen Boeddha en Jezus?

ANTWOORD: Boeddha doortrok en veroverde alle stoffelijke gebondenheid van de lichamelijke staat om daar meester over te worden, terwijl Jezus zijn hele wezen liet uitvloeien in die stof-geknechtheid van de hele mensheid - als onaantastbaar goddelijk leven.

Zo zien we - als we stilhouden bij de enkele figuren die zo boven mensen uitkomen, waartoe men in staat kon zijn door de gegrepenheid bewogen te zijn geworden; niet door wat je

zelf als lot hebt te verwerken, maar om wat je om je heen ziet. En altijd voel je: dat is het. Niet mijn leven komt er op aan - we hebben natuurlijk onze verantwoordelijkheid in acht te nemen, maar niet om het op te poetsen voor Onze Lieve Heer, om door meditatie dit te veroveren, dat te veroveren; maar het gaat er om of we bereid zijn. Dat is de laatste boodschap geweest, voor allemaal.

Want waar wij Jezus zien gaan was het vooral dit: Hij was de incarnatie van de Redding. Wanneer Hij tegen de mensen zei: 'Volg Mij' lieten zij hun gezin en hun werk en alles daarvoor los en ze volgden. Daar zat niets tussen, omdat ze het levende voorbeeld, de levende verbondenheid voelden die boven alles uitging en waarmee alles verantwoord was wat ze deden. Van A tot Z was het één aanrading van de hoogste revolutiekracht van wat oud en verstarde was en niet meer dienen kon. Waar Hij was was Hij, maar Hij zei: 'Hebt uw vijanden lief!' Een onmogelijke eis. Maar de erkenning dat dát de redding voor de wereld is, zet ons al op een ander spoor. We zijn er niet op uit om een ander een voetje te lichten. En wie we ook in het leven ontmoeten, die zich misschien wel aan dit of aan dat zwaar bezondigd hebben, laten we oppassen niet de hele mens te verwerpen. Want 'oordeel niet' roepen we op.

En de enige overbrugging naar het 'wij' is dat proberen lief te hebben, proberen dat niet aan te randen, niet te beschadigen in onze ontmoeting in die korte tijd dat we hier zijn.

Op deze wijze heeft Jezus grondslagen gelegd, waarvan we voelen dat die redding moeten brengen, redding op een tijdstip in de evolutie waar een geweldige omkeer te verwachten is, van opruimen wat niet meer dienen kan. Bij allemaal, ook persoonlijk. Daar heeft Hij de grondslag voor gelegd als een levend bewijs van een volmaakt mens. Geen God, maar als een volmaakt mens; want daartoe kan de mens komen.

13:

Lijden

VRAAG: Waarom is menig mens toch zo eenzaam, zelfs met veel familie en vrienden om zich heen?

ANTWOORD: De mens is niet eenzaam. Maar doordat de mens zich teveel richt op de voorbijgaande tijdswaarden alsof ze een eeuwigheidscadeau voor hem inhouden, komt hij schraal uit wanneer zijn tijd voortspoedt.

Wanneer echter de mens denkt dat hij met alle goede bedoelingen toch tot een niet te dragen mislukking schijnt te zijn gekomen, dan opent zich de mogelijkheid van een geheel andere levensorde voor hem. Juist door de smart hierover, want de smart isoleert hem tot eenzaamheid. En wanneer wij deze niet ontvluchten maar deemoedig ondergaan, komt er een verstilling die ons loutert en die ons tevens een geborgenheid doet gevoelen en troost geeft die mensen ons niet kunnen bieden. En lossen de mislukkingen op in een nameloze Vrede, waarin alles goed is zoals het is.

VRAAG: Wanneer verworpenheid en zielenood gebondenheden zijn waar wij géén macht over hebben, waar komt dan het schuldgevoel vandaan dat die noden altijd begeleidt? Duidelijk een gevoel van tekortschieten, eigenlijk wel anders kunnen als je wilde en tegelijkertijd met je hele ziel te willen en niet weten voor- of achteruit.

ANTWOORD: Alle lijden waar wij geen macht over hebben werpt de vrucht van 'ik'-ontzeling. Alle lijden dat wij zelf oproepen door gebondenheden die wij niet in stand moesten houden, staat deze ontzeling in de weg.

VRAAG: En als je medemens je niet als mens ervaart, is het alsof Onze Lieve Heer zegt: 'Ik kan je niet gebruiken.' Terwijl je toch door Zijn Leiding op die plaats gesteld bent.

ANTWOORD: De plaats door God in ons leven bepaald is meestal moeilijk te aanvaarden, omdat deze plaats bijna nooit samen gaat met de door óns bepaalde plaats.

Wanneer wij nu waakzaam zijn en de aanwijzingen gaan zien die door deze tegenstrijdigheden naar boven komen, zien we de door God bepaalde plaats in samenwerking met ons lot, als de enige mogelijkheid voor bevrijding van lot en plaats.

Maar of wij dit wensen? Vergeet niet en nooit dat God dwars door onze ideeën en opinies heengaat (wat we er ook onder lijden), juist om ons te redden. Maar alweer: willen en zien wij dat? Of willen wij onze inzichten omtrent de bepaalde plaats handhaven en dan onze gevoelens van liefde en plicht beschermen tegen Gods innemende therapie die dan in alles ligt wat ons aardse leven uitmaakt? Omdat wij onmachtig zijn te zien waar God ons heen drijft en angstig vasthouden wat wij bezitten met of zonder hartzeer. Terwijl juist Zijn inneming ons zuiverder doet zijn in onze liefde tegenover hen die wij liefhebben.

Verworpen zijn door mensen als niet van God te zijn, is het wegvallen van de God die wij ons hadden toegeëigend en een fictie bleek. Niet te zijn voor God is: God leren ervaren als de Enige die ons kan dóen zijn, door Zijn verbondenheid met ons door Hem gelegd.

VRAAG: Door leed en verdriet worden wij opgeheven, brengt dat niet een grote verantwoordelijkheid mee? Zien waar lijden voor staat?

ANTWOORD: Ja, het voert ons naar hoger verantwoordelijkheidsgevoel. Hoe meer men ziet, hoe meer men ook leert zwijgen en oordelen.

Lijden is een opgenomen factor in het menselijk leven. Zoals vreugde, pijn, verdriet, ziekte, gezondheid, enz. in onuitputtelijke vormgevingen en hoedanigheden. Zonder deze factoren zou de mens verstarren en te niet gaan. Zijn vermogen om hierop in te gaan, te reageren, voorkomt deze ondergang en maakt de menselijke geest vrij. Deze vrijmaking is het doel van het mensen-leven op aarde. En bevestigt zijn verbondenheid met de Algeest of God, waarin iedere oplossing van leed en nood, van alles wat menselijke ervaringen zijn, oplost. Vanuit de mensenhoek gezien is het alles anders, omdat wij mensen de ware achtergrond van het Leven en ons leven niet kunnen waarnemen. En alles onder een Godsoordeel ligt, dat wil zeggen: onder Gods Barmhartigheid.

Christus staat dan ook als de Verlosser voor allen, maar manifesteert Zich in de tijdruimtelijkheid als de Leraar van Zijn Tijd - die nog steeds ook de onze is. Wanneer wij Zijn leringen in ons leven toepassen, ervaren wij dit tot in de allerdiepste schuilhoeken van ons leven. Maar dat toepassen is een opgaaf waar we meestal voor terugdeinzen.

VRAAG: Toch wil je wel graag helpen, vooral als je dagelijks geconfronteerd wordt met zieke mensen.

ANTWOORD: Een mens lijdt niet meer dan hij opnemen kan. De werking is voor ons geheim, omdat ons mededogen niet groot genoeg is. Het medelijden van de mensen voor de mensen, is niet langer dan de dag kort is. Wij gaan toch eigenlijk gewoon door, wat er ook gebeurt. Nooit zou medicijn nodig zijn wanneer wij het waarachtige medegevoel hadden en wij ons in volle ernst met ons hele leven zouden inzetten.

VRAAG: Maar je ogen moeten toch open gemaakt worden?

ANTWOORD: Er moet niets. Het komt wanneer ons mededogen eens wat langer is dan de dag kort is. Dat is de voorwaarde voor het opengaan der ogen.

Die opvatting over ons helpen, daar mankeert een geweldig iets aan. Dat is dat je niet weet hóe een mens geholpen moet worden. Wanneer je goed bij jezelf nagaat dat die opwelling om te willen helpen eigenlijk voortkomt uit het feit dat je er zelf ongerust over bent. Je moet jezelf rustig maken, hetzij door het geven van geld of door het doen van een daad, want er is iets in je aangerand. Die confrontatie met dat leed van een ander bewerkt wat in je. Wát ? Dat indien er leed is, je onmiddellijk ervaart dat je niet zomaar verder door kunt gaan. En dan hebben wij de gewoonte om dit gauw af te dekken door een gift of een daad— en dan kunnen we weer verder!

Maar dat nu eens niet te doen. De confrontatie nu aanvaarden en niet af te dekken wat je van binnen weer gerust doet zijn. Wat gebeurt er dan? Probeer het eens, dán staat u onmiddellijk ineens met uw mens-zijn en het leed van de ander (een mens of een dier) op een heel ander spoor.

Een bekende van mij, een arts, belde mij een poosje geleden op en zei: ik moet mijn hart eens luchten. We hebben het er met een stel oudere collega's over gehad, dat de persoonlijkheid van de mens zo in gaat boeten, omdat hij eenvoudig voor elk wissewasje - hoofdpijn, kiespijn, noem maar op - een pil, een poeder of een drankje wil hebben. Het prachtige, natuurlijke elan van het lichaam zelf, dat altijd direct klaar staat om in te grijpen, bloedt dood. Daar maken wij ons zeer ongerust over. Dit betekent - dat als het zo door gaat - dit overmatige roepen om verdooving (hetgeen hetzelfde is als de gift of de daad), dat dit de menselijke waardigheid aantast en dat prachtige elan, waarin je zegt: hier stá ik tegenover mijn ziekte - dood laat bloeden.

Nu weet ik heel goed, dat er ziekten zijn die dan geweld aan de menselijke grens oproepen. Ik spreek uit ervaring, anders zou ik het niet zeggen. Maar voor niets in mijn leven zou ik die momenten hebben willen missen, die een zo ongelooflijke ruimte boden! Weet u waar-van en waarvoor? Voor mededogen. Niet medelijden, maar mededogen. De volslagen onmacht in jezelf te moeten erkennen dat je in wezen niets voor een ander kúnt doen. Dat is een goede les. Dat brengt de mens het bewustzijn, dat hij afhankelijk is. Afhankelijk van die hogere instantie die constant - hoe dan ook, ik weet het niet - aanwezig is en toeziet hoe de confrontatie werkt.

Want er wordt heel wat meer gevraagd van een mens als het erom gaat een ander te kunnen zien lijden, dan om te helpen. En het zou jammer zijn, als dit hoofdstuk zich hiermee afsloot. Maar dat doet het niet. Dán gebeurt er wat. Dan wordt de mens op de een of andere manier in staat gesteld, niet aan de leniging van de nood deel te mogen hebben, maar wel aan het opheffen van die stofverblindheid in algemene zin. Zodat nooit gezegd kan worden: o, die heeft daar dát gedaan. Want het is dan een strikt innerlijk proces, met als gevolg dat een mens mee wordt opgenomen in die ontheffing aan de stofverblindheid, waarin hij dan het zijne mag geven.

VRAAG: Hoe zouden we dan de genezingswonderen van Jezus kunnen zien?

ANTWOORD: Zó en nooit anders. Maar Jezus was op die momenten enerzijds natuurlijk de volmaakte mens en daardoor anderzijds het volmaakte instrument van opheffing van de stofverblindheid, die wij ziekte noemen.

We zien ook bij Jezus de ontzaglijke ontroering wanneer Hij bij Lazarus staat - een dode, die aan het ontbinden was (dat is het beeld van de mensheid, daar kunt u heel zeker van zijn). Maar dan heeft Hij het aan God gevraagd, dan is Hij niet het instrument, dat kunnen we uit Zijn antwoord opmaken: 'Ik dank U dat U mij hebt verhoord en hem hebt gered.'

Het is zeer aangrijpend te volgen waar Jezus in Zijn volle menselijkheid volledig instrument is en waar Hij zelf vraagt. Want dit genezen van Lazarus (ontbindend en in de

doeken) is de degenereerde mens in de stof, die op een ander spoor gezet wordt. Dat brengt meteen dieper levens-inzicht mee. Gradueel, naar je dragen kunt, naar je hebben kunt. En dan sluit het het andere niet uit. Dus te helpen in de stof met daad of gift, hoe dan ook, omdat het vanuit een totaal andere sfeer geschiedt.

VRAAG: Hoe moeten we dan de persoon zien die verlost wordt van de kwaal en dan verder de zinvolheid van het lijden moet missen?

ANTWOORD: Het wonderlijke van deze Schepping is, dat hij elk moment - waar en hoe dan ook - volmaakt is in zijn onvolmaaktheid. (En God zag dat het goed was!) Zodat de gebeurtenis een volmaakt geënceneerd geheel in de totale Schepping is.

VRAAG: Dus daar is de genezing ook in opgenomen?

ANTWOORD: Ja - en op deze wijze opgenomen. Dat is een levenswet, die boven alle andere wetten uitgaat. Die openbaart zich gewoon op dát ogenblik en dan is alles aanwezig. Maar wij zijn niet altijd aanwezig. Zijn we het wél, dan werkt dat onmiddellijk voor ons.

En als een mens tot volheid komt, des te meer zal hij van de volheid van het Leven zien en de werking daarvan voelen.

VRAAG: Wanneer je er nu van uitgaat dat het leed dat je wordt aangedaan -wat voor soort leed dan ook, via een mens eigenlijk - dat het dus van Hogerhand komt: in hoeverre moet je dat dan helemaal accepteren omdat je dat gelooft. Of moet je je daar enigszins tegen te weer stellen? Dat is zo'n probleem voor mij.

ANTWOORD: Ja, dat is ook een enorm probleem. Want stel je eens voor dat een krankzinnige je een vreselijk iets aan doet, dan kan je hem niet ter verantwoording roepen. Maar in die lotswerking overkomt het je; dat is wat ik noem in de ban van de Schepping, waarin zich krachten in werking zetten die zich manifesteren in en door mensen, waardoor elk ogenblik van de dag wat gebeurt, kleine en grote misslagen op ons.

De acceptatie hiervan is zéér moeilijk. Omdat wij in onze godsbeelding een figuur maken die geheel en al sublieme menselijkheid meedraagt. Wij kunnen het niet anders doen. En daardoor wordt de acceptatie vaak een diepe weerstand in ons, dat wil zeggen: géén acceptatie, maar een weerstand die we allemaal kennen als: waarom nu en waarom ik?

En soms niet eens over ons eigen lijden, maar om het: Waarom toch zo!

Als een mens op de wereld kon zien wat zich daar afspeelt, dan zou men denken: het is daar alles volslagen verloren. Als blinden vliegen ze op elkaar af, trekken elkaar de stukken van het lijf, belemmeren elkaar om een school in te gaan, om een kerk in te gaan, om een huis in te gaan, om alles en nog wat, om een behoorlijk mens-bestaan te hebben. Verschrikkelijk is het. Dat alleen al kan in een mens opwekken: daar doe ik niet aan mee, ik zal doen en ik zal leven wat ik voel als voor allen verantwoord, waarbij ik ieder mens recht in de ogen kan zien!

Daar is al een reactie. Het kan natuurlijk ook omzwaaien, dat je zegt: nou, maar ik pluk de dag. Meestal kom je aan het plukken van de dag niet toe.

Dus in de activiteit waarin de mens dan zo strijdt tegen die ontzaglijke aanwezigheid van krachten waaraan we allen onderhevig zijn, openbaart zich voor je, dát je er niet aan toe komt om de dag te plukken zoals je het wilt. En dit kan weer nog meer tegenstand oproepen, maar de andere Tegenstand zal je vlak in je gezicht kijken, met andere woorden: er is een Hand boven de onze. En alleen heel diep in ons Wezen wagen wij het met het leven. Omdat we diep in ons weten dat - hoewel wij die ontzettende raadselen als mensen met onze beperkte waarnemingen niet kunnen doorgronden, niet kunnen oplossen - wij mee

opgenomen zijn in zo iets ontzaglijks wat wij dan Schepping noemen. En voelen dat het eigenlijk onzin is ons een zekere standing aan te meten en te gaan doen zoals onze voorouders hebben gedaan: ons te laten leven onder die menselijke hiërarchie. Want dat is werkelijk belachelijk tegenover een Hiërarchie die zich in de Schepping constant aan ons openbaart—als we die openbaring tenminste maar zien.

VRAAG: Laatst kwam naar voren, dat in de dualiteit van de Schepping duidelijk een verschil te zien is tussen diegenen die geroepen zijn om te lijden en diegenen die geroepen zijn om dit lijden op te roepen, want die zijn doof en blind. Wilt u daar nog eens op ingaan?

ANTWOORD: Als wij naar het menselijk schepsel kijken, zie je dat daar die ene zijde van de dualiteit de mensen herbergt om te lijden en dat aan de andere kant van de dualiteit mensen worden geherbergd die dat lijden opwekken. Wij zullen deernis voelen voor de mensen die lijden, maar voor die andere kant: is daar dan geen deernis voor? Want zij zijn inderdaad doof en blind voor het mens-zijn, voor het Zien en Horen dat boven het dagelijkse leven uitgaat.

VRAAG: Maar is het niet zo dat lijden en lijden opwekken, dat je er eigenlijk aan beide kanten altijd aan deelneemt?

ANTWOORD: Dat is vast waar. Maar hoe blijft in die dualiteit nu evenwicht? Hoe is het mogelijk dat er altijd geleden kan worden en altijd lijden opgewekt kan worden? Als men zich daarin verdiept, ziet men dat diezelfde dualiteit in onszelf aanwezig is en de lering van elke Leraar zal altijd inhouden het wijzen naar de weg waarop men boven die dualiteit uit kan komen. Om daar je leven zoveel mogelijk op te richten.

VRAAG: Is er verschil in lijden dat je door mensen wordt aangedaan, of komt het altijd rechtstreeks van God?

ANTWOORD: Het wordt ons allemaal door God opgelegd. Er gebeurt niets buiten God om.

VRAAG: Toch gelukkig wanneer je begrijpt dat het lijden van God komt? Als je tot het besef komt dat God wil dat ik dit of dat leer begrijpen door dit leed? Dat is veel minder erg dan door de mensen.

ANTWOORD: Dat is zeker waar. Maar dan kom je wel in de vreemde situatie dat je de ander dankbaar moet zijn, die het je aandoet. Dat je hem in zekere zin nog verplicht bent. Er is ook altijd gezegd, dat de binding onder de mensen waarin haat ligt, veel sterker is dan waarin liefde ligt die mensen uitwisselen. Maar daar zit waarschijnlijk deze achtergrond achter.

VRAAG: Ik dacht juist dat je minder zou haten omdat je weet dat die persoon door God gebruikt wordt om je dat leed aan te doen. Dat je daardoor juist zachter bent tegenover de ander.

ANTWOORD: Ja, dat is dan onze eind-bezinning. Maar voor we zover zijn!

VRAAG: Als God de mens gebruikt als instrument tot het brengen van het lijden, hoe staat het dan met de verantwoordelijkheid van die persoon? Van die mens, die daarvoor ingeschakeld is?

ANTWOORD: Precies als de verantwoordelijkheid van hem die lijdt. Voor ons is lijden nog altijd iets waar men hard voor wegloupt, omdat wij ons maar weinig realiseren hoe enorm wij door lijden veranderen. Wij willen liever niet veranderen. Wij willen liever in ons

eigen tuintje scharrelen, waarin we dan eigenlijk nog maar weinig overzicht hebben. Maar wanneer een mens gaat staan tegenover het lijden en zich hieraan onderwerpt - ongeacht of het je aangedaan wordt door een mens of door een ziekte - dan gebeurt er wat met hem. En volhouden in de overgave.

VRAAG: Dat is het accepteren van het lijden?

ANTWOORD: Nee, nee, het is je devoot onderwerpen aan wat naar je toekomt en lijdens-bereid zijn. Dat maakt een enorm verschil. Lijdensbereid zijn is nog wel wat anders dan het pronken met het lijden dat we gehad hebben. De allermeeest sublieme mens die we gekend hebben, die was vol lijdensbereidheid - niet voor Hem zelf. Dat was de mens Jezus van Nazareth. En Die wilde bewust de diepste staat van lijden ingaan met God. En toen het lijden - als mens - niet meer te dragen was, ontmoette hij God niet - in de hel van de absolute verlatenheid doorleed Hij Zijn laatste ogenblik.

VRAAG: Is daarom het lijden dat je een ander ziet lijden niet veel erger dan dat je zelf moet lijden?

ANTWOORD: Ik denk dat we nooit goed kunnen rapporteren wat een ander ondergaat.

VRAAG: Iemand waar je erg veel van houdt, je kind bijvoorbeeld?

ANTWOORD: Dan houden wij ontzettend veel van onszelf, want wij kunnen ons kind niet zien lijden. Daar worden wij wanhopig van. We staan machteloos. Maar daar hebt u nu weer het overmeesterlijke van God, Die neemt je desnoods je eigen kind, om je te laten lijden. Maar ik heb het zoeven al gezegd: het kenmerk van de mens is, dat hij het lijden wil ontlopen. Wij zijn de hele dag bezig op een basis van zelfbehoud. Wij zoeken de oplossing van de minste weerstand en ja, zo zijn we niet verder. Laten we dat maar onder ogen zien.

Als wij erkennen dat lijden ons zeker een beter mens, een ander mens maakt, zouden we aan de ene kant blij moeten zijn. Maar dat zijn we niet. Want een ander mens worden betekent, dat waar we om treuren ook anders tegen ons wordt. We willen allemaal zo in tact houden zoals wij vinden dat het harmonisch, behoorlijk en om te leven is. Maar het Leven heeft wel wat anders met u en mij en met degene die lijdt, voor.

VRAAG: Ik wilde zo graag dat iemand eens onder woorden kon brengen over de mate van lijden en het liefhebben van degenen die het je oplegt; het zoeken naar Licht en dan het als het ware weer afwenden van lijden.

ANTWOORD: Ja, dat kennen we allemaal. Nu is er lijden en lijden. Er kan een lijden zijn dat op je afkomt doordat je waarachtig bent, waarachtig probeert te leven, waardoor je constant weerstanden krijgt. Dat kan een zeer ondermijnd lijden zijn. Maar het lijden van onwaarachtig zijn is veel erger. Dat vreet je op van binnen. Wanneer ik morgen een streek uithaal en de hele wereld ziet het niet - nu, maar ik zie het wel en ik weet het. Dit gaat een zo dringende vorm aannemen, dat het niet meer te houden is, niet meer weg te houden en dát lijden, dat gaat parallel met de inzet van de mens. Dus het helpt de mens juist in plaats van dat het hem ondermijnt.

Wanneer wij het echte aanhouden, wanneer ons waarachtig 'ja' ook een waarachtig 'ja' wordt, ondanks alles wat er gebeurt en wij het op ons nemen, ook al zouden we er aan gaan - bij wijze van spreken - dan houdt dit nooit op. Iets dat waarachtig is, gaat altijd door, dat is blijvend, levend en al het andere is tijdelijk en ten dode opgeschreven, het kwaad ook. Tenminste wat wij kwaad noemen in onze samenleving. En dan is dit proces, waarbij het om de inzet van je leven gaat, een heiligend proces en het lijden een heiligend lijden.

Dat zoekt vorm - altijd. Alles moet vlees worden. Dat wil zeggen: alles moet vorm krijgen, daar ontkomen wij niet aan. En de getuigenis van het louterende lijden wordt als het ware magnetisch aangetrokken en opgenomen in de scheppende kracht van het Woord.

Elk mens zal - wanneer hij werkelijk een diepte of een lijden heeft doorgemaakt - weten dat hij rijker is geworden als mens. Dat hij dichter staat bij het lijden, dat er geleden wordt in de wereld. En wij weten allemaal dat dat beter is. De houding van 'mij gebeurt niets' - die houding is pas goed isolerend. Maar het dóórlijden van de dingen dat weten wij, dat ervaren wij, dat dat ons beter heeft gemaakt.

Wanneer er zware ziekte boven ons hoofd hangt - of we het moeten doormaken of dat het van ons afgenomen wordt - wanneer we een mens tegenkomen die hieronder lijdt, dan is die ons nader dan onze eigen familie. En wij willen troosten en helpen en dát kan heel echt zijn hoor. Goed doen om der wille van het goede, omdat wij van binnen waarachtig resoneren. Voor ons aller heil én naar de mate waarin wij tot zien komen: dat wij deel van de Schepping zijn en bewuster - luisterend naar onze ziel - kunnen meewerken. Omdat onze ziel geënt is op de grote lijn die zich in die Schepping voltrekt en wij goddank al bewust genoeg zijn dat wij weten dat onze ziel het bij het goede eind heeft.

VRAAG: Komen wij door het lijden dan toch eigenlijk niet tot de liefde van wat in Kor.13 is geschreven? Waardoor we dus het eigen 'ik' gekruisigd hebben? Of trachten te kruisigen en daardoor de andere - niet het eigene - maar het andere liefhebben?

ANTWOORD: Ja, dat is waar het hier steeds om gaat. Inderdaad heeft er een kruisiging plaats - en dat heeft natuurlijk niets te maken met enige godsdienst - waar de hele mensheid doorheen gaat. Er is niets wat zo parallel gaat, omdat juist elk mens heel anders terecht komt dan hij gehoopt had, gedacht had, uitgestippeld had. En dan niet als een kruisiging die vernietigt, maar als een kruisiging die tot de opstanding voert van de mens, uit het gekruisigd zijn in de animaliteit naar zijn geestelijke opgang, waarvan enkelen het voorbeeld hebben gegeven.

VRAAG: Ziekte, strijd, lijden, het is ons dus alles geschonken om meer inzicht te krijgen in onze menselijke gang?

ANTWOORD: Ja. Maar het is wel zo, dat de lijdensfactor die er in zit een geschonkenheid is, die zeer zwaar kan zijn. Waar wij aan werken moeten. Want alles in ons is bestemd om te werken, om in zijn werkzaamheid zijn kwaliteit uit te laten komen. Dat lijden moeten wij doorleven, doorlijden, door dragen. Zodat wij zelf in onze eigen tijdsruimte een opening maken, om het leed - welk lijden ook: lichamelijk of geestelijk - te overwinnen.

Natuurlijk is het leven een mysterie en dat wordt ons geschonken. Maar in het mysterie openbaren zich constant feitelijkheden, echtheden, waarheden, waarachtigheden, die wij niet los kunnen laten. Maar die een werking op ons hebben die ons uiteindelijk boven de positiviteit en de negativiteit uithaalt en ons bewust doet worden van onze menselijke gang. Waarin het daggebeuren -het handel- en wandelleven - van ons met al zijn moeilijkheden mee is opgenomen. Maar wat eigenlijk een soort onderstroom is, waarin wij leven - opgenomen door een bovenstroom waarin álles is opgenomen. Die doorgaat, wat wij ook denken zelf in de melk te brokken te hebben. Die bovenstroom gaat door en heeft contact met onze onderstroom - om het maar eens een beetje technisch uit te drukken.

Wat blijkt nu? Nu blijkt dat het leven in de onderstroom - met alles wat daarin voor ons verdisconteerd is als lots-gebeuren, dat dat opening geeft tot de bovenstroom. Waar we beetje voor beetje de grote lijnen dan van gaan zien, waarbinnen zich deze Schepping voltrekt en waarbinnen wij stuk voor stuk als schepsel mee in zijn opgenomen: behoed, beschermd

en geborgen door die bovenstroom. Die zich steeds meer opent voor ons als Liefde tegenover lust; als Waarheid van bestaan tegenover ons bestaan van leugenachtigheid; als begrijpelijke en onbegrijpelijke hoop!

Het randgebied waar wij op leven, waar eigenlijk een ontwaken bezig is van de bovenstroom, gaat altijd samen met een innerlijke conditie van binnen, die door het lot gevormd is. Dat lot wordt ons in Genade geschonken en dat deel dat wij door het lot hebben te dragen, brengt de vrucht van het zien van dé enige Levensstroom, die door geboorte en dood heen gaat en ons daarin opneemt. Zo sterk, dat zich van daaruit wezens manifesteren, die stáán voor de bestemming van de mens.

Waarvan Jezus ons dan nog wel het meest nabij is. Hij sprak vanuit die bovenstroom, vanuit wat Hij noemde 'het Koninkrijk van de Hemel'. En Hij sprak dat ook ín ons aan. Niet die kant van de oppervlakkigheid in ons en die nonchalance; juist dat andere sprak Hij in ons aan en opende het. Om vanuit ons innerlijk te gaan leven, waardoor dan het innerlijke vermogen de maatstaf zal worden voor de uiterlijke wijze van leven.

Eigenlijk is het onbegrijpelijk wat ons mensen toegeschoven wordt als levensmogelijkheid om in dat wat wij Leven noemen te treden. Het is onvoorstelbaar dat het zich zo manifesteren kan als aanbidding aan ons, als confrontatie. Iets in ons aansprekend, opwekkend, wat geen mens ter wereld bij ons gedaan kan krijgen; wat onmiddellijk het leven de diepste zin geeft. Vooral doordat die dag-onrust van herhaling op herhaling zwijgen moet, ondanks het feit dat je er middenin staat! In de wereld, niet van de wereld; maar helpen om tot het Verlossende, tot het Oer-Goed voor allen te komen!

U ziet dat het fenomeen 'de mens' een van de meest mysterieuze verschijningen is in de Schepping, die al mysterieus genoeg is. En wanneer het zo is, dat wij als het ware niet zélf in dat mysterieuze van ons eigen leven kunnen treden, dan zou een mens de zorg en de angst kunnen hebben dat het verloren zou kunnen gaan - vooral als we zien hoe de Schepping - in het bijzonder in de natuur - van een ongelooflijke kwistigheid is.

Maar met de mens is dat nu juist niet zo - ondanks wat hij is! Daar bedoel ik mee dat - ondanks wat hij van zichzelf weet en wij van elkaar weten - zich maar door ons heen dat wonderbaarlijke voltrekt, kortweg gezegd: van God uit - naar God toe!

Het is wel een reis hier op aarde!

De realisatie van zo iets maakt natuurlijk je leven in één slag anders en geeft ook voor elkaar een geruststelling. Die onderstroom waarin wij dan eigenlijk zo'n beetje knutselen en spelen, is opgenomen in die Eeuwigheidsstroom, die ééns uitgezonden is. Dát is ons leven en zó zijn wij op weg. En als dit voor ons het enige echte is, dan dringt zich onmiddellijk bij ons op: hoe zeg ik het aan mijn man, mijn kinderen, mijn vrienden? Mag ik dat binnen houden?

Maar het zwenkt af in levens-praktijk. Niet als een methode, niet door een gebed en ook niet door meditatie, maar als een zuivere daad-werking - van binnen uit niet anders kúnnen dan trachten het echte te doen, hoe het je dan ook vergaat! Door altijd te trachten het hogere deel te kiezen en uit te leven; want dan zal je het evenwichtspunt bereiken, waar ons uiterlijk zien in harmonie komt met het innerlijk zien.

En - zoals ik dat bij onze gedachtenwisseling over reïncarnatie heb moeten zeggen - de aardse mens die met de geest verbonden is, moet door deze aarde heengaan om de hele Schepping van God - waarvan het aardse zichtbaar is en het rijk van de Geest niet - tot een harmonie te helpen brengen - met God samen als het ware. Waardoor die bestemming van hemel en aarde zijn bestemming krijgt.

Het aardse toneel is Gods Schepping.

Van daaruit wordt de mens geroepen om tot actie te komen. Geroepen door God en door het 'Zijn' in de mens kan hij dit verstaan en antwoord geven.

Dit is het mysterie Gods voor de mens - en de enige communicatie voor hem met God. Gods Roep te beantwoorden is het behoud voor de mens.

God zelf te roepen is de mens toegedacht, omdat hem het spreken is geschonken en hij het enige schepsel is wat spreken kan met God.

VRAAG: Eigenlijk zijn we toch allemaal ziek, zo lang we niet tot volheid gekomen zijn?

ANTWOORD:

Ziek zijn we allemaal als we bewust negeren wat als Handreiking is gekomen in je leven. En het gaat om de verlossing van het waas, van de troebelheid, waardoor de Handreiking niet voldoende is gezien. Dat is het echte genezen. Niet wat de dokters voorhebben: het beter worden van het lichaam. Maar de echte genezing moet de oorzaak opheffen waardoor de situatie ontstaat die wij ziek noemen. Bij de een openbaart het zich hier, bij de ander daar - het is heel wonderlijk om te zien hoe dat in een specifiek orgaan zijn neerslag vindt. En de mens moet wel eens een orgaan opofferen. Maar dat raakt de echte mens natuurlijk nooit. Wat genezen moet worden is dat wat handzaam moet worden voor het Wezen van de mens. De mens moet óm en luisteren naar wat zijn allerhoogste Meester van hem vraagt. Dat is het levensproces, om tot de Al-eenheid te komen.

- - -

14:

Het in vertrouwen gaan

VRAAG: Wat wordt bedoeld in het boek van J.W.Kaiser 'De Mystериën van Jezus in ons leven' met 'het in vertrouwen gaan'?

ANTWOORD: Dit is als een ernstige bemoediging bedoeld, aan hen die wel bewust de weg zoeken om uit de algehele verstarde herhalingmethodiek te kunnen komen.

Een gaan, dat geen gaan is, maar een slaafse gehoorzaamheid aan onze 'ik-drangen' en impulsen die zich op alle mogelijke en onmogelijke manieren laten gelden. Wanneer de mens dit inziet en dus van binnenuit de verandering inzet juist tegen de 'ik' heerschappij, dan ontstaat er vanzelf een 'gaan' dat niet in de oude vormen meer past en heel wat ingrijpende consequenties vraagt. En veel eenzaamheid geeft.

Dit is vaak een diep ontmoedigende strijd, die de mens soms geheel kan overheersen als een ónbegonnen strijd. Maar zijn innerlijk wezen zal toch steeds weer en weer beginnen, omdat het nu eenmaal de aard van zijn wezen is om door alle vormverstarring heen te gaan, naar de bevrijding uit dit schijnbestaan dat het 'ik' als enig voortbestaan zou wensen. Zeker is het een strijd die door velen werd begonnen en weten wij allemaal wel iets hiervan. Maar wat wij misschien niet weten is, dat in de strijd zelf de 'ik'-heerschappij gestadig inboet en leert te dienen in plaats van te heersen. En zo de ziel van de mens zijn kansen krijgt. Kansen die hem reeds hier op aarde het doel en de betekenis van het Leven kunnen laten zien en die hem de kracht geven door te gaan in het zwaarste van het zwaarste, namelijk vertrouwen te hebben dáár waar geen mens steun kan bieden en hij in niemandsland zijn pad gaat, dat hij zelf door veel lijden vormt en schraagt.

En de mens het recht geeft om in 'vertrouwen te gaan' in zijn strijd om het Hoogste Goed! Daar hij zichzelf als inzet geeft.

Uit een 'Begroetingswoord' dat onder een Leidende Gedachte door één van de aanwezigen uitgesproken werd; de Leidende Gedachte was: 'De Kracht van Vertrouwen'.

Vertrouwen hebben in Gods Beleid kunnen we niet zo maar aanleren. Het is een Genade als je het hebt, want de Kracht die er van Vertrouwen uitgaat is onvoorstelbaar. Dat is de kern waar alles om draait in ons leven!

Hoe zouden we de wreedheden en al het leed in de schepping kunnen verwerken, als er in ons niet iets van Vertrouwen was in een boven-menselijke Leiding, waardoor we het kunnen dragen?

Hier hebt u het strijdtoneel, waar we állen in betrokken zijn. En inplaats van het ten volle te doorlijden, proberen we de moeilijkheden te ontduiken, omdat we eenvoudig de moed en het vertrouwen missen er doorheen te gaan. Ergens diep in ons weten we ál te goed dat leed niet zinloos is, maar juist inzicht geeft in ons probleem, waardoor we het kunnen aanvaarden. Ikzelf heb gemerkt, hoe opstandigheid en bitterheid voortkwamen uit te weinig vertrouwen in Gods Beleid. We willen toch altijd zélf het heft in handen houden en alleen als we machteloos tegenover ons noodlot staan, wenden we ons pas tot Hem om hulp. Dat lange wachten voor we ons overgeven maakt onze weg zo onnodig zwaar.

En ondertussen blijft Hij ons ontnemen waar we te zeer aan gehecht zijn en geven waar we niet op gesteld zijn; maar zó maakt Hij ruimte in ons hart dat Hij zelf gaat bezetten.

En ik geloof, dat daarmee ook het vertrouwen groeit en we ons bewust gaan worden van Zijn Inwoning en van de genadevolle Werking die deze Verhouding meebrengt. Want hoewel we nog genoeg slagen te incasseren zullen krijgen, beginnen we ze toch anders te beleven. We merken dat de bitterheid minder wordt, omdat we weten dat God het ons aandoet, opdat we Zijn toegestoken Hand zullen grijpen.

Deze Verbondenheid is toch de essentie van ons bestaan. Al het andere is immers surrogaat! Van kinds af aan hebben we - eerst onbewust - naar dit geluk gezocht, wat we dachten buiten ons te zullen vinden. En al die tijd wachtte Hij geduldig op ons om ontdekt te worden!

Als Hij voor ons de Kern gaat worden van waaruit we willen leven, zullen we de Kracht ervaren die van Vertrouwen uitgaat. Want door die bron wordt ze gevoed. Dan zullen de wonderen niet uitblijven en daarmee bedoel ik, dat in situaties - die uitzichtloos lijken en waar we machteloos tegenover staan - opeens een verrassende oplossing kan komen, wat ons voordien onmogelijk scheen.

In de Joodse Overlevering wordt daarvoor het beeld gegeven van een kameel, die door het oog van een naald kruipt. Als een kameel dat kan, waarom zou het ons dan niet lukken? Indien wij het wonder eens konden opbrengen om inplaats van altijd te willen mee chaufferen, het sturen aan Hem over te laten! Ik geloof namelijk dat ons nú - in deze komende tijd - veel geopenbaard zal worden. Laten we hopen erbij betrokken te mogen worden, om de Kracht van vertrouwen bewust te beleven!

VRAAG: Kan het verlangen naar het vertrouwen, het vertrouwen dichterbij brengen?

ANTWOORD: Ja - altijd! Het is de enige weg. De rest is altijd een wilsinspanning en dan wordt het opzettelijkheid. Maar verlangen is spontaan, dat is goed.

VRAAG: Ligt er een behoeding achter het niet geheel kunnen doorgronden van jezelf?

ANTWOORD: Eigenlijk is het aldoor al aan de orde, dat we zien dat we voor zeer veel worden afgeschermd. Stel dat wij hier - zoals wij hier dan zitten - plotseling voor het feit zouden worden gesteld, dat we opgesloten zouden moeten blijven en dat er geen uitkomst is. Dan moet je eens zien wat er in ieder mens een ontzettende beroering komt - omdat hij plotseling

een gevoel heeft tegenover het onafwendbare te komen staan. En dat onafwendbare neemt nog iets mee, namelijk een bliksemsnelle heroriëntering van je leven dat je achter je hebt, om het dan ineens in zijn waarde te kunnen zien. Waar je in je leven eigenlijk blind, of achteloos, nonchalant aan voorbij ging. En dat is dan een confrontatie die ons allen op het moment te wachten staat wanneer we van de aarde uit weer naar ons 'huis' - zal ik het dan maar noemen - terug gaan. Dan veranderen ineens alle maatstaven.

Wanneer er nu in deze situatie van opsluiting een engel kwam die ons gerust stelde, dan zou u eens zien hoe wonderbaarlijk dit bij ons zou aanslaan tegenover het onafwendbare, dat we daar vlak voor hadden beleefd. Die engel is er altijd. Niet als zo'n wezen met van die klapvleugels, maar altijd als een náást ons gaan van een verbondenheid met dit Mysterie (zie inleiding februari 1966) - wat ons ergens een groot gevoel van geborgenheid geeft. Daarom wagen we zoveel in het leven - juist op het gebied van de gewetensdruk. En niet om te zeggen rechtstreeks slecht, maar wat Jezus zei: "Jullie zijn niet koud of heet, maar je bent lauw."

Dat is heel erg, heel erg! Omdat we toch altijd wel iets meer van de essentie, de echtheid van ons mens-bestaan en onze verbondenheid aan het Allerhoogste weten, dan we dagelijks onszelf toevertrouwen. Want we hebben het zo druk met de huishouding en onze kinderen, onze man en het bezoeken van cocktails of weet ik wat! Armen bezoeken, rijken bezoeken en de hele troep, wat allemaal op die ene kant van de weegschaal staat, tegenover datgene dat aan de andere kant staat. Wat nooit vraagt of dwingt, maar er is. -

En dat weten we.

Het is van de grootste aandoenlijkheid, als we zien hoe met grote rampen, waar mensen bij elkaar zijn - of ze elkaar kennen of niet - tegenover het onafwendbare - gezamenlijk de knieën buigen en bidden. Daar is helemaal geen propaganda voor nodig, dan weten we allemaal precies wat we bedoelen. Maar die ene stap, die stap vanuit onze menselijkheid, die dan wel zwaar of minder zwaar belast is naar ons gevoel, die moeten we toch zien te nemen. En we behoeven nooit iets te camoufleren, want we weten dat voor Eén ons hart niet af te dekken is. Godsonmogelijk. Vanuit die verbondenheid moeten we ons geven zoals we zijn.

Dat de levensgang van de mens waarachtig geen pretje is, weten wij. Die is altijd zwaar beladen met de ernst van het levenslot zelf en onze verhoudingen met elkaar. Maar juist die verbondenheid en het weten van de geborgenheid kan ons toch ergens altijd een soort van levensvreugde geven, die niet door die voorbijgaande levensstromen is aan te tasten.

En vanaf omhoog gezien is de afscherming voor het Allerhoogste zeker noodzakelijk, want we zouden het niet kunnen dragen. Ook dáárvan vindt u een prachtig beeld in het Oude Testament, waar Mozes geroepen wordt op de Sinaï, waar hij ondanks zijn smartelijke gang als mens eigenlijk met verwijten op de lippen tegenover God staat, omdat hij het niet aan kan. En maar meteen zegt: "Laat mij Uw Heerlijkheid zien!" Waarop het Antwoord is: "Mijn Heerlijkheid zal u voorbij gaan!" Waardoor hij God op de rug ziet, omdat het anders niet te verdragen is. En toen hij in de mensensfeer terug kwam, tussen de mensen, straalde zelfs zijn eigen huid.

Het zijn allemaal maar beelden, maar ze kunnen ons zo dierbaar zijn omdat zij beleefd en gedurfd hebben en de Opdracht aanvaardden die vaak boven-menselijk was. Waardoor het menselijk is dat je een menselijk verwijt laat horen!

Een van de aangrijpendste figuren zal altijd Jeremia blijven. Die zich in zijn hele mens-zijn volstrekt ongeschikt dacht om als profeet te worden geroepen en te gaan, daar waar hij in zijn menselijkheid en zijn verwijt tegenover alle ellende en misère die hij maar had te

profeteren, moest zwijgen. En toen hij in zijn medelijden losbrak voor de mensen die dit ondergaan moesten, kreeg hij te horen: "Ik ga met hen!"

Het meest aangrijpende is altijd het neerdalen van wat met geen naam is te noemen, naar een mens. En nóg meer aangrijpend is dat een mens dit eigenlijk vanzelfsprekend vindt. Want er is heus geen inniger, geen echter en geen onsterfelijker verbondenheid voor de mens dan zijn verbondenheid met Hem die hem geschapen heeft

- - -

15:

Jezus-bewustzijn en Christus-bewustzijn

VRAAG: Morgen is het Goede Vrijdag en dat doet me vragen: mag er nog meer over 'het Offer' van Jezus en 'het offer' in het algemeen gezegd worden?

ANTWOORD: Vele malen is hier op deze avonden al het woord 'offer' gevallen. Dat is niet erg aantrekkelijk, want zó zijn wij niet ingesteld. Altijd weer wordt een tijdsperspectief geopend dat ontstaan moet door offer - laten we dit toch vooral vasthouden. En dan bedoel ik het offer van datgene, waarvan - wanneer we heel diep in onszelf hebben gegraven, we heel goed weten uit welke hoek ons offer tot stand komt. Want die over het algemeen genomen negatieve offerbrengelij - nu dat kennen we allemaal wel. Maar het gaat er om dát te doen, waarin je eigen wezen omgezet wordt naar het Oer-Goed!

Laat maar eens één mens komen die kan zeggen wat er na dat gebeuren op Golgotha gebeurd is. Wat ons verteld wordt zijn mensen-praatjes. Maar wat in wezen daar gebeurd is, is ontwaken vóór en bewust worden ván wat offer betekent en vermag. Wanneer een mens op deze wijze met zichzelf bezig is, schrikt hij wel eens terug. Niet voor zijn pseudo gedoe, maar voor het feit dat hij aangesproken wordt, dat hij offeren kán, dat hij er de kwaliteit voor heeft. Die kwaliteit die dag in dag uit ontzettend verhuisd wordt door onszelf! Maar het Oer-Goed door de mens-verbondenheid die Jezus staande heeft gehouden en niet heeft opgelost, werkt in ons, daar kunnen wij niet aan ontkomen. Omdat het goed is en geen zeepbellen-gedoe en zeepbellen-leven. Het is ontstellend als een mens de moed heeft zich naar dit Offer toe te leven, wat hem dan voor hemzelf ontvouwd wordt. Daar vind je jezelf nooit goed genoeg voor, te klein menselijk!

Als morgen - Goede Vrijdag - als herinneringsdag in ons Wezen passeert, dan moet je eens zien hoe wij ermee verwant zijn. Hoe onbegrijpelijk het is, dat hoe lang ook geleden en wat er ook gebeurd is, het iets in ons aanraakt, wat geen mens aanraken kan. Wat ook geen menselijke gebeurtenis - hoe smartelijk of hoe verheven ook - in ons kan aanraken. Omdat dit een geheimenis is. Als verbondenheid door Jezus vastgelegd aan het Oer-Goede.

Dit is op zichzelf een mensenleven geheel waard. Want het roept ons op om af te stappen van ons menselijk gezucht, wel en wee, plannenmakerij en weet ik wat. Om die onbetreden weg in onszelf te gaan - de weg die er ligt.

Dat is ook een Mysterie van Golgotha: eet en drinkt, omdat het ons voeren zal tot de grote Inwijding die in ons het Jezus-bewustzijn zal ontvouwen. Jezus gaat nóg verder als Hij zegt: "als Ik weer met u eet en drinkt, zal dit niet van deze wijnstok zijn" - daar verwijst Hij naar de grote Inwijding, wat we het Christus-bewustzijn noemen.

Al onze zaken en al onze poiden worden niet door Hem over het hoofd gezien, maar Hij weet dat we daartoe móeten komen, want Hij heeft het niet voor die wel gebracht en voor die niet, maar voor allen.

Wanneer wij de gehele mens-ording zien in zijn prilste begin, dan zien wij dat die mens-ording onder een constante Behoeding en een Leiding ligt, die we 'werking van de

Heilige Geest' noemen. Die zodanig de mens beïnvloedt, dat hij niet onder kán gaan. Maar alles in een onbewustheid. De bewustwording van de mens staat in onmiddellijk verband met de vergoddelijking van het mens-zijn, omdat Goddelijke Aanwezigheid zich bediend heeft van een menselijk lichaam. Dus een verhouding heeft gelegd, een verbinding met het mensenrijk, waardoor die gang die wij dan geestelijk leven noemen, open wordt gemaakt. De zin van Golgotha is, dat zich daar de animale voortgang van de mens heeft afgerond, omdat hij toe was aan een hogere orde van ontwikkeling, waarin hij opnieuw geleid werd, maar nu door Een, Die zo innig aan ons verwant was door Zijn eigen mens-zijn en dit ook niet prijs gaf - onthoud dat goed - om het ons eenvoudig te maken tot Hem te komen!

Wanneer wij terugzien in de evolutie van de mens en zien dat wanneer hij voor het eerst uit zijn viervoetigheid opstaat, hem als genade het denken wordt geschonken. Zo is vanaf het gebeuren op Golgotha, de ziel opgestaan. Ook als Genade. Zodat hij dan als mens vanuit een heel andere orde gaat leven en - ik moet het woord weer gebruiken - niet anders kán dan zich aan het Oer-Goed aanbieden, om op de een of andere wijze handzaam te zijn in de ontzettende chaos van animale en biologische bezetenheid, waar we dan in verzeild zijn en hopen handzaam te zijn met geen ander offer dan je eigen schrale mensenleventje. Wat echter onmiddellijk wordt bezielde in een gegeven, waarvan we - als we de afkomst nagaan - zien dat het alweer niet menselijk is, maar omgebogen en handzaam gemaakt is, om het in deze wereld stap voor stap te gebruiken naast het Oer-Goede - voor alle mensen.

En hoe meer de naar binnen gerichtheid geschiedt, hoe ontstellender is de mogelijkheid voor dat wezen dat wij dan 'de mens' noemen. Ontstellend van goedheid, van zuiverheid van Liefde. Men kan het haast niet geloven. Maar zo openbaart zich Jezus in Zijn stille uitwisseling constant aan ons. Voor niets ter wereld zou een mens die dit weet, Hem enig verdriet aan willen doen. Dan maar zelf te gronde! Dat is die wonderlijke uitwerking die Liefde heet.

De mens wiens bestemming door God bepaald is, wordt nimmer in zijn levensgang aan zichzelf overgelaten, want dan zou hij onherroepelijk verdwalen in dát wat van de aarde aards is. Daarom verbond Christus Zich met de mens vanaf het begin tot het einde, om met de mens alle verlokkingen en verleidingen méé te beleven en door Zijn verbondenheid met de mens hem steeds reddend te helpen en te richten naar de bestemming die God voor hem heeft. Waardoor in de mens het proces van loutering zijn intrede kon doen om de Geest Gods in hem te ontvouwen als gerechtigheid Gods - in en door Christus.

VRAAG: Is Jezus dan degen die hier de Christus Geest volledig heeft waar gemaakt - als mens?
ANTWOORD: Ja, wat Jezus als mens heeft waar gemaakt, dat is dat niet menselijke ondeugd, maar dat menselijk lijden een dusdanige graad van verlatenheid kan meebrengen, die bijna voert tot het gevoel ook van God afgesneden te zijn. "Waarom hebt U mij verlaten?"
Ook bij Jezus was er het verlangen alles te willen doormaken aan de Hand van God, maar dat gebeurde niet. Dit is een ontzaglijk iets wat in deze beelding voor ons ligt. Want het is wel zeker dat datgene wat één mens bereikt - wat het dan ook is - afdoende is voor allen. Dat onze menselijkheid de verbondenheid van Christus met de mens zou hebben mogelijk gemaakt, dat betwijfel ik zeer. Want dan komen we in het tijdsgebeuren waarin dit dan is gebeurd - zo'n 2000 jaar geleden. En hoe lang bestaat de mensheid al niet? Dat is nu wat ik 'christelijk' noem.

Maar wat wij Christus noemen dat is de Liefde die geeft vanaf het begin tot het einde. Dat heeft Hij ook gezegd: "Van het begin tot het einde ben Ik met ulieden."

VRAAG: Maar dat is dan ook de fout die voortdurend wordt gemaakt om Jezus en Christus als precies dezelfde te noemen?

ANTWOORD: Natuurlijk. Constant zien we de onmacht van Jezus, de menselijke onmacht. Wanneer men in een tijd waarin de Messias-verwachting zo sterk leefde, Hem constant dingen zien doen die een gewoon mens niet kon doen, maar die Hij juist door die doorverbondenheid tot stand bracht; dan doet dat de discipelen zeggen: “ze zeggen dat u de Messias bent.” Dan zegt Hij: “maar jullie, wie zeggen jullie dat Ik ben?” Hij wist het niet. En dat betekent nog wat anders. Het betekent dat daar waar die doorverbondenheid is, dit zo in-eigen aan je Wezen is, dat het voor Jezus vanzelfsprekend was dat het gebeurde - dat wat Hij als wonder deed. Nu kunnen we natuurlijk die doorverbondenheid Christus noemen. Maar het zijn allemaal namen, het zijn situaties, het zijn functies.

Er is er maar Een - dat is God en anders niet.

Alles wat in de loop van de tijd als beelden zijn neergezet: Jezus, Christus, Boeddha, Shiva - gaat u maar terug - het houdt niet op—het zijn functies, waarin het de Ene Die alles geopenbaard heeft, behaagt zodanig naar ons toe te treden - in een voor ons menselijke verschijning. We zouden het anders niet verdragen!

Daaraan hebben zich de talloze bezielde verhalen gehecht; schilderijen, composities in de muziek. Maar als die Liefde - die dus van God zelf komt - overal woning kiest - niet alleen in ons, maar in alles, anders zou de boel uit elkaar vallen - dan voelen we gelijktijdig dat de Inwoning in alles de Verbondenheid is waardoor alles gaat. Niet is zoals het is, maar gaat zoals het gaan moet! Want de verheerlijking van Jezus als Verlosser is beslist een menselijk tekort van reëel zien hóe het Hem verging. Juist op dat moment dat je voelt dat Jezus dacht aan de Hand van God alles te kunnen doorstaan, komt dat punt van die verlatenheid - en daarna is er de Overgave: “in Uw handen Mijn geest.”

Als mens zal Hij wel de enige geweest zijn die het zover heeft volbracht. Door de lijdensweg te gaan als mens, om in de wereld de grenzen van de stofdood te doorkruisen met de vergankelijkheid van Zijn menselijkheid, tot de uiterste benauwenissen die in deze materie tot uiterste verlatenheid voerden. En daardoor tot de overwinning van deze uiterste grenzen der stof-ontaarding.

Dit is de verbondenheid die Hij heeft gelegd tussen Hemzelf en de mensheid. Zo en niet anders is Jezus als mens voor ons kenbaar. Zo en niet anders is Hij onze Dienaar.

Een Wezen dat volkomen vrij was van elke tijds-ingreep en tijds-werking, maar de menselijke benardheid en het onvermogen aannam, om daarmee dat wat de mensheid bedreigde als ondergang, te openen voor nieuw Leven.

En omdat Jezus dat als mens deed, is het mogelijk voor ons mensen om in menselijk contact met dit Wezen te komen en zelf opening te maken voor wat in de Schepping en in ieder mens aanwezig is als onschuld en Goddelijke kwaliteit. Door het eigen Jezus-bewustzijn.

De mens-verhouding tot Jezus is iets geheel anders dan de verhouding van Jezus tot de mens. Wat zich om Jezus heen heeft geweven als belofte en hoop voor nieuw leven, wat door de dood niet meer getroffen kon worden, is een constantheid in de Schepping die er altijd was en zijn zal.

Het is een verbodskeling in de kern van dit Mysterie, wanneer de mens vanuit zijn menselijk beeldend begrips-vermogen dit denkt te kunnen omvatten. Het is goed de beelden hieromtrent altijd open te laten voor minder beeld en meer Wezens-werking.

VRAAG: Wat bedoelt u met het Jezus-bewustzijn?

ANTWOORD: Jezus was de complete Mens, die telkens weer de strijd aanbod met datgene

wat de mensheid verhinderde compleet te worden. En dat vraagt Liefde en Offer. Hij was zich bewust, dat alleen vanuit de Liefde de inzet van de mens zin heeft. Opening maken voor opstanding uit datgene waaraan de mens onherroepelijk ten gronde zou gaan.

Op die wijze heeft Jezus - als een levend bewijs van een volmaakt mens - grondslagen gelegd, waarvan we voelen dat die redding moeten brengen - als we luisteren en volgen. Want in ieder mens is opstandingskracht, wat Jezus-bewustzijn is.

En het Jezus-bewustzijn betekent het voorstadium van het Christus-bewustzijn, de opperste bewustzijnsfase in de mens - de verlossende Kracht in de Schepping die alleen van God zelf kan uitstromen.

Het Christus-bewustzijn - in ons aanwezig in volmaaktheid, maar toegevouwen, niet geopend. Maar het kan ons voeren naar het hoogtepunt van het mens-zijn - zoals we dat bij Jezus gezien hebben.

 VRAAG: Ik heb lang nagedacht over het "Laatste Avondmaal". Wat ons deel is geworden aan dat maal is zeker niet wat ons is toegedacht door de Heer in dit grootse gebeuren. Aan de gelovigen is het Levensbrood onthouden door misbruik van macht door hen, die zich geroepen voelen het Heilig Avondmaal toe te dienen.

In Mattheus en Marcus wordt gesproken over de maaltijd, de woorden en de handelingen van Jezus tijdens die maaltijd.

In Johannes wordt gezegd wat Jezus deed na de maaltijd.

In Lucas eindelijk laat de evangelist Jezus zeggen: "doet dat tot mijne gedachtenis."

Moeten wij aannemen, ook al spreken de andere evangelisten hier niet over, dat dit een gedachtenismaal is zonder meer, dat steeds herhaald moet worden, of moeten wij ons bezinnen op wat er achter steekt en zo ja, wat steekt er dan achter?

Moeten wij het lichaam en bloed van Jezus primair stellen of moeten wij het zien als de dragers van de Grote Geest, die de materie verzaakte middels zijn met zorg gekozen lichaam, dit volmaakte werktuig Gods prijs gevende voor onze verlossing uit de greep van de materie? Of ligt de nadruk op het lichaam, waar Jezus zegt: "Neemt, eet, dit is mijn lichaam."? Maar wat wil het dan zeggen als de Heer de beker reikt: "Voorwaar ik zeg u, dat ik voortaan niet drinken zal van het gewas des wijnstoks, tot op die dag, wanneer ik het nieuw zal drinken in het rijk Gods"? Dit volgens Marcus, in Mattheus staat 'met u drinken' Wordt hier bedoeld de Wederkomst van de Christus of het laatste oordeel?

ANTWOORD: Het is een dwaling te denken dat enig menselijke macht de bedoelingen van Jezus zouden kunnen doorkruisen. Het is het eigen gebrek aan geloof van de mens aan de Woorden van Jezus, wat de belemmering vormt - tot en met nu. De duiding van Jezus op de betreffende handelingen tijdens het Avondmaal geldt eveneens 'tot en met nu'. Er is geen woordspeling, maar 'Openbaring'. Niet dat de mens die in zijn volheid kan opnemen - maar die zich wel als openbarende werking in het mensen-leven doorzet.

Het Avondmaal is gehouden aan de vastlegging door Jezus' uitspraak: "Dit is mijn Vlees en Bloed" als zijnde de beëindiging van de oude gebruiken die van stof tot stof waren gericht. En tevens naast dit 'halt' de mogelijkheid van de herrijzenis uit de stofverstarring opende, door uitstorting van Zijn Wezen als Offer voor allen. En in de *uiterlijke vorm* hiervan, zijnde, Zijn Vlees en Bloed. Dit is een éénmalig Offer en nimmer te verbruiken door macht van welk menselijk gezag dan ook. Maar doorwerkend tot het Offer zijn volheid heeft bereikt in ieder mens als bevrijding uit de stof-dood. Voor ieder mens! Daar alle mensen in een niet te doorgronden verbondenheid aan dit Offer, hiertoe móeten komen, dat wil zeggen tot het Jezus-Mysterie. En dit brengt ons tot het appel om eenvoudig en goed te

leven, waardoor het Levensbrood kan worden gegeven.

Het 'wederom met u drinken' is de duiding op de mens zijn verbonden-woorden aan het Christus-Mysterie.

Ik weet niet of het u opgevallen is uit het antwoord, dat Jezus zelf onderscheid maakt, of liever verwijst naar een verdere vereniging behalve die met Hem; het komen tot het Jezus-Mysterie (Jezus-Inwijding) en van daar tot het Christus-Mysterie (Christus-Inwijding).

De vier Evangelieën zijn dan ook zeer verschillend. Men zou kunnen zeggen van Lucas en Mattheus, dat Lucas meer de jeugd van Jezus van Nazareth behandelt en de rol die Zijn moeder speelt en Mattheus als het ware daar ook aan wordt verbonden. Maar in het Marcus-evangelie en vooral in het Johannes-evangelie komt u constant aanwijzingen tegen die geheel gericht zijn op de verheffing van de mens naar een bewustwording, niet van de mens Jezus, maar van het Jezus-bewustzijn naar het Christusbewustzijn.

VRAAG: Hetgeen we misschien alleen ónbewust belijden?

ANTWOORD: Dat dacht ik niet. Er ging eigenlijk door mij heen hoe het toch mogelijk is dat dit hier gezegd kan worden. Omdat overduidelijk telkens blijkt dat het Offer van Jezus, het uitstorten van Zijn Wezen, voor ons allen opheffing is geworden om niet voorgoed in die biologische wereld tot ondergang te komen. Hij zei dan ook nog: "Ik zal u een Trooster sturen, de Geest van de Waarheid"!

Dit betekent dus dat het vrijkomen uit de biologische structuur met z'n oneindige valse beeldingen en structuur-beeldingen, behorende bij de biologische ontwikkelingsgang van de mens; dat die achter moet blijven wanneer de uitstorting van het Wezen van Jezus in die biologische werking bij ons, ons móet voeren tot dát Bewustzijn dat Hij bereikt heeft. En dan nog de verdere aanduiding die ook in dit antwoord wordt gegeven.

U ziet hoe zich dit voltrekt. Wanneer de mens vanuit de mensenhoek ziet hoe het Avondmaal geschiedt en hoe het genomen wordt; hoe dat als een gewoontzaak - ja, toch ook wel ernstig - hoe dat allemaal geschiedt; hoe zich los van dat alles het ándere voltrekt. Uit de mensenhoek gezien zou je zeggen dat er in de wereld een extremitengezag komt waar alles aan ten onder gaat. Maar dat is niet zo, want het andere zet door. Ieder mens die in de wereld kijkt, ziet dat iedereen met z'n hoofd aan het plafond zit. Niet omdat hij *niet* wat anders verwacht, maar omdat hij *wel* wat anders verwacht. Waar, hoe en wanneer?

Dat móet als Genadeuitstorting komen. Zoals dat indertijd zeer treffend door Teilhard de Chardin is gezegd: vanaf het moment dat de mens vanuit de viervoetigheid opkomt tot staan, kwam er een gans ander licht op de wereld, want de mens werd het denken geschonken. Geschonken! En zo zullen wij verder worden geleid door de Genadeuitstorting. Jezus, als mens gekomen tot waar Hij kwam, heeft nooit die mens-verbondenheid prijs gegeven - om ons allen als het ware met Hem in een vis á vis te kunnen brengen. Dat móet mogelijk zijn!

VRAAG: Strekt Jezus' aanduiding, opwekking tot een bepaalde weg te gaan "Volgt gij Mij", strekt die zich ook uit tot Zijn eigen Christus-Offer?

ANTWOORD: Ik dacht het wel. Juist omdat de mensverbondenheid staande is gehouden. Want Jezus heeft het Offer niet gebracht in ontstijging aan de biologische wereld, maar door intreden in de biologische wereld; door uitstorting van Zijn Wezenheid, die vrij was van iedere biologische beklemming. En dán wijst Jezus dus in dat Avondmaal op het nóg verdere. Wat ontzaglijk, dat je dat hier op dit ogenblik zeggen kan.
